

DEVLET MEMURLARI KANUNU¹²³

Kanun Numarası	:657		
Kabul Tarihi	:14/7/1965		
Yayımlandığı Resmî Gazete	: Tarih: 23/7/1965	Sayı: 12056	
Yayımlandığı Düstur	: Tertip: 5 Cilt: 4	Sayfa: 3044	

KISIM - I Genel Hükümler

BÖLÜM: 1 Kapsam, Amaç, Temel İlkeler, İstihdam Şekilleri

Kapsam:

Madde 1 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12/1 md.; Aynen kabul 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

(Değişik: 19/2/1980 - 2261/5 md.) Anayasa Mahkemesi üye ve yedek üyeleri ile raportörleri; hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcıları, Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcıları, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehtaran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuvar ve orkestralarının

¹ a - 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 30 uncu maddesi ile Kanunlarda geçen "Devlet Personel Dairesi" ibaresi "Devlet Personel Başkanlığı" olarak değiştirilmiştir.

b - 29/11/1984 tarihli ve 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 55 inci maddesine göre; 657 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerinde, 13/12/1960 gün ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine yapılan atıflar 8/6/1984 gün ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili maddelerine yapılmış sayılır.

² Bu Kanunda, 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu hükümlerine aykırılık bulunması durumunda, 5302 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı, söz konusu Kanunun 70 inci maddesi ile hüküm altına alınmıştır.

³ 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 84 üncü maddesiyle; bu Kanunda belediyenin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle sınırlı olarak, 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine aykırılık bulunması durumunda mezkur kanun hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

sanatkar memurları, uzman memurları, uygulamacı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.⁴

Amaç:

Madde 2 – (Değişik: 23/12/1972 - KHK-2/1 md.)

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

(Mülga birinci cümle: 13/2/2011 - 6111/117 md.) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.⁵

Temel ilkeler:

Madde 3 – Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) **(Değişik: 31/7/1970 - 1327/2 md.)** Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

İstihdam şekilleri:

Madde 4 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

---

⁴ 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle, bu fıkarda yer alan “uzman çavuş ve uzman jandarmalar” ibaresi “uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler” şeklinde değiştirilmiştir.

⁵ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan “Bakanlar Kurulu kararı ile” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

B) Sözleşmeli personel:

Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallerde münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, ihdas edilen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.⁶⁷

(Mülga ikinci paragraf: 4/4/2007 - 5620/4 md.)

Ancak, yabancı uyrukluların; (...) ¹⁰ Millî Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hallerinde öğretmenlerin; hizmetine kısmi zamanlı olarak ihtiyaç duyulacakların; Adli Tıp Müessesesi uzmanlarının; Devlet Konservatuvarları sanatçı öğretim üyelerinin; İstanbul Belediyesi Konservatuvarı sanatçıların; (...) ¹⁰ dış kuruluşlarda ve yurtdışı teşkilatlarında belirli bazı hizmetlerde çalıştırılacak personelin de zorunlu hallerde sözleşme ile istihdamları caizdir.⁸⁹¹⁰

(Ek paragraf: 19/1/2023 - 7433/2 md.) Bu fıkranın diğer paragraflarındaki hükümler ile özel kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanuna tâbi kamu idarelerinde

---

⁶ 25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 47 nci maddesiyle bu paragrafta yer alan "kurumun teklifi üzerine Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşleri alınarak Bakanlar Kurulunca geçici olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir. (36 ncı maddenin II - Teknik Hizmetler Sınıfında belirtilen görevlerde yukarıdaki fıkra uyarınca çalıştırılanlar için, işin geçici şartı aranmaz.)" ibaresi, "Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kurumun teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vizelenen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir." şeklinde değiştirilmiştir.

⁷ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu paragrafta yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde, "kurumun teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vizelenen pozisyonlarda" ibaresi "ihdas edilen pozisyonlarda" şeklinde değiştirilmiştir.

⁸ 21/3/2006 tarihli ve 5473 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle, bu fıkraya; "tercümanların;" ibaresinden sonra gelmek üzere "Millî Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hallerinde öğretmenlerin;" ibaresi eklenmiştir.

⁹ 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle bu paragrafta yer alan "Bakanlar Kurulunca tespit edilecek esas ve şartlarla" ibaresi madde metninden çıkarılmış, "Millî Savunma Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı" ibaresi "bu Kanuna tâbi kamu idarelerinde" şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁰ 19/1/2023 tarihli ve 7433 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle; bu paragrafta yer alan "tarihi belge ve eski harflerle yazılmış arşiv kayıtlarını değerlendirenlerin mütercimlerin; tercümanların;" ve "bu Kanuna tâbi kamu idarelerinde ve" ibareleri madde metninden çıkarılmış, paragrafta yer alan "dava adedinin azlığı nedeni ile kadrolu avukat istihdamının gerekli olmadığı yerlerde avukatlarını, kadrolu istihdam mümkün olmadığı hallerde tabip veya uzman tabiplerin;" ibaresi "hizmetine kısmi zamanlı olarak ihtiyaç duyulacakların;" şeklinde değiştirilmiş, aynı paragrafta "dış kuruluşlarda" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve yurtdışı teşkilatlarında" ibaresi eklenmiştir.

Cumhurbaşkanınca belirlenecek pozisyon unvanlarında çalıştırılmak üzere işin geçici olması şartı aranmaksızın sözleşmeli personel istihdam edilebilir. Bu kapsamda istihdam edilen sözleşmeli personelden aynı kurumda üç yıllık çalışma süresini tamamlayanlar bu sürenin bitiminden itibaren otuz gün içinde talepte bulunmaları hâlinde buldukları yerde aynı unvanlı memur kadrolarına atanır. Buldukları pozisyon unvanı ile aynı unvanlı memur kadrosu bulunmayanların atanacağı kadrolar Cumhurbaşkanınca belirlenir. Bu personel can güvenliği ve sağlık sebepleri hariç olmak üzere üç yıl süreyle başka bir yere atanamaz. Memur kadrolarına atananlar, aynı yerde en az bir yıl daha görev yapar. Bu kapsamda memur kadrolarına atananların, sözleşmeli personel pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespiti ile 64 üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamında değerlendirilir. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz. Bu kapsamda memur kadrolarına atananlara iş sonu tazminatı ödenmez. Bu personelin önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınır. Bu kapsamda sözleşmeli personelin atanacağı memur kadroları, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek ilgili kurumların kadro cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. İhdas edilen kadrolar; unvanı, sınıfı, adedi, derecesi ve teşkilatı belirtilmek suretiyle atama tarihinden itibaren iki ay içinde Kamu Personel Bilgi Sisteminin bulunduğu kuruma bildirilir.¹¹

(Ek paragraf: 4/4/2007 - 5620/4 md.) Sözleşmeli personel seçiminde uygulanacak sınav ile istisnaları, bunlara ödenebilecek ücretlerin üst sınırları ile verilecek iş sonu tazminatı miktarı, kullanılacak izinler, pozisyon unvan ve nitelikleri, (...) ¹⁴ sözleşme fesih halleri, pozisyonların iptali, istihdamına dair hususlar ile sözleşme esas ve usulleri yurtdışı teşkilatlarında istihdam edilecek personel için ayrıca olmak üzere Cumhurbaşkanınca belirlenir. **(Ek cümle: 19/1/2023 - 7433/2 md.)** Yurtdışı teşkilatlarında bu fıkra kapsamında istihdam edilecek sözleşmeli personelin hizmet sözleşmesi süreleri, zorunlu hâllerde mali yıla sınırlı olma şartı aranmaksızın Cumhurbaşkanınca belirlenebilir. **(Ek cümle: 25/6/2009 - 5917/47 md.)** Bu şekilde istihdam edilenler, hizmet sözleşmesi esaslarına aykırı hareket etmesi nedeniyle kurumlarınca sözleşmelerinin feshedilmesi veya sözleşme dönemi içerisinde Cumhurbaşkanınca kararı ile belirlenen istisnalar hariç sözleşmeyi tek taraflı feshetmeleri halinde

---

¹¹ 25/12/2024 tarihli ve 7537 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu paragrafta yer alan “tespitinde” ibaresi “tespiti ile 64 üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamında” şeklinde değiştirilmiştir.

fesih tarihinden, sözleşmeyi yenilememeleri hâlinde sözleşmenin bitiminden itibaren bir yıl geçmedikçe kurumların sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilemezler.¹²¹³¹⁴

(Ek paragraf: 20/11/2017 -KHK-696/17 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/17 md.)

Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Cumhurbaşkanınca karar verilen görevlerde (...) ¹⁵ sözleşme ile çalıştırılanlar da bu fıkra kapsamında istihdam edilebilir.¹⁵

(Ek paragraf: 20/11/2017-KHK-696/17 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/17 md.)

Özelleştirme uygulamaları sebebiyle iş akitleri kamu veya özel sektör işverenince feshedilen ve 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakil hakkı bulunmayan personel de bu fıkra kapsamında yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanıncaya kadar istihdam edilebilir. Bu kapsamda istihdam edileceklerin sayısı, öğrenim durumlarına göre çalışma şartları ve bunlara ödenecek ücretler ile diğer hususlar Cumhurbaşkanınca belirlenir.¹⁵

(Ek paragraf: 19/1/2023 - 7433/2 md.) Sözleşmeli personelin görevden uzaklaştırılması ile disipline aykırı fiil ve hâllerin gerçekleşmesi durumunda bu personele verilmesi gereken disiplin cezaları, disiplin cezası vermeye yetkili merciler ve disiplin kurulları ile disipline dair diğer hususlar hakkında Devlet memurlarının tabi olduğu hükümler uygulanır. Ancak, kademe ilerlemesinin durdurulması ve üstü ceza verilmesini gerektiren fiil ve hâllerde disiplin kurulunun kararı alınarak sözleşmeli personelin görevine atamaya yetkili amirin onayı ile son verilir.

(Ek fıkra: 5/7/1991 - KHK-433/1 md.; Mülga: 27/12/1991 - KHK-475/11 md.)

C) (Mülga: 20/11/2017 - KHK-696/17 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/17 md.)

D) İşçiler:

(Değişik birinci cümle: 4/4/2007 - 5620/4 md.) (A), (B) ve (C) fıkralarında belirtilenler dışında kalan ve ilgili mevzuatı gereğince tahsis edilen sürekli işçi kadrolarında belirsiz süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan sürekli işçiler ile mevsimlik veya kampanya

---

¹² 25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 47 nci maddesiyle; bu paragrafta yer alan “ve bu hususlara ilişkin esas ve usuller Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.” ibaresi “, pozisyon unvan ve nitelikleri, sözleşme fesih halleri, pozisyonların iptali, istihdamına dair hususlar ile sözleşme esas ve usulleri Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir.” şeklinde değiştirilmiştir.

¹³ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu paragrafta yer alan “pozisyon unvan ve nitelikleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “sözleşme hükümlerine uyulmaması hallerindeki müeyyideler,” ibaresi eklenmiş, aynı paragrafta yer alan “Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde, “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁴ 19/1/2023 tarihli ve 7433 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle; bu paragrafta yer alan “, fesih tarihinden” ibaresi “fesih tarihinden, sözleşmeyi yenilememeleri hâlinde sözleşmenin bitiminden” şeklinde değiştirilmiş, paragrafta yer alan “sözleşme hükümlerine uyulmaması hallerindeki müeyyideler,” ibaresi madde metninden çıkarılmış, paragrafta “Cumhurbaşkanınca” ibaresinden önce gelmek üzere “yurtdışı teşkilatlarında istihdam edilecek personel için ayrıca olmak üzere” ibaresi eklenmiştir.

¹⁵ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle 4 üncü maddenin (B) fıkrasının beşinci ve altıncı paragraflarında yer alan “Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşleri üzerine Bakanlar Kurulunca” ibareleri “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiş, beşinci paragrafında yer alan “ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

işlerinde ya da orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde ilgili mevzuatına göre geçici iş pozisyonlarında altı aydan az olmak üzere belirli süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırılan geçici işçilerdir. Bunlar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Dört istihdam şekli dışında personel çalıştırılmıyacağı:

Madde 5 – (Değişik: 23/12/1972 - KHK-2/1 md.)

Bu Kanuna tabi kurumlar, dördüncü maddede yazılı dört istihdam şekli dışında personel çalıştıramazlar.

BÖLÜM: 2

Ödevler ve Sorumluluklar

Sadakat:

Madde 6 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/1 md.)

Devlet memurları, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına sadakatla bağlı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar.Devlet memurları bu hususu "Asli Devlet Memurluğuna" atandıktan sonra en geç bir ay içinde kurumlarınca düzenlenecek merasimle yetkili amirlerin huzurunda yapacakları yeminle belirtirler ve özlük dosyalarına konulacak aşağıdaki "Yemin Belgesi" ni imzalayarak göreve başlarlar.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına, Atatürk İnkılap ve İlkelerine, Anayasada ifadesi bulunan Türk Milliyetçiliğine sadakatla bağlı kalacağıma; Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını milletin hizmetinde olarak tarafsız ve eşitlik ilkelerine bağlı kalarak uygulayacağıma; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyip, koruyup bunları geliştirmek için çalışacağıma; insan haklarına ve Anayasanın temel ilkelerine dayanan milli, demokratik, laik, bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilerek, bunları davranış halinde göstereceğime namusum ve şerefim üzerine yemin ederim.

Tarafsızlık ve devlete bağlılık:

Madde 7 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/2 md.)

Devlet memurları siyasi partiye üye olamazlar, herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef tutan bir davranışta bulunamazlar; görevlerini yerine getirirlerken dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep gibi ayırım yapamazlar; hiçbir şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı beyanda ve eylemde bulunamazlar ve bu eylemlere katılamazlar.

Devlet memurları her durumda Devletin menfaatlerini korumak mecburiyetindedirler. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına ve kanunlarına aykırı olan, memleketin bağımsızlığını ve bütünlüğünü bozan Türkiye Cumhuriyetinin güvenliğini tehlikeye düşüren herhangi bir

faaliyette bulunamazlar. Aynı nitelikte faaliyet gösteren herhangi bir harekete, gruplaşmaya, teşekküle veya derneğe katılamazlar, bunlara yardım edemezler,

Davranış ve işbirliği:

Madde 8 – Devlet memurları, resmi sıfatlarının gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını hizmet içindeki ve dışındaki davranışlarıyla göstermek zorundadırlar.

Devlet memurlarının işbirliği içinde çalışmaları esastır.

Yurt dışında davranış:

Madde 9 – Devlet memurlarından sürekli veya geçici görevle veya yetişme, inceleme ve araştırma için yabancı memleketlerde bulunanlar Devlet itibarını veya görev haysiyetini zedeleyici fiil ve davranışlarda bulunamazlar.

Amir durumda olan devlet memurlarının görev ve sorumlulukları:¹⁶

Madde 10 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/3 md.)

Devlet memurları amiri oldukları kuruluş ve hizmet birimlerinde kanun ve diğer mevzuatla belirlenen görevleri zamanında ve eksiksiz olarak yapmaktan ve yaptırmaktan, maiyetindeki memurlarını yetiştirmekten, hal ve hareketlerini takip ve kontrol etmekten görevli sorumludurlar.

Amir, maiyetindeki memurlara hakkaniyet ve eşitlik içinde davranır. Amirlik yetkisini kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslar içinde kullanır.

Amir, maiyetindeki memurlara kanunlara ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine aykırı emir veremez ve maiyetindeki memurdan hususi bir menfaat temin edecek bir talepte bulunamaz, hediyesini kabul edemez ve borç alamaz.

Devlet memurlarının görev ve sorumlulukları:

Madde 11 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/4 md.)

Devlet memurları kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslara uymakla ve amirler tarafından verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü ve görevlerinin iyi ve doğru yürütülmesinden amirlerine karşı sorumludurlar.¹⁷

Devlet memuru amirinden aldığı emri, Anayasa, kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmelik hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Amir emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilerse, memur bu emri

---

¹⁶ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “, tüzük ve yönetmeliklerle” ibaresi “ve diğer mevzuatla” şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan “, tüzük ve yönetmeliklerde” ibaresi “ve diğer mevzuatta” şeklinde değiştirilmiş; üçüncü fıkrasına “kanunlara” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine” ibaresi eklenmiştir.

¹⁷ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “, tüzük ve yönetmeliklerde” ibaresi “ve diğer mevzuatta” şeklinde değiştirilmiştir.

yapmağa mecburdur. Ancak emrin yerine getirilmesinden doğacak sorumluluk emri verene aittir.¹⁸

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.

Acele hallerde kamu düzeninin ve kamu güvenliğinin korunması için kanunla gösterilen istisnalar saklıdır.

Kişisel sorumluluk ve zarar:

Madde 12 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/5 md.)

Devlet memurları, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendilerine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır.

Zararların ödettirilmesinde bu konudaki genel hükümler uygulanır. Ancak fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararlar, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödenir.

Kişilerin uğradıkları zararlar:

Madde 13 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/6 md.)

(Değişik birinci fıkra: 6/6/1990 - 3657/1 md.) Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar. Ancak, Devlet dairelerine tevdi veya bu dairelerce tahsil veya muhafaza edilen para ve para hükmündeki değerli kağıtların ilgili personel tarafından zimmete geçirilmesi halinde, zimmete geçirilen miktar, cezai takibat sonucu beklenmeden Hazine tarafından hak sahibine ödenir. Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır.

(Ek: 26/3/2002 - 4748/3 md.) İşkence ya da zalimane, gayri insani veya haysiyet kırıcı muamele suçları nedeniyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince verilen kararlar sonucunda Devletçe ödenen tazminatlardan dolayı sorumlu personele rücu edilmesi hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

12 nci maddeyle bu maddede belirtilen zararların nevi, miktarlarının tespiti, takibi, amirlerin sorumlulukları ve yapılacak işlemlerle ilgili diğer hususlar Cumhurbaşkanınca düzenlenecek yönetmelikle belirlenir.¹⁹

---

¹⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkroda yer alan "tüzük" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesi" şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkroda yer alan "Başbakanlıkça" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

Mal bildirimi:

Madde 14 – Devlet memurları, kendileriyle, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmaz malları, alacak ve borçları hakkında, özel kanunda yazılı hükümler uyarınca, mal bildirimi verirler.

Basına bilgi veya demeç verme:**Madde 15 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/7 md.)**

Devlet Memurları, kamu görevleri hakkında basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç veremezler. Bu konuda gerekli bilgi ancak bakanın yetkili kılacağı görevli illerde valiler veya yetkili kılacağı görevli tarafından verilebilir.

Askeri hizmet ile ilgili bilgiler özel kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin yetkili, kıldığı personel dışın da hiç bir kimse tarafından açıklanamaz.²⁰

Resmi belge, araç ve gereçlerin yetki verilen mahaller dışına çıkarılmaması ve iadesi:**Madde 16 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/8 md.)**

Devlet memurları görevleri ile ilgili resmi belge araç ve gereçleri, yetki verilen mahaller dışına çıkaramazlar, hususi işlerinde kullanamazlar.

Devlet memurları görevleri icabı kendilerine teslim edilen resmi belge, araç ve gereçleri görevleri sona erdiği zaman iade etmek zorundadırlar. Bu zorunluluk memurun mirasçılara da şamildir.

**BÖLÜM: 3
Genel Haklar****Uygulamayı isteme hakkı:**

Madde 17 – Devlet memurları, bu kanun ve diğer mevzuata göre tayin ve tesbit olunup yürürlükte bulunan hükümlerin kendileri hakkında aynen uygulanmasını istemek hakkına sahiptirler.²¹

Güvenlik:

Madde 18 – Kanunlarda yazılı haller dışında Devlet memurunun memurluğuna son verilmez, aylık ve başka hakları elinden alınamaz.

---

²⁰ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “kanunların” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin” ibaresi eklenmiştir.

²¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “bu kanuna dayanılarak yayınlanan tüzük ve yönetmeliklere” ibaresi “diğer mevzuata” şeklinde değiştirilmiştir.

Emeklilik:

Madde 19 – Devlet memurlarının, özel kanununda yazılı belirli şartlar içinde, emeklilik hakları vardır.

Çekilme:

Madde 20 – Devlet memurları, bu kanunda belirtilen esaslara göre memurluktan çekilebilirler.

Müracaat, şikayet ve dava açma:**Madde 21 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/9 md.)**

Devlet memurları kurumlarıyla ilgili resmi ve şahsi işlerinden dolayı müracaat; amirleri veya kurumları tarafından kendilerine uygulanan idari eylem ve işlemlerden dolayı şikayet ve dava açma hakkına sahiptirler.

Müracaat ve şikayetler söz veya yazı ile en yakın amirden başlayarak silsile yolu ile şikayet edilen amirler atlanarak yapılır.

Müracaat ve şikayetler incelenerek en kısa zamanda ilgiliye bildirilir. Müracaat ve şikayetlerle ilgili esas ve usuller Cumhurbaşkanınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.²²

Sendika kurma:

Madde 22 – (Mülga: 23/12/1972 - KHK-2/5 md.; Yeniden düzenleme: 12/6/1997 4275/1 md.)

Devlet memurları, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilirler.

İzin

Madde 23 – Devlet memurları, bu kanunda gösterilen süre ve şartlarla izin hakkına sahiptirler.

Kovuşturma ve yargılama:

Madde 24 – Devlet memurlarının görevleri ile ilgili veya görevleri sırasında işledikleri suçlardan dolayı soruşturma ve kovuşturma yapılması ve haklarında dava açılması özel hükümlere tabidir.

İsnat ve iftiralara karşı koruma:

Madde 25 – Devlet memurları hakkındaki ihbar ve şikayetler, garaz veya mücerret hakaret için, uydurma bir suç isnadı suretiyle yapıldığı ve soruşturma veya yargılamanın tabi

---

²² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “Başbakanlıkça” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

olduğu kanuni işlem sonucunda bu isnat sabit olmadığı takdirde, merkezde bu memurun en büyük amiri, illerde valiler, isnatta bulunanlar hakkında kamu davası açılmasını Cumhuriyet Savcılığından isterler.

BÖLÜM: 4

Yasaklar

Toplu eylem ve hareketlerde bulunma yasağı:

Madde 26 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/10 md.)

(Mülga birinci fıkrası: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Devlet memurlarının kamu hizmetlerini aksatacak şekilde memurluktan kasıtlı olarak birlikte çekilmeleri veya görevlerine gelmemeleri veya görevlerine gelipte Devlet hizmetlerinin ve işlerinin yavaşlatılması veya aksatılması sonucunu doğuracak eylem ve hareketlerde bulunmaları yasaktır.

Grev yasağı:

Madde 27 – Devlet memurlarının greve karar vermeleri, grev tertiplenmeleri, ilan etmeleri, bu yolda propaganda yapmaları yasaktır.

Devlet memurları, herhangi bir greve veya grev teşebbüsüne katılamaz, grevi destekliyemez veya teşvik edemezler.

Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı:

Madde 28 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar. (Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç). **(Ek cümle: 8/8/2011 - KHK-650/38 md.; İptal cümle: Anayasa Mahkemesinin 18/7/2012 tarihli ve E.: 2011/113, K.: 2012/108 sayılı Kararı ile; (...)** **Yeniden düzenleme son cümle: 2/1/2014 - 6514/9 md.)** Memurlar, mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler aamaz; gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir iş yerinde veya vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışamaz.

(Değişik ikinci fıkrası: 8/8/2011 - KHK-650/38 md.; İptal ikinci fıkrası: Anayasa Mahkemesinin 18/7/2012 tarihli ve E.: 2011/113 K.: 2012/108 sayılı Kararı ile ; Yeniden düzenleme: 2/1/2014 - 6514/9 md.) Memurların yesi oldukları yapı, kalkınma ve tüketim kooperatifleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş yardım sandıklarının yönetim, denetim ve

disiplin kurulları üyelikleri ile özel kanunlarda belirtilen görevler bu yasaklamanın dışındadır.²³

Eşleri, reşit olmayan veya mahcur olan çocukları, yasaklanan faaliyetlerde bulunan memurlar bu durumu 15 gün içinde bağlı oldukları kuruma bildirmekle yükümlüdürler,

Hediye alma, menfaat sağlama yasağı:

Madde 29 – Devlet memurlarının doğrudan doğruya veya aracı eliyle hediye istemeleri ve görevleri sırasında olmasa dahi menfaat sağlama amacı ile hediye kabul etmeleri veya iş sahiplerinden borç para istemeleri ve almaları yasaktır.

(Ek fıkra: 25/5/2004 - 5176/9 md.) Kamu Görevlileri Etik Kurulu, hediye alma yasağının kapsamını belirlemeye ve en az genel müdür veya eşiti seviyedeki üst düzey kamu görevlilerince alınan hediyelerin listesini gerektiğinde her takvim yılı sonunda bu görevlilerden istemeye yetkilidir.

Denetimindeki teşebbüsten menfaat sağlama yasağı:

Madde 30 – Devlet memurunun, denetimi altında bulunan veya kendi görevi veya mensup olduğu kurum ile ilgisi olan bir teşebbüsten, doğrudan doğruya veya aracı eliyle her ne ad altında olursa olsun bir menfaat sağlaması yasaktır.

Gizli bilgileri açıklama yasağı:

Madde 31 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/11 md.)

Devlet memurlarının kamu hizmetleri ile ilgili gizli bilgileri görevlerinden ayrılmış bile olsalar, yetkili bakanın yazılı izni olmadıkça açıklamaları yasaktır.

KISIM - II
Sınıflandırma

Sınıf:

Madde 32 – (Mülga: 30/5/1974 - KHK-12/7 md.; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/7 md.)

Kadroların tespiti:

Madde 33 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Kadrosuz memur çalıştırılmaz.

(Değişik ikinci fıkra: 2/7/2018 - KHK-703/182 md.) Kadrolar, Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde gösterildiği şekilde düzenlenir.

---

²³ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan “kanunla” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle” ibaresi eklenmiştir.

(Mülga üçüncü fıkra: 2/7/2018 - KHK-703/182 md.)

(Mülga dördüncü fıkra: 2/7/2018 - KHK-703/182 md.)

Kadroların hazırlanması:

Madde 34 – (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/182 md.)

Kadro cetvelleri:

Madde 35 – (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/182 md.)

Tesis edilen sınıflar:²⁴²⁵

Madde 36 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Bu Kanuna tabi kurumlarda çalıştırılan memurların sınıfları aşağıda gösterilmiştir.

I - GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI:

Bu Kanunun kapsamına dahil kurumlarda yönetim, icra, büro ve benzeri hizmetleri gören ve bu Kanunla tespit edilen diğer sınıflara girmeyen memurlar Genel İdare Hizmetleri sınıfını teşkil eder.

II - TEKNİK HİZMETLER SINIFI:²⁶

Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 9/5/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre tütün eksperleri yetiştirilenler ile müskirat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder.²⁷

---

²⁴ 25/7/2016 tarihli ve 668 sayılı KHK'nin 22 nci maddesiyle, bu maddenin "VII - EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI" başlıklı bendinden sonra gelmek üzere "VIII- JANDARMA HİZMETLERİ SINIFI" başlıklı bent eklenmiş ve sonraki bentler buna göre teselsül ettirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 8/11/2016 tarihli ve 6755 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle kanunlaşmıştır.

²⁵ 25/7/2016 tarihli ve 668 sayılı KHK'nin 25 inci maddesiyle, bu maddenin "VIII- JANDARMA HİZMETLERİ SINIFI" başlıklı bendinden sonra gelmek üzere "IX - SAHİL GÜVENLİK HİZMETLERİ SINIFI" başlıklı bent eklenmiş ve sonraki bentler buna göre teselsül ettirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 8/11/2016 tarihli ve 6755 sayılı Kanunun 25 inci maddesiyle kanunlaşmıştır.

²⁶ Bu bentte yer alan ve daha sonra bent kapsamına alınan unvanlarla ilgili olarak Bakanlar Kurulunun 10/10/1983 tarihli ve 83/7198 sayılı Kararı ile 27/9/2010 tarihli ve 2010/1092 sayılı Kararına bakınız.

²⁷ 24/7/2013 tarihli ve 28717 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 24/6/2013 tarihli ve 2013/5002 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile programcı ve çözümleyici unvanlarının bu bent kapsamına alınması kararlaştırılmıştır.

III - SAĞLIK HİZMETLERİ VE YARDIMCI SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI:

Bu sınıf, sağlık hizmetlerinde (Hayvan sağlığı dahil) mesleki eğitim görerek yetişmiş olan tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner hekim gibi memurlar ile bu hizmet sahasında çalışan yüksek öğrenim görmüş fizikoterapist, tıp teknolojü, ebe, hemşire, sağlık memuru, sosyal hizmetler mütehasısı, biyolog, psikolog, diyetçi, sağlık mühendisi, sağlık fizikçisi, sağlık idarecisi ile ebe ve hemşire, hemşire yardımcısı, (Fizik tedavi, laboratuvar, eczacı, diş anestezi, röntgen teknisyenleri ve yardımcıları, çevre sağlığı ve toplum sağlığı teknisyeni dahil) sağlık savaş memuru, hayvan sağlık memuru ve benzeri sağlık personelini kapsar.

(Ek paragraf: 10/7/2003-4924/11 md.) Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetler, lüzumu halinde bedeli döner sermaye gelirlerinden ödenmek kaydıyla, Bakanlıkça tespit edilecek esas ve usullere göre hizmet satın alınması yoluyla gördürülebilir.

IV - EĞİTİM VE ÖĞRETİM HİZMETLERİ SINIFI:

Bu sınıf, bu Kanun kapsamına giren kurumlarda eğitim ve öğretim vazifesiyle görevlendirilen öğretmenleri (...) ²⁸ kapsar.

V - AVUKATLIK HİZMETLERİ SINIFI:

Avukatlık hizmetleri sınıfı, Özel kanunlarına göre avukatlık ruhsatına sahip, baroya kayıtlı ve kurumlarını yargı mercilerinde temsil yetkisini haiz olan memurları kapsar.

VI - DİN HİZMETLERİ SINIFI:

Din hizmetleri sınıfı, özel kanunlarına göre çeşitli derecelerde dini eğitim görmüş olan ve dini görev yapan memurları kapsar.

VII - EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI:²⁹

Bu sınıf, özel kanunlarına göre çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları kapsar.³⁰

VIII - JANDARMA HİZMETLERİ SINIFI (Ek : 25/7/2016 – KHK-668/22 md.)³¹

---

²⁸ 3/4/1998 tarih ve 4359 sayılı Kanununun 3 üncü maddesiyle bu bende, "ilköğretim müfettişlerini ve yardımcılarını" ibaresi eklenmiştir. Daha sonra, 4/6/2010 tarihli ve 5984 sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle bu bentte yer alan "ilköğretim müfettişlerini ve yardımcılarını" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

²⁹ 26/6/1984 tarihli ve 241 sayılı K.H.K.'nin 35 inci maddesine bakınız.

³⁰ 24/4/2008 tarihli ve 5757 sayılı Kanununun 3 üncü maddesiyle; bu bentte yer alan "özel kanunlarına göre" ibaresinden sonra gelmek üzere "çarşı ve mahalle bekçisi" ibaresi eklenmiştir.

³¹ 11/6/2020 tarihli ve 7245 sayılı Kanununun 15 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "ve uzman jandarmaları" ibaresi "uzman jandarma ile çarşı ve mahalle bekçilerini" şeklinde değiştirilmiştir.

Bu sınıf Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında bulunan subay, astsubay, uzman jandarma ile çarşı ve mahalle bekçilerini kapsar.

IX - SAHİL GÜVENLİK HİZMETLERİ SINIFI (Ek : 25/7/2016 – KHK-668/25 md.)

Bu sınıf Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarında bulunan subay ve astsubayları kapsar.

X - YARDIMCI HİZMETLER SINIFI:

Yardımcı hizmetler sınıfı, kurumlarda her türlü yazı ve dosya dağıtmak ve toplamak, müracaat sahiplerini karşılamak ve yol göstermek; hizmet yerlerini temizleme, aydınlatma ve ısıtma işlerinde çalışmak veya basit iklim rasatlarını yapmak; ilaçlama yapmak veya yaptırmak veya tedavi kurumlarında hastaların ve hastanelerin temizliği ve basit bakımı ile ilgili hizmetleri yapmak veya kurumlarda koruma ve muhafaza hizmetleri gibi anahizmetlere yardımcı mahiyetteki görevlerde her kurumun özel bünyesine göre ve yine bu mahiyette olmak üzere ihdasına lüzum gördüğü yardımcı hizmetleri ifa ile görevli bulunanlardan 4 üncü maddenin (D) bendinde tanımlananların dışında kalanları kapsar.³²

(Ek: 28/3/1988 – KHK-318/1 md.) Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerden hizmet yerlerinin ve tedavi kurumlarının temizlenmesi, tesisatın bakım ve işletilmesi ve benzeri nitelikteki hizmetlerin üçüncü şahıslara ihale yoluyla gördürülmesi mümkündür.

(Ek fıkra:18/5/1994 – KHK-527/1 md.; Mülga: 28/2/1995 - 4081/3 md.)

XI - MÜLKİ İDARE AMİRLİĞİ HİZMETLERİ SINIFI:

Bu sınıf, valiler ve kaymakamlar ile bu sıfatları kazanmış olup İçişleri Bakanlığı merkez ve iller kuruluşunda çalışanları ve maiyet memurlarını kapsar.

XII - MİLLİ İSTİHBARAT HİZMETLERİ SINIFI:

Bu sınıf, Milli İstihbarat Teşkilatı kadrolarında veya bu teşkilat emrinde çalıştırılanlardan özel kanunlarında gösterilen veya Cumhurbaşkanınca tespit edilen görevleri ifa edenleri kapsar.³³

ORTAK HÜKÜMLER

---

³² 24/4/2008 tarihli ve 5757 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle; bu bentte yer alan "kurumlarda, çarşı ve mahallelerde" ibaresi "kurumlarda" şeklinde değiştirilmiştir.

³³ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu bentte yer alan "Başbakanlıkça" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

A) Sınıfların öğrenim durumlarına göre giriş ve yükselinebilecek derece ve kademeleri aşağıda gösterilmiştir.

Öğrenim durumu	Giriş		Yükselinebilecek	
	Derece	Kademe	Derece	Kademe
İlkokulu bitirenler	15	1	7	Son
Ortaokulu bitirenler	14	2	5	Son
Ortaokul dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	14	3	5	Son
Ortaokul üstü 1 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	13	1	4	Son
Ortaokul üstü 2 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	13	2	4	Son
Liseyi bitirenler	13	3	3	Son
Lise dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	12	2	3	Son
Lise veya dengi okullar üstü 1 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	11	1	2	Son
Lise veya dengi okullar üstü 2 yıl veya Ortaokul üstü en az 5 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	10	1	2	Son
Lise veya dengi okullar üstü 3 yıl teknik veya mesleki öğrenimi bitirenler	10	2	2	Son
2 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	10	2	1	Son
3 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	10	3	1	Son
4 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	1	1	Son
5 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	2	1	Son
6 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	3	1	Son

1 – Avukatlık stajını açıkta iken yapanlara iki, memuriyette iken yapanlara bir kademe ilerlemesi uygulanır.

2 – Dört yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenlerden yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar sıfatını almış olanlar ile bunlardan öğretmenlik hizmetinde çalışanlar, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, Erkek Teknik Öğretmen Okulu ve Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu mezunları, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi ile uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu mezunları³⁴, Teknik Eğitim Fakültesi (Yüksek Teknik Öğretmen Okulu ve Güzel Sanatlar Fakültesi, İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu) mezunları³⁵, öğrenimlerine göre tesbit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece,

³⁴ 19/8/1977 tarihli ve 7/13635 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına bakınız. (R.G. 19/8/1977 - 16032)

³⁵ 30/10/1986 tarihli ve 86/11158 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına bakınız. (R.G. 17/11/1986 - 19284)

3 – Beş yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenimini bitirenlerden yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar sıfatını almış olanlar ile bunlardan eğitim ve öğretim hizmetinde çalışanlar öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece,

4 – Teknik hizmetler sınıfında görev almak şartıyla jeolog, jeofizikçi, hidrojeolog, hidrolog, jeomorfoloğu, kimyager, fizikçi, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (harekat araştırmacısı), matematiksel iktisatçı (Ekonometrici), Erkek Teknik Öğretmen Okulu mezunları, fen memurları, teknikerler ve yüksek teknikerler, tütün ve müskirat eksperleri, tarım alet ve makineleri Uzmanlık Yüksek Okulu mezunları ile benzeri fen bilimleri ve teknik bilimler lisansiyerleri, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun olan şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek bölge plancısı. Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Teknoloji Bölümü İş ve Teknik Anabilim Dalı mezunları, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ev Ekonomisi Yüksek Okulu mezunları üniversitelerin arkeoloji ve sanat tarihi bölümlerinin prehistorya, protohistorya ve önyasya arkeolojisi, klasik arkeoloji anabilim dallarından mezun olanlar öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece,³⁶³⁷

5 – Dört yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenim görenlerden tabip, diş tabibi, veteriner hekim, eczacı ile benzeri sağlık bilimleri lisansiyerleri (Hayvan sağlığı dahil) Biyolog unvanına sahip akademik personel giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınırlar.³⁸

6 – a) Lise ve dengi okul mezunu olup, özel kanunları gereğince sınava tabi tutularak orta dereceli okul öğretmenliği ehliyetini alanlar ve eğitim müfettişliği unvanını kazananlar, mesleki ve teknik öğretim okulları meslek, atelye veya kurs öğretmenliğinde görevlendirilenler ile özel kanunlarına ya da özel kanunların verdiği izne dayanılarak orta dereceli okul öğretmenliğine atananlar 11 inci derecenin birinci kademesinden hizmete alınırlar.³⁹

b) Ortaokul ve dengi, lise ve dengi okulların, normal öğrenim süresinden fazla olması halinde, başarılı her öğrenim yılı için bir kademe ilerlemesi uygulanır. Bunlardan teknik öğretim okulları mezunlarına, meslekleri ile ilgili görevlerde çalışmalarını halinde ayrıca bir kademe ilerlemesi daha verilir.

---

³⁶ Bu hükme ilave edilen ve metne işlenmiş olan meslek mensupları ile ilgili olarak Bakanlar Kurulunun 10/10/1983 tarih ve 83/7198; 8/4/1987 tarih ve 87/11686; 13/8/1987 tarih ve 87/12018, 6/10/1994 tarih ve 94/6176 sayılı Kararlarına bakınız.

³⁷ 1/9/2008 tarihli ve 2008/14094 sayılı Bakanlar Kurulu Kararınının Eki Kararın 1 inci maddesiyle; Üniversitelerin Arkeoloji ve Sanat Tarihi, Sanat Tarihi, Arkeoloji, Antropoloji, Etnoloji, Hititoloji, Sümeroloji ve Klasik Filoloji (Latin Dili ve Edebiyatı, Yunan Dili ve Edebiyatı) bölüm ve/veya anabilim dallarından mezun olanlar bu bent kapsamına alınmış aynı Kararın 2 nci maddesiyle 87/12018 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

³⁸ Biyolog ünvanına sahip Akademik personel de Bakanlar Kurulunun 12/11/1984 gün ve 85/10045 sayılı Kararı ile bu madde kapsamına alınmışlardır:(R. G.: 22/11/1985 - 18936)

³⁹ 4/6/2010 tarihli ve 5984 sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle bu alt bentte yer alan “İlköğretim Müfettişliği” ibaresi “eğitim müfettişliği” şeklinde değiştirilmiştir.

7 – a) Kurumlarınca açılan ve bir kısım görevlere atanmada kanuni nitelik olarak şart koşulan kursları, memurluğa girmeden önce başarı ile bitirenler hakkında bu meslekleri ile ilgili görevlerde çalışmış olmak ve 3 kademeyi geçmemek şartıyla, bu kurslarda geçirdikleri başarılı sürelerin her yılı için bir kademe ilerlemesi uygulanır.

b) Diyanet İşleri Başkanlığı kuruluşunda halen görevli bulunanlarla yeniden göreve atanacaklardan hafız oldukları Diyanet İşleri Başkanlığınca tespit edilecek bir yönetmelik uyarınca belirlenenlere bir derece yükselmesi verilir. (Lisans üstü eğitim sebebiyle verilen derece ve kademe ilerlemesi bu fıkra gereğince verilen derece ilerlemesiyle birlikte uygulanamaz.)

8 – a) Emniyet hizmetleri sınıfına girenlerden:

İlkokul, ortaokul ve dengi okulları bitirenler; ilkokul ve ortaokulu bitirenlerin giriş derecelerine iki derece,

Lise ve dengi okulları bitirenler, liseyi bitirenler için tespit edilen giriş derece ve kademesine bir derece bir kademe,

Yüksek öğrenimi bitirenler aynı yüksek öğrenimi bitirenler için tespit edilen giriş derece ve kademesine bir derece.

b) Genel İdare Hizmetleri sınıfına girenlerden Orman Muhafaza Memuru ve Başmemuru ile Gümrük muhafaza memur ve amirlerine ilkokul ve ortaokul ve lise öğrenimleri için bu kanunda tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece,

c) Mesleki öğrenim veya kurs görmek ve özel yarışma sınavını başarmak suretiyle atanacak Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Tutanak Müdürlüğü stenograflarına öğrenim giriş derece ve kademelerine bir derece,

İlave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınırlar.

9 – Memurluğa girmeden önce veya memuriyetleri sırasında yüksek öğrenim üstü master derecesi almış olanlarla yüksek öğrenim kurumlarında en az bir yıl ilave öğrenim yaparak lisans üstü ihtisas sertifikası alanlara bir kademe ilerlemesi, tıpta uzmanlık belgesi alanlara, meslekleri ile ilgili öğrenim dallarında doktora yapanlara bir derece yükselmesi uygulanır.

Master derecesini alıp bir kademe ilerlemesinden yararlanan memura, mesleği ile ilgili öğrenim dalında doktora yaptığı takdirde iki kademe ilerlemesi uygulanır.

10 – Doktora üstü üniversite doçentliği unvanını üniversitede görevli iken kazananlara bir derece, diğer memuriyetlerde iken bu unvanı kazananlara iki kademe ilerlemesi uygulanır.

11 – **(Değişik: 29/11/1984 - KHK - 243/1 md.)** Mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınan; Başbakanlık, Bakanlık, Müsteşarlık ve bağımsız genel müdürlükler müfettiş yardımcıları ile bağlı müfettiş yardımcıları ve Diyanet İşleri Başkanlığı müfettiş yardımcıları, Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettiş Yardımcıları, (...) ⁴⁰, Başbakanlık Uzman

---

⁴⁰ 28/9/2006 tarihli ve 5548 sayılı Kanununun 38 nci maddesiyle, "Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettiş Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Kamu Denetçiliği Kurumu Uzman Yardımcıları" ibaresi ve "Kaymakamlığa" ibaresinden sonra gelmek üzere "Kamu Denetçiliği Kurumu Uzmanlığına" ibaresi eklenmiş, daha sonra 5548

Yardımcıları, Adalet Uzman Yardımcıları, Seçim Uzman Yardımcıları,⁴¹ Dışişleri Uzman Yardımcıları, İçişleri Uzman Yardımcıları, Millî Savunma Uzman Yardımcıları, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzman Yardımcıları,⁴² Yükseköğretim Kurulu Uzman Yardımcıları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzman Yardımcıları,⁴³ Vakıf Uzman Yardımcıları,⁴⁴ Tapu ve Kadastro Uzman Yardımcıları,⁴⁵ (...)⁴⁶; Devlet Personel Başkanlığı Devlet Personel Uzman Yardımcıları; Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzman Yardımcıları;⁴⁷ Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Uzman Yardımcıları; Hazine Müsteşarlığı Bankalar Yeminli Murakıp Yardımcıları, Stajyer Hazine Kontrolörleri, Maiyet memurları; Dışişleri

---

sayılı Kanun Anayasa Mahkemesi'nin 25/12/2008 tarihli ve E.: 2006/140, K.: 2008/185 sayılı Kararı ile iptal edildiğinden bu ibareler yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴¹ 30/11/2017 tarihli ve 7062 sayılı Kanununun 12 nci maddesiyle, bu bentte yer alan "Adalet Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Seçim Uzman Yardımcıları," ibaresi ve "Adalet Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Seçim Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

⁴² 17/1/2019 tarihli ve 7161 sayılı Kanununun 7 nci maddesiyle bu bende "Millî Savunma Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzman Yardımcıları," ibaresi ve "Millî Savunma Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

⁴³ 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nın 5 inci maddesiyle bu bende "Başbakanlık Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Adalet Uzman Yardımcıları, Dışişleri Uzman Yardımcıları, İçişleri Uzman Yardımcıları, Millî Savunma Uzman Yardımcıları, Yükseköğretim Kurulu Uzman Yardımcıları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzman Yardımcıları," ibaresi ve "Başbakanlık Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Adalet Uzmanlığına, Dışişleri Uzmanlığına, İçişleri Uzmanlığına, Millî Savunma Uzmanlığına, Yükseköğretim Kurulu Uzmanlığına, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

⁴⁴ 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Kanununun 79 uncu maddesiyle, "Başbakanlık Uzman Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Vakıf Uzman Yardımcıları " ibaresi ve " Başbakanlık Uzmanlığına " ibaresinden sonra gelmek üzere "Vakıf Uzmanlığına" ibaresi eklenmiştir.

⁴⁵ 25/11/2010 tarihli ve 6083 sayılı Kanununun 10 uncu maddesi ile, bu bentte yer alan "Vakıf Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Tapu ve Kadastro Uzman Yardımcıları," ibaresi; "Vakıf Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Tapu ve Kadastro Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

⁴⁶ 3/6/2011 tarihli ve 643 sayılı KHK'nın 8 inci maddesiyle bu bentte yer alan "Devlet Planlama Teşkilatı Uzman Yardımcıları," "Sanayi ve Ticaret Uzman Yardımcıları," "Çevre ve Orman Uzman Yardımcıları, Özürlüler Uzman Yardımcıları," "Sosyal Yardım Uzman Yardımcıları, Aile ve Sosyal Araştırma Uzman Yardımcıları, Kadının Statüsü Uzman Yardımcıları", "Gümrük Uzman Yardımcıları," "Dış Ticaret Müsteşarlığı Dış Ticarete Standardizasyon Denetmen Yardımcıları," "Devlet Planlama Uzmanlığına," "Sanayi ve Ticaret Uzmanlığına," "Çevre ve Orman Uzmanlığına, Özürlüler Uzmanlığına," "Sosyal Yardım Uzmanlığına, Aile ve Sosyal Araştırma Uzmanlığına, Kadının Statüsü Uzmanlığına," "Gümrük Uzmanlığına," "Dış Ticaret Müsteşarlığı Dış Ticarete Standardizasyon Denetmenliğine," ibareleri yürürlükten kaldırılmış ve sözkonusu bende "İstihdam ve Meslek Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzman Yardımcıları, Çevre, Orman ve Şehircilik Uzman Yardımcıları, Sanayi ve Teknoloji Uzman Yardımcıları, Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcıları, Gençlik ve Spor Uzman Yardımcıları, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzman Yardımcıları, Aile ve Sosyal Politikalar Uzman Yardımcıları, Aile ve Sosyal Politikalar Denetçi Yardımcıları, Ürün Denetmen Yardımcıları" ibaresi ve "İstihdam ve Meslek Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzmanlığına, Çevre, Orman ve Şehircilik Uzmanlığına, Sanayi ve Teknoloji Uzmanlığına, Gümrük ve Ticaret Uzmanlığına, Gençlik ve Spor Uzmanlığına, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzmanlığına, Aile ve Sosyal Politikalar Uzmanlığına, Aile ve Sosyal Politikalar Denetçiliğine, Ürün Denetmenliğine" ibaresi eklenmiş, daha sonra 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı KHK'nin 37 nci maddesiyle, "Çevre, Orman ve Şehircilik Uzman Yardımcıları" ibaresi "Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcıları, Orman ve Su İşleri Uzman Yardımcıları" şeklinde, "Çevre, Orman ve Şehircilik Uzmanlığına" ibaresi "Çevre ve Şehircilik Uzmanlığına, Orman ve Su İşleri Uzmanlığına" şeklinde değiştirilmiştir.

⁴⁷ 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Kanununun 25 inci maddesiyle, "Devlet Personel Başkanlığı Devlet Personel Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzman Yardımcıları," "Devlet Personel Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

Bakanlığı meslek memurları konsolosluk ve ihtisas memurları⁴⁸; Maliye Bakanlığı Vergi Müfettiş Yardımcıları,⁴⁹ Bakanlık Maarif Müfettiş Yardımcıları⁵⁰ Sigorta Denetleme Uzman Yardımcıları ve Aktüer Yardımcıları, Bakanlıklar merkez kuruluşu stajyer kontrolörleri, İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçi Yardımcıları,⁵¹ **(Değişik: 27/6/1989-KHK-375/4 md.)** (...)⁵², (...)⁵², (...)⁴⁶, Sınai Mülkiyet Uzman Yardımcıları,⁵³ (...)⁴⁶, (...)⁵⁴, (...)⁴⁶, (...)⁴⁹, (...)⁵², (...)⁴⁶, (...)⁴⁶, (...)⁴⁶, (...)⁵⁵, Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcıları, Çalışma Uzman Yardımcıları ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman Yardımcıları, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcıları, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcıları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman Yardımcıları, Kültür ve Turizm Uzman Yardımcıları, Yazma Eser Uzman Yardımcıları,⁵⁶ Ulaştırma ve Haberleşme Uzman Yardımcıları, Havacılık ve Uzun

---

⁴⁸ 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle bu bentte yer alan "Dışişleri Bakanlığı meslek memurları" ibaresi "Dışişleri Bakanlığı meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları" olarak, "Dışişleri meslek memurluğunda" ibaresi "Dışişleri Bakanlığı meslek memurluğu ile konsolosluk ve ihtisas memurluğunda" olarak değiştirilmiştir.

⁴⁹ 7/7/2011 tarihli ve 646 sayılı KHK'nın 6 ncı maddesiyle, bu bentte yer alan "Maliye Bakanlığı Hesap Uzman Yardımcıları" ile "Hesap Uzmanlığına" ibareleri sırasıyla "Maliye Bakanlığı Vergi Müfettiş Yardımcıları" ve "Vergi Müfettişliğine" şeklinde değiştirilmiş, aynı bende "Devlet Muhasebe Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Devlet Gelir Politikaları Uzman Yardımcıları," ibaresi, "Devlet Muhasebe Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Devlet Gelir Politikaları Uzmanlığına," ibaresi eklenmiş ve aynı fıkra da yer alan "Vergi," ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵⁰ 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "Maliye Bakanlığı Vergi Müfettiş Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Bakanlık Maarif Müfettiş Yardımcıları" ibaresi, "Vergi Müfettişliğine" ibaresinden sonra gelmek üzere "Bakanlık Maarif Müfettişliğine" ibaresi eklenmiştir.

⁵¹ 17/6/1992 tarihli ve 3814 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle, bu fıkra ya "... , Bakanlıklar merkez kuruluşu stajyer kontrolörleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçi Yardımcıları"; "ve Kontrolörlüğe" ibaresinden sonra gelmek üzere "Dernek Denetçiliğine", ibareleri eklenmiş, daha sonra 31/7/2003 tarihli ve 4970 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle, "Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçi Yardımcıları" ibaresi, "İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçi Yardımcıları"; "Dernek Denetçiliğine" ibaresi, "İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçiliğine" olarak değiştirilmiştir.

⁵² 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı KHK'nın 17 nci maddesiyle, bu alt bentte yer alan "Devlet Bütçe Uzman Yardımcıları, Mali Suçları Araştırma Uzman Yardımcıları," "Muhasebe ve Milli Emlak Denetmen Yardımcıları", "Devlet Muhasebe Uzman Yardımcıları, Devlet Gelir Politikaları Uzman Yardımcıları, Devlet Malları Uzman Yardımcıları," "Devlet Bütçe Uzmanlığına, Mali Suçları Araştırma Uzmanlığına," "Muhasebe ve Milli Emlak Denetmenliğine", "Devlet Muhasebe Uzmanlığına, Devlet Gelir Politikaları Uzmanlığına," ve "Devlet Malları Uzmanlığına," ibareleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı bentte yer alan "Milli Emlak Uzman Yardımcıları," ibaresi "Defterdarlık Uzman Yardımcıları," ve "Milli Emlak Uzmanlığına," ibaresi "Defterdarlık Uzmanlığına," şeklinde değiştirilmiştir.

⁵³ 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Kanunun 187 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "Marka Uzman Yardımcıları, Patent Uzman Yardımcıları" ibaresi "Sınai Mülkiyet Uzman Yardımcıları" ve "Marka Uzmanlığına, Patent Uzmanlığına" ibaresi "Sınai Mülkiyet Uzmanlığına" şeklinde değiştirilmiştir.

⁵⁴ 2/6/1994 tarih 535 ve 536 sayılı KHK ile bu arada yer alan eklenen unvan, Anayasa Mahkemesinin 8/7/1994 tarih ve E.1994/58, K.1994/53 sayılı Kararıyla iptal edildiğinden metinden çıkarılmış, 27/6/2000 tarih ve 4587 sayılı Kanunun Geçici 2 nci maddesi uyarınca; "A.T." ibareleri "A.B." olarak değiştirilmiştir.

⁵⁵ 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Kanunun 42 nci maddesiyle; bu fıkra da bulunan "Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı Müfettiş Yardımcıları ve Sigorta Müfettiş Yardımcıları" ibaresi "Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettiş Yardımcıları" şeklinde değiştirilmiş, aynı bentteki "Bağ-Kur Denetmen Yardımcıları","Sosyal Sigorta Uzman Yardımcıları","Bağ-Kur Denetmenliğine" ve "Sosyal Sigorta Uzmanlığına" ibareleri metinden çıkarılmıştır.

⁵⁶ 28/12/2010 tarihli ve 6093 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "Kültür ve Turizm Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Yazma Eser Uzman Yardımcıları," ve "Kültür ve Turizm Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Yazma Eser Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

Teknolojileri Uzman Yardımcıları,⁵⁷ Denizcilik Uzman Yardımcıları, (...) ⁴⁶, (...) ⁵⁵, TİKA Uzman Yardımcıları⁵⁸, (...) ⁵², (...) ⁵², Maliye Uzman Yardımcıları, Devlet Gelir Uzman Yardımcıları, Defterdarlık Uzman Yardımcıları⁵², Vergi İstihbarat Uzman Yardımcıları, Gelir uzman Yardımcıları, Mali Hizmetler Uzman Yardımcıları, (...) ⁴⁶, Bakanlık ve bağlı kuruluşların A.B. Uzman Yardımcıları, Hazine Uzman Yardımcıları, Dış Ticaret Uzman Yardımcıları, Diyanet İşleri Uzman Yardımcıları, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzman Yardımcıları,⁵⁹ Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcıları,⁶⁰ Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzman Yardımcıları,⁶¹ Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcıları,⁶² Türkiye İstatistik Kurumu Uzman Yardımcıları, Maarif Müfettiş Yardımcıları⁶³ ile İçişleri Bakanlığı Planlama Uzman Yardımcıları, İstihdam Uzman Yardımcıları, İl İstihdam Uzman Yardımcıları,⁶⁵ Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzman Yardımcıları,⁴⁶ Çevre ve Şehircilik Uzman Yardımcıları, Orman ve Su İşleri Uzman Yardımcıları,⁴⁶ Meteoroloji Uzman Yardımcıları,⁶⁶ Sanayi ve Teknoloji Uzman Yardımcıları,⁴⁶ Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcıları,⁴⁶ Gençlik ve Spor Uzman

---

⁵⁷ 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı KHK'nın 44 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "Ulaştırma ve Haberleşme Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzman Yardımcıları," ve "Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzmanlığına," ibareleri eklenmiştir.

⁵⁸ 24/10/2011 tarihli ve 656 sayılı KHK'nın 20 nci maddesiyle, bu alt bentte yer alan "Teknik Yardım Uzman Yardımcıları" ibaresi "TİKA Uzman Yardımcıları" ve "Teknik Yardım Uzmanlığına" ibaresi "TİKA Uzmanlığına" şeklinde değiştirilmiştir.

⁵⁹ 1/7/2010 tarihli ve 6002 sayılı Kanununun 21 inci maddesiyle bu bentte yer alan "Dış Ticaret Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Diyanet İşleri Uzman Yardımcıları, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzman Yardımcıları," ibaresi ve aynı bentteki "Dış Ticaret Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Diyanet İşleri Uzmanlığına, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

⁶⁰ 24/6/2009 tarihli ve 5916 sayılı Kanununun 17 nci maddesiyle, "Dış Ticaret Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcıları," "Dış Ticaret Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Avrupa Birliği İşleri Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

⁶¹ 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Kanununun 30 uncu maddesiyle bu bende, "Avrupa Birliği İşleri Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzman Yardımcıları," ibaresi ve "Avrupa Birliği İşleri Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

⁶² 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanununun 11 inci maddesiyle bu bentte yer alan "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzman Yardımcıları," ibaresi ve "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

⁶³ 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı KHK'nın 44 üncü maddesiyle, bu alt bende "Ürün Denetmen Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Millî Eğitim Uzman Yardımcıları ve Millî Eğitim Denetçi Yardımcıları," ve "Ürün Denetmenliğine," ibaresinden sonra gelmek üzere "Millî Eğitim Uzmanlığına ve Millî Eğitim Denetçiliğine," ibaresi eklenmiş, "Eğitim Müfettiş Yardımcıları" ibaresi "İl Eğitim Denetmen Yardımcıları", "Eğitim Müfettişliğine" ibaresi "İl Eğitim Denetmenliğine" şeklinde değiştirilmiştir.

⁶⁴ 1/3/2014 tarihli ve 6528 sayılı Kanununun 27 nci maddesiyle, bu bentte yer alan "İl Eğitim Denetmen Yardımcıları" ibaresi "Maarif Müfettiş Yardımcıları" şeklinde ve "İl Eğitim Denetmenliğine" ibaresi "Maarif Müfettişliğine" şeklinde değiştirilmiş, aynı bentte yer alan "ve Millî Eğitim Denetçi Yardımcıları" ve "ve Millî Eğitim Denetçiliğine" ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

⁶⁵ 11/10/2011 tarihli ve 665 sayılı KHK'nın 27 nci maddesiyle bu bentte yer alan "İstihdam ve Meslek Uzman Yardımcıları" ibaresi "İstihdam Uzman Yardımcıları, İl İstihdam Uzman Yardımcıları", "İstihdam ve Meslek Uzmanlığına" ibaresi "İstihdam Uzmanlığına, İl İstihdam Uzmanlığına", şeklinde değiştirilmiştir.

⁶⁶ 10/10/2011 tarihli ve 657 sayılı KHK'nın 37 nci maddesiyle, bu bentte yer alan "Orman ve Su İşleri Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Meteoroloji Uzman Yardımcıları," ibaresi; "Orman ve Su İşleri Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Meteoroloji Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

Yardımcıları,⁴⁶ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzman Yardımcıları,⁴⁶ Aile ve Sosyal Politikalar Uzman Yardımcıları,⁴⁶ İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları,⁶⁷ Savunma Sanayii Uzman Yardımcıları,⁶⁸ Basın ve Enformasyon Uzman Yardımcıları,⁶⁹ Yüksek Kurum Uzman Yardımcıları,⁷⁰ Kamu Denetçiliği Uzman Yardımcıları,⁷¹ Aile ve Sosyal Politikalar Denetçi Yardımcıları,⁴⁶ Ürün Denetmen Yardımcıları,⁴⁶ Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcıları,⁷² Millî Eğitim Uzman Yardımcıları (...)⁶⁴⁶³ Gençlik ve Spor Denetçi Yardımcıları,⁷³ Sağlık Uzman Yardımcıları ve Sağlık Denetçi Yardımcıları,⁷⁴ Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcıları, Göç Uzman Yardımcıları, İl Göç Uzman Yardımcıları⁷⁵, Helal Akreditasyon Uzman Yardımcıları⁷⁶ ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçi Yardımcıları,⁷⁷ Gümrük ve

---

⁶⁷ 21/6/2012 tarihli ve 6332 sayılı Kanununun 22 nci maddesiyle, “Aile ve Sosyal Politikalar Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İnsan Hakları Uzman Yardımcıları,” ve “Aile ve Sosyal Politikalar Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İnsan Hakları Uzmanlığına,” ibaresi eklenmiş olup, daha sonra 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Kanununun 28 inci maddesiyle “İnsan Hakları Uzman Yardımcıları” ibaresi “İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları” şeklinde ve “İnsan Hakları Uzmanlığına” ibaresi “İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanlığına” şeklinde değiştirilmiştir.

⁶⁸ 8/8/2011 tarihli ve 649 sayılı KHK'nın 42 nci maddesiyle, bu alt bentte yer alan “Aile ve Sosyal Politikalar Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Savunma Sanayii Uzman Yardımcıları,” ve “Aile ve Sosyal Politikalar Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Savunma Sanayii Uzmanlığına,” ibareleri eklenmiştir.

⁶⁹ 22/8/2011 tarihli ve 651 sayılı KHK'nın 12 nci maddesiyle, bu alt bentte yer alan “Savunma Sanayii Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Basın ve Enformasyon Uzman Yardımcıları,” ibaresi ve “Savunma Sanayii Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Basın ve Enformasyon Uzmanlığına,” ibaresi eklenmiştir.

⁷⁰ 11/10/2011 tarihli ve 664 sayılı KHK'nın 28 inci maddesiyle bu bende “Basın ve Enformasyon Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Yüksek Kurum Uzman Yardımcıları,” ibaresi; “Basın ve Enformasyon Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Yüksek Kurum Uzmanlığına,” ibaresi eklenmiştir.

⁷¹ 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kanununun 35 inci maddesiyle, “Yüksek Kurum Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Kamu Denetçiliği Uzman Yardımcıları,” ibaresi ve “Yüksek Kurum Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Kamu Denetçiliği Uzmanlığına,” ibaresi eklenmiştir.

⁷² 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanununun 8 inci maddesiyle, bu bende “Ürün Denetmen Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Denetmen Yardımcıları,” ibaresi ve “Ürün Denetmenliğine,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Denetmenliğine,” ibaresi eklenmiştir.

⁷³ 20/2/2014 tarihli ve 6525 sayılı Kanununun 6 ncı maddesiyle, bu bende “Millî Eğitim Uzman Yardımcıları ve Millî Eğitim Denetçi Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Gençlik ve Spor Denetçi Yardımcıları,” ibaresi ve aynı bende “Millî Eğitim Uzmanlığına ve Millî Eğitim Denetçiliğine,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Gençlik ve Spor Denetçiliğine” ibaresi eklenmiştir.

⁷⁴ 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı KHK'nın 58 inci maddesiyle bu bende Millî Eğitim Uzman Yardımcıları ve Millî Eğitim Denetçi Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sağlık Uzman Yardımcıları ve Sağlık Denetçi Yardımcıları”; “Millî Eğitim Uzmanlığına ve Millî Eğitim Denetçiliğine,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sağlık Uzmanlığına ve Sağlık Denetçiliğine” ibaresi eklenmiştir.

⁷⁵ 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Kanununun 123 üncü maddesiyle, “Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcıları” ibaresinden sonra gelmek üzere “; Göç Uzman Yardımcıları, İl Göç Uzman Yardımcıları” ibaresi, “Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanlığına” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Göç Uzmanlığına, İl Göç Uzmanlığına” ibaresi eklenmiştir.

⁷⁶ 1/11/2017 tarihli ve 7060 sayılı Kanununun 13 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan “İl Göç Uzman Yardımcıları” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Helal Akreditasyon Uzman Yardımcıları” ibaresi; “İl Göç Uzmanlığına” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Helal Akreditasyon Uzmanlığına” ibaresi eklenmiştir.

⁷⁷ 11/11/2011 tarihli ve 662 sayılı KHK'nın 93 üncü maddesiyle, bu bende Millî Eğitim Uzman Yardımcıları ve Millî Eğitim Denetçi Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcıları ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçi Yardımcıları,” ibaresi ve aynı bende “Millî Eğitim Uzmanlığına ve Millî Eğitim Denetçiliğine,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanlığına ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçiliğine,” ibaresi eklenmiştir.

Ticaret Denetmen Yardımcıları,⁷⁸ Belediye Müfettiş Yardımcıları, Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettiş Yardımcılarının özel yeterlik sınavı yönetmeliklerine göre yapılacak yeterlik sınavlarında başarı göstererek Müfettişliğe, Kaymakamlığa, (...) ⁴⁰, Başbakanlık Uzmanlığına, Adalet Uzmanlığına, Seçim Uzmanlığına,⁴¹ Dışişleri Uzmanlığına, İçişleri Uzmanlığına, Millî Savunma Uzmanlığına, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzmanlığına,⁴² Yükseköğretim Kurulu Uzmanlığına, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanlığına,⁴³ Vakıf Uzmanlığına,⁴⁴ Tapu ve Kadastro Uzmanlığına,⁴⁵ (...) ⁴⁶, Devlet Personel Uzmanlığına, Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanlığına,⁴⁷ Bankalar Yeminli Murakıplığına, Vergi Müfettişliğine,⁴⁹ Bakanlık Maarif Müfettişliğine⁵⁰ Sigorta Denetleme Uzmanlığına ve Aktüerliğine, Kontrolörlüğe, İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçiliğine,⁵¹ (...) ⁵², (...) ⁵², (...) ⁴⁶, Sınai Mülkiyet Uzmanlığına,⁵³ (...) ⁴⁶, (...) ⁴⁶, (...) ⁴⁹, (...) ⁵², (...) ⁴⁶, (...) ⁴⁶, (...) ⁴⁶, (...) ⁵⁵, Sosyal Güvenlik Uzmanlığına, Çalışma Uzmanlığına, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanlığına, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlığına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanlığına, Kültür ve Turizm Uzmanlığına, Yazma Eser Uzmanlığına,⁵⁶ Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanlığına, Havacılık ve Uzun Teknolojileri Uzmanlığına,⁵⁷ Denizcilik Uzmanlığına, (...) ⁴⁶, (...) ⁵⁵, TİKA Uzmanlığına⁵⁸, (...) ⁵²⁴⁹ Devlet Gelir Uzmanlığına, (...) ⁵² Maliye Uzmanlığına, Gelir Uzmanlığına, Mali Hizmetler Uzmanlığına, Defterdarlık Uzmanlığına⁵², Vergi İstihbarat Uzmanlığına, (...) ⁴⁶, bakanlık ve bağlı kuruluşların A.B. Uzmanlığına, Hazine Uzmanlığına, Dış Ticaret Uzmanlığına, Diyanet İşleri Uzmanlığına, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanlığına,⁵⁹ Avrupa Birliği İşleri Uzmanlığına,⁶⁰ Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanlığına,⁶¹ Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanlığına,⁶² Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanlığına, Maarif Müfettişliğine⁶³⁶⁴, İçişleri Bakanlığı Planlama Uzmanlığına, İstihdam Uzmanlığına, İl İstihdam Uzmanlığına,⁶⁵ Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzmanlığına,⁴⁶ Çevre ve Şehircilik Uzmanlığına, Orman ve Su İşleri Uzmanlığına,⁴⁶ Meteoroloji Uzmanlığına,⁶⁶ Sanayi ve Teknoloji Uzmanlığına,⁴⁶ Gümrük ve Ticaret Uzmanlığına,⁴⁶ Gençlik ve Spor Uzmanlığına,⁴⁶ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzmanlığına,⁴⁶ Aile ve Sosyal Politikalar Uzmanlığına,⁴⁶ İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanlığına,⁶⁷ Savunma Sanayii Uzmanlığına,⁶⁸ Basın ve Enformasyon Uzmanlığına,⁶⁹ Yüksek Kurum Uzmanlığına,⁷⁰ Kamu Denetçiliği Uzmanlığına,⁷¹ Aile ve Sosyal Politikalar Denetçiliğine,⁴⁶ Ürün Denetmenliğine,⁴⁶ Sosyal Güvenlik Denetmenliğine,⁷² Millî Eğitim Uzmanlığına (...) ⁶⁴⁶³ Gençlik ve Spor Denetçiliğine,⁷³ Sağlık Uzmanlığına ve Sağlık Denetçiliğine,⁷⁴ Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanlığına, Göç Uzmanlığına, İl Göç Uzmanlığına⁷⁵, Helal Akreditasyon Uzmanlığına⁷⁶ ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçiliğine,⁷⁷ Gümrük ve Ticaret Denetmenliğine⁷⁸ (...) ⁵⁴ Dışişleri Bakanlığı meslek memurluğu ile konsolosluk ve ihtisas

---

⁷⁸ 24/10/2011 tarihli ve 661 sayılı KHK'nın 102 nci maddesiyle bu bende "Millî Eğitim Uzman Yardımcıları ve Millî Eğitim Denetçi Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Gümrük ve Ticaret Denetmen Yardımcıları," ibaresi ve aynı bende "Millî Eğitim Uzmanlığına ve Millî Eğitim Denetçiliğine," ibaresinden sonra gelmek üzere "Gümrük ve Ticaret Denetmenliğine" ibaresi eklenmiştir.

memurluğunda⁴⁸ ise Dışişleri Bakanlığınca sınavla girilmesi şart koşulan bir dereceye atanmaları sırasında ve bir defaya mahsus olmak üzere haklarında ayrıca bir derece yükselmesi uygulanır.⁷⁹⁸⁰⁸¹⁸²⁸³⁸⁴⁸⁵⁸⁶⁸⁷⁸⁸⁸⁹⁹⁰⁹¹⁹²⁹³⁹⁴⁹⁵⁵⁵⁹⁶⁹⁷⁹⁸

---

⁷⁹ 28/3/1988 tarih ve 318 sayılı KHK ile, bu fıkraya; "...Merkez Kuruluş Stajyer Kontrolörleri..." iken, değiştirilerek eklenen "Bakanlıklar Merkez Kuruluşu Stajyer Kontrolörleri" ibaresi, 27/6/1989 tarih ve 375 sayılı KHK'ler 17/6/1992 tarih ve 3814 sayılı Kanun, 13/7/1993 tarih ve 486 sayılı, 10/8/1993 tarih ve 494 sayılı, 19/6/1994 tarih ve 543 sayılı 19/6/1994 tarih ve 544 sayılı 6/7/1995 tarih ve 562 sayılı 25/3/1997 tarih ve 571 sayılı KHK'ler ve 9/12/1994 tarih ve 4059 sayılı 13/11/1996 tarih ve 4208 sayılı 3/4/1998 tarih ve 4359 sayılı Kanun ile eklenen ibareler (unvanlar) metne işlenmiştir. 544 sayılı KHK ile eklenen "Marka Uzman Yardımcıları", "Patent Uzman Yardımcıları", "Marka Uzmanlığına" ve "Patent Uzmanlığına" ibareleri 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Kanun ile Kanunlaşmıştır.

⁸⁰ 516, 613, 616, 617, 618 ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler'le bu fıkraya; eklenen Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettişleri Sosyal Sigorta Uzman Yardımcıları, Sosyal Sigorta Uzmanları, İstihdam ve Meslek Uzman Yardımcıları, İstihdam ve Meslek Uzmanlığına, Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcıları, Çalışma Uzman Yardımcıları, yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcıları, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcıları, Sosyal Güvenlik Uzmanlığına, Çalışma Uzmanlığına, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanlığına, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlığına, Sosyal Sigorta Uzmanlığına, Bağ-Kur Denetmen Yardımcıları, Bağ-Kur Denetmenliğine ibareleri, söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamelerin Anayasa Mahkemesince iptal edilmeleri nedeniyle metinden çıkarılmıştır. Ayrıca 4636 sayılı Kanun ile "Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettiş Yardımcıları" ibaresi metne işlenmiştir.

⁸¹ 2/5/2001 tarihli ve 4668 sayılı Kanunla bu fıkraya, "Teknik Yardım Uzman Yardımcıları" ve "Teknik Yardım Uzmanlığı" ibareleri, getirilmiştir.

⁸² 7/2/2002 tarihli ve 4745 sayılı Kanunla, bu fıkraya, "Bakanlık" ibaresinden sonra gelmek üzere "Müşteşarlık" ibaresi eklenmiştir.

⁸³ 16/4/2003 tarihli ve 4848 sayılı Kanunun 33 üncü maddesiyle bu bende, "Kültür ve Turizm Uzman Yardımcıları" ve "Kültür ve Turizm Uzmanlığına" ibareleri eklenmiştir.

⁸⁴ 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Kanunun 42 nci maddesiyle, "Çevre Uzman Yardımcıları" ibaresi, "Çevre ve Orman Uzman Yardımcıları"; "Çevre Uzmanlığına" ibaresi, "Çevre ve Orman Uzmanlığına" olarak değiştirilmiştir.

⁸⁵ 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle, "İstihdam ve Meslek Uzman Yardımcıları", "İstihdam ve Meslek Uzmanlığına" ibareleri eklenmiştir.

⁸⁶ 16/7/2003 tarihli ve 4947 sayılı Kanunun 37 maddesiyle, "Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcıları, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzman Yardımcıları, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzman Yardımcıları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzman Yardımcıları" ve "Sosyal Güvenlik Uzmanlığına, Çalışma Uzmanlığına, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanlığına, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlığına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanlığına" ibareleri eklenmiştir.

⁸⁷ 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 46 ncı maddesiyle, "Bağ-Kur Denetmen Yardımcıları" ve "Bağkur Denetmenliğine" ibareleri eklenmiştir.

⁸⁸ 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Kanunun 20 nci maddesiyle bu fıkraya, "Sosyal Sigorta Uzman Yardımcıları", "Sosyal Sigorta Uzmanlığına" ve "Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı Müfettiş Yardımcıları ve Sigorta Müfettiş Yardımcıları" ibareleri eklenmiştir.

⁸⁹ 27/10/2004 tarihli ve 5251 sayılı Kanunun 26 ncı maddesiyle bu fıkraya, "Kadının Statüsü Uzman Yardımcıları" ve "Kadının Statüsü Uzmanlığına" ibareleri eklenmiştir.

⁹⁰ 10/11/2004 tarihli ve 5256 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle bu fıkraya, "Aile ve Sosyal Araştırma Uzman Yardımcıları" ve "Aile ve Sosyal Araştırma Uzmanlığına" ibareleri eklenmiştir.

⁹¹ 1/12/2004 tarihli ve 5263 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle bu fıkraya, "Sosyal Yardım Uzman Yardımcıları" ve "Sosyal Yardım Uzmanlığına" ibareleri eklenmiştir.

⁹² 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkraya, "Belediye Müfettiş Yardımcıları" ibaresi eklenmiştir.

⁹³ 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Kanunun 34 üncü maddesiyle bu fıkraya, "Özürlüler Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Vergi, Muhasebe ve Milli Emlak Denetmen Yardımcıları," ibaresi, "Özürlüler Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Vergi, Muhasebe ve Milli Emlak Denetmenliğine," ibaresi eklenmiştir.

12 – a) Memuriyete girmeden önce veya memurlukları sırasında ortaokul ve dengi veya lise ve dengi öğrenim üzerine hizmet içi eğitim sayılmayan ve öğrenim süreleri en az aralıksız 1 veya 2 öğrenim yılı olan ve kurumlarınca açılan mesleki kursları bitirenler hakkında; 1 yıllık öğrenim için 1 kademe, 2 yıldan az olmayan öğrenim için 1 derece yükselmesi uygulanır.

b) Lise ve dengi okulları bitirdikten sonra memurlukları sırasında Milli Eğitim Bakanlığınca belli edilen ve kurumlarınca düzenlenen bir yıl süreli mesleki hizmet içi eğitim kurslarını tamamlayanların buldukları derece ve kademelere bir kademe ilave edilir.

c) Memuriyetleri sırasında Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsünü bitirenlere her başarılı öğrenim yılı için öğrenim süreleri kadar (2 yılı geçmemek şartıyla) her yıl için bir kademe ilerlemesi uygulanır.

d) **(İptal: Anayasa Mahkemesinin 16/4/2003 tarihli ve E.: 2003/22, K.: 2003/34 sayılı kararı ile.; Yeniden düzenleme: 17/9/2004 - 5234/1 md.)** Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tâbi kurumlarda çalışanlar dahil) üst öğrenimi bitirenler, aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademeyi aşmamak kaydıyla, bitirdikleri üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirdikleri başarılı hizmet sürelerinin tamamı her yıl bir kademe, her üç yıl bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademeye yükseltirler.

B) Öğrenim durumları itibariyle (A) bendinde gösterilen yükselinebilecek derece ve kademelerden farklı olanlar aşağıda gösterilmiştir.

1 – Lise ve lise dengi mesleki veya teknik öğretim görenlerden, öğrenim eksikliğini giderecek hizmet içi eğitimden geçerek, Devlet Personel Başkanlığı tarafından hazırlanacak yönetmelikte belirlenecek esaslara göre yapılacak özel yükselme sınavlarında başarı gösterenler 1 inci derecenin son kademesine kadar yükselebilirler.

2 – (A) bendinin 12 nci fıkrasının (a) şıkkında gösterilenler 3 üncü derecenin son kademesine kadar yükselebilirler.

---

⁹⁴ 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Kanununun 57 nci maddesiyle bu fıkraya, "Dış Ticaret Uzman Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Türkiye İstatistik Kurumu Uzman Yardımcıları," ibaresi; "Dış Ticaret Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

⁹⁵ 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 13 üncü maddesiyle, bu fıkraya, "Gelir Uzman Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Malî Hizmetler Uzman Yardımcıları," ibaresi, "Gelir Uzmanlığına," ibaresinden sonra gelmek üzere "Malî Hizmetler Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

⁹⁶ 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Kanununun 67 nci maddesiyle; bu bende "Kültür ve Turizm Uzman Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Ulaştırma ve Haberleşme Uzman Yardımcıları," "Kültür ve Turizm Uzmanlığına" ibaresinden sonra gelmek üzere "Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanlığına," ibaresi eklenmiştir.

⁹⁷ 7/1/2009 tarihli ve 5830 sayılı Kanununun 3 üncü maddesiyle bu bentte yer alan "Tüketici ve Rekabet Uzman Yardımcıları" ibaresi "Sanayi ve Ticaret Uzman Yardımcıları", "Tüketici ve Rekabet Uzmanlığına" ibaresi "Sanayi ve Ticaret Uzmanlığına" olarak değiştirilmiştir.

⁹⁸ 4/6/2010 tarihli ve 5984 sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle bu alt bentte yer alan "İlköğretim Müfettiş Yardımcıları" ibaresi "Eğitim Müfettiş Yardımcıları", "İlköğretim Müfettişliğine" ibaresi "Eğitim Müfettişliğine" şeklinde değiştirilmiştir.

3 – (Değişik: 23/12/1988 - KHK-351/3 md.) Emniyet Hizmetleri Sınıfı mensuplarından:⁹⁹

a) Emniyet müdürleri ve bu sıfatı taşımakta olan emniyet teşkilatı mensupları ile başkomiser ve emniyet amirleri dışında kalanlar 3 üncü derecenin son kademesine,

b) Başkomiser ile emniyet amirleri 2 nci derecenin son kademesine,

c) (Ek: 22/5/2012 - 6318/43 md.) Yukarıda sayılanlardan yükseköğrenimli olanlar 1 inci derecenin son kademesine,

d) Emniyet müdürleri ve bu sıfatı taşımakta olan emniyet teşkilatı mensupları 1 inci derecenin son kademesine, kadar yükselebilirler.

C) 1 - Teknik hizmetler sınıfına girenlerden memurluğa girmeden önce yurt içinde veya yurt dışında mesleklerini serbest olarak veya resmi veya özel müesseselerde ifa edenlerle memuriyetten ayrıldıktan sonra bu işlerde çalışarak yeniden memuriyete girmek isteyenlerin teknik hizmetlerde geçen süresinden bu kanun ve bu kanunun 87 nci maddesinde sözü edilen kurumlarda geçen sürenin tamamı ve geri kalan sürenin 3/4 ü toplamı memuriyette geçmiş sayılarak bu süreler her yılı bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.

2 – Sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına girenlerden memurluğa girmeden önce yurt içinde veya yurt dışında mesleklerini serbest olarak veya resmi veya özel kurumlarda yapanlarla, memurluktan ayrıldıktan sonra bu işlerde çalışarak yeniden memurluğa girmek isteyenlerin sağlık hizmetlerinde geçen süresinden, bu kanun ve bu kanunun 87 nci maddesinde sözü edilen kurumlarda geçen süreleri ile 196 ncı maddede belirtilen şekilde tespit edilecek mahrumiyet bölgelerinde en az 3 yıl çalışanların veya çalışacak olanların sürelerinin tamamı ve geri kalan sürelerinin 3/4 ü toplamı memurlukta geçmiş sayılarak bu sürelerin her yılı için bir kademe ilerlemesi ve her üç yılı için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.

3 – Avukatlık hizmetleri sınıfına girenlerin memuriyete girmeden önce veya memurluktan ayrılarak (...) ¹⁰⁰ avukatlıkla geçirdikleri sürelerin 3/4 ü memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürelerin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir.

4 – Basın Kartları Yönetmeliğine göre, basın kartına sahip olmak suretiyle gazetecilik yaparak memurluğa girenlerin; meslekleriyle ilgili görevlerde istihdam edilmeleri şartıyla, fiilen gazetecilik yaparak geçirdikleri sürenin 3/4 ü fiilen memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürenin her yılı bir kademe ilerlemesi ve her üç yılı bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.

---

⁹⁹ 22/5/2012 tarihli ve 6318 sayılı Kanununun 43 üncü maddesi ile bu altbende (c) sırası eklenmiş ve mevcut (c) sırası (d) sırası olarak teselsül ettirilmiştir.

¹⁰⁰ Anayasa Mahkemesinin 27/3/2014 tarihli ve E.: 2013/101, K.: 2014/63 sayılı Kararı ile bu bentte yer alan "...serbest..." ibaresi iptal edilmiştir.

5 – Özel okullarda öğretmenlik veya yöneticilik yaptıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığı emrinde memuriyet kabul edenlerin özel okullarda geçen hizmet sürelerinin 2/3 ünün her yılı bir kademe ilerlemesine ve her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir.

Yukarıdaki fıkralara göre, değerlendirilecek hizmet süresinden sadece özel sektörde geçen süre 12 yılı geçemez.

Ancak, T. C. Emekli Sandığı ve Sosyal Sigortalar kanunlarına tabi görevlerde bulunmuş olanların kazanılmış hakları saklıdır.

Yapılacak intibak neticesinde ilgililerin girecekleri dereceler öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri derecenin son kademe aylığını geçemez.

6 – Bu kanunun 4 üncü ve 237 nci maddesinin (e) fıkrasına göre sözleşme ile istihdam edilenlerin, memuriyete geçirilmeleri halinde, sözleşmeli olarak geçirdikleri hizmet süreleri, her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.

7 – 2834 ve 2836 sayılı kanunlara göre kurulmuş olan Tarım Kredi ve Tarım Satış Kooperatiflerinde çalışanlardan sonradan memuriyete girenlerin bu kooperatiflerde geçen hizmetlerinin 12 yılı geçmemek üzere her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yılı için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.

8- **(Ek: 29/1/2016 - 6663/5 md.)** 108 inci maddenin (B) fıkrası uyarınca kullanılan aylıksız izin süreleri, her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.

D) Memur iken, girişteki öğrenim derecelerinden bir üst derecedeki öğrenimi tamamlayanlar, bu üst öğrenim derecesi için 36 ncı maddede yazılı memuriyete giriş derecelerinde boş kadro bulunduğu takdirde bu kanunun 68 inci maddesinde yazılı derece yükselmesinde süre kaydı aranmaksızın bu derecedeki görevlere atanabilirler. 68 inci maddenin (A) bendinin (b) ve (c) fıkralarındaki hükümler saklıdır.

E) Sınıfların giriş derecelerinin ileri kademelerinden işe başlayanlarla yukarıdaki fıkralar uyarınca kendilerine kademe ilerlemesi uygulananların, kademe ilerlemesine tekabül eden süreleri 68 inci maddede derece yükselmesi için gerekli olduğu öngörülen sürelerin hesabında ayrıca değerlendirilir. Artan süreler üst derece ve kademedeki kanuni bekleme süresinde geçmiş sayılır.

F) **(Değişik birinci fıkra: 24/11/1994 - 4049/8 md.)** Bu kanunla tespit edilen çeşitli hizmet sınıfları mensuplarından Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinde ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında asli ve sürekli görevlerde bulunanların kadro, ünvan, derece ile intibak ve diğer haklarının tespit ve kullanılması ile ilgili yetkiler

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanına aittir.¹⁰¹¹⁰²

Bu kanunla tespit edilen çeşitli hizmet sınıflarına dahil olup da MİT Müsteşarlığı emrinde çalışan MİT mensuplarının atama, derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi ve disiplin hükümleri ile ilgili yetkilerin kullanılmasının düzenlenmesi Cumhurbaşkanına aittir.¹⁰³

Milli İstihbarat hizmetleri sınıfına yapılan atamalarda bu maddenin (A) bendinin (8/a-b) fıkralarındaki derece ve kademe ilerlemesi ile ilgili hükümleri uygulanır.

G) Bu maddede sayılan sınıfların ve fıkraların kapsamının tayininde, benzeri veya eşdeğer öğrenim veya hizmetler Cumhurbaşkanınca tespit olunur.¹⁰⁴

Yükselinebilecek derecenin üstünde bir dereceye yükselme:

Madde 37 – (Yeniden düzenleme 29/11/1984 – KHK-243/2 md.)

Bu kanun hükümlerine göre öğrenim durumları, hizmet sınıfları ve görev unvanları itibarıyla azami yükselebilecekleri derecelerin dördüncü kademesinden aylık almaya hak kazanan ve son sekiz yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almayanların kazanılmış hak aylıkları kadro şartı aranmaksızın bir üst dereceye yükseltilir.¹⁰⁵

Kademe:

Madde 38 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Sınıf dışında kadro ihdas edilemeyeceği:

Madde 39 – Bu kanuna tabi kurumlarda sınıflar dışında memurluk kadroları ihdas edilemez.

Memuriyete girişte yaş:

Madde 40 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/11 md.)

---

¹⁰¹ 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nın 5 inci maddesiyle bu fıkrasında yer alan “, ek gösterge, makam tazminatı ve benzeri mali haklar ile intibak ve diğer özlük haklarının” ibaresi “ile intibak ve diğer haklarının” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁰² 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Kanununun 41 inci maddesiyle, bu fıkrada yer “Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği teşkilatlarında” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinde ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁰³ 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 24 üncü maddesiyle, bu paragrafta yer alan “Başbakana” ibaresi “Cumhurbaşkanına” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanununun 24 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

¹⁰⁴ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu bentte yer alan “; ilgili Bakanlık veya kuruluşun teklifi üzerine alakalı öğretim kurumu ile Milli Eğitim Bakanlığının muadelet tevsiki ve Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığının mütalaası alınarak Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁰⁵ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanununun 117 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan son sicil notu olumlu bulunanların” ibaresi “son sekiz yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almayanların” olarak değiştirilmiştir.

Genel olarak 18 yaşını tamamlayanlar Devlet memuru olabilirler.

Bir meslek veya sanat okulunu bitirenler en az 15 yaşını doldurmuş olmak ve Türk Medeni Kanununun 12 nci maddesine göre kazai rüşt kararı almak şartıyla Devlet memurluklarına atanabilirler.

Sınıflandırmada öğrenim unsuru:

Madde 41 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12/1 md.; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Genel olarak ortaokulu bitirenler memur olabilirler. Ortaokul mezunlarından istekli bulunmadığı takdirde ilkokulu bitirenlerin de alınması caizdir. Bir sınıfta belli görevlere atanabilmek veya bu görevlerde belli derecelere yükselebilmek için, kuruluş kanunları veya bu kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve kuruluş kanunlarına dayanılarak çıkarılacak yönetmelikler ile işin gereğine göre daha yüksek öğrenim dereceleri veya muayyen fakülte, okul veya öğrenim dallarını veya meslek içi veya meslekle ilgili eğitim programlarını bitirmiş olmak veya yabancı dil bilmek gibi şartlar konulabilir.¹⁰⁶

Yetişme ve deneme süresi:

Madde 42 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/13 md.)

Göstergeler:

Madde 43 – (Değişik: 12/2/1982 - 2595/1 md.)

Bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylık ve ek göstergeleri aşağıda gösterildiği şekilde tespit edilir:

A) Aylık Göstergesi: Bütün sınıflar itibariyle her derece ve kademenin aylıklarının hesaplanmasına esas teşkil edecek Aylık Gösterge Tablosu aşağıdaki I Numaralı Cetvelde gösterilmiştir.

I Numaralı Cetvel
AYLIK GÖSTERGE TABLOSU¹⁰⁷

Dereceler	Kademeler								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1320	1380	1440	1500	–	–	–	–	–
2	1155	1210	1265	1320	1380	1440	–	–	–
3	1020	1065	1110	1155	1210	1265	1320	1380	–
4	915	950	985	1020	1065	1110	1155	1210	1265
5	835	865	895	915	950	985	1020	1065	1110

¹⁰⁶ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “bu kanun” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri” ibaresi eklenmiştir.

¹⁰⁷ Bu tablodaki gösterge rakamları 10/4/1989 tarihli ve 366 sayılı KHK'nin 1 inci maddesi ile değiştirilmiştir.

6	760	785	810	835	865	895	915	950	985
7	705	720	740	760	785	810	835	865	895
8	660	675	690	705	720	740	760	785	810
9	620	630	645	660	675	690	705	720	740
10	590	600	610	620	630	645	660	675	690
11	560	570	580	590	600	610	620	630	645
12	545	550	555	560	570	580	590	600	610
13	530	535	540	545	550	555	560	570	580
14	515	520	525	530	535	540	545	550	555
15	500	505	510	515	520	525	530	535	540

B) (Değişik: 9/4/1990 - KHK-418/2 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK-527/2 md.) Ek Gösterge: Bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylıkları; hizmet sınıfları, görev türleri ve aylık alınan dereceler dikkate alınarak bu kanuna ekli I ve II sayılı cetvelerde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanır. II sayılı cetvelde yer alan unvanlarda değişiklik yapmaya ve yeni unvanlar ilave etmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.¹⁰⁸

Bu ek göstergeler, ilgililerin belirtilen sınıf ve görevlerde buldukları sürece ödemelere esas alınıp, terfi bakımından kazanılmış hak sayılmaz. Kurumların 1, 2, 3 ve 4 üncü dereceli kadrolarına atanana uygulanacak ek göstergeler, ilgililerin daha önce bulunmuş oldukları kariyerleri ile ilgili sınıf veya ekli I sayılı Cetvelin Genel İdare Hizmetleri Sınıfı (g) bölümünde belirtilen görevlerde kazanılmış hak aylık derecelerine göre alabilecekleri ek göstergelerden düşük olamaz.

(Değişik: 23/2/1995 - KHK-547/7 md.) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan ve Üyelikleri, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkan ve üyelikleri, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu Başkan ve Üyelikleri, Müşavir ve 1'inci dereceden uzman ünvanlı kadrolara atanana bu kadrolarda buldukları sürece daha önce almış oldukları en yüksek ek gösterge üzerinden ödeme yapılır.

Kadroları Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfına dahil olanlara, bu maddede gösterilen emsallerini geçmemek üzere Cumhurbaşkanı tarafından tespit edilecek ek gösterge rakamları uygulanır.¹⁰⁹

Çalışma yaş hadleri:

Madde 44 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/15 md.)

¹⁰⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu bentte yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁰⁹ 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 25 inci maddesiyle, bu paragrafta yer alan "Başbakan" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 25 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Memurun başka sınıfta ve derecesinin altında bir görevde çalıştırılmıyacağı:

Madde 45 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Hiç bir memur sınıfının dışında ve sınıfının içindeki derecesinin altında bir derecenin görevinde çalıştırılmaz.

(Değişik: 12/2/1982 - 2595/2 md.) 5 inci ve daha aşağı derecelerdeki kadrolara, derece yükselmesi için gerekli nitelikleri haiz memur bulunmaması hallerinde, 36 ncı maddede belirtilen öğrenim durumları itibariyle tespit olunan yükselinebilecek dereceyi aşmamak ve karşılık gösterilecek kadro derecesi kazanılmış hak aylık derecelerinin üç üst derecesinden fazla olmamak kaydıyla, bu dereceler karşılık gösterilerek, kendi derecesi ile aynı sınıftan memur atanması mümkündür.

Bu gibiler, işgal ettikleri kadroda kazanılmış derece ve kademelerinin aylığını almaya devam ederler ve kazanılmış aylıklarındaki kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi genel esaslara göre yapılır. Karşılık gösterilen kadrolar, ilgililer için kazanılmış hak teşkil etmez.

KISIM - III

Devlet Memurluğuna Alınma

BÖLÜM:1

Usul

Atama yapılacak boş kadroların bildirilmesi:

Madde 46 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/12 md.)

Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşları (Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı hariç), personel atamasına lüzum gördükleri boş kadroların sayılarını, sınıf ve derecelerini belirterek Devlet Personel Başkanlığına bildirirler.

Duyurma:

Madde 47 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/13 md.)

Devlet Personel Başkanlığı atama yapılacak boş kadroların sınıf ve derecelerini, kadroların buldukları kurum ve yerlerini, kadrolara alınacak personel sayılarını, alınacak personelin genel ve özel şartlarını, en son başvurma tarihini, başvurulacak mercileri, sınav yerlerini ve zamanlarını ve gerek görülen diğer bilgileri başvurma süresinin bitiminden en az 15 gün önce Resmî Gazete, internet haber sitesi, radyo, televizyon ve ülke çapında tirajı yüksek gazeteler ve Basın İlan Kurumu İlan Portalından asgari biri ve uygun görülecek diğer araçlar ile duyurur.¹¹⁰

---

¹¹⁰ 13/10/2022 tarihli ve 7418 sayılı Kanununun 28 inci maddesiyle; bu fıkraya “Resmî Gazete,” ibaresinden sonra gelmek üzere “internet haber sitesi,” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkrada yer alan “gazetelerden” ibaresi “gazeteler ve Basın İlan Kurumu İlan Portalından” şeklinde değiştirilmiştir.

Sınavsız atama yapılacak yerlere kadro adedinden fazla istekli bulunduğu takdirde açılacak sınavın gün ve yeri yukarıdaki şartlara uygun olarak ayrıca duyurulur.

BÖLÜM : 2 **Şartlar**

Genel ve özel şartlar:

Madde 48 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/14 md.)

Devlet memurluğuna alınacaklarda aşağıdaki genel ve özel şartlar aranır.

A) Genel şartlar:

1. Türk Vatandaşı olmak,¹¹¹

2. Bu Kanunun 40 ncı maddesindeki yaş şartlarını taşımak,

3. Bu Kanunun 41 nci maddesindeki öğrenim şartlarını taşımak,

4. Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

5. **(Değişik: 23/1/2008 - 5728/317 md.)** Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, (...) ¹¹² zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.

6. Askerlik durumu itibariyle;

a) Askerlikle ilgisi bulunmamak,

b) Askerlik çağına gelmemiş bulunmak,

c) Askerlik çağına gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfa geçirilmiş olmak,

7. 53 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydı ile görevini devamlı yapmasına engel olabilecek (...) ¹¹³ akıl hastalığı (...) ¹¹³ bulunmamak.

8. **(Ek: 3/10/2016 – KHK-676/74 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/60 md.) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 24/7/2019 tarihli ve E.:2018/73; K.:2019/65 sayılı Kararı ile)**

B) Özel şartlar:

1. Hizmet göreceği sınıf için 36 ve 41 nci maddelerde belirtilen öğretim ve eğitim kurumlarının birinden diploma almış olmak,

2. Kurumların özel kanun veya diğer mevzuatında aranan şartları taşımak.

---

¹¹¹ Bulgaristan'dan Türkiye'ye mecburi göç eden Türk soyundan olanlarda bu şartın aranmayacağı 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı KHK'nin geçici 5 inci maddesi ile hükme bağlanmıştır.

¹¹² Anayasa Mahkemesinin 25/2/2010 tarihli ve E.: 2008/17, K.: 2010/44 sayılı Kararı ile bu alt bentte yer alan "... milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, ..." ibaresi iptal edilmiştir.

¹¹³ 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanununun 29 uncu maddesiyle bu bentte yer alan "...vücut veya..." ile "...veya vücut sakatlığı ile özür..." ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Sınavlara katılma:

Madde 49 – (Yeniden düzenleme: 12/5/1982 - 2670/15 md.)

(Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/5 md.) Duyurulan Devlet kamu hizmet ve görevlerine Devlet Memuru olarak girmek isteyenler, belirlenen şartları yerine getirerek başvurularını yaparlar.

Devlet kamu hizmet ve görevlerine girmek isteyenlerden ilan edilen şartları haiz bulunmayanlar bu sınavlara katılamazlar ve bu husus başvuru merciler tarafından kendilerine bir yazı ile bildirilir.

Sınav şartı:

Madde 50 – (Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/6 md.)

Devlet kamu hizmet ve görevlerine Devlet memuru olarak atanacakların açılacak Devlet memurluğu sınavlarına girmeleri ve sınavı kazanmaları şarttır.

Sınavların yapılmasına dair usul ve esaslar ile sınava tabi tutulmadan girilebilecek hizmet ve görevler ve bunların tabi olacağı esaslar Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir genel yönetmelikle düzenlenir.

(Mülga üçüncü fıkra: 13/2/2011-6111/99 md.)

(Ek: 30/5/1997 – KHK-572/14 md.; Mülga dördüncü fıkra: 13/2/2011 - 6111/99 md.)

Sınav sonuçları:

Madde 51 – (Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/7 md.)

Sınav sonuçları, ilgili kurumda teşkil edilen sınav komisyonlarının sorumluluğunda belirlenecek başarılı olanların isimleri başarı sıralarına göre ilan edilir ve yazı ile de ilgililere bildirilir.

İlan edilen sınav sonuçları müteakip sınav tarihine kadar geçerlidir.

Kurumların memur ihtiyaçlarını karşılama şekli:

Madde 52 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/18 md.)

Kurumların memur ihtiyaçları yayınlanan sınav sonuçlarında belirlenen başarı sırasına göre ilgili kurumlarca atama yapılmak suretiyle karşılanır.

Müteakip sınav dönemine kadar kurumların acil ihtiyaçları; sınavlara girip kazanmış ancak yeterli kadro olmaması nedeni ile ataması yapılamayanlardan; yayınlanan başarı sırasına göre karşılanabilir.

Yapılan atamalar, ilgili kurumlarca derhal Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Engelli personel alıştırma ykmllg:¹¹⁴

Madde 53 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/99 md.)

Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3'n hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır.

Engelliler için sınavlar, ilk defa Devlet memuru olarak atanacaklar için açılan sınavlardan ayrı zamanlı olarak, engelli kontenjanı açığı bulunduğu sürece engel grupları ve eğitim durumları itibarıyla sınav sorusu hazırlanmak ve ulaşılabilirliklerini sağlamak suretiyle merkezi olarak yapılır veya yaptırılır.

Engelli personel alıştırma yükümlüğünün yerine getirilmesinin takip ve denetimi ile engellilerin Devlet memurluğuna yerleştirilmesinden Devlet Personel Başkanlığı sorumludur. Engelli açığı bulunan kamu kurum ve kuruluşları bir sonraki yıl için alım yapacakları engellilere ilişkin taleplerini her yılın Ekim ayının sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirmek zorundadır. Devlet Personel Başkanlığı kurum ve kuruluşların bildirimini üzerine, engelli kontenjanlarına yerleştirme yapabilir veya yaptırabilir.

Engellilerin memurluğa alınma şartlarına, merkezi sınav ve yerleştirmenin yapılmasına, eğitim durumu ve engel grupları dikkate alınarak kura usulü ile yapılacak yerleştirmelere, engellilerin görevlerini yürütmelerinde hangi yardımcı araç ve gereçlerin kurumlarınca temin edileceğine, kamu kurum ve kuruluşlarınca engelli personel istihdamı ile ilgili istatistiksel verilerin bildirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar zrller İdaresi Başkanlığının görüşü alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

BÖLÜM: 3

Adaylık

Adaylığa kabul edilme:

Madde 54 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/19 md.)

Sınavlarda başarılı olanlardan Devlet memurluğuna girmek isteyenler başarı listesindeki sıraya ve 47 nci maddeye göre ilan edilen kadro sayısı kadar, kurumlarınca memur adayları olarak atanırlar.

Aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz ve bu süre içinde aday memurun başka kurumlara nakli yapılamaz.

---

¹¹⁴ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanununun 99 uncu maddesiyle bu madde başlığı "zrllerin devlet memurluğuna alınmaları." iken, metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

¹¹⁵ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanununun 1 inci maddesiyle, bu maddenin başlığında yer alan "zrl" ibaresi "Engelli", birinci fıkrasında yer alan "zrl" ibaresi "engelli", ikinci fıkrasında yer alan "zrller", "zrl" ve "zr" ibareleri sırasıyla "Engelliler", "engelli" ve "engel", nc fıkrasında yer alan "zrl", "zrllerin", "zrllere" ve "zrl" ibareleri sırasıyla "Engelli", "engellilerin", "engellilere" ve "engelli", dördüncü fıkrasında yer alan "zrllerin", "zr", "zrllerin" ve "zrl" ibareleri sırasıyla "Engellilerin", "engel", "engellilerin" ve "engelli" şeklinde değiştirilmiştir.

Adayların yetiştirilmesi:**Madde 55 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/20 md.)**

Aday olarak atanan memurların önce bütün memurların ortak vasıfları ile ilgili temel eğitime, bilahare sınıfları ile ilgili hazırlayıcı eğitime ve staja tabi tutulmaları ve Devlet memuru olarak atanabilmeleri için başarılı olmaları şarttır.

Temel eğitim ile hazırlayıcı eğitim aynı kurumda yapılır.

Eğitim süreleri, programları, değerlendirme esasları ve hangi kurumların sorumluluğunda yapılacağı ve diğer hususlar Cumhurbaşkanınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.¹¹⁶

Adaylık devresi içinde göreve son verme:**Madde 56 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/21 md.)**

Adaylık süresi içinde temel ve hazırlayıcı eğitim ve staj devrelerinin her birinde başarısız olanlarla adaylık süresi içinde hal ve hareketlerinde memuriyetle bağdaşmayacak durumları, göreve devamsızlıkları tespit edilenlerin disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir.¹¹⁷

İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhal Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Adaylık süresi sonunda başarısızlık:**Madde 57 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/22 md.)**

(Değişik birinci fıkra: 10/9/2014 - 6552/67 md.) Adaylık süresi içinde aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir. İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhâl Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Adaylık devresi içinde veya sonunda, 56 ncı ve bu madde hükümlerine göre ilişkileri kesilenler (sağlık nedenleri hariç) 3 yıl süre ile Devlet memurluğuna alınmazlar.

**KISIM - IV
Hizmet Şartları ve Şekilleri****BÖLÜM: 1
Atanma****Asli memurluğa atanma:****Madde 58 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/23 md.)**

---

¹¹⁶ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkroda yer alan “Başbakanlıkça” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

¹¹⁷ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanununun 117 nci maddesiyle, bu maddede yer alan “sicil” ibaresi “disiplin” olarak değiştirilmiştir.

Adaylık devresi içinde eğitimde başarılı olan adaylar disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile onay tarihinden geçerli olmak üzere asli memurluğa atanırlar.¹¹⁸

Asli memurluğa geçme tarihi adaylık süresinin sonunu geçemez.

İstisnai memurluklar:

Madde 59 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975-1897/1 md.)

(Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/8 md.) Cumhurbaşkanlığı¹¹⁹ ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin memurluklarına, Bakan Yardımcılıklarına,¹²⁰ (...) ¹²¹ (...) ¹²² Savunma Sanayii Müsteşarlığına ait Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Müşavir Avukat kadrolarına,¹²³ Toplu Konut (...) ¹²⁴ İdaresi Başkanlığına ait Başkan, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı, Uzman, Uzman Yardımcısı, Müşavir Avukat ve Şube Müdürleri (Uzman)¹²⁴, (...) ¹¹⁹ Özelleştirme İdaresi Başkanlığında Başkan, Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Daire Başkanı, Proje Grup Başkanı ve Basın ve

---

¹¹⁸ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “ve olumlu sicil alan adaylar sicil amirlerinin teklifi” ibaresi “adaylar disiplin amirlerinin teklifi” olarak değiştirilmiştir.

¹¹⁹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan “Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı” şeklinde değiştirilmiş ve “Başbakan Başmüşaviri,” “Başbakan Müşavirliklerine,” “Başbakanlık ve,” “Başbakanlık Basın Müşavirliğine,” ve “Bakanlar Kurulu Sekreterliğine,” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

¹²⁰ 3/6/2011 tarihli ve 643 sayılı KHK'nun 8 inci maddesi ile bu fıkarda yer alan “Türkiye Büyük Millet Meclisinin memurluklarına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Bakan Yardımcılıklarına,” ibaresi eklenmiş, aynı fıkarda yer alan “Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Müşavirliklerine ve” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve “Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Başkanlıklarına (İdari Hizmetler Başkanlığı hariç),” ibaresi “Avrupa Birliği Bakanlığı Başkanlıklarına (İdari Hizmetler Başkanlığı hariç),” şeklinde değiştirilmiştir.

¹²¹ 18/5/1987 tarihli ve 281 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14 üncü maddesi ile “Başbakan Başmüşaviri unvanı,” ibaresi eklenmiştir.

¹²² 12/5/1989 tarih ve 368 sayılı KHK'nin 7 nci maddesi ile bu fıkarda yer alan “Başbakanlık merkez ve bağlı kuruluşlarının müsteşarları (MİT hariç)” ibaresi “ve yardımcıları” ibaresi ise 25/1/1990 tarih ve 402 sayılı KHK'nin 1 inci maddesi ile eklenmiş, ancak bu ibare 27/12/1991 tarih ve 475 sayılı KHK'nin 11 inci maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

¹²³ 8/8/2011 tarihli ve 649 sayılı KHK'nin 42 nci maddesiyle, bu maddede yer alan “Savunma Sanayii Müsteşarlığı ile” ibaresi “Savunma Sanayii Müsteşarlığına ait Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, I.Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Müşavir Avukat kadrolarına,” şeklinde değiştirilmiştir.

¹²⁴ Bu fıkradaki Savunma Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı ile Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresine ait unvanlar 14/1/1988 tarih ve 310 Sayılı KHK'nin 1 inci maddesi ile eklenmiştir, daha sonra; 24/11/1994 tarih ve 4046 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi ile “... ve Kamu Ortaklığı...” ibaresi metinden çıkarılmıştır. 30/10/1989 tarihli ve 390 sayılı KHK gereğince “Savunma Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı” ibaresi, “Savunma Sanayi Müsteşarlığı”, “Savunma Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanı” ibaresi, “Savunma Sanayi Müsteşarı”, “Başkanlık” ibaresi ise “Müsteşarlık” olarak değiştirilmiştir. 20/3/1991 tarihli ve 3704 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile 390 sayılı KHK aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Halkla İlişkiler Müşavirliğine¹²⁵ (...) ¹¹⁹ Bakanlık Müşavirlikleriyle Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliklerine, (...) ¹¹⁹ Türkiye İstatistik Kurumu Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine, (...) ¹²⁰ Avrupa Birliği Bakanlığı Başkanlıklarına (İdari Hizmetler Başkanlığı hariç), ¹²⁶¹²⁰ Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Basın Müşaviri ve Hukuk Müşaviri, ¹²⁷ Gelir İdaresi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine, (...) ¹¹⁹ Milli Savunma Bakanlığı ile Türk Silahlı Kuvvetleri ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ¹²⁸ kadrolarında veya kadro açıklamalar bölümünde özel nitelikli olarak gösterilen görev yerlerine, Özel Kalem Müdürlüklerine, Valiliklere, Büyükelçiliklere, Elçiliklere, Daimi Temsilciliklere, Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığına, ¹²⁹ dış kuruluşlarda çalışma müşavirlikleri nezdinde görevlendirilecek sendika uzmanlıklarına, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyeliklerine, Diyanet İşleri Başkanlığı Başkanlık Müşaviri (4 adet), Diyanet İşleri Başkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, ¹³⁰ Milli İstihbarat Teşkilatı memurluklarına, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Müşavirliklerine, Hukuk Müşavirliğine ve Genel Sekreter Sekreterliğine, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği ve Başkanlık Müşavirliğine, ¹³¹ Anayasa Mahkemesi Basın Müşavirliğine, ¹³² Nükleer Düzenleme Kurumunun Başkan Yardımcılıklarına ve Daire Başkanlıklarına, ¹³³¹³⁴ bu Kanunun atanma,

---

¹²⁵ 24/11/1994 tarih ve 4046 sayılı Kanun ile bu fıkra "Özelleştirme İdaresi Başkanlığında Başkan, Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Daire Başkanı, Proje Grup Başkanı ve Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine" ibaresi eklenmiştir.

¹²⁶ 24/6/2009 tarihli ve 5916 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle bu fıkra, "Türkiye İstatistik Kurumu Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine," ibaresinden sonra gelmek üzere "Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Müşavirliklerine ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Başkanlıklarına (İdari Hizmetler Başkanlığı hariç)," ibaresi eklenmiştir.

¹²⁷ 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle bu fıkra, "Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Müşavirliklerine ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Başkanlıklarına (İdari Hizmetler Başkanlığı hariç)," ibaresinden sonra gelmek üzere "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı, Başkanlık Müşaviri, Basın Müşaviri ve Hukuk Müşaviri" ibaresi eklenmiştir.

¹²⁸ 6/12/2019 tarihli ve 7196 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle bu fıkra "Türk Silahlı Kuvvetleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Sahil Güvenlik Komutanlığı" ibaresi eklenmiştir.

¹²⁹ 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle bu fıkra yer alan "Daimi Temsilciliklere," ibaresinden sonra gelmek üzere "Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığına," ibaresi eklenmiştir.

¹³⁰ 1/7/2010 tarihli ve 6002 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle bu fıkra, "Din İşleri Yüksek Kurulu Üyeliklerine," ibaresinden sonra gelmek üzere "Diyanet İşleri Başkanlığı Başkanlık Müşaviri (4 adet), Diyanet İşleri Başkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri," ibaresi eklenmiştir.

¹³¹ 4/7/2012 tarihli ve 6353 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle, bu maddede yer alan "Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Müşavirliklerine, Hukuk Müşavirliğine ve Genel Sekreter Sekreterliğine," ibaresinden sonra gelmek üzere "Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği ve Başkanlık Müşavirliğine," ibaresi eklenmiştir.

¹³² 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Kanunun 75 inci maddesiyle, bu maddede yer alan "Genel Sekreter Sekreterliğine," ibaresinden sonra gelmek üzere "Anayasa Mahkemesi Basın Müşavirliğine," ibaresi eklenmiştir.

¹³³ 2/7/2018 tarihli ve 702 sayılı KHK'nin 9 uncu maddesiyle, bu fıkra yer alan "Anayasa Mahkemesi Basın Müşavirliğine," ibaresinden sonra gelmek üzere "Nükleer Düzenleme Kurumunun Başkan Yardımcılıkları ve Daire Başkanlıklarına," ibaresi eklenmiştir.

sınavlar, kademe ilerlemesi ve dereceye yükselmesine ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın tahsis edilmiş derece aylığı ile memur atanabilir. Dışişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirlikleri ile Devlet Konservatuvarında görevlendirilecek uluslararası ün yapmış üstün yeteneklere sahip Devlet sanatçılarının, olimpiyat şampiyonluğu veya olimpik spor dallarından birinde büyükler kategorisinde birden fazla Dünya şampiyonluğu kazananlar arasından atanacak spor müşavirlerinin¹³⁵ atama ve ilerlemelerinde de bu hükümler uygulanır.¹³⁶¹³⁷

Birinci fıkrada sayılan memurların buldukları bu kadrolar emeklilik aylığının hesabında ve diğer memurluklara naklen atanmalarında herhangi bir sınıf için kazanılmış hak sayılmaz. Bu görevlerde bulunan memurların emeklilik kademeleri yürümekte devam eder.

(Son fıkra mülga: 11/9/1987 – KHK-276/13 md.; Aynen kabul: 24/2/1988 - 3409/13 md.)

İstisnai memurluklara atanmada aranacak şartlar:

Madde 60 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

İstisnai Devlet memurluklarına 48 inci maddede yazılı genel şartları taşıyan kimselerden atanmalar yapılabilir.

Kuruluş kanunlarındaki veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerindeki özel hükümler saklıdır.¹³⁸

Ancak, Devlet sanatçılarında aranacak nitelikler bir yönetmelikle belirtilir. Dışişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliğine atanabilmek için ise, bir yabancı dili çok iyi bilmek ve özel yönetmeliğinde belirtilecek diğer nitelikleri taşımak şarttır.

İstisnai memurluklara atanana bu Kanunun uygulanacak hükümleri:

Madde 61 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen Kabul: 15/5/1975-1897/1 md.)

60 ıncı madde gereğince istisnai memurluklara atanana hakkında bu Kanunun atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi dışında kalan bütün hükümleri uygulanır.

---

¹³⁴ 5/3/2022 tarihli ve 7381 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “Nükleer Düzenleme Kurumunun Başkan Yardımcılıkları ve Daire Başkanlıklarına” ibaresi “Nükleer Düzenleme Kurumunun Başkan Yardımcılıklarına ve Daire Başkanlıklarına” şeklinde değiştirilmiştir.

¹³⁵ 2/8/2000 tarih ve 608 sayılı KHK'nin 5 inci maddesiyle bu fıkraya “Olimpiyat şampiyonluğu veya olimpik spor dallarından birinde büyükler kategorisinde birden fazla Dünya şampiyonluğu kazananlar arasından atanacak spor müşavirlerinin” ibaresi, eklenmiştir. Daha sonra bu ibare, 12/4/2001 tarihli ve 4644 sayılı Kanunla kanunlaştırılmıştır.

¹³⁶ 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Kanunun 34 üncü maddesiyle bu fıkraya, “Başbakanlık Basın Müşavirliğine,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Gelir İdaresi Başkanlığında Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine,” ibaresi eklenmiştir.

¹³⁷ 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Kanunun 57 nci maddesiyle bu fıkraya, “Başbakanlık Basın Müşavirliğine,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye İstatistik Kurumu Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğine,” ibaresi eklenmiştir.

¹³⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “kanunlarındaki” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerindeki” ibaresi eklenmiştir.

Ancak istisnai bir memuriyet kadrosuna atananlar, atandıkları kadronun derece aylığının ilk kademesini kazanılmış hak olarak elde ettikleri tarihten itibaren, haklarında bu kanunun kademe ilerlemesi ve derece yükselmesine dair hükümleri uygulanır.

Şu kadar ki, (...) ¹³⁹ Bakanlıklar özel kalem müdürlüklerine, valiliklere, büyükelçiliklere, elçiliklere, daimi temsilciliklere atananların, atandıkları derecelerde geçirdikleri süreler, kazanılmış hak sayılmamak şartıyla, kademe ilerlemesinde (üst dereceye atanmaları halinde 161 inci maddenin A bendi uyarınca) değerlendirilir.⁽²⁾

Bakan müşaviri

Madde 61/A- (Ek: 2/7/2018 - KHK-703/172 md.)¹⁴⁰

Bakanlıklarda, özel önem ve öncelik taşıyan konularda bakana danışmanlık yapmak üzere bakan müşaviri atanabilir. Bakan müşavirleri doğrudan bakana bağlı olarak çalışır.

Bakan müşavirleri, bakanın görev süresiyle sınırlı olarak görev yapar. Bakanın görevi sona erdiğinde, bakan müşavirlerinin görevi de sona erer. Bakan müşavirleri gerektiğinde bakanın görev süresi dolmadan da görevden alınabilir.

Bakan müşaviri kadrolarına bu Kanunun atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve dereceye yükselmesine ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın atama yapılabilir. Ancak bu şekilde atanmış olmak, kamu kurum ve kuruluşlarındaki diğer herhangi bir kadro, pozisyon ve göreve atanma veya kamuda herhangi bir statüde çalışma açısından kazanılmış hak teşkil etmez.

Bakan müşaviri kadrolarına açıktan atananlardan görevi sona erenlerin veya görevden alınanların memuriyetle ilişkileri kesilir.

Kamu görevlisi iken bakan müşavirliğine atananlar, görevleri sona erdiğinde veya görevden alındıklarında, yönetici kadro, pozisyon ve görevleri hariç olmak üzere önceki kadro veya pozisyonlarına en geç bir ay içinde atanırlar. Bu şekilde atanacaklar için uygun boş kadro veya pozisyon bulunmaması hâlinde, söz konusu kadro veya pozisyonlar başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve kurumların kadro veya pozisyon cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. Atama işlemi tamamlanıncaya kadar bunların her türlü mali ve sosyal hak ve yardımları kurumları tarafından ödenmeye devam olunur.

Bakan müşaviri kadrolarında görev yapanlara mevzuatında bakanlık müşaviri kadrosuna bağlı mali ve sosyal hak ve yardımlar aynı usul ve esaslar dahilinde ödenir. Bakanlık müşavirlerine yapılan ödemelerden vergi ve diğer yasal kesintilere tabi olmayanlar, bu maddeye göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz. Bunlar emeklilik hakları bakımından da bakanlık müşavirine denk kabul edilir.

---

¹³⁹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "Başbakanlık ve" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

¹⁴⁰ Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 tarihli ve E.:2018/117; K.:2023/212 sayılı Kararı ile bu madde iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak on iki ay sonra (4/6/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

Atamalarda görev yerine hareket ve işe başlama süresi:

Madde 62 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

İlk defa veya yeniden veyahut yer değiştirme suretiyle;

a) Aynı yerdeki görevlere atananlar atama emirlerinin kendilerine tebliğ gününü,

b) Başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde o yere hareket ederek belli yol süresini,

izleyen iş günü içinde işe başlamak zorundadırlar. Savaş ve olağanüstü hallerde bu süre Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kısaltılabilir.¹⁴¹

Yukarıdaki süreler;

1 - Kanuni izinlerin kullanılması veya geçici bir görevin yapılması sırasında başka bir göreve atanan memurlar için iznin veya geçici görevin bitimi,

2 - Hesaplarını, yerlerine gelenlere devir zorunda bulunan sayman ve sayman mutemetleri için devrin sona ermesi,

3 - Eski görevlerine devamları kurumlarınca yazılı olarak tebliğ edilenler için yerlerine atanan memurların gelmesi veya yeni görev yerlerine hareketlerinin kurumlarınca tebliği, tarihinde başlar.

(Değişik: 12/2/1982 - 2595/4 md.) Yer değiştirme suretiyle yapılan atamalarda memurlara atama emirleri tebliğ edilince yollukları, ödeme emri aranmaksızın, saymanlıklarca derhal ödenir. Memurun izinli ve raporlu olması tebligata engel olmamakla beraber (a) ve (b) bentlerindeki süreler izin ve rapor müddetinin bitmesinde başlar.

Bu maddede geçen "yer" deyiminin kapsamı İçişleri ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte belirtilir.

İşe başlamama halinde yapılacak işlem:

Madde 63 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

(Değişik: 12/5/1982 - 2670/24 md.) Bir göreve ilk defa veya yeniden atananlardan belge ile isbatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın 62 nci maddedeki süre içinde işe başlamayanların atanmaları iptal edilir ve bunlar 1 yıl süreyle Devlet memuru olarak istihdam edilemezler. Bunların belge ile isbatı mümkün zorlayıcı sebepler nedeniyle göreve başlamama hali iki ayı aştığı takdirde atama işlemi atamaya yetkili makamlarca iptal edilir.

Başka yerdeki bir göreve atananlardan 62 nci maddedeki süre içinde hareket ederek belli yol süresi sonunda yeni görevlerine başlamayanlara, eski görevlerinden ayrılış ve yeni görevlerine başlayış tarihleri arasında aylık verilmemek şartı ile 10 günlük bir süre daha verilebilir. Belge ile isbatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın bu süre sonunda da yeni görevlerinde işe başlamayanlar memuriyetten çekilmiş sayılırlar.

BÖLÜM : 2

¹⁴¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

Devlet Memurluğunda İlerleme ve Yükselmeler

Kademe ve kademe ilerlemesi:¹⁴²

Madde 64 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/100 md.)

Kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemedir.

Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

72 nci madde gereğince belirli bir süre görev yapmak üzere, mecburî olarak sürekli görevle atanan memurlardan kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde bulunanlara, bu yörelerde fiilen çalışmak suretiyle geçirilen her iki yıl için bir kademe ilerlemesi daha verilir. Yıllık izinde geçirilen süreler fiilen çalışılmış sayılır. İki yıldan az süreler dikkate alınmaz.

Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır.

Bu maddede belirtilen şartları haiz her sınıf ve derecedeki memurlar, hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bir ileri kademeye ilerlemiş sayılırlar.

Kademe ilerlemesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Onay mercileri kademe ilerlemeleri ile ilgili yetkilerini devredebilirler.

Kademe ilerlemesine hak kazanamayan memurlar, kurumlarınca her ay alınacak toplu onaylarla belirlenir. Kademe ilerlemesi yapmış sayılanlardan ilerlemeye müstahak olmadıkları sonradan tespit edilenlerin kademe ilerlemeleri, ilerlemiş sayıldıkları tarihten geçerli olmak üzere iptal edilir.

Kademe ilerlemelerinin toplu onayla yapılması:

Madde 65 – (Mülga: 13/22011 - 6111/117 md.)

Derece yükselmelerinde ve kademe ilerlemelerinde onay mercii:

Madde 66 – (Mülga: 13/22011 - 6111/117 md.)

Kadrosuzluk sebebiyle derece yükselmesi yapamayanların aylıkları:

Madde 67 – (Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/10 md.)

Diğer şartları taşımakla birlikte üst derecelerde (...) ¹⁴³ kadro olmadığı için derece yükselmesi yapamayan memurların kazanılmış hak aylıkları, öğrenim durumları itibariyle

---

¹⁴² 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanununun 100 üncü maddesiyle bu madde başlığı “Kademelerde ilerleme şartları:” iken, metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

yükselebilecekleri dereceyi aşmamak şartıyla işgal etmekte oldukları kadroların üst derecelerine yükseltilir.¹⁴³

Derece yükselmesinin usul ve şartları:

Madde 68 – (Değişik: 12/2/1982 - 2595/5 md.)

A) Derece yükselmesi yapılabilmesi için:

a) **(Değişik: 26/6/1984 - KHK 241/4 md.)** Üst derecelerden boş bir kadronun bulunması,

b) Derecesi içinde en az 3 yıl ve bu derecenin 3 üncü kademesinde 1 yıl bulunmuş,

c) Kadronun tahsis edildiği görev için öngörülen nitelikleri elde etmiş,

d) **(Mülga: 13/2/2011 - 6111/101 md.)**

olması şarttır.

B) **(Değişik: 4/5/1984 – KHK-199/1 md.)** Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir.¹⁴⁴

(Değişik ikinci paragraf: 13/2/2011 - 6111/101 md.) Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,

b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300'den az olanlar için en az 10 yıl,

c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu sürelere iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dâhil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dâhil yedek astsubaylık ve yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına

---

¹⁴³ 4/7/2001 tarih ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesi ile; bu maddede yer alan “boş” ibaresi, metinden çıkarılmış ve “bir üst derecesine yükseltilebilir” ibaresi, “üst derecelerine yükseltilir” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁴⁴ 21/2/2013 tarihli ve 6428 sayılı Kanununun 18 inci maddesiyle, bu paragrafta yer alan “Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı” ibaresi “Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı” şeklinde değiştirilmiştir.

atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır.¹⁴⁵

(Ek fıkra: 26/8/1993 – KHK-501/1 md.; İptal Anayasa Mahkemesinin 6/10/1993 tarihli ve E. 1993/32, K. 1993/32 sayılı kararı ile)

Bu bent hükümlerine göre atananlar atandıkları kadronun aylık (Ek gösterge dahil) ve diğer haklarından yararlanırlar. Bu suretle üst dereceye atananların bu kadrolarda geçirdikleri her yıl kademe ilerlemesi ve her "3" yıl derece yükselmesi sayılmak suretiyle kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükselmesinde gözönüne alınır. Ancak atandıkları kadro aylıkları, başka görevlere atanma halinde kazanılmış hak sayılmaz.

(Ek paragraf: 2/7/2018 - KHK-703/172 md.) Cumhurbaşkanı onayıyla yapılan atamalarda Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde öngörülen hizmet süresi şartları aranır. Üst kademe kamu yöneticisi sayılmayan daire başkanı ve bu kadrolara denk yönetici kadrolarına yapılacak atamalarda bu bentte öngörülen hizmet süresi yükseköğrenim gördükten sonra beş yıl olarak uygulanır. Ancak bu beş yıllık sürenin hesabında Devlet memurlarının kazanılmış hak aylık derece ve kademesinde değerlendirilen hizmet süreleri esas alınır.

C) **(Ek: 13/2/2011 - 6111/101 md.)** Derece yükselmesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Müşterek kararlar atanmış olanların derece yükselmeleri, ilgili bakanın veya yetkili kıldığı makamın onayı ile yapılır. Üst derece kadroya atanmış olup da kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık dereceleri daha aşağıda bulunanların (45 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yapılan atamalar hariç), kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilmeleri için, bu hâlin devamı süresince yukarıda belirtilen onay aranmaz.

İdari görevlere atanma:

Madde 69 – (Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/11 md.)

Kurumlar, Eğitim ve Öğretim, Sağlık ve Yardımcı Sağlık ve Teknik Hizmetler Sınıflarına dahil memurlardan, kariyerlerinden yararlanmak istediklerini 2 - 4 üncü dereceler arasındaki idari görevlere ait olup kazanılmış hak derecelerinin iki altındaki derecelerden tesbit ve ihdas edilmiş kadrolara atayabilirler.

Bu suretle atanan memurların aylıkları kazanılmış hak dereceleri üzerinden ödenir. Ancak kazanılmış aylık dereceleri ve kariyer hizmet sınıfları için tesbit edilen ek gösterge, zam ve tazminatlar ile atandıkları görevlerin ek gösterge, zam ve tazminatlarının farklı olması halinde fazla olanı ödenir.

İstisnai memurluklarda derece yükselmeleri ve kademe ilerlemeleri:

Madde 70 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/29 md.)

---

¹⁴⁵ 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Kanununun 62 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan "okul devresi dâhil yedek subaylıkta" ibaresi "okul devresi dâhil yedek astsubaylık ve yedek subaylıkta" şeklinde değiştirilmiştir.

Bir sınıftan başka bir sınıfa geçme:

Madde 71 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

(Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/12 md.) Memurların eşit dereceler arasında veya derece yükselmesi suretiyle sınıf değiştirmeleri caizdir. Bu şekilde sınıf değiştireceklerin geçecekleri sınıf ve görev için bu Kanunda, kuruluş kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen niteliklere sahip olmaları şarttır. Bu durumda sınıfları değişenlerin eski sınıflarının derecesinde elde ettikleri kademelerde geçirdikleri süreler yeni sınıflardaki derecelerinde dikkate alınır.¹⁴⁶

Kurumlar, memurlarını meslekleri ile ilgili sınıftan genel idare hizmetleri sınıfına veya genel idare hizmetleri sınıfından meslekleri ile ilgili sınıfa, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle atayabilirler.

Eski sınıflarında, görev alacakları yeni sınıfa göre memurluğa daha yüksek bir derece ve kademedan başlamış olup da sınıf değiştirenlerin yeni görevlerindeki ilk ilerleme süreleri eski sınıflarında kazandıkları derece ve kademelere tekabül eden süre kadar uzatılır ve bu süre tamamlanıncaya kadar kendilerine sınıf değiştirmeleri sırasında buldukları derecede kademe ilerlemesi verilmez.

BÖLÜM: 3

Yer Değiştirmeler

Yer değiştirme suretiyle atanma:

Madde 72 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/25 md.)

Kurumlarda yer değiştirme suretiyle atanmalar; hizmetlerin gereklerine, özelliklerine, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren iller gruplandırılarak tespit edilen bölgeler arasında adil ve dengeli bir sistem içinde yapılır.

(Değişik: 9/4/1990 - KHK-418/5 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 Sayılı Kararı ile; yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/5 md.) Yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda; aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde ataması, atamaya tabi tutulan memurun atandığı yere 74 ve 76 ncı maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır. Yer değiştirme suretiyle atanmaya tabi memurun atandığı yerde eşinin atanacağı teşkilatın bulunmaması ya da teşkilatı olmakla birlikte niteliğine uygun münhal bir görev bulunmaması ve ilgilinin de talebi halinde, bu personele eşinin görev süresi ile sınırlı olmak üzere aşağıdaki şartlarda izin verilebilir.

---

¹⁴⁶ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 ncı maddesiyle bu fıkrada yer alan “veya kuruluş kanunlarında” ibaresi “, kuruluş kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde” şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek: 9/4/1990 – KHK-418/5 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 Sayılı Kararı ile; yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/5 md.) Bu suretle izin verilenlere, aylık ve diğer ödemelerine karşılık olarak, aylık (taban ve kıdem aylığı dahil), ek gösterge, zam ve tazminatlarının kanuni kesintiler düşüldükten sonraki net miktarının, eşleri;

a) Olağanüstü Hal Bölgesine dahil illerle bu illere mücavir olarak belirlenen illerde görevli olanlara % 60'ı,

b) Kalkınmada 1 inci derecede öncelikli yörelerde görevli olanlara % 50'si,

c) Kalkınmada 2 nci derecede öncelikli yörelerde görevli olanlara % 25'i,

kurumlarınca kadro tasarrufundan ödenir.

Eşleri diğer yörelerde görevli olanlar ise ücretsiz izinli sayılır.

(Ek: 9/4/1990 – KHK-418/5 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 Sayılı Kararı ile; yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/5 md.) Yukarıda sayılanların kadroları eşlerinin görevlendirme süresiyle sınırlı olarak saklı tutulur. Ancak, bu süre memuriyet boyunca 4 yılı hiç bir surette geçemez. Bunların kademe ilerlemesi; emeklilik ve diğer bütün hakları ve yükümlülükleri devam eder. Ancak ücretsiz izin verilenlerin bu sürelerinin emeklilikten sayılabilmesi için kesenek ve kurum karşılıklarının her ay kendileri tarafından T.C. Emekli Sandığına yatırılması gerekir.

(Ek fıkra: 6/2/2014 - 6518/10 md.) İlgili mevzuatı uyarınca verilecek rapora göre kendisi, eşi veya birinci derece kan hısımlığı bulunan bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri engelli olan memurların engellilik durumundan kaynaklanan yer değiştirme taleplerinin karşılanması için düzenlemeler yapılır.

(Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/13 md.) Memurların atanamayacakları yerler ve bu yerlerdeki görevler ile kurumların özellik arz eden görevlerine atanabilmeleri için hangi kademelerde ne kadar hizmet etmeleri gerektiği ve yer değiştirme ile ilgili atama esasları Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir. Kurumlar atamaya tabi olacak personeli için bu yönetmelik esaslarına göre Devlet Personel Başkanlığının görüşünü almak suretiyle bir personel ve atama planı hazırlar.

Karşılıklı olarak yer değiştirme:

Madde 73 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul; 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Aynı Kurumun başka başka yerlerde bulunan aynı sınıftaki memurları, karşılıklı olarak yer değiştirme suretiyle atanmalarını isteyebilirler. Bu isteğin yerine getirilmesi atamaya yetkili amirlerince uygun bulunmasına bağlıdır.

Memurların bir kurumdan diğerine nakilleri:

Madde 74 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurların bu Kanuna tabi kurumlar arasında, kurumların muvafakatı ile kazanılmış hak dereceleri üzerinden veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde derece yükselmesi suretiyle, buldukları sınıftan veya öğrenim durumları itibariyle girebilecekleri sınıftan, bir kadroya nakilleri mümkündür. Kazanılmış hak derecelerinin altındaki derecelere atanabilmeleri için ise atanacakları kadro derecesi ile kazanılmış hak dereceleri arasındaki farkın 3 dereceden çok olmaması ve memurların isteği de şarttır.

Aşağı dereceye atananların 68 inci maddede yazılı süre kaydı aranmaksızın eski derecelerine tekrar atanmaları caizdir.

Kazanılmış hak derecelerinden aşağı derecelere atananların aylık derece ve kademeleri genel hükümlere göre tespit edilmekle beraber, atandıkları bu derecelerde geçirdikleri süreler (kesenek ve karşılık farklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla) emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

13/12/1960 tarihli ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarla bu Kanuna tabi kurumlar arasındaki nakillerde de yukarıdaki hükümler uygulanır. Aynı kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarda çalışıp 657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden, hizmete giriş dereceleri 36 ncı madde ile tespit edilen giriş derecelerinin üzerinde olanların ilk ilerleme ve yükselmeleri için kanuni bekleme sürelerine yukarıda yazılı dereceler arasındaki sürelerle tekabül eden süre kadar ilave edilir.¹⁴⁷

Memurların diğer kurumlardan bu Kanuna tabi kurumlara geçmeleri:

Madde 75 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Memurların kurumlarınca görevlerinin ve yerlerinin değiştirilmesi:

Madde 76 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Kurumlar, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları buldukları kadro derecelerine eşit veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilirler.

Memurlar istekleri ile, kurumlarında kazanılmış hak derecelerinin en çok üç derece altında aynı veya başka yerlerdeki kadrolara atanabilirler.

Aşağı dereceye atananların 68 inci maddede yazılı süre kaydı aranmaksızın eski derecelerine tekrar atanmaları mümkündür.

Kazanılmış hak derecelerinden aşağı derecelere atananların aylık derece ve kademeleri genel hükümlere göre tespit edilmekle beraber, atandıkları bu derecelerde geçirdikleri süreler (kesenek ve karşılık farklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla) emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

---

¹⁴⁷ 29/11/1984 tarih ve 243 sayılı K.H.K.'nin 55 inci maddesi uyarınca; 13/12/1960 tarih ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine yapılan atıflar, 8/6/1984 gün ve 217 sayılı K.H.K.'nin ilgili maddesine yapılmış sayılmaktadır. Bu bakımdan bu maddede zikredilen 4 üncü madde, 217 sayılı K.H.K.'nin 2 nci maddesi olarak dikkate alınmalıdır.

Yabancı bir memleket veya uluslararası kuruluşta hizmet alma:¹⁴⁸

Madde 77 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

(Değişik birinci fıkra: 13/2/2011 - 6111/102 md.) Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşlarda ya da Cumhurbaşkanınca belirlenen yurtdışındaki kuruluşlarda kurumlarının muvafakati ile görev alacak memurlara, ilgili Bakanın onayı ile (her üç yılda bir Bakan onayı yenilenmek kaydıyla) memuriyeti süresince yabancı memleketlerin resmî kurumlarında ya da Cumhurbaşkanınca belirlenen yurtdışındaki kuruluşlarda on yıla, uluslararası kuruluşlarda yirmibir yıla kadar aylıksız izin verilebilir.

Yukarıdaki fıkraya göre izin alan memurların kadro ile ilişkileri devam eder ve birinci fıkra kapsamındaki görevlerde geçen süreler için emeklilik hakları 5434 sayılı Kanunun 31 inci maddesi hükümlerine uyulmak kaydı ile saklı kalır.

Bu kimselerin görevlerine dönmek istemeleri halinde; bu Kanunun sınav veya seçme ile ilgili hükümleri dikkate alınmak suretiyle, birinci fıkra kapsamındaki görevlerde geçirdikleri hizmet sürelerinin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her 3 yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde ve boş kadro bulunduğu takdirde değerlendirilir.

Bilgilerini artırmak üzere dış memleketlere gönderilme:

Madde 78 – Mesleklerine ait öğrenimini bitirerek Devlet memurluğuna alınmış ve asli memur olarak atanmış olanlardan mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak üzere dış memleketlere:

- a) Kurumlarınca açılacak seçme veya yarışma sınavlarında başarı gösterenlere,
  - b) Dış burslara dayanılarak gönderilenlere,
- İki yıla kadar ayrılma müsaadesi verilebilir.
Gerekirse bu süre en çok bir kat uzatılabilir.

Bilgilerini artırmak için yabancı memlekete gönderilenlerin hak ve yükümlülükleri:

Madde 79 – (Değişik: 28/7/1971 - 1449/1 md.)

(Değişik birinci fıkra: 18/5/1994 – KHK-527/6 md.) 78 inci maddede yazılı olanlar kadrolarında bırakılırlar. Kadro karşılığı sözleşme ile istihdam edilenlerin sözleşmeleri devam eder ve (Şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kurumlarınca kendilerine maaşsız izin verilmesi uygun görülenler hariç) aylık ve diğer her türlü ödemeleri ile sözleşme

---

¹⁴⁸ 25/12/2024 tarihli ve 7537 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasına “veya uluslararası kuruluşlarda” ibaresi ile “yabancı memleketlerin resmî kurumlarında” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da Cumhurbaşkanınca belirlenen yurtdışındaki kuruluşlarda” ibareleri eklenmiş, ikinci fıkrasında yer alan “yabancı memleketlerde veya uluslararası kuruluşlarda görevde” ibaresi “birinci fıkra kapsamındaki görevlerde” şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan “yabancı memleketlerde veya uluslararası kuruluşlarda” ibaresi “birinci fıkra kapsamındaki görevlerde” şeklinde değiştirilmiştir.

ücretlerinin Kanuni kesintilerinden sonra kalan net tutarının % 60'ını Kurumlarından alırlar. Bunların kademe ilerlemesi; emeklilik ve diğer bütün hakları ve yükümlülükleri devam eder. İzin bitiminde yol süresi hariç 15 gün içinde görevlerine dönerler. Bunlardan kurumlarınca kendilerine maaşsız izin verilmesi uygun görülenlerin bu süreleri keseneklerinin ve karşılıklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

(Değişik: 22/8/1989 – KHK-378/2 md.) (Değişik birinci cümle: 23/7/2010-6009/60 md.) Kurumlarınca gönderilenlerden, uluslararası kuruluşlarda staj yapan ve çalışma esas ve usulleri ile misyon şeflikleriyle ilişkileri Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Dışişleri Bakanlığınca belirlenen memurlara, gittikleri ülkelerde sürekli görevle bulunan ve dokuzuncu derecenin birinci kademesinden aylık alan meslek memurlarına ödenmekte olan yurtdışı aylığı tutarı, diğerlerine bu tutarın 2/3'ü ödenir. **(Değişik son cümle: 17/9/2004-5234/1 md.)** Şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine maaşsız izin verilenler ile Cumhurbaşkanınca kurumlar itibarıyla belirlenen kontenjan dışında gönderilenler hariç olmak üzere, burslu gidenlerin aldıkları burs miktarları bu miktarın altında ise aradaki fark kurumlarınca kendilerine ayrıca ödenir.¹⁴⁹

(Değişik: 12/2/1982 - 2595/6 md.) Bu suretle yapılacak fark ödeme, her türlü vergiden müstesnadır.

Sürelerinin bitiminde görevlerine başlamıyanlar çekilmiş sayılırlar. Bu suretle çekilmiş sayılanlar aylık ve yol giderleri de dahil olmak üzere kendilerine kurumlarca yapılmış bulunan bütün masrafları iki kat olarak ödemeye mecburdurlar.

Görevlerine başlayıp da yükümlü buldukları mecburi hizmetini bitirmeden ayrılanlar veya bir ceza sebebi ile memurluktan çıkarılmış olanlar mecburi hizmetlerinin eksik kalan kısmı ile orantılı miktarı iki kat olarak ödemek zorundadırlar.

Bilgilerini artırmak üzere dış memleketlere gönderilme esasları¹⁵⁰

Madde 80 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

(Ek birinci fıkra: 17/9/2004-5234/1 md.) Şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine maaşsız izin verilenler dışında her yıl yurt dışına gönderilebilecek Devlet memurlarının kurumlar itibarıyla sayıları, Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenir.¹⁵¹

78 ve 79 uncu maddelerde yazılı olanların ayırma ve seçilme usul ve şartları, çalışmalarının nasıl izleyip denetleneceği, haklarındaki disiplin kovuşturmasının ne suretle

---

¹⁴⁹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan “Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁵⁰ 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu madde başlığı “78 ve 79 uncu maddelerin uygulanmasını düzenleyen yönetmelik:” iken, metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

¹⁵¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan “Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

yapılacağı ve geri çağrılmalarını gerektirecek haller, bu Kanunun 2 nci maddesi gereğince bir yönetmelikle düzenlenir.¹⁵²

MİT mensupları hakkında yukarıdaki esaslar, Cumhurbaşkanı tarafından onaylanacak bir talimatla belirtilir.¹⁵³

Silah altına alınma:

Madde 81 – Hazarda ve seferde muvazzaflık hizmeti dışında silah altına alınan Devlet memurları, silah altında buldukları sürece izinli sayılırlar.

Terhis edilenlerin görevlerine dönmeleri:

Madde 82 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Hazarda eğitim ve manevra maksadiyle veya seferde muvazzaflık hizmeti dışında silah altına alınan memurların terhislerinden sonra görevlerine başlamaları, 62 ve 63 üncü maddelerin yer değiştirme suretiyle atamaya ilişkin hükümlerine tabidir.

Muvazzaf askerliğe ayrılan memurların terhislerinde göreve başlatılmaları ile muvazzaf askerlikte geçen sürelerin kademe ve derece intibaklarında değerlendirilmesi:

Madde 83 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/26 md.)

Devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren 30 gün içinde kurumlarına başvurmak ve kurumları da başvurma tarihinden itibaren azami 30 gün içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadırlar.

Bunların muvazzaf askerlikte geçen süreleri muvazzaf askerliğe ayrıldıkları sırada iktisap etmiş oldukları derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir. Bu gibilerin muvazzaf askerliğe ayrılmadan önce işgal ettikleri kadroda kazandıkları kademe ilerlemeleri ayrıca gözönünde bulundurulur. Askerlik öncesi kademe ilerlemeleri ile askerlikte geçen süre toplamının 3 yılı aşan kısmı usulü dairesinde üst dereceye terfi ettikleri zaman bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir.

Muvazzaf askerliğini yaptıktan sonra Devlet memurluğuna girenlerin kademe intibakları:

Madde 84 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/37 md.)

Muvazzaf askerlik görevini yaptıktan sonra Devlet memurluğuna atananlar adaylık esaslarına tabi olurlar ve muvazzaf askerlikte geçen süreleri asaletlerinin tasdikinden sonra

---

¹⁵² 8/10/1973 tarihli ve 8 sayılı KHK'nin 9 uncu maddesi ile bu maddede geçen "tüzük" ibaresi, "yönetmelik" olarak değiştirilmiştir.

¹⁵³ 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 26 ncı maddesiyle, bu paragrafta yer alan "Başbakan" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 26 ncı maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

kademe ilerlemesi yapılmak ve sınav veya seçmeye tabi tutulmak suretiyle derece yükseltilmesinde de değerlendirilir.

Seferde veya talim ve manevra için hazarda silah altına alınanların askerlik sürelerinin kademe ve derece intibakları:

Madde 85 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/38 md.)

Devlet memurlarından muvazaflık hizmeti dışında talim ve manevra maksadiyle veya seferde silah altına alınanların kademe ilerlemeleri devam eder. Bu süre içinde derece yükselmesi gerektiğinde terhislerinden sonra açık kadro bulunması ve sınav veya seçmede başarı göstermeleri şartıyla silah altında geçen süreleri yükselecekleri üst derecenin kademelerinde dikkate alınır.

Vekalet görevi ve aylık verilmesinin şartları:

Madde 86 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabilir.

Bir görevin memurlar eliyle vekaleten yürütülmesi halinde aylıksız vekalet asıldır.

Ancak, ilkokul öğretmenliği (Yaz tatili hariç), tabiplik, dış tabipliği, eczacılık, köy ve beldelerdeki ebelik ve hemşirelik, mühendis ve mimarlık, veterinerlik, vaizlik, Kur'an kursu öğreticiliği, imam-hatiplik ve müezzin-kayyımlığa ait boş kadrolara Maliye Bakanlığının izni (mahallî idarelerde izin şartı aranmaz) ile, açıktan vekil atanabilir.¹⁵⁴¹⁵⁵¹⁵⁶

Aynı kurumdan (...) ¹⁵⁷ ayrılmalar dolayısıyla atanan vekil memurlara vekalet görevinin 3 aydan fazla devam eden süresi için, kurum dışından veya açıktan atananlarla kurum içinden ilkokul öğretmenliğine atanan öğretmenler ile veznedarlık görevine atananlara göreve başladıkları tarihten itibaren vekalet aylığı ödenir.

Bu Kanuna tabi kurumlarda çalışan veteriner hekim veya hayvan sağlık memurları, veteriner hekim veya hayvan sağlık memuru bulunmayan belediyelerin veterinerlik veya hayvan sağlık memurluğu hizmetlerini ifa etmek üzere bu hizmetlerle ilgili kadrolara vekalet aylığı verilmek suretiyle atanabilirler.

Yukarıda sayılan haller dışında, boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülebilir.

---

¹⁵⁴ 21/6/2005 tarihli ve 5371 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, bu fıkraya, "eczacılık" ibaresinden sonra gelmek üzere "köy ve beldelerdeki ebelik ve hemşirelik," ibaresi eklenmiştir.

¹⁵⁵ 21/3/2006 tarihli ve 5473 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle bu fıkraya; "kadrolara" ibaresinden sonra gelmek üzere "Maliye Bakanlığının izni (mahallî idarelerde izin şartı aranmaz) ile" ibaresi eklenmiştir.

¹⁵⁶ 23/8/2011 tarihi ve 653 sayılı KHK'nın 16 ncı maddesiyle bu fıkrada yer alan "köy ve kasaba imamlığına" ibaresi "vaizlik, Kur'an kursu öğreticiliği, imam-hatiplik ve müezzin-kayyımlığa" şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁵⁷ Anayasa Mahkemesinin 5/7/2012 tarihli ve E. 2012/11, K. 2012/104 sayılı kararıyla bu fıkrada yer alan "...birinci fıkrada sayılan..." ibaresi iptal edilmiştir.

Bu Kanuna tabi kurumlarda, mali, nakdi ve aynı sorumluluğu bulunan saymanlık kadrolarının boşalması halinde bu kadrolara işe başladıkları tarihten itibaren vekalet aylığı verilmek suretiyle memurlar arasından atama yapılabilir.

(Ek fıkra: 12/7/2013-6495/8 md.) Açıktan vekil olarak atananlara, bir yılda yirmi günü geçmemek üzere çalıştıkları her ay için iki gün yıllık izin verilir. Bu iznin kullanımında, bir sonraki yıla devredilme hâli dışında Devlet memurları için öngörülen hükümler uygulanır.

İkinci görev yasağı:¹⁵⁸

Madde 87 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurlara;

- a) Bu Kanuna tabi kurumlarda,
- b) Sermayesinin tamamı Devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadi kurumlar ile sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait bankalarda,
- c) Özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulan banka ve kuruluşlarda,
- ç) Yukarıdaki bentlerde yazılı idare, kuruluş ve bankalar tarafından sermayelerinin yarısından fazlasına katılmak suretiyle kurulan kuruluşlarla bunların aynı oranda katılmaları ile vücut bulan kurumlarda,

İkinci görev verilemez; bu kurumlardan her ne ad ile olursa olsun para ödenemez ve yarar sağlanamaz.

Ancak, bu Kanunun memurlara ikinci görev verilmesini öngören hükümleri ile hakem, tasfiye memuru ve bilirkişilere takdir olunan İl Genel Meclisi ve İl Daimi Encümeni başkanları, özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulan ve asli görevlerinin devamı niteliğinde olmayan çeşitli kurul, komisyon, heyet ve jüri çalışmalarına, Üniversiteler, Akademiler, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsü ve özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulan araştırma kurumları tarafından idareyle ilgili olarak yapılan inceleme ve araştırma çalışmalarına katılanlar için özel kanunlarınca gösterilen veya bu kanunlara dayanılarak tespit edilen ücretlerin ödenmesine ilişkin hükümler saklıdır.

İkinci görev verilecek memurlar ve görevler:

Madde 88 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Bu Kanuna tabi kurumlarda çalışan Devlet memurlarına esas görevlerinin yanında;

---

¹⁵⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “özel kanunların verdiği yetkiye dayanılarak” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasına “özel kanunlarla” ibarelerinden sonra gelmek üzere “veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle” ibaresi eklenmiştir.

A) Özel kanunlarla, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle veya bunların verdiği yetkiye dayanılarak memurlara gördürülmesi öngörülen sürekli hizmetler,¹⁵⁹

B) Mesleki bilgisi ile ilgili olarak, hizmet olanakları elverişli bulunmak ve atamaya yetkili amir tarafından uygun görülmek şartıyla;

1) **(Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/15 md.)** 87 nci maddede yazılı kurumların tabiplikleri, diş tabiplikleri, eczacılıkları, kimyagerlikleri, veterinerlikleri, avukatlıkları ile Adli Tıp Kurumu Uzmanlıkları,

2) Asıl görevlerinin bulunduğu bucak, ilçe ve zorunlu hallerde iller belediyelerinin yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar ve mimarlarca yürütülmesi gereken teknik hizmetleri,

İkinci görev olarak verilebilir.

(Değişik: 23/2/1995 – KHK-547/8 md.) Asıl görevlerinin yanında;

a) **(Değişik: 4/7/2012-6354/ 3 md.)** Tabiplere; il ve ilçe sağlık müdürlüğü, il sağlık müdür yardımcılığı, halk sağlığı müdürlüğü, halk sağlığı müdür yardımcılığı, sağlık grup başkanlığı, baştabiplik, baştabip yardımcılığı ile il sağlık ve halk sağlığı müdürlüklerinde ilgili mevzuatı uyarınca tabipler tarafından yürütülmesi öngörülen şube müdürlükleri,

b) Diş hekimlerine ve veterinerlere, meslekleri ile ilgili baştabiplik,

c) Veteriner, dişhekim ve eczacılara; baştabip yardımcılığı,

d) Öğretmenlere; okul ve enstitü müdürlüğü, başyardımcılığı ve yardımcılığı görevleri, ikinci görev olarak yaptırılabilir.

Ders görevi:

Madde 89 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir.

Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar Cumhurbaşkanlığı kararı ile tespit olunur.¹⁶⁰

Birleşmeyecek görevler:

Madde 90 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Devlet memurlarına, vekalet görevi, ikinci görev veya ders görevlerinden ancak birisi verilebilir. Öğretmenlerin idari görevi bu hükmün dışındadır. Bir memurun üstünde birden çok ücretli vekalet görevi veya ikinci görev bulunamaz.

---

¹⁵⁹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu bentte yer alan “veya özel kanunların” ibaresi “, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle veya bunların” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁶⁰ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “ilgili Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulunun” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

Kadroları kaldırılan devlet memurları:**Madde 91 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/103 md.)**

Kadrosu kaldırılan memurlar, en geç altı ay içinde kendi kurumlarında niteliklerine uygun bir kadroya atanırlar. Bu memurlar, kurumlarında atama imkânı bulunmaması hâlinde aynı süre içinde başka bir kurumdaki kadrolara atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bunlar, atama işlemi yapılıncaya kadar kurumlarında niteliklerine uygun işlerde çalıştırılır ve yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait malî haklardan ve sosyal yardımlardan yararlanmaya devam ederler.

Söz konusu memurların eski kadrolarına ait en son ayda aldığı malî haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarının, atandıkları yeni kadrolarına ait malî haklar kapsamında fiilen yapılmakta olan her türlü ödemeler toplamının net tutarından fazla olması hâlinde, aradaki fark, farklılık giderilinceye kadar, atandıkları kadrolarda veya bu kadrolardan istekleri dışında atandıkları başka kadrolarda kaldıkları sürece, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir. Aylık mutad olarak yapılmayıp belirli bir dönemi kapsayan ödemelerin ödendiği tarih itibarıyla net tutarları toplamının yılı içinde çalışılan aylara bölünmesi suretiyle bulunacak tutarı, en son ayda aldığı aylık tutarına ilave edilir. Fazla çalışma ücreti, fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti ve nöbet ücreti gibi ilave bir çalışmanın karşılığında elde edilen ödemeler aylık tutarına ilave edilmez.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilen memurların 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadrolarından Devlet Personel Başkanlığınca tespit edilen kadroya, anılan Başkanlık tarafından kırkbeş gün içinde ataması teklif edilir. Devlet Personel Başkanlığı tarafından gönderilen atama teklif yazısının atamayı yapacak kamu kurum ve kuruluşuna intikalinden itibaren otuz gün içinde bu kurum ve kuruluş tarafından atama işlemlerinin yapılması zorunludur. Bunlardan unvanları müdür ve daha üst olanlar ile danışma işlevlerine ilişkin kadrolarda çalışanlar Araştırmacı kadrolarına, diğerleri ise durumlarına uygun kadrolara atanırlar.

Memurluktan çekilenlerin yeniden atanmaları:**Madde 92 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/27 md.)**

İki defadan fazla olmamak üzere memurluktan kendi istekleriyle çekilenlerden veya bu Kanun hükümlerine göre çekilmiş sayılanlardan tekrar memurluğa dönmek isteyenler, ayrıldıkları sınıfta boş kadro bulunmak ve bu sınıfın niteliklerini taşımak şartıyla ayrıldıkları tarihte almakta oldukları aylık derecesine eşit bir derecenin aynı kademesine veya 71 inci madde hükümlerine uyulmak suretiyle diğer bir sınıfta eşit derecedeki kadrolara atanabilirler.

(Mülga ikinci fıkra: 29/11/1984 – KHK-243/56 md.)

657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden kendi istekleri ile görevinden çekilmiş olanlar, boş kadro bulunmak ve gireceği sınıfın niteliklerini taşımak kaydı ile bu Kanuna tabi kurumlardaki memuriyetlere atanabilirler.

Yasama görevinde veya bakan olarak geçirilen her yıl bir kademe ilerlemesi ve her iki yıl bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir.

(Ek fıkra:25/12/2024-7537/3 md.) 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin mülga ek 18 inci, ek 35 inci ve ek 37 nci maddeleri kapsamında yer alan yönetici görevlerinden alınıp veya bu görevleri sona erip mezkûr maddeler uyarınca ilgili kadrolara ataması yapılan ya da anılan Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 33 üncü maddesi uyarınca ilgili kadrolara ataması yapılan veya atanmış sayılan ve bilahare bu kadrolarındayken bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten sonra memurluktan kendi istekleriyle çekilenlerden tekrar memurluğa dönmek isteyenler, haklarında güvenlik soruşturması yapılması ve iki defadan fazla olmamak kaydıyla bu maddede yer alan diğer şartlar aranmaksızın ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın ayrıldıkları kadrolarına, ayrılmadan önceki özlük hakları korunarak başvurmalarını takiben en geç üç ay içinde atanırlar. Bu fıkraya göre atananların kadroları başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve kurumların kadro cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. Bu şekilde ihdas edilen kadrolar, herhangi bir şekilde boşalması hâlinde başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Bu fıkra hükümleri, 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununun 29 uncu maddesinin onikinci fıkrası, geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrası ve geçici 15 inci maddesi kapsamında ilgili kadrolara atananlar veya atanmış sayılanlar ile 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 221 inci maddesinin ilgili hükümleri kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında müşavir unvanlı kadrolara atananlar hakkında da uygulanır.

Emeklilerin yeniden hizmete alınması:

Madde 93 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre emekli olanlardan (5434 sayılı Kanunun 104 üncü maddesine göre emeklilikle ilgili görevlere yeniden atanamayacaklar hariç) sınıfında yazılı nitelikleri taşımakta bulunanlar kanunun 92 nci maddesi hükümlerine göre kurumlarda boş kadro bulunmak şartıyla yeniden memurluğa alınabilirler.

(Mülga ikinci fıkra: 12/5/1982 - 2670/41 md.)

BÖLÜM: 4

Memurluğun Sona Ermesi

Çekilme:

Madde 94 – Devlet memuru bağı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. **(Ek hüküm: 31/7/1970 - 1327/75 md.)** Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır.

Çekilmek isteyen memur yerine atanan kimsenin gelmesine veya çekilme isteğinin kabulüne kadar görevine devam eder. Yerine atanan kimse bir aya kadar gelmediği veya yerine bir vekil atanmadığı takdirde, üstüne haber vererek görevini bırakabilir.

Olağanüstü mazeretle çekilenler, üstüne haber vermek şartıyla bir ay kaydına tabi değildirler.

Çekilmede devir ve teslim süresi:

Madde 95 – Çekilen Devlet memurlarından devir ve teslim ile yükümlü olanlar, bu işlemlerin sonuna kadar görevlerini bırakamazlar. Hizmet icaplarına göre devir ve teslim işlemleri için gerekli süreler, yönetmelikte belirtilir.

Olağanüstü yönetim hallerinde çekilme usulü:

Madde 96 – (Değişik: 15/8/2017 – KHK-694/27 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/27 md.)

Olağanüstü hal, seferberlik ve savaş hallerinde veya genel hayata müessir afetlere uğrayan yerlerdeki Devlet memurları, çekilme istekleri kabul edilmedikçe veya yerine atanacaklar gelip işe başlamadıkça görevlerini bırakamazlar.

Çekilen ve çekilmiş sayılanların yeniden atanmaları:

Madde 97 – (Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/17 md.)

Memurlardan mali ve cezai sorumlulukları saklı kalmak üzere;

A) 94 üncü maddenin 2 nci ve 3 üncü fıkrasına uygun olarak memuriyetten çekilenler altı ay geçmeden,

B) Bu Kanuna göre çekilmiş sayılanlar ile 94 üncü maddenin 2 nci fıkrasına uymadan görevlerinden ayrılanlar bir yıl geçmeden,

C) 95 inci maddede yazılı zorunluluklara uymayanlar 3 yıl geçmeden,

D) 96 ncı maddeye aykırı hareket edenler hiçbir surette,

Devlet memurluğuna alınamazlar.

Memurluğun sona ermesi:

Madde 98 – Devlet memurlarının

a) Bu kanun hükümlerine göre memurluktan çıkarılması;

b) Memurluğa alınma şartlarından her hangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurlukları sırasında bu şartlardan her hangi birini kaybetmesi;

- c) Memurluktan çekilmesi;
ç) İstek, yaş haddi, malûllük (...) ¹⁶¹ sebeplerinden biri ile emekliye ayrılması;
d) Ölümü;
hallerinde memurluğu sona erer.

BÖLÜM: 5 Çalışma Saatleri, İzinler

Çalışma saatleri: ¹⁶²

Madde 99 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir.

Bu süre Cumartesi ve Pazar günleri tatil olmak üzere düzenlenir.

Ancak bu kanuna, özel kanunlara, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine veya bunlara dayanılarak çıkarılacak yönetmeliklerle, kurumların ve hizmetlerin özellikleri dikkate alınmak suretiyle farklı çalışma süreleri tespit olunabilir.

Cumhurbaşkanı, yurt dışı kuruluşlarda hizmetin gerektirdiği hallerde, hafta tatilini Cumartesi ve Pazardan başka günler olarak tespit edebilir.

Günlük çalışma saatlerinin tesbiti: ¹⁶³

Madde 100 – Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Cumhurbaşkanınca, illerde valiler tarafından tesbit olunur.

(Ek fıkra: 13/2/2011 - 6111/104 md.) Ancak engelliler için; engel durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurulmak suretiyle günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilir. ¹⁶⁴

(Ek fıkra: 13/2/2011 - 6111/104 md.) Memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, bu madde uyarınca tespit edilen çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmeleri mümkündür. Bu hususa ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanınca belirlenir.

---

¹⁶¹ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesiyle bu bentte yer alan “ve sicil” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

¹⁶² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan “özel kanunlarla yahut bu kanuna veya özel kanunlara dayanılarak çıkarılacak tüzük ve” ibaresi “bu kanuna, özel kanunlara, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine veya bunlara dayanılarak çıkarılacak” şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁶³ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan “Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁶⁴ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “özürlüler” ve “özür” ibareleri sırasıyla “engelliler” ve “engel” şeklinde değiştirilmiştir.

Günün 24 saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışma saat ve usulünün tesbiti:

Madde 101 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/105 md.)

Günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan Devlet memurlarının çalışma saat ve şekilleri kurumlarınca düzenlenir.

Ancak, kadın memurlara; tabip raporunda belirtilmesi hâlinde hamileliğin yirmidördüncü haftasından önce ve her hâlde hamileliğin yirmidördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki iki yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Engelli memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez.¹⁶⁵¹⁶⁶

Yıllık izin:

Madde 102 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/46 md.)

Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. Zorunlu hallerde bu sürelere gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilir.

Yıllık izinlerin kullanılışı:

Madde 103 – Yıllık izinler, amirin uygun bulacağı zamanlarda, toptan veya ihtiyaca göre kısım kısım kullanılabilir. Birbirini izliyen iki yılın izni bir arada verilebilir. **(Değişik cümle: 6/7/1995 – KHK-562/2 md.)** Cari yıl ile bir önceki yıl hariç, önceki yıllara ait kullanılmayan izin hakları düşer.

Öğretmenler yaz tatili ile dinlenme tatillerinde izinli sayılırlar. Bunlara, hastalık ve diğer mazeret izinleri dışında, ayrıca yıllık izin verilmez.

Hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan personele, her yıl yıllık izinlerine ilaveten bir aylık sağlık izni verilir.

Mazeret izni:¹⁶⁷¹⁶⁸¹⁶⁹

Madde 104 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/106 md.)

A) Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz

¹⁶⁵ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanununun 1 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “Özürlü” ibaresi “Engelli” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁶⁶ 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanununun 8 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “doğumdan sonraki bir yıl süreyle” ibaresi “doğumdan sonraki iki yıl süreyle” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁶⁷ 20/2/2014 tarihli ve 6525 sayılı Kanununun 7 nci maddesiyle, bu maddeye (E) fıkrası eklenmiş, mevcut (E) fıkrası (F) olarak teselsül ettirilmiştir.

¹⁶⁸ 29/1/2016 tarihli ve 6663 sayılı Kanununun 6 nci maddesiyle, bu maddeye (E) fıkrasından sonra gelmek üzere (F) fıkrası eklenmiş, mevcut (F) fıkrası (G) fıkrası olarak teselsül ettirilmiştir.

¹⁶⁹ Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak 13/4/2016 tarihli ve 29683 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Personeli Genel Tebliği’ne (Seri No: 6) bakınız.

haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki üç haftaya kadar kurumunda çalışabilir. Bu durumda, doğum öncesinde bu rapora dayanarak fiilen çalıştığı süreler doğum sonrası analık izni süresine eklenir. Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi analık izninin kullanılamayan bölümü de doğum sonrası analık izni süresine ilave edilir. **(Ek cümle: 29/1/2016 - 6663/6 md.)** Doğum öncesi analık izninin başlaması gereken tarihten önce gerçekleşen doğumlarda ise doğum tarihi ile analık izninin başlaması gereken tarih arasındaki süre doğum sonrası analık iznine ilave edilir. Doğumda veya doğum sonrasında analık izni kullanılırken annenin ölümü hâlinde, isteği üzerine memur olan babaya anne için öngörülen süre kadar izin verilir. **(Ek cümleler: 29/1/2016 - 6663/6 md.)** Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile izin verilir. Bu izin evlatlık kararı verilmeden önce çocuğun fiilen teslim edildiği durumlarda da uygulanır.

B) Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir.

C) (A) ve (B) fıkralarında belirtilen hâller dışında, merkezde atamaya yetkili amir, ilde vali, ilçede kaymakam ve yurt dışında diplomatik misyon şefi tarafından, birim amirinin muvafakati ile bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde, mazeretleri sebebiyle memurlara on gün izin verilebilir. Zaruret hâlinde öğretmenler hariç olmak üzere, aynı usûlle on gün daha mazeret izni verilebilir. Bu takdirde, ikinci kez verilen bu izin, yıllık izinden düşülür.

D) Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde birbuçuk saat süt izni verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır.

E) **(Ek: 20/2/2014 - 6525/7 md.)** Memurlara; en az yüzde 70 oranında engelli ya da süregelen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de en az yüzde 70 oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar mazeret izni verilir.

F) **(Ek: 29/1/2016 - 6663/6 md.)** Doğum sonrası analık izni süresi sonunda kadın memur, isteği hâlinde çocuğun hayatta olması kaydıyla analık izni bitiminde başlamak üzere ayrıca süt izni verilmeksizin birinci doğumda iki ay, ikinci doğumda dört ay, sonraki doğumlarda ise altı ay süreyle günlük çalışma süresinin yarısı kadar çalışabilir. Çoğul doğumlarda bu süreler birer ay ilave edilir. Çocuğun engelli doğması veya doğumdan sonraki on iki ay içinde çocuğun engellilik durumunun tespiti hâllerinde bu süreler on iki ay olarak uygulanır. Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat

edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşleri de, istekleri üzerine (A) fıkrası uyarınca verilen sekiz haftalık iznin bitiminden itibaren bu haktan aynı esaslar çerçevesinde yararlanır. Memurun çalışacağı süreler ilgili kurum tarafından belirlenir.¹⁷⁰

G) Yıllık izin ve mazeret izinleri sırasında fiili çalışmaya bağlı her türlü ödemeler hariç malî haklar ile sosyal yardımlara dokunulmaz.¹⁷¹

Hastalık ve refakat izni:¹⁷²

Madde 105 – (Değişik: 13/2/2011-6111/107 md.)

Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir.

Memurun, hastalığı sebebiyle yataklı tedavi kurumunda yatarak gördüğü tedavi süreleri, hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınır.

Bu maddede yazılı azamî süreler kadar izin verilen memurun, bu iznin sonunda işe başlayabilmesi için, iyileştiğine dair raporu (yurt dışındaki memurlar için mahallî usûle göre verilecek raporu) ibraz etmesi zorunludur. İzin süresinin sonunda, hastalığının devam ettiği resmî sağlık kurulu raporu ile tespit edilen memurun izni, birinci fıkrada belirtilen süreler kadar uzatılır, bu sürenin sonunda da iyileşemeyen memur hakkında emeklilik hükümleri uygulanır.

Bunlardan gerekli sağlık şartlarını yeniden kazandıkları resmî sağlık kurullarınca tespit edilen ve emeklilik hakkını elde etmemiş olanlar, yeniden memuriyete dönmek istemeleri hâlinde, niteliklerine uygun kadrolara öncelikle atanırlar.

Görevi sırasında veya görevinden dolayı bir kazaya veya saldırıya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memur, iyileşinceye kadar izinli sayılır.

Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin diğer hususlar, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık

---

¹⁷⁰ 10/02/2016 tarihli ve 29620 sayılı Resmî Gazete’de aslına uygun olarak yayımlanan 6663 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile bu Kanunun 104 üncü maddesine eklenen (F) fıkrası, 16/2/2016 tarihli ve 29626 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığının 15/02/2016 tarihli ve 68244839-160.04-1-108 sayılı yazısına istinaden söz konusu fıkranın sonuna “Memurun çalışacağı süreler ilgili kurum tarafından belirlenir.” cümlesi eklenerek düzeltilmiştir.

¹⁷¹ 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK’nın 5 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan “sırasında” ibaresinden sonra gelmek üzere “fiili çalışmaya bağlı her türlü ödemeler hariç” ibaresi eklenmiştir.

¹⁷² 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 107 nci maddesiyle bu madde başlığı “Hastalık izni:” iken, metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.

İyileşme halinde göreve dönüş:

Madde 106 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Raporları verecek hekim ve sağlık kurulları hakkında Yönetmelik:

Madde 107 – (Mülga: 31/5/2006 - 5510/106 md.)

Aylıksız izin:¹⁷³

Madde 108 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/108 md.)

A) Memura, 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen iznin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine onsekiz aya kadar aylıksız izin verilebilir.

B) Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir.¹⁷⁴

C) **(Değişik birinci cümle: 29/1/2016 - 6663/7 md.)** Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, 104 üncü maddenin (A) fıkrası uyarınca verilen sekiz haftalık iznin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca izin kullanılması hâlinde bu iznin bitiminden itibaren, istekleri üzerine yirmi dört aya kadar aylıksız izin verilir. Evlat edinen her iki eşin memur olması durumunda bu süre, eşlerin talebi üzerine yirmidört aylık süreyi geçmeyecek şekilde, birbirini izleyen iki bölüm hâlinde eşlere kullanılabilir.

D) Özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine aylıksız izin verilenler de dâhil olmak üzere burslu olarak ya da bütçe imkânlarıyla yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen veya sürekli görevle yurtiçine ya da yurtdışına atanan veya en az altı ay süreyle yurtdışında geçici olarak görevlendirilen memurlar veya diğer personel kanunlarına tâbi olanlar ile yurtdışına kamu kurumlarınca gönderilmiş olan öğrencilerin memur olan eşleri ile 77 nci maddeye göre izin verilenlerin memur olan eşlerine görev veya öğrenim süresi içinde aylıksız izin verilebilir. **(Ek cümle:25/12/2024-7537/4 md.)** Türkiye'nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlarda çalışanlar ile kamu sermayeli kurum veya kuruluşların yurtdışı birimlerinde çalışanların ya da bu kurum ve kuruluşlarda çalışanlardan altı aydan fazla yurtdışında görevlendirilenlerin memur olan eşlerine bu durumun her yıl kurumuna

---

¹⁷³ Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak 13/4/2016 tarihli ve 29683 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Personeli Genel Tebliği'ne (Seri No: 6) bakınız.

¹⁷⁴ 29/1/2016 tarihli ve 6663 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle, bu fıkra "analık izni süresinin" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin" ibaresi eklenmiştir.

belgelendirilmesi kaydıyla 10 yılı aşmamak üzere bunların görev süresince aylıksız izin verilebilir.

E) Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla beş hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve en fazla iki defada kullanılmak üzere, toplam bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir. Ancak, (...) ¹⁷⁵ olağanüstü hâl veya genel hayata müessir afet hâli ilan edilen bölgelere 72 nci madde gereğince belli bir süre görev yapmak üzere zorunlu olarak sürekli görevle atananlar hakkında bu bölgelerdeki görev süreleri içinde bu fıkra hükmü uygulanmaz.

F) Aylıksız izin süresinin bitiminden önce mazereti gerektiren sebebin ortadan kalkması hâlinde, on gün içinde göreve dönülmesi zorunludur. Aylıksız izin süresinin bitiminde veya mazeret sebebinin kalkmasını izleyen on gün içinde görevine dönmeyenler, memuriyetten çekilmiş sayılır.

G) Muvazzaf askerliğe ayrılan memurlar askerlik süresince görev yeri saklı kalarak aylıksız izinli sayılır.

BÖLÜM: 6¹⁷⁶ **Özlük Dosyası**

Memur bilgi sistemi, özlük dosyası: ¹⁷⁷

Madde 109 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/109 md.)

Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Her memur için bir özlük dosyası tutulur.

Özlük dosyasına, memurun mesleki bilgileri, mal bildirimleri; varsa inceleme, soruşturma, denetim raporları, disiplin cezaları ile ödül ve başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler konulur.

Memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmalarında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde, hizmet gerekleri yanında özlük dosyaları göz önünde bulundurulur.

Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usûl ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir.

Sicil dosyası:

Madde 110 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

---

¹⁷⁵ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrafta yer alan "sıkıyönetim," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

¹⁷⁶ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanununun 117 nci maddesiyle bu bölüm başlığı "Siciller" iken, metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

¹⁷⁷ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanununun 109 uncu maddesiyle bu madde başlığı "Memur kütüğü, numarası, cüzdanı, özlük dosyası:" iken, metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Özlük ve sicil dosyasının önemi:

Madde 111 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Sicil amirleri:

Madde 112 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Sicil raporlarında belirtilecek hususlar:

Madde 113 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Madde 114 – (Mülga: 12/5/1989 – KHK-368/2 md.)

Sicil raporlarının doldurulması:

Madde 115 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Değerlendirme kurulları:

Madde 116 – (Mülga: 29/11/1984 – KHK-243/56 md.)

Memurların uyarılmaları:

Madde 117 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

İtiraz hakkı:

Madde 118 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Olumlu ve olumsuz sicil:

Madde 119 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Olumsuz sicil:

Madde 120 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Sicil yönetmeliği:

Madde 121 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Başarı, üstün başarı değerlendirilmesi ve ödül:¹⁷⁸

Madde 122 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/110 md.)

Görevli oldukları kurumlarda olağanüstü gayret ve çalışmaları ile emsallerine göre başarılı görev yapmak suretiyle; kamu kaynağında önemli ölçüde tasarruf sağlanmasında, kamu zararının oluşmasının önlenmesinde ve önlenemez kamu zararlarının önemli ölçüde

---

¹⁷⁸ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 110 uncu maddesiyle bu madde başlığı "Takdirname:" iken, metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

azaltılmasında, kamusal fayda ve gelirlerin beklenenin üzerinde artırılmasında veya sunulan hizmetlerin etkinlik ve kalitesinin yükseltilmesinde somut olaylara ve verilere dayalı olarak katkı sağladıkları tespit edilen memurlara, merkezde bağlı veya ilgili bakan, illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar tarafından başarı belgesi verilebilir. **(Ek cümle: 22/5/2012 - 6318/44 md.)** Türk Silahlı Kuvvetlerinde (...) ¹⁷⁹ görevli Devlet memurları için Millî Savunma Bakanı bu yetkisini devredebilir. Üç defa başarı belgesi alanlara üstün başarı belgesi verilir.

Üstün başarı belgesi verilenlere, merkezde bağlı veya ilgili bakan ve illerde valiler tarafından uygun görülmesi hâlinde en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % 200'üne kadar ödül verilebilir.

Bu maddeye göre bir malî yıl içinde ödüllendirileceklerin sayısı, kurumun yılbaşındaki dolu kadro mevcudunun binde onundan, Gümrük Müsteşarlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı kadroları için binde yirmisinden fazla olamaz. Yıl içinde ödüllendirilen personel sayısı kurumlarınca izleyen yılın Ocak ayı sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. ¹⁸⁰

Kamu kurum ve kuruluşları yürütmekte oldukları hizmetlerin özelliklerini göz önünde bulundurarak memurlarının başarı, verimlilik ve gayretlerini ölçmek üzere, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alınmak kaydıyla, değerlendirme ölçütleri belirleyebilir.

Ödül:

Madde 123 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

BÖLÜM: 7

Disiplin

Disiplin amiri ve disiplin cezaları:

Madde 124 – (Değişik birinci fıkra: 29/11/1984 – KHK-243/25 md.) Disiplin amirleri; kurumların kuruluş ve görev özellikleri dikkate alınarak Devlet Personel Başkanlığı'nın görüşüne dayanılarak özel yönetmeliklerinde tayin ve tesbit edilecek amirlerdir.

(Değişik: 12/5/1982 - 2670/30 md.) Kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve yönetmeliklerin Devlet memuru olarak emrettiği ödevleri yurt içinde veya dışında yerine getirmeyenlere, uyulmasını zorunlu kıldığı hususları yapmayanlara, yasakladığı işleri yapanlara durumun

---

¹⁷⁹ 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 36 ncı maddesiyle, bu fıkroda yer alan "(Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hariç)" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

¹⁸⁰ 2/1/2017 tarihli ve 682 sayılı KHK'nin 36 ncı maddesiyle, bu fıkroda yer alan "Emniyet Genel Müdürlüğü" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı" ibaresi eklenmiş, daha sonra bu hüküm 31/1/2018 tarihli ve 7068 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

niteliğine ve ağırlık derecesine göre 125 inci maddede sıralanan disiplin cezalarından birisi verilir.¹⁸¹

Disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve haller:

Madde 125 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/31 md.)

Devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları ile her bir disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

A - Uyarma : Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak,

b) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terketmek,

c) Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,

d) Usulsüz müracaat veya şikayette bulunmak,

e) Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,

f) Görevine veya iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,

g) Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,

h) Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

B - Kınama : Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.

Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak,

b) Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek,

c) Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak,

d) Hizmet dışında Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

e) Devlete ait resmî araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,

f) Devlete ait resmî belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek,

g) İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak,

---

¹⁸¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "tüzüklerin" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin" şeklinde değiştirilmiştir.

- h) İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak,
- i) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,
- j) Verilen emirlere itiraz etmek,
- k) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,
- l) Kurumların huzur, sükün ve çalışma düzenini bozmak.
- m) **(Ek:17/9/2004 - 5234/1 md.)** Yetkili olmadığı halde basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç vermek.

C - Aylıktan kesme : Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.

Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak,
- b) Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek,
- c) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,
- d) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
- e) Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,
- f) Görev yeri sınırları içerisinde her hangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak,
- g) **(Mülga: 13/2/2011 - 6111/111 md.)**
- h) **(Mülga: 13/2/2011 - 6111/111 md.)**
- i) Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- j) **(Mülga: 13/2/2011 - 6111/111 md.)**

D - Kademe ilerlemesinin durdurulması : Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademedeki ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,
- b) Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek,
- c) Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,
- d) Amirine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,
- e) Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,
- f) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek,
- g) **(Mülga:17/9/2004 - 5234/33 md.)**

h) Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,

ı) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,

j) Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,

k) Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,

l) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek,

m) Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermeksizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemedi yurda dönmek,

n) Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak,

o) Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak.

E - Devlet memurluğundan çıkarma : Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) İdeolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzur, sükün ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak,¹⁸²

b) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,

c) Siyasi partiye girmek,

d) Özürsüz olarak (...) ¹⁸³ bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek,

e) Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,

f) **(Değişik: 13/2/2011 - 6111/111 md.)** Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,

g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,

h) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak,

ı) Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek,

---

¹⁸² 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 111 inci maddesiyle, bu maddenin (E) bendinin (a) alt bendinde yer alan "engelleme" ibaresi "kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme" olarak değiştirilmiştir.

¹⁸³ 29/11/1984 tarihli ve 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 26 ncı maddesi ile bu alt bentte yer alan "kesintisiz 10 gün veya" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

j) Yurt dışında Devletin itibarını düşürecek veya görev haysiyetini zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,

k) 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek.

l) **(Ek: 3/10/2016 – KHK-676/75 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/61 md.)** Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak, bu örgütlere yardım etmek, kamu imkân ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmak ya da kullandırmak, bu örgütlerin propagandasını yapmak.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin cezaların özlük dosyasından silinmesine ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir.¹⁸⁴

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir.¹⁸⁴

Yukarıda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallere nitelik ve ağırlıkları itibariyle benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.

Öğrenim durumları nedeniyle yükselebilecekleri kadroların son kademelerinde bulunan Devlet memurlarının, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının verilmesini gerektiren hallerde, brüt aylıklarının ¼'ü – ½'si kesilir ve tekerrüründe görevlerine son verilir.

Özel kanunların disiplin suçları ve cezalarına ilişkin hükümleri saklıdır.

Yukarıda yazılı disiplin kovuşturmasının yapılmış olması, fiilin genel hükümler kapsamına girmesi halinde, sanık hakkında ayrıca ceza kovuşturması açılmasına engel teşkil etmez.

Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar:

Madde 126 – (Değişik birinci fıkra: 29/11/1984 – KHK-243/27 md.) Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde Valiler tarafından verilir.

(Değişik fıkralar: 12/5/1982 - 2670/32 md):

Devlet memurluğundan çıkarma cezası amirlerin bu yoldaki isteği üzerine, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kurulu kararı ile verilir.

Disiplin kurulu ve yüksek disiplin kurulunun ayrı bir ceza tayinine yetkisi yoktur, cezayı kabul veya reddeder. Ret halinde atamaya yetkili amirler 15 gün içinde başka bir disiplin cezası vermekte serbesttirler.

---

¹⁸⁴ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanununun 111 inci maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan "sicilden" ibaresi "özlük dosyasından" ve üçüncü fıkrasında yer alan "iyi veya çok iyi derecede sicil alan" ibaresi "ödül veya başarı belgesi alan" olarak değiştirilmiştir.

Özel kanunların disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullarla ilgili hükümleri saklıdır.

Zamanaşımı:

Madde 127 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/33 md.)

Bu Kanunun 125 inci maddesinde sayılan fiil ve halleri işleyenler hakkında, bu fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

a) Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında bir ay içinde disiplin soruşturmasına,

b) Memurluktan çıkarma cezasında altı ay içinde disiplin kovuşturmasına, Başlanmadığı takdirde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Karar süresi:

Madde 128 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/34 md.)

Disiplin amirleri uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarını soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren 15 gün içinde vermek zorundadırlar.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren hallerde soruşturma dosyası, kararını bildirmek üzere yetkili disiplin kuruluna 15 gün içinde tevdi edilir. Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren 30 gün içinde soruşturma evrakına göre kararını bildirir.

Memurluktan çıkarma cezası için disiplin amirleri tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, memurun bağlı bulunduğu kurumun yüksek disiplin kuruluna tevdiinden itibaren azami altı ay içinde bu kurulca, karara bağlanır.

Yüksek disiplin kurullarının karar usulü, memurun hakkı:

Madde 129 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/35 md.)

Yüksek disiplin kurulları kendilerine intikal eden dosyaların incelenmesinde, gerekli gördükleri takdirde, ilgilinin özlük dosyasını ve her nevi evrakı incelemeye, ilgili kurumlardan bilgi almaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, mahallen keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidirler.¹⁸⁵

Hakkında memurluktan çıkarma cezası istenen memur, (...) ¹⁸⁶ soruşturma evrakını incelemeye, tanık dinletmeye, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

---

¹⁸⁵ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “sicil dosyasını” ibaresi “özlük dosyasını” olarak değiştirilmiştir.

¹⁸⁶ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “sicil dosyası hariç,” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Savunma hakkı:

Madde 130 – Devlet memuru hakkında savunması alınmadan disiplin cezası verilemez.

Soruşturmayı yapanın veya yetkili disiplin kurulunun 7 günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen bir tarihte savunmasını yapmayan memur, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

Cezai kovuşturma ile disiplin kovuşturmasının bir arada yürütülmesi:

Madde 131 – Aynı olaydan dolayı memur hakkında ceza mahkemesinde kovuşturmaya başlanmış olması, disiplin kovuşturmasını geciktiremez.

Memurun ceza kanununa göre mahküm olması veya olmaması halleri, ayrıca disiplin cezasının uygulanmasına engel olamaz.

(Ek: 6/10/1983 - 2910/1 md.) 160 sayılı Devlet Personel Dairesi Kurulması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan kuruluşlarda çalışan personel hakkında; görevden doğan veya görevi sırasında işledikleri suçlarla kişisel suçları sebebiyle Cumhuriyet savcılarını veya (...) ¹⁸⁷ sorgu hakimlikleri veya Memurun Muhakematı hakkında Kanun uyarınca yetkili kurullarca yapılan soruşturma sonunda düzenlenen takipsizlik, meni muhakeme, iddianame, talepname veya lüzumu muhakeme karar suretleri ile ilgili mahkemelerce verilen kesinleşmiş karar suretleri bu personelin bağlı olduğu bakanlık veya kurum veya kuruluşa gönderilir. ¹⁸⁸

Uygulama:

Madde 132 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/36 md.)

Disiplin cezaları verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder ve derhal uygulanır.

Aylıktan kesme cezası, cezanın verilmiş tarihini takip eden aybaşında uygulanır.

Verilen disiplin cezaları üst disiplin amirine, Devlet memurluğundan çıkarma cezası ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. ¹⁸⁹

(Değişik dördüncü fıkra: 13/2/2011 - 6111/112 md.) Aylıktan kesme cezası ile tecziye edilenler 5 yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenler 10 yıl boyunca daire başkanı kadrolarına, daire başkanı kadrosunun dengi ve daha üstü kadrolara, bölge ve il teşkilatlarının en üst yönetici kadrolarına, düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlık ve üyeliklerine, vali ve büyükelçi kadrolarına atanamazlar.

(Mülga beşinci fıkra: 13/2/2011 - 6111/112 md.)

---

¹⁸⁷ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkra da yer alan “askeri savcılar veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

¹⁸⁸ 29/11/1984 tarihli ve 243 sayılı K.H.K.'nin 55 nci maddesi uyarınca 13/12/1960 tarihli ve 160 sayılı kanunun 4 üncü maddesine yapılan atıflar, 8/6/1984 gün ve 217 sayılı K.H.K.'nin ilgili maddesine yapılmış sayılmaktadır. Bu bakımdan bu maddede zikredilen 4 üncü madde, 217 sayılı K.H.K.'nin 2 nci maddesi olarak dikkate alınmalıdır.

¹⁸⁹ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 112 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “sıralı sicil amirine” ibaresi “üst disiplin amirine” olarak değiştirilmiştir.

Disiplin cezalarının bir süre sonra özlük dosyasından silinmesi:¹⁹⁰

Madde 133 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/37 md.)

Disiplin cezaları memurun özlük dosyasına işlenir. Devlet memurluğundan çıkarma cezasından başka bir disiplin cezasına çarptırılmış olan memur uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından 5 sene, diğer cezaların uygulanmasından 10 sene sonra atamaya yetkili amire başvurarak, verilmiş olan cezalarının özlük dosyasından silinmesini isteyebilir.

Memurun, yukarıda yazılan süreler içerisindeki davranışları, bu isteğini haklı kılacak nitelikte görülürse, isteğinin yerine getirilmesine karar verilerek bu karar özlük dosyasına işlenir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının özlük dosyasından çıkarılmasında disiplin kurulunun mütalaası alındıktan sonra yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

Disiplin kurulları ve disiplin amirleri:

Madde 134 – (Değişik: 2/2/1981 - 2381/2 md.)

Disiplin ve soruşturma işlerinde kanunlarla verilen görevleri yapmak üzere Kurum merkezinde bir Yüksek Disiplin Kurulu ile her ilde, bölge esasına göre çalışan kuruluşlarda bölge merkezinde ve kurum merkezinde ayrıca Milli Eğitim müdürlüklerinde birer Disiplin Kurulu bulunur.¹⁹¹

(Değişik: 12/2/1982 - 2670/38 md.) Bu kurulların kuruluş, üyelerinin görev süresi, görüşme ve karar usulü, hangi memurlar hakkında karar verebilecekleri ve disiplin amirlerinin tayin ve tespitinde uygulanacak esaslar ile bunların yetki ve sorumlulukları gibi hususlar Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.¹⁹²

İtiraz:

Madde 135 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/113 md.)

Disiplin amirleri tarafından verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı disiplin kuruluna, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına karşı yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilir.

İtirazda süre, kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren yedi gündür. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşir.

İtiraz mercileri, itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine intikalinden itibaren otuz gün içinde kararlarını vermek zorundadır.

---

¹⁹⁰ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanununun 117 nci maddesiyle, bu maddenin madde başlığında yer alan "sicilden" ibaresi "özlük dosyasından", birinci fıkrasında yer alan "siciline" ibaresi "özlük dosyasına", "sicil dosyasından" ibaresi "özlük dosyasından", ikinci fıkrasında yer alan "sicil dosyasına" ibaresi "özlük dosyasına", üçüncü fıkrasında yer alan "sicilden silinmesinde" ibaresi "özlük dosyasından çıkarılmasında" olarak değiştirilmiştir.

¹⁹¹ Bu fıkra için bu kanun sonunda yer alan işlenemeyen hükümler kısmındaki 2/2/1981 tarih ve 2381 sayılı Kanunun geçici maddesine bakınız.

¹⁹² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

İtirazın kabulü hâlinde, disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırabilirler.

Disiplin cezalarına karşı idari yargı yoluna başvurulabilir.

İtiraz süresi ve yapılacak işlem:

Madde 136 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

BÖLÜM: 8

Görevden Uzaklaştırma

Görevden uzaklaştırma:

Madde 137 – Görevden uzaklaştırma, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir.

Görevden uzaklaştırma tedbiri, soruşturmanın herhangi bir safhasında da alınabilir.

Yetkililer:

Madde 138 – Görevden uzaklaştırmaya yetkililer şunlardır.

- a) Atamaya yetkili amirler;
- b) Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;
- c) İllerde valiler;
- ç) İlçelerde kaymakamlar (İlçe idare şube başkanları hakkında valinin muvafakati şarttır.)

Valiler ve kaymakamlar tarafından alınan görevden uzaklaştırma tedbiri, memurun kurumuna derhal bildirilir.

Görevden uzaklaştıran amirin sorumluluğu:

Madde 139 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Görevinden uzaklaştırılan Devlet memurları hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen 10 iş günü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Memuru görevden uzaklaştırdıktan sonra memur hakkında derhal soruşturmaya başlamayan, keyfi olarak veya garaz veya kini dolayısıyla bu tasarrufu yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşıl原因 amirler, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Ceza kovuşturması sırasında görevden uzaklaştırma:

Madde 140 – Haklarında mahkemelerce cezai kovuşturma yapılan Devlet memurları da 138 inci maddedeki yetkililer tarafından görevden uzaklaştırılabilirler.

Görevden uzaklaştırılan veya görevinden uzak kalan memurların hak ve yükümlülüğü:

Madde 141 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul; 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının üçte ikisi ödenir. Bu gibiler bu Kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler.

143 üncü maddede sayılan durumların gerçekleşmesi halinde, bunların aylıklarının kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin derece yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir.

Tedbirin kaldırılması:

Madde 142 – Soruşturma sonunda disiplin yüzünden memurluktan çıkarma veya cezai bir işlem uygulanmasına lüzum kalmıyan Devlet memurları için alınmış olan görevden uzaklaştırma tedbiri, 138 inci maddedeki yetkililerce (Müfettişler tarafından görevden uzaklaştırılanlar hakkında atamaya yetkili amirlerce) derhal kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbirini kaldırmıyan görevli hakkında 139 uncu madde hükmü uygulanır.

Memurun göreve tekrar başlatılması zorunlu olan haller:

Madde 143 – Soruşturma veya yargılama sonunda yetkili mercilerce:

- a) Haklarında memurluktan çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler;
- b) Yargılamanın men'ine veya beraatine karar verilenler;
- c) Hükümden evvel haklarındaki kovuşturma genel af ile kaldırılanlar;
- ç) Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun veya olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenler;

Bu kararların kesinleşmesi üzerine haklarındaki görevden uzaklaştırma tedbiri kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasında amirin takdiri:

Madde 144 – 140 incı ve 142 nci maddelerde 143 üncü maddenin a, b, c fıkralarında yazılı olanlar hakkındaki görevden uzaklaştırma tedbiri, Devlet memurunun soruşturmaya konu olan fiillerinin, hizmetlerini devama engel olmadığı hallerde her zaman kaldırılabilir.

Süre:

Madde 145 – Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok 3 ay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır.

Bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde görevinden uzaklaştırmaya yetkili amir (Müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar hakkında atamaya yetkili amir) ilgilinin durumunu her iki ayda bir inceliyerek görevine dönüp dönmemesi hakkında bir karar verir ve ilgiliye de yazı ile tebliğ eder.

KISIM - V **Mali Hükümler**

Kapsam:

Madde 146 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Bu Kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren memurlar aylık, ücret, ödenek, hizmetle ilgili her çeşit ödeme ve bunların şekil ve şartları bakımından bu Kanundaki hükümlere, aynı maddenin ikinci fıkrası kapsamına giren memurlar özel kanunlardaki hükümlere tabidir.

Memurlara kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemez, hiçbir yarar sağlanamaz. (Gençlik ve Spor hizmetleri uygulamasında fiilen görevlendirilecekler hariç.)¹⁹³

(Mülga üçüncü fıkra: 2/11/2011 – KHK-659/18 md.)¹⁹⁴

(Değişik: 23/2/1995 – KHK-547/9 md.) Bu Kanun gereğince ödenecek aylık, taban aylığı, kıdem aylığı zam ve tazminatlar ile diğer ödemeler toplamının brüt tutarı, bulunulan yerde İş Kanunu gereğince işçiler için tespit olunan asgari ücretin aylık tutarından az olamaz: az olması halinde, aradaki fark memurun diğer özlük hakları ile ilgilendirilmeksizin tazminat olarak ödenir.¹⁹⁵

Deyimler:

Madde 147 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Bu Kanunda geçen;

---

¹⁹³ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkroda yer alan "tüzük" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesi" şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁹⁴ 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı KHK' nin 18 inci maddesiyle, diğer mevzuatta vekalet ücretinin ödenmesine ilişkin olarak 657 sayılı Kanunun 146 ncı maddesine yapılan atıfların 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararnemeye yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

¹⁹⁵ 21/3/2006 tarihli ve 5473 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle bu fıkroda bulunan "ödenekler" ibaresi "diğer ödemeler" şeklinde değiştirilmiştir.

A) Aylık: Bu Kanuna tabi kurumlarda görevlendirilen memurlara hizmetlerinin karşılığında, kadroya dayanılarak ay itibariyle ödenen parayı,

B) Sözleşmeli ücreti: 4 üncü maddenin (B) bendi gereğince çalıştırılan personele ödenen parayı,

C) Gündelik: 4 üncü maddenin (C) ve (D) bentleri gereğince çalıştırılan personele ödenen parayı,

Ç) Ödül: Kanununun 123 üncü maddesinde yazılı hallerde memurlara ödenen parayı,

D) Temsil giderleri: Belirli yetki ve sorumluluk makamlarını işgal eden memurlara temsili mahiyette ve görevleri icabı olarak yaptıkları gerçek giderleri karşılamak üzere ilgili kurumların bütçelerine bu maksat için konulan ödenekten özel yönetmeliği hükümleri gereğince ödenen parayı,

E) Ders görevi ücreti: Bu Kanuna tabi kurumlara ait her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmenlik veya öğretim üyeliği yapan öğretmen, öğretim üyesi ve diğer memurlara ders saati itibariyle ödenen parayı,

F) Fazla çalışma ücreti: Kurumların, bu Kanununun 178 inci maddesinde yazılı esaslar çerçevesinde normal çalışma saatleri dışında çalıştırdıkları memurlara, fazla çalışma saati itibariyle ödenen parayı,

G) a) İş güçlüğü zammı: Niteliği ve çalışma şartları bakımından güç olan işlerde çalışanlara ödenen parayı,

b) İş riski zammı: Hayat ve sağlık için tahlike arz eden hizmetlerde çalışanlara ödenen parayı,

c) Eleman teminindeki günlük zammı: Temininde, görevde tutulmasında veya belli yerlerde istihdam edilmesinde günlük bulunan elemanlar için ödenen parayı,

d) Mali sorumluluk tazminatı: Sayıştay'a hesap vermekle yükümlü olan saymanlarla vezne açığından sorumlu veznedarlara ödenen parayı,

İfade eder

Gösterge tabloları:

Madde 148 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/51 md.)

Kademe aylığı:

Madde 149 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/52 md.)

Kademe aylığı 36 ncı maddede gösterilen sınıflara ait genel gösterge tablosundaki derecelere dahil kademelerden her biri için tespit edilen gösterge rakamına tekabül eden aylıktır.

Derece aylığı:

Madde 150 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/53 md.)

Derece aylığı 36 ncı maddede yer alan sınıflara ait genel gösterge tablosundaki derecelerin her birinin muhtevi bulunduğu yatay kademe aylıklarını topluca ifade eder.

Derecelerin ilk ve en yüksek kademe aylıkları:

Madde 151 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/54 md.)

Gösterge tablosunda yer alan derecelerden her birindeki 1 inci kademe göstergesine tekabül eden miktar o derecenin ilk kademe aylığını; aynı derecenin son kademe göstergesine tekabül eden miktar da o derecenin en yüksek kademe aylığını gösterir.

Zam ve Tazminatlar¹⁹⁶

Madde 152 –

I - Zamlar

- a) Niteliği ve çalışma şartları bakımından güç olan işlerde çalışanlara iş güçlüğü zammı,
- b) Hayat ve sağlık için tehlike arzeden hizmetlerde çalışanlara iş riski zammı,
- c) Sayıştay'a hesap vermekle yükümlü olan saymanlarla, vezne açığından malen sorumlu olan veznedar ve diğer görevlilere mali sorumluluk zammı,
- d) Temininde, görevde tutulmasında veya belli yerlerde istihdam edilmesinde güçlük bulunan elemanlar için temininde güçlük zammı,

ödenir

II- Tazminatlar: (Değişik: 20/3/1997 – KHK-570/9 md.)

Görevin önem, sorumluluk ve niteliği, görev yerinin özelliği, hizmet süresi, kadro ünvan ve derecesi ve eğitim seviyesi gibi hususlar gözönüne alınarak bu Kanunda belirtilen en yüksek Devlet Memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının,

A - ÖZEL HİZMET TAZMİNATI:

a) Genel İdare hizmetleri sınıfına dahil kadrolarda bulunanlarla üst yönetim görevi yapan personelden;

1. Birinci derece kadrolarda bulunanlar için % 345 ine,
2. İkinci derece kadrolarda bulunanlar için % 100 üne,
3. Üçüncü derece kadrolarda bulunanlar için % 80 ine,
4. Dördüncü derece kadrolarda bulunanlar için % 70 ine,

5. Beş, Altı ve Yedinci derecelerden aylık alan Şube Müdürü, Müdür, Sayman (Muhasip ve muhasebeci kadrosunda olanlar dahil), Başkan ve bunların yardımcıları için % 60 ına,

b) Sağlık Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda görev yapanlardan;

---

¹⁹⁶ 31/7/1970 tarihli ve 1327 sayılı Kanun ile 213 üncü madde sonuna numarasız "Ek Madde" olarak eklenen bu madde; 4/7/2001 tarih ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesi ile 152 nci madde olarak teselsül ettirilmiştir.

1. Eğitim görevlisi, Başasistanlık görevini yapanlar ile Uzman Tabipler için % 215 ine,¹⁹⁷

2. Diğer dört yıl ve daha fazla süreli yükseköğrenim veren okul mezunları için % 145 ine,

3. Dört yıldan aşağı yükseköğrenim veren okul mezunları için % 100 üne,

4. Lise dengi mesleki öğrenim veren okul mezunları için % 72 sine,

5. Ortaokul dengi mesleki öğrenim veren okul mezunları için % 60 ına

Ancak, Sağlık Hizmetleri Sınıfına ait kadrolarda görevli olup da, bu görevleri ile ilgili olmayan bir üst öğrenimi bitirenler için önceki öğrenim durumlarına ait tazminat oranları esas alınır.

Sağlık Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunan personelden; kalkınmada öncelikli yörelere sürekli görevle atanarlara bu yörelerde fiilen çalıştıkları sürece uzman tabipler için 90, diğerleri için 75 puana kadar, diğer yörelerden Cumhurbaşkanınca belirlenecek köy ve diğer yerleşim birimlerine sürekli görevle atanarlara ise 15 puana kadar ilave ödeme yapılabilir.¹⁹⁸

c) Teknik Hizmetler Sınıfına dahil kadrolarda görev yapanlardan;

1. Dört yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenim veren okul mezunları için % 168'ine,¹⁹⁹

Yüksek Mühendis, Yüksek Mimar, Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı kariyerlerini haiz olup (Bunlardan Müdür ve daha üst merkez ve taşra birim yöneticileri dahil) 1-4 üncü derecelerden aylık alan ve kurumlarınca belirlenen büyük yatırım projelerinde fiilen çalışanlara bu projelerde çalıştıkları sürece ayrıca % 30'una,

Ancak, bu hükme göre ilave ödeme yapılacak toplam personel sayısı, ilgili kurumun belirtilen kariyerleri haiz toplam personel sayısının % 10'unu geçemez. (Hesaplamalarda küsurlar tama iblağ edilir.)

2. Dört yıldan aşağı yükseköğrenim veren okul mezunları için % 100 üne,

3. Lise dengi mesleki öğrenim veren okul mezunları için % 72 sine,

Ancak, Teknik Hizmetler Sınıfına ait kadrolarda görevli olup da, bu görevleri ile ilgili olmayan bir üst öğrenimi bitirenler için önceki öğrenim durumlarına ait tazminat oranları esas alınır.

Teknik Hizmetler Sınıfına dahil kadrolarda bulunan personelden kalkınmada öncelikli yörelere sürekli görevle atanarlara, bu yörelerde fiilen çalıştıkları sürece ayrıca 35 puana kadar ilave yapılabilir.

---

¹⁹⁷ 11/10/2011 tarihli 663 sayılı KHK'nın 58 inci maddesiyle bu bentteki "klinik şefi, klinik şef yardımcısı" ibareleri "Eğitim görevlisi," şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁹⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu alt bentte yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁹⁹ 21/3/2006 tarihli ve 5473 sayılı Kanununun 3 üncü maddesiyle bu alt bentde yer alan "% 145'ine" ibaresi; "% 168'ine" şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek paragraf: 21/3/2006 – 5473/3 md.) Teknik Hizmetler Sınıfına dahil kadrolarda bulunan personelden açık çalışma mahallerinde fiilen çalışanlara, buldukları kadrolar esas alınmak suretiyle, çalışılan her gün için belirlenecek oranlarda ve üçer aylık dönemler itibarıyla toplamı 60 puanı aşmayacak şekilde, dönem sonlarında ödenmek üzere ek özel hizmet tazminatı verilebilir.

d) Avukatlık Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlar için % 135 ine,

e) Başbakanlık Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları için % 230 una,

f) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan, Üye, Başdenetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları, Başbakanlık, Bakanlık, Müsteşarlık (...)²⁰⁰ ve Gelir İdaresi Başkanlığı İç Denetçileri ile Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Ekonomi Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı²⁰⁰ merkez denetim elemanları için % 210 una,²⁰¹

g) Bakanlık, Denizcilik Müsteşarlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve bağımsız genel müdürlük (mahalli idarelere bağlı genel müdürlükler hariç) Başmüfettiş Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları ile, Başkanlık, Müstakil Genel Müdürlük, Büyükşehir Belediyesi, Büyükşehir Belediyelerine bağlı genel müdürlük,²⁰² Büyükşehir Belediyesi bulunan illerin İl Özel İdaresi

---

²⁰⁰ 3/6/2011 tarihli ve 643 sayılı KHK'nin 8 inci maddesiyle;

a) (f) bendinde yer alan ", Avrupa Birliği Genel Sekreterliği" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı bentte yer alan "Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Gümrük Müsteşarlığı" ibaresi "Ekonomi Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı" olarak değiştirilmiştir.

b) (g) bendine "Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Denetçi ve Denetçi Yardımcıları" ibaresi eklenmiştir.

c) (h) bendinde yer alan "D.P.T. Planlama Uzmanları" ibaresi "Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzmanları" şeklinde, "Dış Ticaret Standardizasyon Denetmenleri" ibaresi "Ürün Denetmenleri" şeklinde değiştirilmiş, "Sosyal Yardım Uzmanları," ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

ç) (i) bendinde yer alan "Çevre ve Orman Uzmanları, Sanayi ve Ticaret Uzmanları," "Gümrük Uzmanları," ve "Özürlüler Uzmanları, Aile ve Sosyal Araştırma Uzmanları, Kadının Statüsü Uzmanları," ibareleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı bende "Tapu ve Kadastro Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sanayi ve Teknoloji Uzmanları, Çevre, Orman ve Şehircilik Uzmanları, Gençlik ve Spor Uzmanları, Gümrük ve Ticaret Uzmanları, İhracatı Geliştirme Uzmanları, Aile ve Sosyal Politikalar Uzmanları, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzmanları" ibaresi eklenmiş, daha sonra 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı KHK'nin 37 nci maddesiyle, "Çevre, Orman ve Şehircilik Uzmanları" ibaresi "Çevre ve Şehircilik Uzmanları, Orman ve Su İşleri Uzmanları" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁰¹ 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 13 üncü maddesiyle, (f) bendine "Denetçi Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere ",Başbakanlık, Bakanlık, Müsteşarlık, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ve Gelir İdaresi Başkanlığı İç Denetçileri," ibaresi; (g) bendine "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı" ibaresinden önce gelmek üzere ",Başbakanlık, Müstakil Genel Müdürlük, Büyükşehir Belediyesi, Büyükşehir Belediyesi bulunan illerin İl Özel İdaresi ile Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri İç Denetçileri," ibaresi; (h) bendine "Sosyal Yardım Uzmanları ve bunların yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere ",(f) ve (g) bendinde sayılmayan İç Denetçiler" ibaresi; (i) bendine "Gelir Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Malî Hizmetler Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²⁰² 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nin 5 inci maddesiyle, bu bölümün; (g) bendine "Büyükşehir Belediyesi," ibaresinden sonra gelmek üzere "Büyükşehir Belediyelerine bağlı genel müdürlük," ibaresi eklenmiş, (h) bendinde yer alan "Başbakanlık Uzmanları, Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzmanları, Hazine Uzmanları, Dış Ticaret Uzmanları, Diyanet İşleri Uzmanları, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanları, Avrupa Birliği İşleri Uzmanları, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanları, Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanları, Devlet Personel Uzmanları, Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanları, Maliye Uzmanları, Sosyal Güvenlik Uzmanları, Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzmanları, Denizcilik Uzmanları, Çalışma Uzmanları, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanları, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları," "Millî Eğitim Uzmanları, TİKA Uzmanları ve", "Sağlık

ile Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri İç Denetçileri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Bakanlık Maarif Müfettişi ve Bakanlık Maarif Müfettiş Yardımcıları²⁰³ ve Bakanlıklar merkez teşkilatına dahil kadrolarda görevli Başkontrolör, Kontrolör ve Stajyer Kontrolörler, İçişleri Bakanlığı Denekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları, Sosyal Güvenlik Kurumu Başmüfettişi, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Denetçi ve Denetçi Yardımcıları²⁰⁰, (...)²⁰⁴ Sağlık Denetçi ve Denetçi Yardımcıları,²⁰⁵ Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçi ve Denetçi Yardımcıları,²⁰⁶ Gençlik ve Spor Denetçi Yardımcıları, için % 195 ine,²⁰⁷²⁰⁸²⁰⁹²¹⁰²¹¹²⁰¹²¹²²¹³²¹⁴

Uzmanları," ibareleri ile (i) bendinde yer alan "Devlet Gelir Uzmanları," "Marka Uzmanları, Patent Uzmanları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanları, Bakanlık ve Bağlı Kuruluşların A.B. Uzmanları, Savunma Sanayi Müsteşarlığı Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları, İstihdam Uzmanları," "Kültür ve Turizm Uzmanları, Yazma Eser Uzmanları, Vakıf Uzmanları, Tapu ve Kadastro Uzmanları, Sanayi ve Teknoloji Uzmanları, Çevre ve Şehircilik Uzmanları, Orman ve Su İşleri Uzmanları, Meteoroloji Uzmanları, Gençlik ve Spor Uzmanları, Gümrük ve Ticaret Uzmanları, İhracatı Geliştirme Uzmanları, Aile ve Sosyal Politikalar Uzmanları, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzmanları, Basın ve Enformasyon Uzmanları," "Yüksek Kurum Uzmanları," ve "Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanları," ibareleri yürürlükten kaldırılmış, (h) bendine "Defterdarlık Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "İçişleri Bakanlığı İl Planlama Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²⁰³ 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle, bu bölümün (g) bendinde yer alan "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Bakanlık Maarif Müfettişi ve Bakanlık Maarif Müfettiş Yardımcıları" ibaresi eklenmiştir.

²⁰⁴ 1/3/2014 tarihli ve 6528 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle, bu bölümün (g) bendinde yer alan "Millî Eğitim Denetçi ve Denetçi Yardımcıları," ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve (h) bendinde yer alan "İl Eğitim Denetmenleri" ibaresi "Maarif Müfettişleri" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁰⁵ 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı KHK'nın 58 inci maddesiyle bu bölümün (g) bendine "Millî Eğitim Denetçi ve Denetçi Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Sağlık Denetçi ve Denetçi Yardımcıları"; (h) bendine "İl Eğitim Denetmenleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "Sağlık Uzmanları" ibareleri eklenmiştir.

²⁰⁶ 11/10/2011 tarihli ve 662 sayılı KHK'nin 93 üncü maddesiyle, bu bölümünün (g) bendine "Millî Eğitim Denetçi ve Denetçi Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçi ve Denetçi Yardımcıları" ibaresi, (i) bendine "Basın ve Enformasyon Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²⁰⁷ 6/7/2000 tarihli ve 613 sayılı KHK ile "Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettişleri" ibaresi, eklenmiştir. 613 sayılı KHK, 5/4/2001 tarih ve 4636 sayılı Kanun ile değiştirilmek suretiyle kanunlaşmıştır.

²⁰⁸ 7/2/2002 tarihli ve 4745 sayılı Kanunla, bu fıkraya, "Bakanlık" ibaresinden sonra gelmek üzere "Müsteşarlık" ibaresi eklenmiştir.

²⁰⁹ 616, 617, 618 ve 619 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ile bu bentlere eklenen Başkanlık Başmüfettişi, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Sosyal Sigorta Uzmanları, İstihdam ve Meslek Uzmanları, Sosyal Güvenlik Uzmanları, Çalışma Uzmanları, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanları, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları, Bağ-Kur Denetmenleri ibareleri sözkonusu KHK'lerin Anayasa Mahkemesince iptal edilmeleri nedeniyle metinden çıkarılmıştır.

²¹⁰ 31/7/2003 tarihli ve 4970 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle "Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi ve Dernek Denetçi Yardımcıları" ibaresi, "İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları" olarak değiştirilmiştir.

²¹¹ 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Kanunun 20 nci maddesiyle "Sosyal Sigortalar Kurumu" ibaresinden sonraki "Başkanlık Başmüfettişi, Müfettişi ve Müfettiş Yardımcıları" ve "Sosyal Sigorta Uzmanları" ibareleri eklenmiştir.

²¹² Bu bendin (g) alt bendinde yer alan "Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlık Başmüfettişi, Müfettişi ve Müfettiş Yardımcıları, Sigorta Müfettişi ve Sigorta Müfettiş Yardımcıları," ibaresi "Sosyal Güvenlik Kurumu Başmüfettişi, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları" şeklinde değiştirilmiş, (i) alt bendinde yer alan "Sosyal Sigorta Uzmanları" ile "Bağ-Kur Denetmenleri" ibaresi metinden çıkarılmıştır.

ğ) (Ek: 11/10/2011 - KHK-666/5 md.) Adalet Uzmanları, Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanları, Aile ve Sosyal Politikalar Uzmanları, Avrupa Birliği İşleri Uzmanları, Bakanlık ve Bağlı Kuruluşların Avrupa Birliği Uzmanları, Basın ve Enformasyon Uzmanları, Başbakanlık Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları, Çalışma Uzmanları, Çevre ve Şehircilik Uzmanları, Denizcilik Uzmanları, Devlet Gelir Uzmanları, Devlet Personel Uzmanları, Dış Ticaret Uzmanları, Dışişleri Uzmanları, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanları, Diyanet İşleri Uzmanları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanları, Gençlik ve Spor Uzmanları, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzmanları, Gümrük ve Ticaret Uzmanları, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzmanları, Hazine Uzmanları, İçişleri Uzmanları, İhracatı Geliştirme Uzmanları, İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanları,²¹⁵ İstihdam Uzmanları, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları, Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzmanları, Kültür ve Turizm Uzmanları, Maliye Uzmanları, (...) ²¹⁶ Meteoroloji Uzmanları, Millî Eğitim Uzmanları, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzmanları, Millî Savunma Uzmanları, Orman ve Su İşleri Uzmanları, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanları, (...) ²¹⁶ Sağlık Uzmanları, Sanayi ve Teknoloji Uzmanları, Savunma Sanayii Uzmanları, Seçim Uzmanları,²¹⁷ Sınai Mülkiyet Uzmanları,²¹⁶ Sosyal Güvenlik Uzmanları, Tapu ve Kadastro Uzmanları, TİKA Uzmanları, Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanları, Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları, Vakıf Uzmanları, Yazma Eser Uzmanları, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanları, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları, Yüksek Kurum Uzmanları, Yükseköğretim Kurulu Uzmanları, Göç Uzmanları²¹⁸, Helal Akreditasyon Uzmanları²¹⁹ ve bunların yardımcıları için % 130 una,

---

²¹³ 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı KHK'nın 44 üncü maddesiyle, bu bölümün (g) bendine "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Denetçi ve Denetçi Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Millî Eğitim Denetçi ve Denetçi Yardımcıları" ibaresi eklenmiş, (h) bendinde yer alan "Eğitim Müfettişleri" ibaresi "Millî Eğitim Uzmanları ve İl Eğitim Denetmenleri" şeklinde değiştirilmiştir.

²¹⁴ 20/2/2014 tarihli ve 6525 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle, bu bölümün (g) bendine "Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçi ve Denetçi Yardımcıları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Gençlik ve Spor Denetçi Yardımcıları," ibaresi eklenmiştir.

²¹⁵ 21/6/2012 tarihli ve 6332 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle (ğ) bendine "İhracatı Geliştirme Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "İnsan Hakları Uzmanları," ibaresi eklenmiş olup, daha sonra 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle "İnsan Hakları Uzmanları" ibaresi "İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanları" şeklinde değiştirilmiştir.

²¹⁶ 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Kanunun 187 inci maddesiyle, bu bölümün (ğ) bendinde yer alan "Marka Uzmanları," ve "Patent Uzmanları," ibareleri metinden çıkarılmış ve aynı bende "Savunma Sanayii Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sınai Mülkiyet Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²¹⁷ 30/11/2017 tarihli ve 7062 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle, bu bölümün (ğ) bendinde yer alan "Savunma Sanayii Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Seçim Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²¹⁸ 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Kanunun 123 üncü maddesiyle, bu bölümünün (ğ) bendine "Yükseköğretim Kurulu Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Göç Uzmanları" ibaresi, (h) bendine "İçişleri Bakanlığı İl Planlama Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "İl Göç Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²¹⁹ 1/11/2017 tarihli ve 7060 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle, bu bölümün (ğ) bendinde yer alan "Göç Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Helal Akreditasyon Uzmanları" ibaresi eklenmiştir.

h) (...) ²⁰² (...) ²⁰⁰²⁰² (...) ²⁰² (...) ²⁰² (...) ²⁰² (...) ²²⁰²⁰² (...) ²⁰² (...) ²⁰² (...) ²²¹²⁰² (...) ²⁰² (...) ²⁰² (...) ²⁰² (...) ²²²²⁰², (...) ²⁰² (...) ²²³²⁰², (...) ²²³²⁰², (...) ²²³²⁰², (...) ²⁰² (...) ²⁰² (...) ²⁰² Defterdarlık Uzmanları ²²², İçişleri Bakanlığı İl Planlama Uzmanları, ²⁰² İl Göç Uzmanları, ²¹⁸ Büyükşehir Belediyeleri ile bunlara bağlı genel müdürlük Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, (...) ²⁰² (...) ²²⁴²⁰² Maarif Müfettişleri ²¹³²⁰⁴ (...) ²⁰⁵²⁰² ile Ürün Denetmenleri ²⁰⁰, (...) ²⁰⁰ ve bunların yardımcıları, (f) ve (g) bendinde sayılmayan İç Denetçiler için % 130 una, ²⁰⁹²²⁵²²⁶²²⁷²⁰¹²²⁸²²⁹²³⁰²³¹²³²

i) (...) ²²², (...) ²²², (...) ²²², (...) ²⁰² (...) ²²², (...) ²²², Vergi İstihbarat Uzmanları, Gelir Uzmanları, Mali Hizmetler Uzmanları, (...) ²²², (...) ²⁰⁰, (...) ²⁰⁰, (...) ²⁰² (...) ²⁰² (...) ²⁰² (...) ²²³, (...) ²⁰⁰, (...) ²¹², (...) ²²⁴ (...) ²⁰² (...) ²⁰² (...) ²⁰⁰, (...) ²⁰⁰, (...) ²⁰⁰, (...) ²¹² (...) ²⁰², (...) ²⁰² İl İstihdam Uzmanları, ²³³ (...) ²⁰² (...) ²³⁴²⁰² (...) ²²³ (...) ²⁰² (...) ²³⁵²⁰² (...) ²⁰⁰²⁰²

---

²²⁰ 1/7/2010 tarihli ve 6002 sayılı Kanununun 21 inci maddesiyle, (h) alt bendine "Dış Ticaret Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Diyanet İşleri Uzmanları, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²²¹ 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanununun 11 inci maddesiyle, (h) alt bendine "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²²² 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı KHK'nın 17 nci maddesiyle, bu bölümün (h) bendinde yer alan "Devlet Bütçe Uzmanları," ibaresi "Maliye Uzmanları" şeklinde "Maliye Bakanlığı Muhasebe ve Milli Emlak Denetmenleri" ibaresi "Defterdarlık Uzmanları" şeklinde değiştirilmiş ve aynı bölümün (i) bendinde yer alan "Mali Suçları Araştırma Uzmanları, Devlet Muhasebe Uzmanları, Devlet Gelir Politikaları Uzmanları," "Devlet Malları Uzmanları, Maliye Uzmanları" ve "Milli Emlak Uzmanları," ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

²²³ 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı KHK'nın 44 üncü maddesiyle, bu bölümün (i) bendinde yer alan "Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları," ve "Denizcilik Uzmanları," ibareleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı bölümün (h) bendine "Sosyal Güvenlik Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları," "Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzmanları," ve "Denizcilik Uzmanları," ibareleri eklenmiştir.

²²⁴ 24/10/2011 tarihli ve 656 sayılı KHK'nın 20 nci maddesiyle, bu bölümün (i) bendinde yer alan "Teknik Yardım Uzmanları," ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı bölümün (h) bendine "Milli Eğitim Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "TİKA Uzmanları" ibaresi eklenmiştir.

²²⁵ 16/7/2003 tarihli ve 4947 sayılı Kanununun 37 nci maddesiyle, (h) bendine, "Sosyal Güvenlik Uzmanları, Çalışma Uzmanları, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanları, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları"; (i) bendine Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları" ibareleri eklenmiştir.

²²⁶ 1/12/2004 tarihli ve 5263 sayılı Kanununun 16 ncı maddesiyle bu alt bende, "Sosyal Yardım Uzmanları" ibaresi eklenmiştir.

²²⁷ 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Kanununun 57 nci maddesiyle bu alt bende, "Dış Ticaret Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²²⁸ 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Kanununun 25 inci maddesiyle; (h) alt bendine "Devlet Personel Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²²⁹ 24/6/2009 tarihli ve 5916 sayılı Kanununun 17 nci maddesiyle; (h) alt bendine "Dış Ticaret Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Avrupa Birliği İşleri Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²³⁰ 24/3/2010 tarihli ve 5978 sayılı Kanununun 30 uncu maddesiyle; (h) alt bendine "Avrupa Birliği İşleri Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²³¹ 4/6/2010 tarihli ve 5984 sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle bu bentte yer alan "İlköğretim Müfettişleri" ibaresi "Eğitim Müfettişleri" şeklinde değiştirilmiştir.

²³² 7/7/2011 tarihli ve 646 sayılı KHK'nın 6 ncı maddesiyle, bu bölümün (h) bendinde yer alan "Vergi," ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı bölümün (i) bendine "Devlet Muhasebe Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Devlet Gelir Politikaları Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²³³ 10/10/2011 tarihli ve 665 sayılı KHK'nın 27 nci maddesiyle, bu bölümün (i) bendinde yer alan "İstihdam ve Meslek Uzmanları" ibaresi "İstihdam Uzmanları, İl İstihdam Uzmanları" şeklinde değiştirilmiştir.

²³⁴ 28/12/2010 tarihli ve 6093 sayılı Kanununun 14 üncü maddesiyle, (i) alt bendine "Kültür ve Turizm Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Yazma Eser Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

(...)²⁰² (...)²⁰⁰²⁰² (...)²³⁶²⁰², (...)²⁰⁰²⁰² (...)²⁰⁰²⁰² (...)²⁰⁰²⁰², (...)²⁰⁰²⁰² (...)²⁰⁰²⁰² (...)²³⁷²⁰²
(...)²³⁸²⁰² (...)²⁰⁶²⁰² Gümrük ve Ticaret Denetmenleri,²³⁹ Sosyal Güvenlik Denetmenleri,²⁴⁰
(...)²³⁵ ile bunların yardımcıları için % 120 sine,²⁴¹²⁴²²⁴³²⁴⁴²²⁵²⁴⁵²¹¹²⁴⁶²⁴⁷²⁴⁸²⁰¹²⁴⁹²⁵⁰²⁵¹²³²

j) Diğere belediyeler ve bunlara bağılı genel müdürlük Başmüfettiş, Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Yüksekokul mezunu olmak şartı ile Belediye İktisat Müfettişleri ve Büyükşehir Belediyeleri Hesap İşleri Murakıpları ve bunların yardımcıları için % 100 üne,

k) (Mülga: 11/10/2011 – KHK-666/5 md.)

l) (Değışik: 7/7/2010-6004/23 md.) Dışışleri Bakanlığı meslek memurları için (aday meslek memurları dahil) % 140'ına, konsolosluk ve ihtisas memurları için (aday konsolosluk ve ihtisas memurları dahil) % 130'una,

m) M.İ.T. fiili kadrosuna dahil personel için % 345 ine,

n) (Ek: 10/9/2014 - 6552/68 md.) Türkiye İş Kurumu iş ve meslek danışmanları için % 150 sine,

B - EĞİTİM, ÖĞRETİM TAZMİNATI

---

²³⁵ 25/11/2010 tarihli ve 6083 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, (i) alt bendine "Vakıf Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Tapu ve Kadastro Uzmanları," ibaresi eklenmiş ve aynı alt bentte yer alan "Tapu ve Kadastro Denetmenleri" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

²³⁶ 10/10/2011 tarihli ve 657 sayılı KHK'nın 37 nci maddesiyle, bu bölümün (i) bendinde yer alan "Orman ve Su İşleri Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Meteoroloji Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²³⁷ 22/8/2011 tarihli ve 651 sayılı KHK'nin 12 nci maddesiyle, bu bölümün (i) bendine "Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Basın ve Enformasyon Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²³⁸ 11/10/2011 tarihli ve 664 sayılı KHK'nın 28 inci maddesiyle (i) bendine "Basın ve Enformasyon Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Yüksek Kurum Uzmanları," ibaresi eklenmiştir.

²³⁹ 24/10/2011 tarihli ve 661 sayılı KHK'nın 102 inci maddesiyle (i) bendine "Basın ve Enformasyon Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Gümrük ve Ticaret Denetmenleri," ibaresi eklenmiştir.

²⁴⁰ 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu bölümün (i) bendine "Gümrük ve Ticaret Denetmenleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sosyal Güvenlik Denetmenleri," ibaresi eklenmiştir.

²⁴¹ 25/3/1997 tarih ve 571 sayılı KHK ile, "Özürlüler Uzmanı" ibaresi, 7/6/2000 tarih ve 4576 sayılı Kanun ile "Tapu ve Kadastro Denetmenleri" ibaresi ise eklenmiştir. 2/5/2001 tarihli ve 4668 sayılı Kanunla "Teknik Yardım Uzmanları" ibaresi, eklenmiştir.

²⁴² 16/4/2003 tarihli ve 4848 sayılı Kanunun 33 üncü maddesiyle "Kültür ve Turizm Uzmanları" ibaresi eklenmiş, 27/6/2000 tarihli ve 4587 sayılı Kanunun Geçici 2 nci maddesi uyarınca; "A.T." ibaresi, "A.B." olarak değıştirilmiştir.

²⁴³ 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Kanunun 42 inci maddesiyle, "Çevre Uzmanları" ibaresi, "Çevre ve Orman Uzmanları" olarak değıştirilmiştir.

²⁴⁴ 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle "İstihdam ve Meslek Uzmanları" ibaresi eklenmiştir.

²⁴⁵ 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 46 nci maddesiyle "Bağ-Kur Denetmenleri" ibaresi, eklenmiştir.

²⁴⁶ 544 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen "Marka Uzmanları", "Patent Uzmanları" ibareleri daha sonra, 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Kanun ile Kanunlaşmıştır.

²⁴⁷ 27/10/2004 tarihli ve 5251 sayılı Kanunun 26 nci maddesiyle bu alt bende, "Kadının Statüsü uzmanları" ibaresi eklenmiştir.

²⁴⁸ 10/11/2004 tarihli ve 5256 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle bu alt bende, "Aile ve Sosyal Araştırma uzmanları" ibaresi eklenmiştir.

²⁴⁹ 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Kanunun 79 uncu maddesiyle bu alt bende, "Kültür ve Turizm Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Vakıf Uzmanları" ibaresi eklenmiştir.

²⁵⁰ 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Kanunun 67 nci maddesiyle; (i) alt bendine "Kültür ve Turizm Uzmanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları" ibaresi eklenmiştir.

²⁵¹ 7/1/2009 tarihli ve 5830 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle "Tüketici ve Rekabet Uzmanları" ibaresi, "Sanayi ve Ticaret Uzmanları" olarak değıştirilmiştir.

Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda fiilen öğretmenlik yapanlara; (Öğretmen unvanlı kadrolarda bulunanlardan okul müdürü ve okul müdür yardımcısı, yönetici ve eğitim uzmanı olarak görevlendirilenler ile cezaevi okullarında çalışan öğretmenler dahil (...)²⁵² olmak üzere)²⁵³

- a) 1-2 nci derecelerden aylık alanlar için % 100 üne,
- b) 3 ve 4 üncü derecelerden aylık alanlar için % 95 ine,
- c) Diğer derecelerden aylık alanlar için % 85 ine,

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik öğretim okul ve kurumlarına atelye, laboratuvar veya meslek dersleri öğretmeni olarak Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen ünvanlı kadrolara atanarlardan Cumhurbaşkanınca belirlenecek okul, kurum ve branşlarda görev yapanlara ayrıca;²⁵⁴

- a) Dört yıl veya daha fazla yükseköğrenim görenler için % 15 ine,
  - b) Üç ve iki yıllık yükseköğrenim görenler için % 10 una,
- (Ek fıkra: 30/6/2004-5204/2 md.)** Birinci fıkrada sayılanlardan ayrıca;²⁵⁵

- a) Başöğretmen ünvanını kazanmış olanlara % 120'sine,
- b) Uzman öğretmen ünvanını kazanmış olanlara % 60'ına,

C) DİN HİZMETLERİ TAZMİNATI

a) **(Değişik: 1/7/2010-6002/21 md.)** İl müftü yardımcısı, ilçe müftüsü, eğitim görevlisi ve mesleği ile ilgili yüksek öğrenim mezunu olup "Vaiz" kadrosuna atanarl için %175'ine,

b) **(Değişik: 1/7/2010-6002/21 md.)** Din Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlardan;

1. Yükseköğrenim mezunu olanlar için % 95'ine,
2. İmam-Hatip Lisesi mezunları için % 93'üne,
3. Diğerleri için % 89'una,

c) **(Mülga: 11/10/2011-KHK-666/1 md.)**²⁵⁶

d) **(Ek: 1/7/2010-6002/21 md.)** (a) ve (b) alt bentlerinde sayılanlardan ayrıca; başvaiz, başımam-hatip, Kur'an kursu başöğreticisi kadrolarına atanarlara % 40'ına, uzman vaiz, uzman imam-hatip, Kur'an kursu uzman öğreticisi ve başmüezzinlik kadrolarına atanarlara % 20'sine,

D) EMNİYET HİZMETLERİ TAZMİNATI

---

²⁵² 4/6/2010 tarihli ve 5984 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle bu bölümün birinci fıkrasında yer alan "İlköğretim Müfettişleri hariç" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

²⁵³ 3/4/1998 tarih ve 4359 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile bu bölümün (a) fıkrasında % 82, (b) fıkrasında % 78, (c) fıkrasında % 70 olarak yer alan oranlar, metne işlendikleri şekliyle değiştirilmiştir. Oranların uygulanması için, 3/4/1998 tarih ve 4359 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesine bakınız.

²⁵⁴ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu bentte yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁵⁵ 3/2/2022 tarihli ve 7354 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle bu bölümde yer alan "% 40'ına" ibaresi "% 120'sine" şeklinde, "% 20'sine" ibaresi "% 60'ına" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁵⁶ 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK ile bu bentte yapılan düzenleme; 10/10/2013 tarihli ve 28791 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 27/12/2012 tarihli ve E.: 2011/139, K.: 2012/205 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

a) Emniyet Hizmetleri Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlardan;²⁵⁷

1. **(Değişik: 29/1/2016-6663/8 md.)** Emniyet Genel Müdürü için %419'una,

2. **(Değişik: 29/1/2016-6663/8 md.)** Birinci Sınıf Emniyet Müdürlüğü kadrolarına atananlardan;

- Genel Müdür Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Özel Güvenlik Denetleme Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Ankara, İstanbul ve İzmir İl Emniyet Müdürleri için %356'sına,

- Daire Başkanı, I. Hukuk Müşaviri, diğer İl Emniyet Müdürleri için %331'ine,

- Diğerleri için %269'una,

3. **(Değişik: 29/1/2016-6663/8 md.)** İkinci Sınıf Emniyet Müdürlüğü kadrolarına atananlar için %244'üne,

4. **(Değişik: 29/1/2016-6663/8 md.)** Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürlüğü kadrolarına atananlar için %231'ine,

5. **(Değişik: 29/1/2016-6663/8 md.)** Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürlüğü kadrolarına atananlar için %219'una,

6. **(Değişik: 29/1/2016-6663/8 md.)** Emniyet Amirliği kadrolarına atananlar için %189'una,

7. **(Değişik: 29/1/2016-6663/8 md.)** Başkomiser kadrolarına atananlar için %173'üne,

8. **(Değişik: 29/1/2016-6663/8 md.)** Komiser kadrolarına atananlar için %164'üne,

9. **(Değişik: 29/1/2016-6663/8 md.)** Komiser Yardımcılığı kadrolarına atananlar için %158'ine,

10. **(Değişik: 29/1/2016-6663/8 md.)** Diğerlerinden;

- 1, 2, 3 ve 4'üncü derecelerden aylık alanlar için %148'ine,

- 5, 6 ve 7'nci derecelerden aylık alanlar için %139'una,

- 8, 9, 10 ve 11'inci derecelerden aylık alanlar için %128'ine,

11. **(Ek: 24/4/2008-5757/3 md.; Değişik: 29/1/2016-6663/8 md.)** Çarşı ve Mahalle bekçileri için %90'ına,

12. Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde çevik kuvvet müdürlüklerine ait kadrolara atanmış olanlara ayrıca % 5 ine,

b) **(Mülga: 24/4/2008-5757/3 md.)**

E) MÜLKİ İDARE AMİRLİĞİ ÖZEL HİZMET TAZMİNATI

Mülki İdare Amirliği Sınıfına dahil kadrolarda bulunanlardan;²⁵⁸

a) Müsteşar için % 345 ine,

b) Olağanüstü Hal Bölge Valisi, İl Valileri ve Emniyet Genel Müdürü (Vali) için % 335 ine,

---

²⁵⁷ 24/4/2008 tarihli ve 5757 sayılı Kanununun 3 üncü maddesiyle; bu bölümün (a) bendine (11) numaralı alt bent eklenmiş, takip eden alt bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

²⁵⁸ 1/7/2006 tarihli ve 5538 sayılı Kanununun 5 inci maddesiyle (b) bendinde yer alan "Olağanüstü Hal Bölge Valisi," ibaresinden sonra gelmek üzere "İl Valileri ve" ibaresi eklenmiş, (c) bendinde yer alan "ve İl Valileri" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı bentte yer alan "% 325'ine" ibaresi "% 330'una" şeklinde değiştirilmiştir.

c) Kurul Başkanı, Müsteşar Yardımcısı, 1.Hukuk Müşaviri, Genel Müdürler, Strateji Geliştirme Başkanı ile bu görevleri yürüten Merkezde görevli Valiler için % 330'una,²⁵⁹

d) Merkezde görevli diğer Valiler için % 290 ına,

e) **(Değişik: 1/7/2006-5540/5 md.)** Diğerlerinden;

- 1 inci dereceden aylık alanlar için % 290'ına,

- 2 ve 3 üncü derecelerden aylık alanlar için % 280'ine,

- 4 ve 5 inci derecelerden aylık alanlar için % 260'ına,

- Diğer derecelerden aylık alanlar için % 240'ına,

- Kaymakam adayları için % 175'ine,

- Vali unvanını kazananlar hariç olmak üzere kaymakamlık unvanını kazandıktan sonra İçişleri Bakanlığı merkez teşkilâtında görev yapanlar ile merkez valilerine ayrıca % 30'una,

F) DENETİM TAZMİNATI

Özel Hizmet Tazminatı bölümünün;

a) (e), (f) ve (g) sırasında sayılanlardan:

- Kamu İktisadi Teşebbüslerindeki görevliler için % 10 una,

- Diğerleri için %30 una

b) (ğ), (h), (i) ve (j) sırasında sayılanlar için % 20 sine,²⁶⁰

G) ADALET HİZMETLERİ TAZMİNATI

Yüksek Mahkemeler, Yüksek Seçim Kurulu, Sayıştay, İl ve İlçe Seçim Kurulları, Adli, İdari, Askeri Yargıda (ceza infaz kurumları ve icra müdürlükleri personeli dahil) görevli bu Kanuna tabi personelden;

a) Genel İdare Hizmetleri Sınıfında bulunanlar için % 180 ine,

b) Yardımcı Hizmetler Sınıfında bulunanlar ile Teknik Hizmetler Sınıfında olduğu halde bu sınıfın özel hizmet tazminatından yararlanamayanlar için % 56 sına,

c) **(Mülga: 11/10/2011-KHK-666/1 md.)**²⁶¹

d) Cezaevi Müdürü, İnfaz ve Koruma Başmемuru, İnfaz ve Koruma Memurlarına ayrıca % 10 una,

e) **(Ek:24/11/2021-7343/35 md.)** İcra başmüdürlerine ayrıca % 50 sine,

H) Bu kanunda belirtilen hizmet sınıflarında olup da yukarıdaki bölümlerde yer alan tazminatlardan yararlanmayan personelden;

a) Yardımcı Hizmetler Sınıfına ait kadrolarda bulunanlar için % 45 ine,

b) Diğer hizmet sınıflarına ait kadrolarda bulunanlar için % 50 sine,

---

²⁵⁹ 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 13 üncü maddesiyle bu bende "Genel Müdürler" ibaresinden sonra gelmek üzere "Strateji Geliştirme Başkanı" ibaresi eklenmiştir.

²⁶⁰ 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nin 5 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "(h), (i), (j) ve (k) sırasında sayılanlar" ibaresi "(ğ), (h), (i) ve (j) sırasında sayılanlar" olarak değiştirilmiştir.

²⁶¹ 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK ile bu bentte yapılan düzenleme; 10/10/2013 tarihli ve 28791 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 27/12/2012 tarihli ve E.: 2011/139, K.: 2012/205 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

kadar, bu nispetleri aşmamak üzere Cumhurbaşkanınca belirlenecek esas, ölçü ve nispetler dahilinde yukarıdaki tazminatlar ödenir.²⁶²

Hizmetin niteliği itibariyle birden fazla özel hizmet tazminatı verilmesi gereken durumlarda bu tazminatlardan fazla olanı ödenir. Mülki İdare Amirliği Özel Hizmet Tazminatı, Emniyet Hizmetleri Tazminatı, Din Hizmetleri Tazminatı ve Adalet Hizmetleri Tazminatı (C ve G bölümlerinin (c) bentlerinde sayılanlar hariç) ödenenlere özel hizmet tazminatı ödenmez.²⁶³

III- Ortak Hükümler:²⁶⁴

Bu zam ve tazminatların hangi işi yapanlara ve hangi görevlerde bulunanlara ödeneceği, miktarları, ödeme usul ve esasları (...) ²⁶⁴ bütün kurumları kapsayacak şekilde ve 154 üncü madde uyarınca katsayının Cumhurbaşkanınca değiştirilmesi durumu hariç yılda bir defa olmak üzere hazırlanır ve Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulur.

Ancak Milli İstihbarat Teşkilatı fiili kadrosuna dahil bulunanlara ödenecek iş güclüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zammının miktarları ile özel hizmet tazminatı oranları, ödeme usul ve esasları (...) ²⁶⁴ Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.²⁶⁵

(Değişik: 6/7/1995 – KHK-562/5 md.) Bu zam ve tazminatlara hak kazanmada ve bunların ödenmesinde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır. Ancak;

- a) Sağlık kurulu raporu üzerine verilen hastalık izinleri,
- b) Kanser, verem ve akıl hastalıkları gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığa yakalananların kullandığı hastalık izinleri,
- c) Hastalıkları sebebiyle resmi yataklı tedavi kurumlarında yatarak tedavi gördükleri tedavi süreleri,

hariç olmak üzere bir takvim yılı içinde kullanılan hastalık izin süreleri toplamının 7 günü aşması halinde, aşan süreler isabet eden zam ve tazminatlar % 25 eksik ödenir.

Yurt dışına sürekli görevle görevlendirilenlere bu zam ve tazminatlar ödenmez. Ancak bunlardan yurt içine geçici olarak geri çağrılanlardan yurt dışı aylıklarının kesilmesini gerektirecek kadar yurt içinde kalanlara, bu süre içinde zam ve tazminatları ödenir.

Kamu kurum ve kuruluşları (Mahalli İdareler dahil) bu maddede belirtilen zam ve tazminatları; hizmetin gerekleri ve mali imkanlarını dikkate alarak personeline

---

²⁶² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu bentte yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁶³ 21/3/2006 tarihli ve 5473 sayılı Kanununun 3 üncü maddesiyle; bu fıkrada yer alan "(G bendi (c) sırasında sayılanlar hariç)" ibaresi "(C ve G bölümlerinin (c) bentlerinde sayılanlar hariç)" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁶⁴ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkranın birinci ve beşinci paragraflarında yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibareleri "Cumhurbaşkanınca" şeklinde, birinci paragrafında yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiş ve fıkranın birinci paragrafında yer alan "ilgili kurumların yazılı isteği ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca" ibaresi ile ikinci paragrafında yer alan "Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

²⁶⁵ 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 28 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Başbakan" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanununun 28 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Cumhurbaşkanınca belirlenen oran ve miktarlardan daha düşük bir oran ve miktar üzerinden ödeyebilirler.

Bu maddenin ikinci bölümünde yer alan tazminatlar damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi değildir.

Her sınıfın son aylık derecesi ve en çok aylık miktarı:

Madde 153 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Katsayı:

Madde 154 – (Değişik: 13/7/1993 – KHK-486/24 md.)

Aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek gösterge ve kıdem aylığı gösterge rakamlarının aylık tutarlarına çevrilmesinde uygulanacak aylık katsayısı ile memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylık katsayısı üçer veya altışar aylık dönemler itibariyle uygulanmak üzere Genel Bütçe Kanunu ile tespit olunur. Ancak mali yılın ikinci yarısında, memleketin ekonomik gelişmesi genel geçim şartları ve Devletin mali imkanları gözönünde bulundurulmak suretiyle Cumhurbaşkanı bu katsayıları ikinci yarının tamamı veya üçer aylık dönemleri itibariyle uygulanmak üzere değiştirmeye yetkilidir.²⁶⁶

Katsayılardaki değişiklik aylıklarda artış veya eksiliş sayılmaz.

Memurlara ödenecek aylık tutarları:

Madde 155 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/56 md.)

Bu kanunun 36 ncı maddesinde yer alan sınıflara ait gösterge tablosundaki rakamların, genel bütçe kanununda o yıl için tespit edilen katsayı ile çarpılması sonunda bulunacak miktar, sınıfların derece ve kademelerindeki memurların aylık tutarlarını gösterir.

Yurt dışında aylıklar:

Madde 156 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/57 md.)

Kurumların yurt dışı kuruluşlarına dahil kadrolarında görev alan Devlet memurlarının aylıkları, 155 inci maddeye göre tespit edilen brüt aylık tutarın, Cumhurbaşkanı tarafından tespit edilecek emsal ile çarpılmasından hasıl olacak miktar üzerinden ödenir. Asıl aylığın ödeme miktarı ile emsali tutarı arasındaki fark, her türlü vergiden müstesnadır.²⁶⁷²⁶⁸

(Mülga ikinci fıkra: 29/6/2012-6338/3 md.)

---

²⁶⁶ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkroda yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

²⁶⁷ 29/6/2012 tarihli ve 6338 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “aylık tutarından, alınacak vergi ve kanunlar gereğince yapılacak bütün kesintiler indirildikten sonra (Kefalet Sandığı kesintileri hariç) kalan kısmın,” ibaresi “brüt aylık tutarın,” şeklinde değiştirilmiştir.

²⁶⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkroda yer alan “Devlet Personel Başkanlığı Dışişleri ve Maliye bakanlıklarının görüşüne dayanılarak Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

Dış memleketler aylık katsayısı:

Madde 157 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

156 ncı maddede yazılı katsayılar her yabancı memleketin ekonomik durumu, para ve geçim şartları ile memurun temsil görevi ve aile yükümlülüğü gözönünde tutulmak suretiyle saptanır ve aynı usul uyarınca değiştirilir.

Adayların aylıkları:

Madde 158 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Herhangi bir sınıfta aday olarak göreve başlayanlar bu Kanununun 54 üncü maddesindeki esaslara göre, girecekleri derecenin hak edecekleri kademe aylığını alırlar.

Aday memurlara, asaletleri tasdik edilinceye kadar kademe ilerlemesi uygulanmaz.

Asaleti onaylanan memurların kademe ilerlemeleri:

Madde 159 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Adaylık süresi sonunda bu Kanun hükümlerine göre asıl memurluğa atananların adaylıkta geçirdikleri süreler, kademe ilerlemelerinde ve derece yükselmelerinde değerlendirilir.

Kademe ilerlemesinde verilecek aylık:

Madde 160 – Kademe ilerlemesinde memur bir ileri kademeye ait göstergeye tekabül eden aylığı alır.

(Mülga ikinci fıkra: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Derece değişikliğinde verilecek aylık:

Madde 161 – (Değişik: 12/2/1982 - 2595/10 md.)

Derece yükselmesi veya daha aşağı bir dereceye atama halinde,

A) **(Değişik: 26/6/1984 – KHK-241/8 md.)** Bulunduğu dereceden yukarı derecelere atanan memur;

a) 68 nci maddenin (B) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yeni girdiği derecenin ilk kademe göstergesine,

b) Yeni girdiği derecenin ilk kademe göstergesi evvelce iktisap ettiği göstergeden düşük ise, iktisap ettiği göstergeye eşit olan kademenin göstergesine,

Tekabül eden aylığı alır.

Alt derecede eşit göstergeli kademe geçiren süre dikkate alınır.

B) Kazanılmış hak aylık derecelerinden daha aşağı bir dereceye atanan memur, kazanılmış hak aylık dereceleri saklı kalmak kaydıyla,

a) Atandığı derecede eski derecesinde almakta olduğu kademe göstergesine,

b) Atandığı derecede eşit gösterge yok ise, eski göstergesine en yakın kademenin göstergesine,

Tekabül eden aylığı alır.

Başka sınıfa geçen memurun alacağı aylık:

Madde 162 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/61 md.)

İstisnai memurluklardan ayrılanların durumu:

Madde 163 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/62 md.)

İstisnai memuriyetlere:

a) Bu Kanuna tabi kurumlardan atanmış olanlar, ayrıldıkları sınıfa dönmek istedikleri takdirde, istisnai memuriyetlerde geçirmiş oldukları süre, bu Kanunda derece terfii için belirtilen esaslara göre girebilecekleri yeni derecenin tayininde normal derece terfii sürelerine karşılık sayılır.

Bu gibilerin, derece terfii süresine karşılık sayılan süreden geri kalan kısmı kademe terfiinde dikkate alınır.

Bu gibiler, aynı şartlardan faydalanarak, 71 inci madde hükümlerine uyulmak kaydıyla, başka bir sınıfa da girebilirler.

b) Bu Kanuna tabi olmıyan kurumlardan atananlar, bu Kanuna tabi kurumlarda bir göreve atanmayı istedikleri takdirde, istisnai memuriyette geçirilen süre (a) fıkrasındaki esaslara göre ve girilecek derecenin sınav veya seçmesini başarmak kaydıyla, derece ve kademe ilerlemesine sayılır. Bu gibiler için adaylık hükümleri uygulanmaz.

Aylığın ödeme zamanı ve Esasları:²⁶⁹

Madde 164 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurlara aylıkları her ayın başında peşin ödenir. Emekliye ayrılma ve ölüm hallerinde o aya ait peşin ödenen aylık, geri alınmaz.

Sözleşmeli personelin ücretleri sözleşme şartlarına göre; geçici personelin gündelikleri gün hesabıyla hafta veya ay sonlarında ödenir.

(Ek: 5/7/1991 – KHK-433/2 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/5/1992 tarihli ve E. 1991/33, K. 1992/32 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/7 md.) Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu hükümlerine göre almakta bulunan Devlet memurları ve diğer kamu görevlileri (sözleşmeli statüdeki personel dahil) ile kamu ve özel kesimde iş kanunlarına göre istihdam edilen işçilere çeşitli adlar altında yapılan nakdi ve

---

²⁶⁹ 433 sayılı KHK'nin 2 nci maddesi ile bu maddenin başlığı "Aylığın ödeme zamanı" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

ayni nitelikteki tüm ödemelerin hesaplanma kolaylığını ve basitliğini sağlamak amacıyla, bordro düzenlemesine, tahakkuk ve ödeme işlem ve sürelerine ilişkin esas ve usulleri tesbit etmeye, aydan daha kısa ya da daha uzun sürelerde yapılan ödemelerin aylık dönemler itibariyle tahakkuk ettirilmesi ve ödenmesine karar vermeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

(Ek: 5/7/1991 – KHK-433/2 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/5/1992 tarihli ve E. 1991/33, K. 1992/32 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/7 md.) Üçüncü fıkra kapsamına giren personelin her türlü özlük haklarının ve tahakkuk işlemlerinin belli merkezlerden yapılabilmesi ve ödemelerin bankacılık sistemi aracılığı ile gerçekleştirilmesi için gerekli düzenlemeleri yapmaya ve gerekli tedbirleri almaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Açıktan atanmada aylığa hak kazanma:

Madde 165 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Bir göreve açıktan aday veya asıl memur olarak atanalar, göreve başladıkları günden itibaren aylığa hak kazanırlar.

Bu suretle göreve başlamada ilk aylık, gün hesabıyla ay sonunda ödenir.

Kademe ilerlemesinde aylığa hak kazanma:

Madde 166 – (Değişik: 12/2/1982 - 2595/11 md.)

Kademe ilerlemesinde Devlet Memuru, bu ilerlemeye müstehak olduğu tarihi takip eden ay başından itibaren aynı derecenin bir ileri kademesine ait aylığa hak kazanır.

Derece değişikliğinde aylığa hak kazanma:

Madde 167 – (Değişik: 30/5/1973 – KHK-5/7 md.)

Derece yükselmesinde veya daha aşağı derecelere atamada memur, yükseldiği veya atandığı derecenin görevine başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren bu derecenin 161 inci maddeye göre kazandığı kademe aylığını alır.

(Ek: 12/2/1982 - 2595/12 md.) Ancak, yürütülmekte olan görevin niteliğinde bir değişme olmaması halinde derece yükselmesine ilişkin onayın geçerlilik tarihini takip eden ay başından itibaren bu derecenin 161 inci maddeye göre kazandığı kademe aylığını alır.

Başka bir sınıfa geçmede aylığa hak kazanma:

Madde 168 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Görev yeri değiştirilen memurların aylıkları:

Madde 169 – (Değişik - 28/3/1988 – KHK-318/3 md.)

Buldukları yerden başka yerlerdeki görevlere nakledilen ve 62 nci maddede belirtilen süre içinde yeni görevlerinde işe başlayan memurlarla, yer değiştirme suretiyle başka

kurumlara atanan memurların aylıkları, işe başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren yeni görev yerinde ödenir. Eski görev yerinde alınan aylıklar için kurumlar arasında herhangi bir hesaplaşma yapılmaz.

İzin veya geçici görevde iken görev yeri değiştirilen memurların aylıkları:

Madde 170 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Kanuni izinlerin kullanılması sırasında veya geçici bir görevde iken asıl görev yeri değiştirilen memurların aylıkları, izin veya geçici görevin sona ermesine kadar eski görev yerlerinde kadro tasarrufundan ödenir.

Sayman ve sayman mutemetlerinin devir süreleri ve aylıkları:

Madde 171 – (Değişik : 17/9/2004 – 5234/1 md.)

Hesaplarını, görevi devralanlara devir zorunluluğu bulunan saymanların devir süresi yedi gündür. Devir teslim süresinin aylık ödeme zamanına rastlaması halinde bu aya ait aylıkları eski görev yerinde, kadro tasarrufundan ödenir.

Sayman mutemetleri için devir süresi iki gündür.

Görev yeri değiştirilenlerden eski görevlerine devamları tebliğ edilenlerin aylıkları:

Madde 172 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Görev yerleri değiştirilen memurlardan görevlerine devamları kurumlarınca yazılı olarak tebliğ edilenlerin aylıkları eski görev yerlerinde kadro tasarrufundan ödenir.

Vekalet aylığına hak kazanma:

Madde 173 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Vekalet görevinin fiilen yapılması şartı:

Madde 174 – Vekalet aylıklarının ödenebilmesi için görevin fiilen yapılması şarttır.

Vekalet, ikinci görev aylık ve ücretleri ile diğer ödemeler:

Madde 175 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Bir göreve vekaleten atanan memurlara vekalet edilen görevin kadro derecesinin birinci kademesinin üçte biri, açıktan atananlara ise (Köy ve kasaba imamlığı kadrolarına atananlara 146 ncı maddede yazılı asgari ücret aylık tutarından aşağı olmamak üzere) üçte ikisi verilir. Buldukları yerden başka bir yerdeki bir göreve vekalet suretiyle atananlara, Harcırah Kanununun geçici görevle başka yere gönderilenlere ilişkin hükümleri uygulanır.

(Ek : 4/7/2001 – KHK-631/5 md.) Ancak, kurum içinden veya diğer kurumlardan vekalet edenlere vekalet aylığı ödenebilmesi için, vekilin asilde aranan şartları taşıması zorunludur.

(Değişik: 26/6/1984 – KHK-241/9 md.) 88 inci maddeye göre ikinci görev verilen memurlara, bu görevleri karşılığında aylık ödenebilmesi için boş bir kadroya ait görevin ikinci görev olarak yürütülmesi gerekir. Bu şekilde görevlendirilenlere, görevlendirildikleri kadro derecesinin ilk kademe aylığının üçte ikisi ödenir. Ancak, sağlık grup başkanlığı, baştabip ve baştabip yardımcılığı hizmetlerinin ikinci görev olarak yürütülmesi halinde kadro şartı aranmaz ve bu hizmetleri yürütenlere almakta oldukları aylığın üçte ikisi ikinci görev aylığı olarak ödenir.²⁷⁰

(Değişik: 22/8/1989 – KHK-378/4 md) Açıktan vekil olarak atananlar bu Kanunla memurlara tanınan sosyal haklardan da yararlanırlar ve bunlara ödenecek vekalet aylığının hesabına memuriyet taban aylığı da dahil edilir.

Ders ve konferans ücretleri:

Madde 176 – (Değişik: 3/4/1998 - 4359/1 md.)

(Değişik birinci fıkra: 21/3/2006 - 5473/3 md.) Bu Kanunun 89 uncu maddesine göre kendilerine ders görevi verilenlere, ders saati başına gündüz öğretimi için 140, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yarıyıl ve yaz tatillerinde, cumartesi ve pazar günleri ile saat 18.00'den sonra başlayan öğretim faaliyetleri için 150 gösterge rakamının bu Kanuna göre belirlenen aylık katsayısı ile çarpımından oluşan miktar üzerinden ek ders ücreti ödenir.

(Değişik ikinci fıkra: 27/3/2015 - 6639/9 md.) Bu ücretler, özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü kurumlarda görevli öğretmen ve yöneticiler ile bu öğrencilere yönelik olarak açılan özel sınıf öğretmenlerine ve cezaevlerinde görevli öğretmenlere %25, Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi kapsamında görev alan yönetici ve öğretmenlere %100 fazlasıyla ödenir.

Bu madde kapsamında ücretle ders vermek üzere yükseköğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına 2914 sayılı Kanun hükümlerine göre ek ders ücreti ödenir.

Konferans ücreti her yıl bütçe kanunlarında gösterilir.²⁷¹

Yolluk giderleri ve gündelikleri:

Madde 177 – Bu Kanun hükümlerine tabi Devlet memurlarından bir görevin ifası için sürekli veya geçici olarak görev yerinden ayrılanların yol giderleri ve gündelikleri, yolluklar hakkındaki özel kanun hükümlerine göre ödenir.

Sözleşmeli olarak çalıştırılanların yol masrafları ile gündelikleri sözleşmelerindeki şartlara göre ödenir.

---

²⁷⁰ 28/6/2006 tarihli ve 5528 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan “Ancak,” ibaresinden sonra gelmek üzere “sağlık grup başkanlığı” ibaresi eklenmiştir.

²⁷¹ 4/3/1998 tarih ve 4359 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesi gereğince bu maddede yer alan 80 ve 90 gösterge rakamları, sırasıyla 1999 yılında 90 ve 100'e, 2000 yılından itibaren ise 100 ve 110'a yükseltilerek uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Fazla çalışma ücreti:

Madde 178 – (Değişik: 5/7/1991 – KHK-433/3 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/5/1992 tarihli ve E. 1991/33, K. 1992/32 sayılı Kararı ile, Yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK-527/8 md.)

A) 99 ve 100 üncü maddeler hükümleri uyarınca tespit olunan günlük çalışma saatleri dışında;

a) Salgın hastalık ve tabii afetler gibi olağanüstü hallerin olması (Bu hallerin devamı süresince),

b) Fabrika, atelye, şantiye, işletme gibi yerlerde İş Kanununa tabi olarak işçi çalıştıran kurumlarca hizmetin gereği olarak işçi ile birlikte çalışma saatleri ve günü dışında çalışmanın zorunlu bulunması,

hallerine münhasır olmak üzere, yapılan fazla çalışmalar ücretle karşılanır.

Yukarıda sayılan hallerde yaptırılacak fazla çalışmanın süresi ve saat başına ödenecek ücret Cumhurbaşkanlığı kararı ile belirlenir.²⁷²

B) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 14/2/1997 tarihli ve E: 1997/20, K: 1997/32 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 3/4/1998 - 4359/4) Kurumlar gerektiği takdirde personelini günlük çalışma saatleri dışında fazla çalışma ücreti vermeksizin çalıştırabilirler. Bu durumda personele yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için bir gün hesabı ile izin verilir. Ancak, bu suretle verilecek iznin en çok on günlük kısmı yıllık izinle birleştirilerek yılı içinde kullanılabilir.

Fazla çalışmanın uygulama esas ve usulleri Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.

Milli İstihbarat Teşkilatı mensuplarına ödenecek fazla çalışma ücretleri ve diğer hususlar Cumhurbaşkanlığı tarafından onaylanacak bir talimatla tesbit edilir.²⁷³

Temsil giderleri ve yönetmeliği:

Madde 179 – Hangi kurumlarda hangi sınıf ve kadrolardaki Devlet memurlarının görevler icabı temsili mahiyette masraf yapabilecekleri ve bu masrafların sarfı ile ilgili usul ve şartlar ve bunların sarf alanları ilgili kurumların görüşleri alınarak Maliye Bakanlığı ve Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı ile birlikte hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir.

Sürekli görevle yurt dışında bulunan memurların aylıkları:

Madde 180 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

---

²⁷² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrafta yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁷³ 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 29 uncu maddesiyle, bu paragrafta yer alan "Başbakan" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Sürekli görevle yurt dışına atanan memurların aylıkları görevlerine başladıkları tarihten itibaren; sürekli görevle yurt dışına gönderilen veya kurumların yurt dışı kuruluşlarına dahil kadrolarında görev alan memurlardan görevlerine başladıktan sonra yurt içinde veya yurt dışında başka bir göreve atananların aylıkları ise atanma emrinin tebliği tarihini izleyen onbeşinci gün sonuna kadar 156 ncı maddedeki esaslara göre ödenir.

Yurt dışında bulunanlardan yerlerine atananların gelişine kadar bekleme emri alanların aylıkları, atama emirlerinin tebliğ tarihinden itibaren, iki ayı geçmemek üzere aynı maddeye göre ödenir.

(Ek: 4/7/2001 – KHK-631/6 md.) Sürekli görevle yurt dışına atanan memurlara, yıllık izin ile 181 inci maddede belirtilen hal dışında, yurt içinde geçirilen süreler için yurt dışı aylığı ödenmez. Ancak, yurt dışı görev süresince toplam dört ayı geçmemek üzere, yurt içinde yataklı tedavi kurumlarında yatarak görülen tedavi süresince 156 ncı maddeye göre belirlenen emsal katsayısının 1/3'ü esas alınarak yurt dışı aylığı ödenir.

Yurt dışındaki memurlardan geçici görevle merkeze çağrılanların aylıkları:

Madde 181 – Sürekli görevle yurt dışına gönderilen Devlet memurları, geçici görevle en çok bir ay süre ile merkeze çağrılabilir. Bu süre içinde aylığı katsayılı ödenir.

Yurt dışında görevli memurlardan farklı katsayılı memlekete atananların aylıkları:

Madde 182 – Yukardaki maddelerde gösterilen memurların, aylıklarına uygulanmakta bulunan ödeme katsayılarından farklı ödeme katsayısı uygulanan bir başka memlekete naklen atanmalarında 180 inci madde hükmü uygulanır.

Hazarda eğitim ve manevra için silah altına alınanların aylıklarının ödenmesi:

Madde 183 – Hazarda muvazaflık hizmeti dışında eğitim ve manevra maksadiyle silah altına alınan Devlet memurlarının aylıkları kendi kurumlarınca tam olarak ödenir.

Devlet memurlarından rütbeli olanların rütbe aylığı tutarı, bağlı buldukları kurumdan aldıkları aylık tutarından fazla olanlara, aradaki fark askeri kurumlarına katılmaları veya yeni rütbeyi kazandıkları tarihten itibaren silah altında buldukları sürece Milli Savunma Bakanlığı tarafından ödenir.

Seferde muvazaflık hizmeti dışında silah altına alınan memurların aylıklarının ödenmesi:

Madde 184 – Seferde muvazaflık hizmeti dışında, silah altına alınan Devlet memurlarına rütbeli olsun olmasın silah altında buldukları sürece aylıkları aşağıdaki hükümlere göre ödenir.

A) Yedek subay, yedek askeri memur ve yedek astsubay olanların rütbelere ait aylıkları Milli Savunma Bakanlığınca ödenir.

Bunların aylıkları bağı buldukları kurumdan aldıkları aylık tutarından eksikse aradaki fark kurumlarınca ödenir

B) (A) bendi dışında kalan ve rütbesiz memurların aylıklarının tamamı kurumlarınca ödenir.

Sefer haline geçişte silah altında bulunan memurların aylıkları:

Madde 185 – Sefer haline geçiş sırasında 183 üncü maddeye göre silah altında bulunan Devlet memurlarının aylıkları adı geçen maddeye; sefer haline geçişten sonraki aylıkları 184 üncü maddeye göre ödenir.

Silah altına alınmazdan önce kadrolarından açıkta bulunanların aylıkları:

Madde 186 – Hazarda eğitim ve manevra veya seferde muvazaflık hizmeti dışında silah altına alınan Devlet memurlarından, silah altına alınmazdan önce kadroları kaldırılanlar, görevden uzaklaştırılanlar hakkında, silah altında buldukları sürece aşağıdaki hükümler uygulanır:

A) Bunlardan yedek subay, yedek askeri memur veya yedek astsubay olanların rütbe aylıklarının açık aylıklarından fazla veya eksik olmasına göre haklarında 183 ve 184 üncü madde hükümleri uygulanır.

B) (A) bendi dışında kalan ve rütbesiz memurlara kanuni hakları olan açık aylığının verilmesine devam olunur.

KISIM - VI

Sosyal Haklar ve Yardımlar

Emeklilik hakları:

Madde 187 – Devlet memurlarının emeklilik ve malûllük hallerinde kendilerinin, ölümleri halinde dul ve yetimlerinin sahip buldukları haklar emeklilik kanunlarıyla düzenlenir.

Hastalık ve analık sigortası:

Madde 188 – A) Devlet memurlarının hastalık, analık ve görevden doğan kaza ile mesleki hastalık,

B) Devlet memurlarının eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları ana, baba ve çocuklarının hastalık ve analık,

C) Bir kanuna dayanılarak emekli veya malûllük aylığı alanların (Sosyal Sigortalar Kurumunca uygulanan iş kazaları ile meslek hastalıkları, malûllük ve yaşlılık sigortalarından gelir veya aylık bağlananlar hariç) hastalık ve analık,

Ç) (C) bendinde belirtilen emekli veya malûllük aylığı alanların aile fertlerinin hastalık ve analık,

D) Bir kanuna dayanılarak dul veya yetim aylığı alanların (Sosyal Sigortalar Kurumundan gelir veya aylık alanlar hariç) hastalık ve analık.

Hallerinde, gerekli sosyal sigorta yardımları sağlanır.

Bu sigorta yardımları özel kanunlarla düzenlenir.

Bu sigortalardan tanınan hak ve sağlanan yardımlar, genel sosyal sigorta rejimleri ile kabul edilen hak ve yardımlardan az olamaz.

Yeniden işe alıştırma:

Madde 189 – Malûllük aylığı bağlanan Devlet memurlarından çalışma gücünün artırılabilceği umulanlar eski sınıflarında veya yeni sınıf veyahut meslekte çalışabilmelerini sağlamak üzere işe alıştırılmaya tabi tutulabilirler.

İşe alıştırmanın ne suretle ve hangi esaslara göre yapılacağı özel kanununda gösterilir.

Ek sosyal sigorta ve Yardımlaşma:

Madde 190 – (Mülga: 12/2/1982 - 2595/19-a)

Memurların sosyal tesis ihtiyaçları:

Madde 191 – (Yeniden düzenleme: 29/11/1984 – KHK-243/29 md.)

Devlet Memurları için lüzum ve ihtiyaç görülen yerlerde çocuk bakımevi ve sosyal tesisler kurulabilir.

Bunların kuruluş ve işletme esas ve usulleri Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığınca birlikte hazırlanacak genel yönetmelikle belirlenir.

Devlet memurları için konut kredisi:

Madde 192 – (Yeniden düzenleme: 29/11/1984 – KHK-243/30 md.)

Devlet Memurlarından T. C. Emekli Sandığına tabi hizmeti 10 yıl ve daha fazla olanlara, istekleri üzerine Toplu Konut Fonundan özel şartlarla ve öncelikle konut kredisi verilebilir.

Bu krediden faydalanma şartları ile kredi borcunun memurlardan tahsili ve her yıl ödenecek toplam kredi tutarı gibi diğer hususlar Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Devlet memurları için konut:

Madde 193 – (Değişik: 31/7/1970 - 1327/69 md.)

Devlet memurlarının lüzum ve zaruret görülen yerlerle kiralık konut ihtiyaçları, Cumhurbaşkanınca onanacak programlar gereğince, genel ve katma bütçelere her yıl konulacak ödeneklerle tesis edilecek fondan karşılanır.²⁷⁴

Bu madde hükmü özel kanunlarla düzenlenir.

Bazı devlet memurları için konut tahsisi:

Madde 194 – (Mülga: 9/11/1983 - 2946/12 md.)

Mahrumiyet yeri ödeneği:

Madde 195 – (Mülga: 2/12/1993 - 3920/2 md.)

Ödeme usulü ve mahrumiyet yeri derecesi:

Madde 196 – (Mülga: 2/12/1993 - 3920/2 md.)

Miktarı:

Madde 197 – (Mülga: 2/12/1993 - 3920/2 md.)

Mahrumiyet yeri ödeneğinin ödenme usulü:

Madde 198 – (Mülga: 2/12/1993 - 3920/2 md.)

Öğrenim bursları ve yurtları:

Madde 199 – Mahrumiyet yerlerinde çalışan Devlet memurları görev yerlerinde çocuğunun girmesi gereken orta dereceli okul bulunmadığı takdirde, bu dereceli okullarda okuma hakkını kazanmış bulunan çocuklarını yatılı okullarda okutmak isterlerse, pansiyon ücret indiriminden faydalanırlar.

Bu indirim her yıl bütçe kanunu ile tesbit olunan pansiyon ücretlerinden en azının çocukların her biri için % 50 si oranındadır. İndirim sonucunda meydana çıkan fark Devlet bütçesinden ödenir.

Ancak, memurlar çocuklarını daha yüksek ücretli okul pansiyonlarından veya Milli Eğitim Bakanlığının denetimi altında faaliyette bulunan özel pansiyonlardan faydalandırmak isterlerse aradaki ücret farkı kendileri tarafından ödenir.

Sınıfta kalan çocuklar için burs verilemeyeceği:

Madde 200 – Pansiyonlarda ücret indiriminden faydalanan memurların çocukları sınıfta kalırlarsa aynı sınıf için ikinci sene bu haktan faydalanamazlar.

---

²⁷⁴ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “İmar ve İskan Bakanlığınca tespit edilerek Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

Mahrumiyet yerinden başka yere atanan, ölen, emekliye ayrılanların burs haklarının devamı:

Madde 201 – Öğrenim yılı içinde mahrumiyet yeri ödeneğine tabi olmayan yerlerdeki bir göreve atanan veya ölen veyahut emekliye ayrılan memurların çocukları için yapılan indirim, buldukları ders yılı sonuna kadar kendi isteğiyle atananlar için de, atandıkları tarihteki taksit dönemi sonuna kadar devam eder.

Aile yardımı ödeneği:²⁷⁵

Madde 202 – Evli bulunan Devlet memurlarına aile yardımı ödeneği verilir.

(Değişik: 27/6/1989 - KHK - 375/10 md.) Bu yardım, memurun her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmayan veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almayan eşi için 1500, çocuklarından herbiri için de 250 gösterge rakamının (72 nci ay dahil olmak üzere 0-6 yaş grubunda yer alan çocuklar için bir kat artırımlı) aylık katsayısı ile çarpılması sonucu elde edilecek miktar üzerinden ödenir. **(Mülga ikinci cümle: 13/2/2011 - 6111/117 md.)** Eşlerden birine iş akdi veya toplu sözleşme gereği çocukları için yapılan aile yardımı ödeneği daha düşük ise, yalnız aradaki fark ödenir. **(Ek: 9/4/1990 - KHK-418/7 md.;** **İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile, Yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK-527/9 md.)** Bu fıkra da yer alan gösterge rakamlarını 3 katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.²⁷⁶²⁷⁷²⁷⁸

Dul memurların çocukları için yukarıki fıkralar hükmü uygulanır.

Boşanma veya ayrılık vukuunda mahkeme bu yardımın hangi tarafa ve ne oranda verileceğini de kararında belirtir.

Devlet memurunun, geçimini sağladığı üvey çocukları için de bu ödenek verilir.

Aile yardımı ödeneğinin ödeme usulü:

Madde 203 – Aile yardımı ödeneği Devlet memurlarına her ay aylıklarıyla birlikte ödenir.

Karı ve kocanın her ikisi de memur iseler bu ödenek yalnız kocaya verilir.

Aile yardımı ödenekleri hiç bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ödenir ve borç için haczedilemez.

---

²⁷⁵ 3/7/2011 tarihli ve 2011/2022 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Kararın 3 üncü maddesiyle, bu maddede yer alan ve eş için ödenmekte olan aile yardımı ödeneğine esas (1.500) gösterge rakamının 1/7/2011 tarihinden itibaren (2.134) olarak uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

²⁷⁶ 21/3/2006 tarihli ve 5473 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle; bu fıkra da yer alan "250" ibaresi "1500", "50" rakamı "250", "5 katına" ibaresi ise "3 katına" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁷⁷ 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkra ya "50 gösterge rakamının" ibaresinden sonra gelmek üzere, "(72 nci ay dahil olmak üzere 0-6 yaş grubunda yer alan çocuklar için bir kat artırımlı) " ibaresi eklenmiştir.

²⁷⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkra da yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

Aile yardımı ödeneğine hak kazanma:

Madde 204 – Memur, eş için ödenen aile yardımı ödeneğine evlendiği; çocuk için ödenen yardıma da çocuğunun doğduğu tarihi takip eden ay başından itibaren hak kazanır.

Aile yardımı ödeneği hakkını kaybetme:

Madde 205 – Memur, eş için ödenen aile yardımı ödeneği hakkını eşinden boşanma veya eşinin ölümü, çocuk için ödenen yardım ödeneği hakkını da çocuğun ölümü veya 206 ncı maddedeki hallerin vukuunu takip eden ay başından itibaren kaybeder.

Çocuk için aile yardımı ödeneği verilmeyecek haller:

Madde 206 – Aşağıdaki hallerde çocuklar için aile yardımı ödeneği verilmez:

1. Evlenen çocuklar,
2. (**Değişik: 21/4/2005 - 5335/28 md.**) 25 yaşını dolduran çocuklar (25 yaşını bitirdiği halde evlenmemiş kız çocukları ile çalışmayacak derecede malûllükleri resmi sağlık kurulu raporuyla tespit edilenler için süresiz olarak ödeneğin verilmesine devam olunur.),
3. Kendileri hesabına ticaret yapan veya gerçek veya tüzel kişiler yanında her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışan çocuklar (Öğrenim yapmakta iken tatil devresinde çalışanlar hariç),
4. Burs alan veya Devletçe okutulan çocuklar.

Doğum yardımı ödeneği:

Madde 207 – (**Mülga: 27/3/2015 - 6637/23 md.**)

Ölüm yardımı ödeneği:

Madde 208 – (**Değişik birinci fıkra: 6/7/1995 – KHK-562/4 md.**) Devlet memurlarından: memur olmayan eşi ile (...) ²⁷⁹ aile yardımı ödeneğine müstehak çocuğu ölenlere en yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) tutarında, memurun ölümü halinde sağlığında bildiri ile gösterdiği kimseye, eğer bildiri vermemiş ise eşine ve çocuklarına, bunlar yoksa ana ve babasına, bunlar da yoksa kardeşlerine en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) iki katı tutarında, ölüm yardımı ödeneği verilir. ⁽¹⁾

Ölüm yardımı ödeneği, hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ve ödeme emri aranmaksızın saymanlarca derhal ödenir. Bu yardım borç için hacizedilemez.

Yurt dışında sürekli görevde bulunan memurlara verilecek ölüm yardımı ödeneğinde 156 ncı maddede yazılı katsayı uygulanmaz.

Tedavi yardımı:

---

²⁷⁹ 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı K.H K.'nin 7 nci maddesiyle bu fıkroda yer alan "memur olmayan eşi ile" ibaresinden sonra gelmek üzere "ikiden fazla dahi olsa" ibaresi eklenmiş olup, daha sonra 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 117 nci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 209 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Cenaze giderleri:

Madde 210 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Devlet memurlarının ölümü halinde cenaze giderleri (cenazenin başka yere nakil dahil) kurumlarınca ödenir. Sürekli veya geçici görevle veyahut 78 inci maddeye göre yurt dışında bulunan Devlet memurlarından ölenlerin ve yurt dışında sürekli görevlerde bulunanların eşleri, bakmakla yükümlü oldukları ana, baba ve (...) ²⁸⁰ çocuklarının cenazelerini yurda getirmek için yapılması zorunlu olan giderler kurumlarınca karşılanır.

209 uncu madde ile bu madde hükümleri Maliye ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak yönetmeliğe göre uygulanır.

Giyecek yardımı:

Madde 211 – Devlet memurlarından hangilerinin ne şekilde giyecek yardımından faydalanacakları Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlıyacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur.

Yiyecek yardımı:

Madde 212 – Devlet memurlarının hangi hallerde yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlıyacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur.

Yakacak yardımı:

Madde 213 – (Mülga: 27/6/1989 – KHK-375/32 md.)

(31/7/1970 tarih ve 1327 sayılı Kanun ile bu araya eklenen numarasız “Ek Madde” 4/7/2001 tarih ve 631 sayılı KHK ile bu Kanuna 152 nci madde olarak işlenmiştir.)

KISIM - VII

Devlet Memurlarının Yetiştirilmesi

Kurumların memurlarını hizmet içinde yetiştirme esasları:

Madde 214 – (Değişik : 31/7/1970 - 1327/72 md.)

---

²⁸⁰ 29/11/1984 tarihli ve 243 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 31 inci maddesi ile bu fıkrada yer alan “aile yardımı ödeneğine müstehak” ibaresi kaldırılmıştır.

Devlet memurlarının yetişmelerini sağlamak, verimliliğini artırmak ve daha ileriki gevlere hazırlamak amacıyla uygulanacak hizmet içi eğitim, Devlet Personel Başkanlığı tarafından ilgili kurumlarla birlikte hazırlanacak yönetmelikler dahilinde yürütülür.

Eğitim birimleri:

Madde 215 – Her kurumda, yetiştirme faaliyetlerini düzenlemek, yürütmek ve değerlendirmekle görevli bir "Eğitim birimi" kurulur. Birden çok birim kurulan kurumlarda bunlardan biri "Merkez Eğitim Birimi" adını alır.

Eğitim merkezleri:

Madde 216 – Kurumlar kendi eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere eğitim merkezleri açabilirler. Kurumlararası eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere, Cumhurbaşkanı kararıyla, kurumlararası eğitim merkezleri de açılabilir.²⁸¹

Eğitim birim ve merkezlerinin kuruluş ve işleyişleri Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınmak suretiyle kurumlarınca hazırlanacak yönetmeliklerle düzenlenir.

Devlet memurları eğitimi genel planı:

Madde 217 – Devlet memurları eğitimi genel planı, Cumhurbaşkanı kararıyla yürürlüğe konulur.²⁸²

Yurt dışında yetiştirme:

Madde 218 – Devlet memurları, yabancı memleketlerin hizmetle ilgili kurumlarında veya yetiştirme - eğitim merkezlerinde de yetiştirilebilirler.

Bunlardan sınıflarının kapsadığı hizmetlerin niteliği bakımından, aynı zamanda belirli bir dalda öğrenim ve ihtisas yapması gerektiği kurumları ve Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığınca kararlaştırılmış olanlara öğrenim veya ihtisas yapma müsaadesi verilebilir.

Bu maddede söz konusu olan Devlet memurları hakkında 79 uncu madde hükümleri uygulanır.

Rapor verme:

---

²⁸¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkroda yer alan "Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararnamesiyle" ibaresi "Cumhurbaşkanı kararıyla" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁸² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkroda yer alan "Maliye ve Milli Eğitim Bakanlıklarıyla Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Devlet Planlama Teşkilatı ve ilgili kurumların görüşleri alındıktan sonra Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararnamesiyle" ibaresi "Cumhurbaşkanı kararıyla" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 219 – Kurumlar yıllık eğitim programlarına göre yapmakta oldukları eğitim çalışmalarının sonuçlarını her altı aylık dönemin bitiminden en geç bir ay sonra Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığına bir raporla bildirmek zorundadırlar.

Koordinasyon ve denetleme:

Madde 220 – Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı kurumları yurt içi ve yurt dışı eğitim programlarının hazırlanmasında ve uygulanmasında yol göstermek, yetiştirme faaliyetlerini koordine etmek ve denetlemekle görevlidir.

Devlet memurluğuna eleman yetiştirilmesi:

Madde 221 – Kurumlar belirli sınıflardaki memurluklara eleman yetiştirmek amacıyla:

- A) Kendi bünyeleri içerisinde mesleki öğretim ve eğitim yapabilirler.
- B) Yurt içindeki öğrenim kurumlarında öğrenci okutabilir ve ihtisas yaptırabilirler.
- C) Dış memleketlerde öğrenci okutabilir ve ihtisas yaptırabilirler.

Seçme usulü:

Madde 222 – Kurumlarca yurt içinde veya yurt dışında okutulacak öğrenciler yarışma sınavı ile seçilirler.

Öğrenci okutma şartlarını düzenleyen yönetmelikler:

Madde 223 – Hangi kurumların ve sınıfların eleman ihtiyaçlarını karşılamak üzere okul ve kurslar açabileceği, yurt içinde veya dışında hangi öğrenim dallarında öğrenci okutabileceği, okutulacak öğrencilerin ayrılma ve seçilme usulleri, çalışmalarının izlenip denetlenmesi, çıkarılma veya geri çağırılma usulleri, ilgili kurumların ve Devlet Planlama Teşkilatının görüşleri alınmak suretiyle, Milli Eğitim ve Maliye Bakanlıklarıyla Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlıyacakları yönetmeliklerde belirtilir.

Öğrenimi sırasında Devlet hesabına okuma hakkını kaybeden veya öğrenim kurumunu terk edenler için kurumlarınca yapılmış masraflar kendilerinden faizi ile birlikte tahsil olunur. Özel kanun ve yüklenme senedi hükümleri saklıdır.

Mecburi hizmet:

Madde 224 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12/1 md.; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Cumhurbaşkanınca belirtilen her derecedeki öğretim kurumları ve öğretim dalları dışında kalan kurum ve dallarda Devlet tarafından okutulanlardan,²⁸³

---

²⁸³ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “İlgili Bakanlığın isteği, Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi ile Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

a) Yurtdışında Devlet hesabına okutulan öğrenciler (Tatiller dahil) öğrenim süreleri kadar,

b) Yurtdışındaki öğretim kurumlarında Devlet hesabına öğrenimlerini bitiren öğrenciler (Tatiller dahil) öğrenim sürelerinin iki katı kadar, Mecburi hizmetle yükümlüdürler.

(Değişik: 14/1/1988 – KHK-311/2.md.) Yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak üzere 3 ay ve daha fazla süre ile dış memleketlere gönderilen memurlara gönderilme şekillerine bakılmaksızın yurtdışında kaldıkları sürenin iki katı kadar mecburi hizmet yüklenir.

Mecburi hizmet yükümlülüğünün 13/12/1960 tarihli ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin a, b, d fıkraları kapsamına giren kurumlar arasında devri mümkündür. Mecburi hizmetle yükümlü bulunanlar, yarışma sınavına tabi tutulmaksızın atanırlar.²⁸⁴

Mecburi hizmetle ilgili yükümlülükler:

Madde 225 – (Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Mecburi hizmetle yükümlü bulunanlar yetiştirme, eğitim veya staj sürelerinin bitiminden itibaren en çok iki ay içinde kurumlarına başvurmak zorundadırlar.

Bunlardan;

a) Başvurma tarihinden itibaren en geç 3 ay içinde bir göreve atanmayanların mecburi hizmet yükümlülükleri kalkar. Mecburi hizmetin (d) fıkrasına göre krediye dönüştürülmesi istendiği takdirde bu süre istemin karara bağlandığı tarihten başlar. Bu durumun oluşuna kendi kusuru ile sebep olan memurlar bundan doğan zararı tazminle yükümlüdürler.

b) Başvurmayanlar veya atanma için gerekli belgelerini tamamlamayanlar yol giderleri de dahil olmak üzere, kendilerine kurumlarınca yapılmış bulunan bütün giderleri yüzde elli fazlasıyla ödemek zorundadırlar.

c) Atanıp da yükümlü buldukları mecburi hizmeti bitmeden ayrılmış veya bir ceza sebebiyle memurluktan çıkarılmış olanlar mecburi hizmetlerinin eksik kalan kısmı ile orantılı tutarı yüzde elli fazlasıyla ödemek zorundadırlar.

d) Hizmetlerine lüzum olmadığına Cumhurbaşkanınca karar verilenlerin mecburi hizmet yükümlülükleri krediye dönüştürülebilir.²⁸⁵

e) İlk ve orta dereceli okullar ile, kurslarda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okutulan parasız yatılı öğrencilerin mecburi hizmetlerine, bu kanuna tabi kurum ve kuruluşlarda ihtiyaç

---

²⁸⁴ 29/11/1984 tarihli ve 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 55 inci maddesi uyarınca; 13/12/1960 tarih ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine yapılan atıflar, 8/6/1984 gün ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili maddesine yapılmış sayılmaktadır. Bu bakımdan bu maddede zikredilen 4 üncü madde, 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi olarak dikkate alınmalıdır.

²⁸⁵ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan “ilgili kurumun teklifi ve Maliye Bakanlığının uygun görüşüne dayanılarak Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

olmaması halinde Milli Eğitim Bakanlığı bunların mecburi hizmet yükümlülüğünü kaldırmaya yetkilidir. Bu fıkraya göre kurumların, ihtiyacı olup olmadığı bir aylık süre verilerek ve Resmî Gazete'de ilan edilmek suretiyle tespit olunur.

Askerlikte geçen süre mecburi hizmetten sayılmaz.

Mecburi hizmetini yapmakta iken yasama organına seçilenlerin yükümlülükleri seçildikleri sürece ertelenir.

KISIM - VIII **Çeşitli Hükümler**

Danışma kurulları:

Madde 226 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Yüksek danışma kurulu:

Madde 227 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Kamu personeli yüksek kurulu karar verme usulü:

Madde 228 – (Mülga: 30/5/1974 – KHK-12/7 md.; aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/7 md.)

Devlet memurları yüksek kurulu:

Madde 229 – (Mülga: 30/5/1974 – KHK-12/7 md.; aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/7 md.)

Diğer personel için kurulacak kurullar:

Madde 230 – (Mülga: 30/5/1974 – KHK-12/7 md.; aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/7 md.)

Kamu personeli bilgi sistemi:²⁸⁶

Madde 231 – (Değişik: 13/2/2011 - 6111/114 md.)

Devlet Personel Başkanlığı, kuruluş kanunlarına ve bütçe türlerine bağlı kalınmaksızın, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat yapılarına ve personeline ilişkin konularda, gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri kamu kurum ve kuruluşlarından talep eder. Kamu kurum ve kuruluşları bu bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Kamu kurum ve kuruluşları; atama, yer değiştirme, görevde yükselme, unvan değişikliği ve Devlet Personel Başkanlığınca belirlenecek diğer personel hareketlerini bildirmek zorundadır.

---

²⁸⁶ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 114 üncü maddesiyle bu madde başlığı “Danışma kurulları ile ilgili yönetmelik:” iken, metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar ile istisna tutulacak kamu kurum ve kuruluşları Cumhurbaşkanınca belirlenir.²⁸⁷

Türk silahlı kuvvetlerinde çalışan memurlara uygulanmayacak maddeler:

Madde 232 – (Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/1 md.)

Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve Yönetmeliğinin, Askeri Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanununun ve bunlar hakkında halen yürürlükte bulunan diğer mevzuatın uygulanmasını sağlama bakımından Türk Silahlı Kuvvetlerinde çalışan sivil memurlar, sözleşmeli ve geçici personel ile işçiler hakkında bu kanunun;

Çalışma saatleri hakkındaki 99 uncu,

Günlük çalışma saatlerinin tespiti hakkındaki 100 üncü,

Günün 24 saatinde devamlılık gösteren hizmette çalışma saat ve usulünün tespiti hakkındaki 101 inci, fazla çalışma ücreti hakkındaki 178 inci,

Görevden uzaklaştırmaya yetkilileri sayan 138 inci,

maddeleri hükümleri uygulanmaz.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde çalışan memurlara uygulanmaya devam olunacak hükümler:

Madde 233 – Bu kanunun 7 nci bölümünde yer alan "Disiplin" e ait 124, 136 ncı maddelerindeki hükümlerin Türk Silahlı Kuvvetlerinde çalışan sivil memurlar ile sözleşmeli ve yevmiyeli personel hakkında uygulanmasından, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanun ve Yönetmeliği, Askeri Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanunu ve konu ile ilgili diğer hükümleri saklıdır.

İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri öğrenim üyeleri ve yardımcılara uygulanmayacak maddeler:

Madde 234 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Dışişleri Bakanlığınca derhal gerekli görülecek kadrolar:

Madde 235 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/73 md.)

22 Ocak 1962 tarihli ve 1 sayılı kanunun değiştirilmesi:

Madde 236 – (22/1/1962 - 1 sayılı Kanunun 1 inci maddesini değiştiren hüküm olup, sözkonusu kanun 9/10/1984 - 3053 sayılı kanunun 6 ncı maddesiyle yürürlükten kaldırılmakla hükmü kalmamıştır.)

EK MADDELER

²⁸⁷ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

Ek Madde 1 – (29/12/1966 - 819 sayılı ek Kanunun 1 inci maddesi hükmü olup, ek madde haline getirilmiştir; Mülga: 25/6/1974 - 1765/7 Geçici md.)

Ek Madde 2 – (29/12/1966 - 819 sayılı ek Kanunun 2 nci maddesi hükmü olup, ek madde haline getirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Ek Madde 3 – (29/12/1966 - 819 sayılı ek Kanunun 3 üncü maddesi hükmü olup, ek madde haline getirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Ek Madde 4 – (29/12/1966 - 819 sayılı ek Kanunun 4 üncü maddesi hükmü olup, ek madde haline getirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Ek Madde 5 – (29/12/1966 - 819 sayılı ek Kanunun 5 inci maddesi hükmü olup, ek madde haline getirilmiştir; Mülga: 25/6/1977 - 1765/7 Geçici md.)

Ek Madde 6 – (5/12/1968 - 1069/3 md. ile gelen Ek 1 inci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Ek Madde 7 – (5/12/1968 - 1069/3 md. ile gelen Ek 2 nci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Kurumlar arası geçici süreli görevlendirme:²⁸⁸

Ek Madde 8 – (31/7/1970 - 1327/74 md. ile gelen Ek 1 inci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Değişik: 13/2/2011 - 6111/115 md.)

Memurlar, geçici görevlendirme yapmak isteyen kurumun talebi ve çalıştıkları kurumun izni ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında aşağıda belirtilen şartlarla geçici süreli olarak görevlendirilebilir:

a) Yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, memurun görevlendirileceği kurumda göreve ilişkin 4 üncü ve daha yukarı bir dereceden boş bir kadronun bulunması şarttır.

b) Geçici süreli görevlendirilen memurlar, geçici süreli olarak görevlendirildikleri kurumların mevzuatına uymakla yükümlüdür.

c) Geçici süreli olarak görevlendirilen memurlar, yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri hariç olmak üzere, aylıkları ile diğer malî ve sosyal haklarını kurumlarından alır. Bu memurların kadroları ile ilişkileri, kendi sınıf ve derecelerindeki terfi ve emeklilik hakları devam eder.

---

²⁸⁸ 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 115 inci maddesiyle bu madde başlığı "Geçici süreli görevlendirme:" iken, metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

d) Geçici süreli görevlendirme süresi bir yılda altı ayı geçemez. Yurtdışında görevlendirilen güvenlik görevlileri için geçici görevlendirme süresi en çok iki yıldır; gerekli görülmesi hâlinde bu süre bir katına kadar uzatılabilir.

e) Geçici süreli görevlendirmenin, memurların göreviyle ilgili olması şarttır.

f) Geçici süreli görevlendirmede memurun muvafakati aranır.

Birinci fıkrada belirtilen hâller dışında memurlar, kamu yararı ve hizmet gerekleri sebebiyle ihtiyaç duyulması hâlinde kurumlarınca, Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alınarak diğer kamu kurum ve kuruluşlarında altı aya kadar geçici süreli olarak görevlendirilebilir.

Geçici süreli görevlendirme şartları:

Ek Madde 9 – (31/7/1970 - 1327/74 md. ile gelen Ek 2 nci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir; Değişik: 15/5/1975 - 1897/1 md.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Ek Madde 10 – (31/7/1970 - 1327/74 md. ile gelen Ek 3 üncü md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.) Bu kanun konusu ile ilgili hükümler buna ek olarak yapılacak kanunlarda yer alır.

Ek Madde 11 – (31/7/1970 - 1327/74 md. ile gelen Ek 4 üncü md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir; Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Ek Madde 12 – (31/7/1970 - 1327 sayılı Kanunun 92 nci maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek madde numarası teselsül ettirilmiştir.) Bu Kanunun²⁸⁹ ve diğer personel kanunlarının uygulanması için Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı bu kanunlar kapsamına giren kurumlarla Devlet bütçesinden finanse edilen bütün kurumlarda organizasyon ve metot araştırmaları, kadro analizleri ve diğer gerekli bütün incelemeleri yaparlar. Kadro talepleri ile ödenek taleplerinin uzun vadeli plan ve programlara dayanması şarttır.

Bu fonksiyonları yürütmek için Genel Kadro Kanunu ile Maliye Bakanlığına Devlet bütçe uzmanı ve Devlet Personel Başkanlığına Devlet Personel Uzmanı kadroları verilir.

Devlet bütçe uzmanları ile Devlet personel uzmanları, kurumlarda, kadro ve ödenek talepleri ile ilişkili her türlü incelemeleri yapmaya ve evrakı tetkik etmeye yetkilidir.

Diğer hususlar ve çalışma metotlarının ayrıntıları görev ve çalışma yönetmelikleri ile düzenlenir.

---

²⁸⁹ “Bu Kanun” deyimini ile 31/7/1970 tarihli ve 1327 sayılı Kanun kastedilmektedir.

Ek Madde 13 – (31/7/1970 - 1327 sayılı Kanununun 93 üncü maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Ek Madde 14 – (15/5/1975 - 1897 sayılı Kanununun 3 üncü maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek madde numarası teselsül ettirilmiştir.) Bu kanunun uygulanması ile ilgili konularda kurumlar, bağlı veya ilgili oldukları Bakanlık eliyle Devlet Personel Başkanlığına bu dairenin bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığı kanaliyle başvururlar. Bu başvurularla ilgili işlemlerin yürütülme usul ve esasları Cumhurbaşkanınca tespit edilir.²⁹⁰

Ek Madde 15 – (15/5/1975 - 1897 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek madde numarası teselsül ettirilmiştir.) Bu kanunda geçen "Devlet Memuru" deyimini, belediyeler ve il özel idareleri ile bunların kurdukları birlikler memurlarını da kapsar.

Ek Madde 16 – (15/5/1975 - 1897 sayılı Kanununun 5 inci maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Ek Madde 17 – (15/5/1975 - 1897 sayılı Kanununun 6 ncı maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Ek Madde 18 – (20/2/1979 - 2183 sayılı Kanununun 2 nci maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Kıyafet mecburiyeti:

Ek Madde 19 – (12/5/1982 - 2670/42 md. ile gelen Ek 1 inci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.) Devlet memurları, kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmeliklerin öngördüğü kılık ve kıyafet kurallarına uymak mecburiyetindedirler.²⁹¹

İkamet mecburiyeti:

---

²⁹⁰ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrafta yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁹¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrafta yer alan "tüzük" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesi" şeklinde değiştirilmiştir.

Ek Madde 20 – (12/5/1982 - 2670/42 md. ile gelen Ek 2 nci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Bazı görevlere atamalar:

Ek Madde 21 – (12/5/1982 - 2670/42 md. ile gelen ek 3 üncü md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Ek Madde 22 – (30/12/1982 - 2771 sayılı Kanununun 10 uncu maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 31/5/2006 - 5510/106 md.)

Ek Madde 23 – (26/6/1984 - KHK-241/35 md. ile gelen madde hükmü olup, madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 12/4/1990 – KHK-420/15 md.)

Ek Madde 24 – (26/6/1984 – KHK-241/36 md. ile gelen madde hükmü olup, madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Aylıklarını personel kanunlarına göre almakta olanlara müteakip ayın aylığına mahsuben Maliye ve Hazine Bakanlığınca belirlenecek esaslar dahilinde avans ödenebilir. Bu şekilde yapılacak avans ödemeleri, ait olduğu aylıkla birlikte kanuni kesintilere tabi tutulur ve ilgililerin ölümü halinde geri alınmaz.²⁹²

Ek Madde 25 – (26/6/1984 – KHK-241/38 md. ile gelen madde hükmü olup, madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Ek Madde 26 – (26/6/1984 – KHK-241/39 md. ile gelen madde hükmü olup, madde numarası teselsül ettirilmiştir; Değişik: 23/1/1987 – KHK-269/1 md.)

a) (Değişik: 4/9/1990 – KHK-418/9 md.; iptal Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarih ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile;Yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/10 md.) Bu Kanuna ekli IV sayılı cetvelde unvanları yazılı görevlerde bulunanlara hizalarında gösterilen gösterge rakamlarının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan miktarda makam tazminatı ödenir. Makam tazminatı damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz ve ödemelerde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır. Bu tazminattan yararlananlara ayrıca yüksek hakimlik tazminatı ödenmez.

b) (Değişik: 18/5/1987 – KHK-281/4 md.) Bu görevlerde (...) ²⁹³ makam tazminatını almaya müstehak oldukları tarihten itibaren toplam iki yıl süre ile çalıştıktan sonra emekliye

---

²⁹² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan "Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığınca müştereken" ibaresi "Maliye ve Hazine Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

²⁹³ 1/7/1992 tarih ve 3828 sayılı Kanununun 1 inci maddesi ile bu fıkarda yer alan "Valiler için İl Valiliğinde" ibaresi kaldırılmıştır.

ayrılanlara yukarıdaki fıkraya göre bulunacak miktarın tamamı (926 sayılı Kanuna tabi profesörlere yarısı) hayatta buldukları sürece her ay T.C. Emekli Sandığına ödenir. T.C. Emekli Sandığı bu ödemeleri üç aylık devreler halinde faturası karşılığında Hazine'den tahsil eder.²⁹⁴

926 sayılı Kanuna tabi bulunan profesörlere bu maddenin (a) ve (b) fıkralarına göre ödenecek tazminatın, rütbelerinin karşılığı makam tazminatından az olması halinde, rütbelerinin karşılığı makam tazminatı ödenir.

(Son fıkra mülga: 23/2/1995 – KHK-547/13 md.)

Ek Madde 27 – (29/11/1984 – KHK-243/55 md. ile gelen madde hükmü olup, madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

657 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerinde 13/12/1960 gün ve 160 sayılı Kanunun dördüncü maddesine yapılan atıflar 8/6/1984 gün ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili maddelerine yapılmış sayılır.

Ek Madde 28 – (Mülga: 2/12/1993 - 3920/2 md.)

Ek Madde 29 – (18/5/1987 – KHK-281/7 md. ile gelen madde hükmü olup, madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Milli İstihbarat Teşkilatında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılmasına dair hükümleriyle bağlı olmaksızın; Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek uzmanlığı gerektiren alanlarda, Cumhurbaşkanı onayı ile kadro karşılık gösterilmek kaydıyla sözleşmeli personel çalıştırılabilir.²⁹⁵

68 yaşını geçmemek kaydıyla Müsteşar sözleşmeli olarak çalıştırılabilir ve sosyal güvenlik kurumlarından almakta oldukları aylıkları kesilmez.

Bu suretle çalıştırılacakların sözleşme usul ve esasları, ücret miktarı ve her çeşit ödemeleri ile diğer hakları Cumhurbaşkanı tarafından tesbit edilir.²⁹⁶

Bu şekilde çalıştırılacak sözleşmeli personel, aksine talepler olmadığı takdirde T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilir; bunlar hakkında 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Ek Madde 30 – (30/12/1987 – KHK-306/4 md. ile gelen madde hükmü olup, madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

---

²⁹⁴ Bu konuda 23/12/1988 tarih ve 351 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddesine bakınız.

²⁹⁵ 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 30 uncu maddesiyle, bu fıkra yer alan “Başbakan” ibareleri “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

²⁹⁶ 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 30 uncu maddesiyle, bu fıkra yer alan “Başbakan” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Ek Madde 31 – (Ek:17/5/1990 - 3649/1 md.)

Bu Kanun kapsamına giren ve görevleri sebebiyle haklarında kamu davası açılmış olup da beraat edenlerin;

- a) Vekalet verdikleri avukata, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre ödedikleri ücret,
  - b) Belgelendirilmiş olmak kaydıyla dava ile ilgili olarak yaptıkları masraflar,
- Kurumların bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

Ek Madde 32 – (Ek: 9/4/1990 – KHK- 418/12 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/12/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile, Yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/11 md.)

Eğitim ve öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda görevli olup; fiilen öğretmenlik yapanlara (ilköğretim ve okul müdürleri ile yardımcıları, cezaevi okullarında çalışan öğretmenler, yönetici, eğitim uzmanı ve eğitim uzman yardımcıları dahil (...)²⁹⁷ her öğretim yılında bir defaya mahsus olmak üzere ve öğretim yılının başladığı ay içinde Milli Eğitim Bakanı tarafından belirlenecek tarihte Cumhurbaşkanınca belirlenecek miktarda, öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenir.²⁹⁸

Bu ödenek damga vergisi hariç diğer vergi ve kesintilere tabi tutulmaz.

Ek Madde 33 – (Ek: 23/2/1995 – KHK-547/10 md.; Değişik: 21/1/2010 - 5947/10 md.)

Yataklı tedavi kurumları, seyyar hastaneler, ağız ve diş sağlığı merkezleri, aile sağlığı merkezleri, toplum sağlığı merkezleri ve 112 acil sağlık hizmetlerinde haftalık çalışma süresi dışında normal, acil veya branş nöbeti tutarak, bu nöbet karşılığında kurumunca izin kullanmasına müsaade edilmeyen memurlar ile sözleşmeli personele, izin suretiyle karşılanamayan her bir nöbet saati için (nöbet süresi kesintisiz 6 saatten az olmamak üzere), aşağıda gösterilen gösterge rakamlarının aylık katsayısı ile çarpılması sonucu hesaplanacak tutarda nöbet ücreti ödenir. **(Ek cümle: 2/1/2014 - 6514/10 md.)** Bu ücret yoğun bakım, acil servis ve 112 acil sağlık hizmetlerinde tutulan söz konusu nöbetler için yüzde elli oranında artırımlı ödenir. Ancak ayda aile sağlığı ve toplum sağlığı merkezlerinde 60 saatten, diğer yerlerde ve hiçbir şekilde 130 saatten fazlası için ödeme yapılmaz. Bu ücret damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.²⁹⁹

(Değişik tablo: 27/3/2015-6639/10 md.)

---

²⁹⁷ 4/6/2010 tarihli ve 5984 sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “İlköğretim Müfettişleri hariç” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

²⁹⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkra da yer alan “Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

²⁹⁹ 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanununun 69 uncu maddesiyle, bu fıkranın birinci cümlesine “ağız ve diş sağlığı merkezleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, aile sağlığı merkezleri, toplum sağlığı merkezleri” ibaresi, üçüncü cümlesine “ayda” ibaresinden sonra gelmek üzere “aile sağlığı ve toplum sağlığı merkezlerinde 60 saatten, diğer yerlerde ve hiçbir şekilde” ibaresi eklenmiştir.

	Gösterge
a) Eğitim görevlisi, başasistan, uzman tabip	150
b) Tabip, tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda, bu mevzuat hükümlerine göre uzmanlık belgesi alan tabip dışı personel, aynı dallarda doktora belgesi alanlar	135
c) Diş tabibi ve eczacılar	120
ç) Mesleki yükseköğrenim görmüş sağlık personeli	90
d) Lise dengi mesleki öğrenim görmüş sağlık personeli	75
e) Diğer personel	55

Bu madde hükmü, üniversitelerin yataklı tedavi kurumlarında çalışan ve 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 50 nci maddesinin (e) bendi kapsamında bulunanlar ile yataklı tedavi kurumlarında çalışan ve 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Kanunun ek 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında bulunanlar hakkında da uygulanır.³⁰⁰

İcap nöbeti tutan ve bu nöbet karşılığında kurumunca izin kullanmasına müsaade edilmeyen memurlar ile sözleşmeli personele, izin suretiyle karşılanamayan her bir icap nöbeti saati için, icap nöbeti süresi kesintisiz 12 saatten az olmamak üzere, yukarıda nöbet ücreti için belirlenen ücretin yüzde 40'ı tutarında icap nöbet ücreti ödenir. **(İptal cümle: Anayasa Mahkemesinin 25/1/2023 tarihli ve E.: 2022/97; K.: 2023/13 sayılı Kararı ile)**

Bu madde uyarınca yapılacak ödemeler, döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermaye bütçesinden karşılanır.

Yurtdışı Eğitim Masraflarının Tahsili

Ek Madde 34 – (Ek: 1/8/1996 - 4160/2 md.)

İlgili kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine göre; öğrenim yapmak, yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak, staj yapmak veya benzeri bir nedenle geçici süreli görevlendirilmek suretiyle, üç ay veya daha fazla süre ile yurtdışına gönderilen kamu personeli yurtdışında buldukları sürenin iki katı kadar mecburi hizmetle yükümlüdürler. Bu şekilde yurt dışına gönderilecek personelden, örneği Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanmış "Yüklenme Senedi ile Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senedi" alınır.³⁰¹

Anılan personelin mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeden veya tamamlamadan görevinden ayrılması, müstafi sayılması ya da bir ceza ile görevine son verilmesi halinde, kendileri için kurumlarınca fiilen döviz olarak yapılmış olan her türlü masraflar aynı döviz cins ve miktarı üzerinden borçlandırılır. Döviz borcu toplamından mecburi hizmetin tamamlanan kısmı için hesaplanan miktar indirilir. Hesaplanan borç

³⁰⁰ 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 69 uncu maddesiyle ek 33 üncü maddenin ikinci fıkrasına "(e) bendi kapsamında bulunanlar" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile yataklı tedavi kurumlarında çalışan ve 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Kanunun ek 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında bulunanlar" ibaresi eklenmiştir.

³⁰¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan "İlgili kanunlarına" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine" ibaresi eklenmiştir.

miktarı, ilgilinin durumu ve ödettirilecek meblağ dikkate alınarak azami beş yıla kadar taksitlendirilebilir. Borç miktarı ilgili tarafından Türk Lirası ile ödenir ve yapılan ödeme miktarı tahsil tarihindeki T.C. Merkez Bankasıncı tespit ve ilan edilen efektif satış kuru üzerinden dövize çevrilerek yukarıda belirlenen şekilde hesaplanan döviz borcundan mahsup edilir.

(Değişik üçüncü fıkra: 17/9/2004 – 5234/1 md.) Yönetmelikle belirlenen başarısızlık ve geri çağırılma hallerinde de ilgililer için fiilen döviz olarak yapılmış olan her türlü masrafların tamamı aynı esaslara göre ödettirilir. Bu yönetmelik Maliye ve Millî Eğitim bakanlıklarının görüşü üzerine Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanır.

30.4.1992 tarih ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 19 uncu maddesine 492 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen (1) bendi kapsamında bulunanlar hakkında üçüncü fıkra hükmü, 8.4.1929 tarih ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun ve diğer kanun hükümleri uyarınca yurtdışına gönderilen öğrenciler hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Kendi imkanları ile yurtdışında öğrenim gören öğrenciler bu madde hükmünün dışındadır.

Yurt İçinde Okutulan Öğrencilerin Mecburi Hizmet Yükümlülüğü

Ek Madde 35 – (Ek: 1/8/1996 – 4160/2 md.)

Kamu kurum ve kuruluşları tarafından personel kanunları ve diğer özel kanunlarda yer alan hükümlere göre bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren okutulacak yeni öğrencilere mecburi hizmet yükümlülüğü getirilemez.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte mecburi hizmet karşılığı okutulmakta olan öğrenciler, mezuniyetlerinden veya memuriyete atanmalarından sonra kurumlarından mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılmasını talep edebilirler. Bu takdirde başka hiçbir işleme gerek kalmaksızın, mecburi hizmet yükümlülüğü ve tazminat borçları (1.1.1995 tarihinden önce mecburi hizmet yükümlülüğünü ihlal edenlerin borçları dahil) ortadan kalkar.

Yurtdışında okutulanlar ile Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından okutulanlar hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.³⁰²

Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonu tarafından yurt dışında görevlendirme³⁰³

³⁰² 6/12/2019 tarihli ve 7196 sayılı Kanununun 16 ncı maddesiyle, bu fıkraya “Türk Silahlı Kuvvetleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı” ibaresi eklenmiştir.

³⁰³ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan “Dışişleri, Millî Eğitim ve Kültür Bakanlıkları ile Diyanet İşleri Başkanlığı ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının görüşleri ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

Ek Madde 36 – (Ek : 4/7/2001 – KHK-631/8 md.)

Türk kültürünün yurt dışında tanıtılması, yayılması ve korunması, yurt dışındaki Türk vatandaşları ile soydaşların kültürel bağlarının korunması, güçlendirilmesi ve dini konularda aydınlatılması ile Türk dilinin öğretilmesi amacıyla, bu Kanun ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi personel arasından, Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonu tarafından yurt dışında görevlendirilenler, bu görevleri süresince aylıklı izinli sayılırlar ve bunlara ayrıca, görevlendirildikleri ülkede sürekli görevle bulunan ve 9 uncu derecenin 1 inci kademesinden aylık alan bekar meslek memuruna ödenmekte olan yurt dışı aylığının %60'ını geçmemek üzere hiçbir vergiye tâbi tutulmaksızın Cumhurbaşkanı tarafından tespit edilecek miktarda ödeme yapılır. Bu şekilde yurt dışında görevlendirilen personele aynı veya nakdi olarak yapılan diğer ödemeler bu ödemeden mahsup edilir.³⁰⁴

Kapsama dahil personel, yurt dışı görevleri karşılığında diğer kurumlar tarafından ödeme yapılması suretiyle Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonu tarafından bu maddeye göre görevlendirilebilir.

Bu madde uyarınca yurt dışında görevlendirilecek personelin unvanı, sayısı, nitelikleri, seçim esas ve usulleri, görev yerleri ve süreleri, izinleri, yurt dışındaki görevlerinin sona erdirilmesi ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer esas ve usuller, Cumhurbaşkanınca belirlenir.³⁰⁵

Ek Madde 37 – (Ek : 4/7/2001 – KHK-631/8 md.)

36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (B) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan hükümlerin, yükselinebilecek derece ve kademeler hakkındaki sınırlamaları, 67 nci madde hükmünün uygulanmasında dikkate alınmaz.

Yurt dışı eğitim

Ek Madde 38 – (Ek : 17/9/2004 - 5234/1 md.)

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yetiştirilmek amacıyla lisansüstü (yüksek lisans, doktora) eğitim için yurt dışına gönderilecek öğrenci, araştırma görevlisi ile kamu görevlileri, Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilen yabancı yüksek öğretim kurumlarında eğitim görebilirler. Lisansüstü eğitime ilişkin giderler, fatura veya benzeri gider belgesinin bizzat öğrenim görülen yüksek öğretim kurumu tarafından düzenlenmesi koşuluyla ödenir. Eğitim amacıyla yurt dışına gönderilecek kamu görevlilerinin öğrenim konuları, çalışmakta oldukları birimlerin görev alanları ile doğrudan ilgili olmak zorundadır.

Bu şekilde gönderileceklerin sayıları, kurum ve kuruluş bütçelerine bu amaçla konulan ödenek tutarını aşmayacak şekilde tespit edilir.

---

³⁰⁴ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu maddede yer alan “özürlü” ibaresi “engelli” şeklinde değiştirilmiştir.

³⁰⁵ 24/10/2011 tarihli ve 661 sayılı KHK'nın 102 nci maddesiyle bu fıkrafta yer alan “Diyamet İşleri Başkanlığının” ibaresi “Diyamet İşleri Başkanlığı ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

Ek Madde 39- (Ek: 1/7/2005 - 5378/21 md.)³⁰⁶

Devlet memurlarının, hayatını başkasının yardım veya bakımı olmadan devam ettiremeyecek derecede engelli olduğu sağlık kurulu raporu ile tespit edilen eşi, çocukları ile kardeşlerinin, memuriyet mahalli dışında resmî veya özel eğitim ve öğretim kuruluşlarında eğitim ve öğretim yapacaklarının özel eğitim değerlendirme kurulu tarafından belgelendirilmesi hâlinde, ilgilinin talebi üzerine eğitim ve öğretim kuruluşlarının bulunduğu il veya ilçe sınırları dahilinde kurumunda bulunan durumuna uygun boş bir kadroya ataması yapılır.

Ek Madde 40- (Ek: 3/6/2011 – KHK-643/9 md.; Değişik: 12/7/2013 - 6495/73 md.)

Mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınan ve 36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde sayılan kadrolara atanmak amacıyla kurumlarca yapılacak olan özel yarışma sınavlarına başvurularda üst yaş sınırı; özel mevzuatında yer alan yaş şartına ilişkin hükümlere bağlı kalınmaksızın giriş sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak şeklinde uygulanır.

(Değişik fıkra: 2/7/2018 - KHK-703/173 md.) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları tarafından mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle yapılacak alımlarda da birinci fıkra hükmü uygulanır.³⁰⁷

Uzman istihdamı

Ek Madde 41- (Ek: 11/10/2011 – KHK-666/3 md.)

(Değişik fıkra: 2/7/2018 - KHK-703/174 md.) Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmalarına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülmesi kaydıyla kurumun görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere merkez teşkilatlarında, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığında, Yükseköğretim Kalite Kurulunda, Genelkurmay Başkanlığı ve kuvvet komutanlıklarının merkez karargâhlarında uzman ve uzman yardımcısı istihdam edilebilir.³⁰⁸³⁰⁹

---

³⁰⁶ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanununun 1 inci maddesiyle, bu maddede yer alan “özürlü” ibaresi “engelli” şeklinde değiştirilmiştir.

³⁰⁷ Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 tarihli ve E.:2018/117; K.:2023/212 sayılı Kararı ile bu fıkra iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak on iki ay sonra (4/6/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

³⁰⁸ 2/2/2023 tarihli ve 7437 sayılı Kanununun 1 inci maddesiyle bu fıkraya “Yükseköğretim Kurulu Başkanlığında,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Yükseköğretim Kalite Kurulunda,” ibaresi eklenmiştir.

³⁰⁹ Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 tarihli ve E.:2018/117; K.:2023/212 sayılı Kararı ile bu fıkra iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak on iki ay sonra (4/6/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

Uzman yardımcılığına atanabilmek için; 48 inci maddede sayılan şartlara ek olarak, yapılacak yarışma sınavında başarılı olma ve (...) ³¹⁰ en az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden veya bu bakanlıklar ve kurumlarca yürütülen kurumsal hizmet gerekleri çerçevesinde en az dört yıllık lisans eğitimi veren ve yönetmelikle belirlenen yükseköğretim kurumlarından ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtdışındaki veya yurtiçindeki öğretim kurumlarından mezun olma şartı aranır.

Uzman yardımcılarını mesleğe özel yarışma sınavı ile alınır. Uzman yardımcılığı giriş sınavı merkezi sınav sonuçlarına göre; yazılı ve sözlü sınav veya yalnızca sözlü sınavdan oluşur. Öğrenim dalları itibarıyla belirlenecek uzman yardımcılığı kadrolarına giriş sınavı için, eleme sınavı sonucunda aranacak puan türleri, taban puanları ve sınavda alınan başarı derecelerine göre çağrılacak aday sayısı tespit edilerek, giriş sınavı duyurusuyla ilan edilir. Ancak, giriş sınavına çağrılacak aday sayısı, atama yapılacak kadro sayısının yirmi katından, yalnızca sözlü sınav yapılması hâlinde sözlü sınava çağrılacak aday sayısı giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katından fazla olamaz. Yazılı sınav, kurumun görev alanına göre yönetmelikle belirlenen konulardan yapılır. Yazılı sınav sonucunda yetmiş puandan az olmamak üzere, en yüksek puandan başlanarak giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun dört katına kadar aday sözlü sınava çağrılır. Sözlü sınav, adayların;

- a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi,
  - b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,
  - c) Liyakati, temsil kabiliyeti, davranış ve tepkilerinin mesleğe uygunluğu,
  - d) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,
  - e) Genel yetenek ve genel kültürü,
  - f) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,
- yönlerinden değerlendirilerek, ayrı ayrı puan verilmek suretiyle gerçekleştirilir.

Adaylar, komisyon tarafından üçüncü fıkranın (a) bendi için elli puan, (b) ila (f) bentlerinde yazılı özelliklerin her biri için onar puan üzerinden değerlendirilir ve verilen puanlar ayrı ayrı tutanağa geçirilir. Bunun dışında sözlü sınav ile ilgili herhangi bir kayıt sistemi kullanılmaz. Sınav komisyonu, kurum içinden veya dışından yönetmelikle belirlenen kişilerden oluşur. Sözlü sınavda başarılı sayılmak için, komisyon başkan ve üyelerinin yüz tam puan üzerinden verdikleri puanların aritmetik ortalamasının en az yetmiş olması şarttır. Başarı puanı en yüksek olan adaydan başlanmak suretiyle giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısı kadar asıl adayın isimleri ilan edilir. Yapılan sınavlarda başarılı olmak şartıyla, giriş sınavı duyurusunda belirtilen uzman yardımcısı kadro sayısının

---

³¹⁰ 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Adalet Uzman Yardımcılığı, Milli Savunma Uzman Yardımcılığı, İçişleri Uzman Yardımcılığı, Dışişleri Uzman Yardımcılığı, Yükseköğretim Kurulu Uzman Yardımcılığı ve Bakanlar Kurulunca belirlenen bakanlık bağlı kuruluşlarının uzman yardımcılığı için" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

yarısını geçmemek üzere komisyon tarafından belirlenen sayıda yedek adayın isimlerini kapsayan bir liste belirlenerek ilan edilir.

(Değişik birinci cümle:25/12/2024-7537/5 md.) Uzman yardımcılığına atananlar, en az üç yıl çalışmak ve istihdam edildikleri birimlerce belirlenecek konularda hazırlayacakları uzmanlık tezi, oluşturulacak tez jürisi tarafından kabul edilmek kaydıyla yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Süresi içinde tezlerini sunmayan veya tezleri kabul edilmeyenlere tezlerini sunmaları veya yeni bir tez hazırlamaları için altı ayı aşmamak üzere ilave süre verilir. **(Ek cümle:25/12/2024-7537/5 md.)** Yeterlik sınavına girmeye hak kazananların sınavı en geç altı ay içinde yapılır. Yeterlik sınavında başarılı olanların uzman kadrolarına atanabilmeleri, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından asgari (C), Dışışleri Uzmanlığı için asgari (B) düzeyinde veya dil yeterliği bakımından bunlara denkliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan başka bir belgeye yeterlik sınavından itibaren en geç iki yıl içinde sahip olma şartına bağlıdır. Sınavda başarılı olamayanlar veya sınava girmeye hak kazandığı hâlde geçerli mazereti olmaksızın sınav hakkını kullanmayanlara, bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Verilen ilave süre içinde tezlerini sunmayan veya ikinci defa hazırladıkları tezleri de kabul edilmeyenler, ikinci sınavda da başarı gösteremeyen veya sınav hakkını kullanmayanlar ile süresi içinde yabancı dil yeterliliği şartını yerine getirmeyenler, uzman yardımcısı unvanını kaybederler ve kurumlarında durumlarına uygun memur unvanlı kadrolara atanırlar.³¹¹

Uzman ve uzman yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile uzman ve uzman yardımcılarıyla ilgili diğer hususlar, Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

İkinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralarda yer alan hükümler, 36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen uzman ve uzman yardımcılarında merkez teşkilatına ait kadrolarda bulunanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı yasama uzman ve yasama uzman yardımcılarını ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı Cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzman ve uzman yardımcılarını hakkında da uygulanır.³¹²³¹³

(Değişik fıkra: 2/7/2018 - KHK-703/174 md.) Bu madde kapsamında istihdam edilen uzman ve uzman yardımcılarını bakanlıklarını merkez teşkilatını kadrolarında bulunan uzman ve uzman yardımcılarını için mevzuatında öngörölmüş olan mali ve sosyal hak ve yardımlar ile 36

³¹¹ Anayasa Mahkemesinin 7/3/2024 Tarihli ve E: 2023/137, K: 2024/68 Sayılı Kararı ile bu fıkranın birinci cümlesi iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (16/2/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

³¹² 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman ve uzman yardımcılarını” ibaresi “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı yasama uzman ve yasama uzman yardımcılarını” şeklinde değiştirilmiştir.

³¹³ 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “Üçüncü” ibaresi “İkinci, üçüncü” şeklinde değiştirilmiştir.

ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendi hükmünden aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanırlar.³¹⁴

(Ek fıkra: 2/7/2018 - KHK-703/174 md.) Bu madde kapsamında istihdam edilen uzman ve uzman yardımcılara teşkilatlanmaya ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülmesi kaydıyla diğer görevlerinin yanı sıra yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde araştırma, analiz, teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yaptırılabilir. Denetime tabi gerçek ve tüzel kişiler, denetim için gereken gizli dahi olsa bütün belge, defter ve bilgileri talep edildiği takdirde ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ilk talep halinde denetimle görevli uzman ve uzman yardımcılara göstermek, sayılmasına ve incelemesine yardımcı olmak zorundadır. Araştırma, inceleme, analiz, teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma ile görevli uzman ve uzman yardımcılarını, görevleri sırasında tüm resmi daire, kurum, kuruluş ve kamuya yararlı derneklerle, gerçek ve tüzel kişilerden gerekli yardım, bilgi, evrak, kayıt ve belgeleri istemeye yetkili olup, kanuni bir engel olmadıkça bu isteğin yerine getirilmesi zorunludur. Uzman ve uzman yardımcılarını teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma işlerine ilişkin görevlendirmelerinde, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrası hükmü uygulanır. Bunların görevlendirme ve çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak çıkarılacak kurumsal yönetmelikle düzenlenir.³¹⁴

Ek Madde 42 - (Ek: 11/10/2011 – KHK-666/3 md.)

36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen unvanlı kadrolar ile kamu kurum ve kuruluşlarının yarışma ve yeterlik sınavıyla atanılan kadro ve pozisyonlarına alınacak personele ilişkin yapılacak sınavlara; kanunlarında belirtilen fakülte ve/veya bölümlerin yanısıra ilgili kamu kurum ve kuruluşunca yürütülen kurumsal hizmet gerekleri çerçevesinde en az dört yıllık lisans eğitimi veren ve yönetmeliklerinde belirlenen yükseköğretim kurumlarından ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçindeki veya yurtdışındaki öğretim kurumlarından mezun olanlar da başvurabilir.

Doğum sonrası yarım zamanlı çalışma

Ek Madde 43- (Ek: 29/1/2016 - 6663/10 md.)

Doğum yapan memurlar doğum sonrası analık izninin veya 104 üncü maddenin (F) fıkrası uyarınca kullanılan iznin, eşi doğum yapan memurlar ise babalık izninin bitiminden, ilgili mevzuatı uyarınca çocuğun mecburi ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden ay başına kadar olan dönemde, ayrıca süt izni verilmeksizin haftalık çalışma saatlerinin normal çalışma süresinin yarısı olarak düzenlenmesini talep edebilirler. Bu kapsamda yarım zamanlı

---

³¹⁴ Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 tarihli ve E.:2018/117; K.:2023/212 sayılı Kararı ile bu fıkralar iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak on iki ay sonra (4/6/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

çalışmaya başlayan memur, aynı çocuk için bir daha bu haktan yararlanmamak kaydıyla başvuru tarihini izleyen ay başından geçerli olmak üzere normal zamanlı çalışmaya dönebilir. Bu fıkra hükmünden yararlanan memura, yarım zamanlı çalışmaya başladığı tarihi izleyen ay başından itibaren, mali haklar ile sosyal yardımlarına ilişkin her bir ödeme unsurunun yarısı esas alınarak ödeme yapılır. Bunların fiili çalışmaya bağlı ödemeleri hakkında ise ilgili mevzuat hükümleri uygulanmaya devam olunur. Derece yükselmesi ile kademe ilerlemesi için aranan süreler açısından bu şekilde çalışılan dönemdeki hizmet süreleri yarım olarak dikkate alınır. Bu kapsamdaki memurun çalışma saatleri ilgili kurum tarafından belirlenir. Bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşleri de istekleri üzerine çocuğun fiilen teslim edildiği tarihten veya 104 üncü maddenin (A) fıkrası uyarınca sekiz haftalık izin verilmesi ya da aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca izin kullanılması hâlinde bu izinlerin bitiminden itibaren bu fıkra hükümlerinden yararlanır.

Yarım zamanlı çalışma hakkının kullanımına ilişkin usul ve esaslar ile bu haktan yararlanamayacak memurları; hizmet sınıfı, kadro unvanı, kurum veya teşkilat bazında birlikte veya ayrı ayrı belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.³¹⁵

Taşra teşkilatında uzman istihdamı

Ek Madde 44 – (Ek: 2/7/2018 - KHK-703/175 md.)³¹⁶

Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülmesi kaydıyla taşra teşkilatlarında uzman ve uzman yardımcısı istihdam edilebilir.

Uzman ve uzman yardımcısı istihdamında, ek 41 inci maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile yabancı dil ve tez hazırlama şartı hariç olmak üzere beşinci fıkrasında yer alan hükümler kıyasen uygulanır.

Uzman ve uzman yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma ve yeterlik sınavları, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarınca çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir.

Bu madde kapsamında istihdam edilen uzman ve uzman yardımcılarında teşkilatlanmaya ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülmesi kaydıyla diğer görevlerinin yanı sıra yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yaptırılabilir. Ancak bu şekilde teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yapmakla görevlendirilenler yer değiştirme suretiyle atamaya tabi tutulurlar. Uzman ve uzman yardımcılarında teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma işlerine ilişkin görevlendirmelerinde, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü

---

³¹⁵ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

³¹⁶ Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 tarihli ve E.:2018/117; K.:2023/212 sayılı Kararı ile bu madde iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak on iki ay sonra (4/6/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

maddesinin (b) fıkrası hükmü uygulanır. Bunların görevlendirme, çalışma ve yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esaslar Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak çıkarılacak kurumsal yönetmelikle düzenlenir.

Bu madde kapsamında ilk defa ihdas edilecek uzman ve uzman yardımcısı kadrolarında bulunanlar, defterdarlık uzman ve uzman yardımcıları için mevzuatında kadrolarına bağlı olarak öngörölmüş olan mali ve sosyal hak ve yardımlar ile 36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendi hükmünden aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanırlar.

KISIM - IX **Geçici Hükümler**

Sınıf hakkındaki tekliflerin iki ay zarfında bildirilmesi:

Geçici Madde 1 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/76 md.)

Düzenlenecek kadroların Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığına bildirilmesi:

Geçici Madde 2 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/76 md.)

İntibak işlemlerinin başlangıç tarihi:

Geçici Madde 3 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Sınıflara girecek personelin intibakını yapacak merci:

Geçici Madde 4 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Memurların intibakında mali esaslar:

Geçici Madde 5 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Daimi hizmetlilerin intibakında mali esaslar:

Geçici Madde 6 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Geçici hizmetlilerin intibakında mali esaslar:

Geçici Madde 7 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Kadroya bağlı yevmiyeli personel ile işçilerin intibakında mali esaslar:

Geçici Madde 8 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Belirli sınıflara döneceklerin kıdem hakkı:

Geçici Madde 9 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/82 md.)

Belirli sınıflara dönecekler:

Geçici Madde 10 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/82 md.)

Öğretmenlik mesleğine döneceklere tanınan kıdem hakkı:

Geçici Madde 11 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/82 md.)

Memuriyet dışında sağlık hizmetleri ve teknik hizmetlerde çalışmış olanların geçmiş hizmetlerinin değerlendirilmesi:

Geçici Madde 12 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinde çalıştırılan personele uygulanacak mali hükümler:

Geçici Madde 13 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

İntibak işlerinde uyulacak esas ve ölçüler:

Geçici Madde 14 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/85 md.)

Eski hükümlerin kimlere uygulanacağı:

Geçici Madde 15 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/85 md.)

Ödeneklerle ilgili eski hükümlerin uygulanma süresi:

Geçici Madde 16 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Kademelerde ve kademe içinde intibak:

Geçici Madde 17 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/85 md.)

334 sayılı kanundan faydalananların emekli ikramiyesi:

Geçici Madde 18 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/85 md.)

İntibak hükümlerinin şekil ve şartlarının yönetmelikte belirtilmesi:

Geçici Madde 19 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/85 md.)

Bu Kanunda öngörülen tüzük ve yönetmelikler yürürlüğe konuluncaya kadar eskilerinin hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı:

Geçici Madde 20 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Ödemelerin başlangıç tarihi:

Geçici Madde 21 – (Mülga: 31/7/1970 - 1327/87 md.)

İntibak ve uygulama komisyonu:

Geçici Madde 22 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Geçici Madde 23 – (Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Geçici Madde 24 – (Mülga: 23/12/1972 – KHK-2/5 md.)

Geçici Madde 25 – (Ek: 19/3/1969 - 1136/196; Mülga: 26/2/1975 - 1238/6 md.)

Geçici Madde 26 – (12/5/1982 - 2670/43 md. ile gelen Geçici 1 inci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Geçici Madde 27 – (12/5/1982 - 2670/43 md. ile gelen Geçici 2 nci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Geçici Madde 28 – (12/5/1982 - 2670/43 md. ile gelen Geçici 3 üncü md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Geçici Madde 29 – (12/5/1982 - 2670/43 md. ile gelen Geçici 4 üncü md. hükmü olup numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Geçici Madde 30 – (12/5/1982 - 2670/43 md. ile gelen Geçici 5 inci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Geçici Madde 31 – (16/6/1988 – KHK-331/8 md. ile gelen geçici madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Geçici Madde 32³¹⁷ – (Ek:12/5/1989 – KHK-368/3 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Geçici Madde 33 – (Ek : 4/7/2001 – KHK-631/9 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Geçici Madde 34 – (Ek: 29/6/2006 - 5535/3 md.)

78 inci maddeye göre yurt dışına gönderilenlerden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, eğitimin herhangi bir aşamasında istifa etmiş olmaları nedeniyle kadrolarıyla

---

³¹⁷ 4/7/2001 tarih ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu maddenin numarası teselsül ettirilmiştir.

ilişikleri kesilenler, sürelerinin bitiminde mecburi hizmetlerini tamamlamak üzere görevlerine başlamayıp çekilmiş sayılanlar, görevlerine başlayıp da yükümlü buldukları mecburi hizmetini bitirmeden görevlerinden ayrılanlar, mecburi hizmetle yükümlü buldukları süre içerisinde memurluktan çıkarılmış olanlar ile yükümlü buldukları mecburi hizmetini bitirmeden mecburi hizmetin devredilmesine imkân bulunmayan başka bir göreve geçmiş olanlardan haklarında borç takibi işlemi devam edenler, bu maddenin yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay içerisinde başvurmaları halinde, kendilerine döviz olarak yapılmış olan her türlü masraflar için, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere ödeme yapma sonucunu doğurmaksızın, kendilerine döviz olarak yapılmış olan her türlü masraflar için;

a) Bunlardan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 34 üncü maddesinin yürürlüğe girdiği 5/8/1996 tarihinden sonra yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, anılan maddenin ikinci fıkrası hükümlerine göre bu Kanunun yayımı tarihinden önceki süreler için faiz uygulanmaksızın hesaplama yapılır.

b) 5/8/1996 tarihinden önce yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, ilgili adına fiilen ödemenin yapıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilân edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek bulunacak tutar ile bu tutara sarf tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilân edilen kanunî faiz işletilerek hesaplama yapılır. Ancak, bu hükümlere göre hesaplama yapılması sonucunda borçlunun aleyhine bir durum ortaya çıkması halinde (a) bendi hükümleri uygulanır.

Hesaplanan borç miktarı, ilgilinin durumu ve ödettirilecek meblağ dikkate alınarak azamî beş yıla kadar taksitlendirilebilir. Bunların daha önce ödemiş oldukları tutar ile mecburi hizmetlerinde değerlendirilen süreler isabet eden tutar, anılan madde uyarınca belirlenecek tutardan düşülür.

Bu Kanun uyarınca mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenlerden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, borcunun tamamını ödemedi veya mecburi hizmetini tamamlamadan vefat edenlerin borç yükümlülükleri ortadan kalkar. Buna bağlı olarak, borçlunun kendisi, mirasçıları ve kefilleri hakkında her türlü borç yükümlülükleri ortadan kaldırılır ve her türlü borç takibi işlemlerine son verilir.

Avukatlık vekâlet ücreti

Geçici Madde 35 – (Ek: 1/7/2006 - 5538/6 md.)

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünde hukuk müşaviri olarak görev yapanlar ile 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 27 nci maddesiyle anılan genel müdürlükler adına ihdas edilen hukuk müşaviri kadrolarına atanan personele, mahkemelerce takdir edilip ilgili idarelerin hesaplarında avukatlık vekâlet ücreti olarak yer alan tutarlardan karşılanmak üzere 146 ncı

maddede belirtilen limit çerçevesinde 2006, 2007 ve 2008 yıllarında da avukatlık vekâlet ücreti ödenir. İlgili genel müdürlüklerin muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü taşra muhasebe birimlerinin hesaplarında bulunan avukatlık vekâlet ücretlerinin tamamı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonunda, merkez muhasebe birimlerinin hesaplarında 31/12/2008 tarihi itibarıyla kalan avukatlık vekâlet ücretlerinin tamamı ise anılan tarihte gelir kaydedilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü'nün merkez ve taşra teşkilâtı kadrolarında hukuk müşaviri ve avukat olarak görev yapanlara, mahkemelerce takdir edilip ilgili idarelerin hesaplarında avukatlık vekâlet ücreti olarak yer alan tutarlardan karşılanmak üzere 2003, 2004, 2005 ve 2006 yıllarına ilişkin olarak, bu yıllarda avukatlık vekâlet ücretinden yararlanmamış olmaları kaydıyla 146 ncı maddede belirtilen limit çerçevesinde 2/2/1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekalet Hakkında Kanun hükümleri kıyas yolu ile uygulanmak suretiyle avukatlık vekâlet ücreti ödenir.

Geçiş hükümleri:

Geçici Madde 36 – (Ek: 13/2/2011 - 6111/116 md.)

A) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tutulmakta olan sicil dosyaları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen beşinci yılın sonuna kadar muhafaza edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce olumsuz sicil almış olan memurların itirazları ve bu itirazların sonuçlandırılması hakkında, 657 sayılı Kanunun bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla değiştirilen veya yürürlükten kaldırılan sicile ilişkin hükümleri uygulanır.

B) Bu maddenin yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan 37 nci maddede yer alan bir üst dereceye yükseltme uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla değiştirilen 37 nci maddenin değişiklikten önceki hükmü uygulanır. Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla değiştirilen 37 nci maddede yer alan sekiz yıllık süre, ilk sekiz yıllık dönem için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki;

- a) Son beş yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için üç yıl,
  - b) Son dört yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için dört yıl,
  - c) Son üç yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için beş yıl,
  - d) Son iki yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için altı yıl,
  - e) Son sicil notu doksan ve daha yukarı olanlar için yedi yıl,
- olarak uygulanır.

C) Bu maddenin yayımı tarihinden önceki son altı yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlardan bir kademe ilerlemesi uygulamasından yararlanmamış olanlar hakkında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla değiştirilen 64 üncü maddenin ikinci fıkrasının değişiklikten önceki hükmü uygulanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih

itibarıyla değiştirilen 64 üncü maddenin dördüncü fıkrasında yer alan sekiz yıllık süre, ilk sekiz yıllık dönem için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki;

- a) Son beş yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için üç yıl,
  - b) Son dört yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için dört yıl,
  - c) Son üç yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için beş yıl,
  - d) Son iki yıllık sicil notu ortalaması doksan ve daha yukarı olanlar için altı yıl,
  - e) Son sicil notu doksan ve daha yukarı olanlar için yedi yıl,
- olarak uygulanır.

D) 657 sayılı Kanunun bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla değiştirilen hükümleri gereğince, ilgililere geriye dönük olarak herhangi bir şekilde malî ve sosyal hak sağlanamaz ve hiçbir şekilde ödeme yapılmaz.

Geçici Madde 37 – (Ek: 2/6/2011 – KHK-632/1 md.)

Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışanlar ile yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar hariç olmak üzere, 4 üncü maddenin (B) fıkrası ve 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca vizelemiş veya ihdas edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte çalışmakta olan ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, pozisyonlarının vizeli olduğu teşkilat ve birimde, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan memur kadrolarına, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması halinde, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak ve sözleşmeli personel pozisyonlarına ilişkin vize cetvellerindeki nitelikler dikkate alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca müştereken belirlenen memur kadrolarına, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde kurumlarınca atanırlar.

4 üncü maddenin (B) fıkrası ve 4924 sayılı Kanun uyarınca çalışmakta iken bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce askerlik, doğum, milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimleri ile ücretsiz izin nedenleriyle görevlerinden ayrılanlardan ilgili mevzuatına göre yeniden hizmete alınma şartlarını kaybetmemiş olanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bunlar için birinci fıkrada belirtilen süreler yeniden hizmete alındıkları tarihten itibaren başlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 4 üncü maddenin (B) fıkrası ve 4924 sayılı Kanun uyarınca çalışmakta iken 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Pilot

Uygulamasını Hakkında Kanun hükümlerine göre aile hekimliği uygulamasında görev alanlar hakkında görevlerinden ayrılmalarına gerek kalmaksızın bu madde hükümleri uygulanır.

Bu madde hükümlerine göre memur kadrolarına atananların, 4 üncü maddenin (B) fıkrası ve 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz.

Bu madde kapsamında memur kadrolarına atananlara iş sonu tazminatı ödenmez. Bu personelin önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınır.

Bu madde kapsamında sözleşmeli personelin atanacağı memur kadroları, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan sınıf, unvan ve derecelerine uygun olmak şartıyla, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek kurumların 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş ve memur kadrolarına atananların pozisyonları başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. İhdas edilen kadrolar ile iptal edilen pozisyonlar; unvanı, sınıfı, adedi, derecesi, teşkilatı ve birimi belirtilmek suretiyle birinci fıkrada belirtilen altmış günlük sürenin bitiminden itibaren iki ay içinde Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Bu maddenin uygulamasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 38 – (Ek: 3/6/2011 – KHK-643/10 md.) (İptal Madde: Anayasa Mahkemesinin 14/2/2013 tarihli ve E:2011/89, K:2013/29 sayılı kararı ile.)

Geçici Madde 39- (Ek: 11/10/2011 – KHK-666/4 md.)

Adalet, Dışişleri ve İçişleri Bakanlıkları, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ve Cumhurbaşkanınca belirlenen bakanlık bağlı kuruluşlarında uzman ve uzman yardımcılıkları ile bakanlıkların 36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen merkez teşkilatına ait uzman ve uzman yardımcısı unvanlı kadrolarda kullanılmak üzere genel idare hizmetleri sınıfından üçüncü dereceli ikibin adet uzman, dokuzuncu dereceli üçbin adet uzman yardımcısı kadrosu ihdas edilmiştir. Bu kadroları derece ve unvan değişikliği yapmak suretiyle anılan bakanlıklar ve kurumlara tahsis etmeye, Cumhurbaşkanı yetkilidir. Bu fıkraya göre tahsis edilen kadrolar, 190 sayılı Kanun

Hükmünde Kararnameye ekli Cetvellerin anılan bakanlıklar ile kurumlara ait ilgili bölümüne eklenmiş sayılır.³¹⁸

190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki Cetvellerde yer alan kurumların 152 nci maddenin “II- Tazminatlar” kısmının “(A) Özel Hizmet Tazminatı” bölümünün (ğ) bendinde yer alan uzman ve uzman yardımcısı kadrolarından teknik hizmetler sınıfında bulunanların hizmet sınıfı, genel idare hizmetleri olarak değiştirilmiştir. Bu kadrolarda bulunanlara, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce uygulanmakta olan özel hizmet tazminatı oranının uygulanması sonucunda bulunacak tutar ile hizmet sınıfının değişmesi sonucu belirlenen özel hizmet tazminatı oranının uygulanması sonucunda bulunacak tutar arasındaki fark, farklılık giderilinceye kadar herhangi bir vergi ve kesintiye tabi olmaksızın tazminat olarak ödenir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 36 ncı maddenin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen uzman yardımcıları, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı yasama uzman yardımcıları ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (III) sayılı Cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların uzman yardımcıları kadro veya pozisyonlarında bulunanların yeterlik sınavları ve ilgili uzmanlık kadrolarına atanmaları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tabi oldukları mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır. **(Ek cümle: 12/7/2013 - 6495/8 md.)** Ancak, söz konusu mevzuatta yabancı dil yeterliğine ilişkin şartların ek 41 inci maddede öngörülenlerden daha ağır olması hâlinde, yabancı dil yeterliğine ilişkin ek 41 inci madde hükümleri uygulanır.³¹⁹

Geçici Madde 40- (Ek: 21/2/2013 - 6428/19 md.)

Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfına dâhil personelden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce haklarında 68 inci maddenin (B) bendi hükmü uygulanarak 1, 2, 3 ve 4 üncü dereceli kadrolara atananlar, aynı kurumun aynı unvanlı kadrolarında buldukları sürece ve kazanılmış hak aylık dereceleri atanmış oldukları kadro derecelerine yükselinceye kadar söz konusu dereceler için öngörülen haklardan yararlanmaya devam ederler.

Geçici Madde 41 – (Ek: 12/7/2013 - 6495/9 md.)

Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi

---

³¹⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan “Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde ve “Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

³¹⁹ 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “Türkiye Büyük Millet Meclisi uzman yardımcıları” ibaresi “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı yasama uzman yardımcıları” şeklinde değiştirilmiştir.

zamanlı çalışanlar ile yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar hariç olmak üzere;

a) 25/6/2013 tarihi itibarıyla;

1) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası,

2) 11/8/1983 tarihli ve 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanununun 97 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi,

3) 9/11/1983 tarihli ve 2945 sayılı Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun 17 nci maddesi,

4) 2/3/1984 tarihli ve 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun ek 3 üncü maddesi,

5) 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 35 inci maddesi,

6) 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunun 8 inci maddesi,

7) 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 30 uncu maddesi,

8) 09/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin (e) fıkrası,

9) 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun,

10) 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununun 24 üncü maddesi,

11) 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent ve Marka Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 26 ncı maddesi,³²⁰

12) 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 29 uncu maddesinin sekizinci fıkrası,

13) 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 25 inci maddesi,

14) 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 28 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

15) 17/2/2010 tarihli ve 5952 sayılı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 13 üncü maddesi,

16) 24/4/2010 tarihli ve 5978 sayılı Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

17) 28/12/2010 tarihli ve 6093 sayılı Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesi,

---

³²⁰ 22/12/2016 tarihli ve 6769 sayılı Kanunun 187 inci maddesiyle, bu alt bentte yer alan "Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun" ibaresi "Türk Patent ve Marka Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun" şeklinde değiştirilmiştir.

18) 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 6 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrası,

19) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası,

20) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 6 ncı maddesi,

21) 27/10/1989 tarihli ve 388 sayılı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi,

22) 3/6/2011 tarihli ve 642 sayılı Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

23) 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36/A maddesi,

24) 24/11/2011 tarihli ve 656 sayılı Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin yedinci fıkrası,

uyarınca vizenlenmiş veya ihdas edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olan ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, birinci ve dokuzuncu alt bentler kapsamına girenler otuz gün, diğer alt bentler kapsamına girenler ise altmış gün içinde yazılı olarak başvurmaları hâlinde pozisyonlarının vizeli olduğu teşkilat ve birimde, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kurumlar bakımından bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, diğer kurumlar bakımından bu kurumların kadro cetvellerinde yer alan aynı unvanlı memur kadrolarına; pozisyon unvanlarıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde ise ilgisine göre 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetveller veya kurumların kadro cetvellerinde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak üzere Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca müştereken belirlenen memur kadrolarına,

b) İl özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde 25/6/2013 tarihi itibarıyla çalışmakta olan ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, sözleşmeli personel olarak çalıştırılmalarına esas alınan memur kadrolarına,

c) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunda 11/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi ile geçici 12 nci maddesi çerçevesinde 25/6/2013 tarihi itibarıyla sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olan ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda Memur Statüsünde İstihdam Edilen Personel Yönetmeliğinin 37 nci maddesinde belirtilen genel şartları taşıyanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı

unvanlı memur kadrolarına, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde Kurumda halen var olan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla Genel Müdürlükçe belirlenecek memur kadrolarına,

bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde kurumlarınca atanırlar.

Birinci fıkrada belirtilen mevzuat hükümlerine göre çalışmakta iken 25/6/2013 tarihinde askerlik, doğum veya ücretsiz izin nedenleriyle görevlerinde bulunmayanlardan ilgili mevzuatına göre yeniden hizmete alınma şartlarını kaybetmemiş olanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bunlar için birinci fıkrada belirtilen süreler yeniden hizmete alındıkları tarihten itibaren başlar.

25/6/2013 tarihinden önce 4 üncü maddenin (B) fıkrası ve 4924 sayılı Kanun uyarınca çalışmakta iken 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanun hükümlerine göre aile hekimliği uygulamasında görev alanlar hakkında görevlerinden ayrılmalarına gerek kalmaksızın bu madde hükümleri uygulanır.

Bu madde hükümlerine göre memur kadrolarına atananların, söz konusu mevzuat hükümlerine göre sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden ay başından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz. Bu madde kapsamında memur kadrolarına atananların beş yıl süreyle başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakli yapılamaz.

25/6/2013 tarihinden önce bu madde kapsamındaki vizeli sözleşmeli personel pozisyonlarına personel alımına yönelik olarak ilanı verilmiş ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte yerleştirme işlemleri bitmiş olan sözleşmeli personel hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bunlar için birinci fıkrada belirtilen süreler, göreve başladıkları tarihten itibaren başlar.

Bu madde kapsamında memur kadrolarına atananlara iş sonu tazminatı ödenmez. Bu personelin önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınır.

Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sözleşmeli personelin atanacağı memur kadroları, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan sınıf, unvan ve derecelerine uygun olmak şartıyla, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek kurumların 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş ve memur kadrolarına atananların pozisyonları başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. İhdas edilen kadrolar ile iptal edilen pozisyonlar; unvanı, sınıfı, adedi, derecesi, teşkilatı ve birimi belirtilmek suretiyle

birinci fıkrada belirtilen altmış günlük sürenin bitiminden itibaren iki ay içinde Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Birinci fıkranın (c) bendi kapsamında memur kadrolarına atanmaların pozisyonları da başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır, ancak 2954 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi kapsamında istihdam edileceklerin pozisyon sayısının 300'ün altına düşmesi hâlinde, anılan bent kapsamında istihdam edilecekler için kullanılabilir toplam pozisyon sayısı 300 olarak uygulanır.

Geçici 37 nci madde kapsamında memur kadrolarına atanamayan sözleşmeli personelden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargı mercilerine başvuran ve açtıkları idari davalarda verilen yargı kararları sonucu memur kadrolarına atanmış olup davaları henüz bitmemiş olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde kurumlarına başvurular, halen buldukları memur kadrolarına bu madde kapsamında atanmış ve açmış oldukları idari davalardan vazgeçmiş sayılırlar. Söz konusu davalar için ayrıca vekalet ücretine hükmedilmez.

Bu maddenin uygulamasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye birinci fıkranın (a) bendi kapsamına girenler yönünden Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı, birinci fıkranın (b) bendi kapsamına girenler yönünden ise İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 42- (Ek: 29/1/2016 - 6663/11 md.)

36 ncı maddenin "Ortak Hükümler" bölümünün (C) fıkrasının (8) numaralı bendi hükmü, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra 108 inci maddenin (B) fıkrası kapsamında aylıksız izne ayrılanlar hakkında uygulanır. Anılan tarihte bu şekilde aylıksız izin kullananlar ise kalan izin süreleri bakımından söz konusu bent hükmünden yararlandırılır.

Geçici Madde 43- (Ek: 20/11/2017-KHK-696/18 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/18 md.)

Kamu kurum ve kuruluşlarında 4/12/2017 tarihi itibarıyla, adam/ay esasına göre kısmi süreli çalıştırılmakta olanlar ile saat ücreti karşılığı çalışmakta olanlar hariç olmak üzere bu Kanunun 4 üncü maddesinin mülga (C) fıkrası kapsamında tahsis edilmiş geçici personel pozisyonlarında çalışmakta olanlar, pozisyonlarının tahsis edildiği teşkilat ve birimde, halen yürütmekte oldukları hizmetleri aynı şekilde yerine getirmeye devam etmek üzere, bu Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında ihdas edilecek sözleşmeli personel pozisyonlarına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde kurumlarınca geçirilirler.

Bu madde kapsamında sözleşmeli personel pozisyonlarına geçirilenlere iş sonu tazminatı ödenmez. Bu personelin önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, yeni pozisyonlarında iş sonu tazminatına esas toplam hizmet süresi ile ücret ve izin sürelerinin hesabında dikkate alınır.

Doğum ve askerlik sebebiyle hizmet sözleşmesi feshedilen sözleşmeli personelin pozisyonları hariç olmak üzere, bu kapsamda ihdas edilen pozisyonlar, herhangi bir şekilde boşalmaları halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Birinci fıkrada belirtilen ve geçiş hakkı verilen pozisyonlarda çalışmakta iken 4/12/2017 tarihinde askerlik ve doğum nedeniyle görevlerinde bulunmayanlardan ilgili mevzuatına göre yeniden hizmete alınma şartlarını kaybetmemiş olanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bunlar için birinci fıkrada belirtilen süreler yeniden hizmete alındıkları tarihten itibaren başlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce geçici personel pozisyonlarına atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilen ve atama süreci devam edenler ile atamaları yapılanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bunlar için birinci fıkrada belirtilen süreler, geçici personel olarak göreve başladıkları tarihten itibaren başlar.

4 üncü maddenin mülga (C) fıkrasının ikinci paragrafı kapsamında yer alanlardan sözleşmeli personel pozisyonlarına atananların istihdam süreleri hiçbir şekilde sosyal güvenlik kurumlarından yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandıkları tarihi geçemez.

Bu maddenin uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Devlet Personel Başkanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 44- (Ek: 20/11/2017-KHK-696/18 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/18 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki mevzuata göre 4 üncü maddenin mülga (C) fıkrası kapsamında istihdam hakkı bulunan personel, anılan maddenin (B) fıkrası ile tanınan istihdam hakkından yararlanabilir.

Geçici Madde 45- (Ek: 2/7/2018 - KHK-703/176 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce duyurusu yapıp başvuru süresi bitmiş olan taşra teşkilatı uzman yardımcısı alımları hakkında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri uygulanır.³²¹

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte taşra teşkilatlarında uzman yardımcısı olarak istihdam olunanların uzmanlık kadrolarına atanmaları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tabi oldukları mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Geçici Madde 46- (Ek:17/1/2019-7161/8 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde görev yapan, mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınan ve yeterlik sınavında başarı göstererek uzmanlığa atananlar 36 ncı maddenin “Ortak Hükümler”

---

³²¹ Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 tarihli ve E.:2018/117; K.:2023/212 sayılı Kararı ile bu fıkra iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak on iki ay sonra (4/6/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendi hükmünden aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanırlar.

Geçici Madde 47- (Ek:1/7/2022-7417/5 md.)

Bu Kanuna ekli (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı” bölümünün (g) ve (h) bentlerinde sayılan unvanlı kadrolara bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuat hükümleri uyarınca atanmış olanlar ile 30/5/2019 tarihli ve 7176 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca ataması yapılacak olanlardan en az üç yıl süreli yükseköğretim veren fakülte ve yüksekokulları bitirmiş olanlar hakkında, anılan bentlerde yer alan diğer şartlar aranmaksızın söz konusu bentlerde öngörülen ek göstergeler uygulanır.

Anılan (g) ve (h) bentlerinde sayılan kadro unvanlarında bulunmuş olanlardan emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlananlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında da bu madde hükmü uygulanır.

Bu madde uyarınca geçmişe dönük herhangi bir ödeme yapılmaz.

Geçici Madde 48- (Ek:19/1/2023-7433/3 md.)

Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda; bir yıldan az süreli, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışanlar ile yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar hariç olmak üzere;

a) 28/11/2022 tarihi itibarıyla;

1) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası,

2) 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 10/A maddesi,

3) 2876 sayılı Kanunun 97 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi,

4) 2985 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi,

5) Mülga 3056 sayılı Kanunun 35 inci maddesi,

6) 3238 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrası,

7) 3289 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin mülga birinci fıkrası,

8) 4924 sayılı Kanun,

9) 5000 sayılı Kanunun mülga 26 ncı maddesi,

10) 5345 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin yedinci fıkrası,

11) 5431 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin mülga birinci fıkrası,

12) 5502 sayılı Kanunun 28 inci maddesi,

13) 5978 sayılı Kanunun mülga 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

14) 6114 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrasının mülga birinci cümlesi,

15) 6306 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası,

16) 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 6 ncı ve ek 26 ncı maddesi,

- 17) 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası,
18) 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası,
19) Mülga 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 36/A maddesi,
20) 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Özel Barınma Hizmeti Veren Kurumlar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 4 üncü maddesi,
21) 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 45/A maddesi,
22) 656 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin mülga 16 ncı maddesinin yedinci fıkrası,

uyarınca vizenmiş veya ihdas edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmesi devam eden ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar; pozisyonlarının vizeli olduğu teşkilat ve birimde, Türk Tarih Kurumu Başkanlığında bu Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında istihdam edilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığının kazı alanları ve ören yerlerinde görevli bulunan arkeolog, restoratör ve müze araştırmacısı unvanlarında çalışan personel ise Kültür ve Turizm Bakanlığının taşra teşkilatında, bu Kanunun ek 41 inci ve ek 44 üncü maddeleri kapsamındaki unvanlar hariç olmak üzere, 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine tabi kurumlar bakımından bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (I) sayılı cetvelde yer alan bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, diğer kurumlar bakımından bu kurumların kadro cetvellerinde yer alan aynı unvanlı memur kadrolarına, pozisyon unvanlarıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde ise ilgisine göre aynı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (I) sayılı cetvelde veya kurumların kadro cetvellerinde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak ve sözleşmeli personel pozisyonlarına ilişkin vize ve ihdas cetvellerindeki nitelikler dikkate alınmak suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen memur kadrolarına,

b) İl özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde 28/11/2022 tarihi itibarıyla çalışmakta olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmesi devam eden ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, sözleşmeli personel olarak çalıştırılmalarına esas alınan memur kadrolarına,

c) 5258 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi kapsamında Sağlık Bakanlığıyla imzalanan sözleşmeye dayalı olarak 28/11/2022 tarihi itibarıyla çalışmakta olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmesi devam eden ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, görevlerinden ayrılmalarına gerek kalmaksızın, görev yaptıkları aile sağlığı merkezinin bulunduğu Sağlık Bakanlığı taşra teşkilatında pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, pozisyon unvanlarıyla aynı

unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde ise Sağlık Bakanlığının kadro cetvellerinde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen memur kadrolarına,

ç) 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununun geçici 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde 28/11/2022 tarihi itibarıyla çalışmakta olan ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü bölge müdürlüklerinde bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, pozisyon unvanlarıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde ise anılan Genel Müdürlüğün kadro cetvellerinde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen memur kadrolarına,

bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde kurumlarınca atanırlar.

2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 221 inci maddesinin altıncı fıkrası ile geçici 1 inci maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında devri yapılan sözleşmeli personel hakkında da birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Birinci fıkrada belirtilen mevzuat hükümlerine göre çalışmakta iken 28/11/2022 tarihinde askerlik, doğum, evlat edinme, görevlendirme, ücretsiz izin gibi nedenlerle görevlerinde bulunmayanlardan ilgili mevzuatına göre yeniden hizmete alınma şartlarını kaybetmemiş olanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bunlar için birinci fıkrada belirtilen başvuru ve atanmaya ilişkin süreler yeniden hizmete alındıkları tarihten itibaren başlar.

28/11/2022 tarihinden önce 4 üncü maddenin (B) fıkrası ve 4924 sayılı Kanun uyarınca çalışmakta iken 5258 sayılı Kanun hükümlerine göre aile hekimliği uygulamasında görev alanlar hakkında görevlerinden ayrılmalarına gerek kalmaksızın bu madde hükümleri uygulanır.

Bu madde hükümlerine göre memur kadrolarına atanmaların, ilgili mevzuat hükümlerine göre sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet süreleri öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz.

Birinci fıkranın (a) ve (c) bentleri kapsamında memur kadrolarına atanmalar, sözleşmeli personel olarak geçen süreler dahil olmak üzere dört yıl süreyle başka bir yere atanamazlar. Dört yıllık sürede, memur kadrosuna atanmadan önce tabi oldukları mevzuata göre yer değiştirme hakkına sahip olanların söz konusu mevzuatta yer alan süre, usul ve şartlarla görev yerleri değiştirilebilir. Aynı fıkranın (b) bendi kapsamında memur kadrolarına

atananların il özel idaresi, belediye ve bağı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına nakli yapılamaz.

Bu madde kapsamında memur kadrolarına atanana iş sonu tazminatı ödenmez. Bu personelin önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 5434 sayılı Kanun uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınır.

Bu maddenin birinci fıkrasının (a), (c) ve (ç) bentleri kapsamında sözleşmeli personelin atanacağı memur kadroları, kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuatın eki cetvellerde yer alan sınıf, unvan ve derecelerine uygun olmak şartıyla, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek aynı cetvelin ilgili bölümlerine eklenmiş ve memur kadrolarına atanana pozisyonları başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. İhdas edilen kadrolar ile iptal edilen pozisyonlar; unvanı, sınıfı, adedi, derecesi, teşkilatı ve birimi belirtilmek suretiyle birinci fıkrada belirtilen altmış günlük sürenin bitiminden itibaren iki ay içinde Kamu Personel Bilgi Sisteminin bulunduğu kuruma bildirilir.

Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi dışındaki bentleri ve (c) bendi hükmüne göre memur kadrolarına atanma talebinde bulunmayan sözleşmeli personel hakkında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerinin; (a) bendinin (1) numaralı alt bendine göre memur kadrolarına atanma talebinde bulunmayan sözleşmeli personel hakkında dördüncü paragrafı hariç 4 üncü maddenin (B) fıkrasının değiştirilen hükümlerinin uygulanmasına devam olunur. Bu personelin yer değiştirme suretiyle atanmalarına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca düzenlenir. Bu personele ait pozisyonlarda herhangi bir şekilde boşalma olması hâlinde bu pozisyonlar herhangi bir işlem yapılmaksızın iptal edilmiş sayılır. Bu şekilde iptal edilen pozisyonlar kurumlarca bir ay içinde Kamu Personel Bilgi Sisteminin bulunduğu kuruma bildirilir.

29/11/2022 tarihi ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih arasında hizmete alınan sözleşmeli personelden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmesi devam edenler hakkında ilgisine göre bu Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ile 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihteki hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulamasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 49- (Ek:19/1/2023-7433/4 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 4 üncü maddenin (B) fıkrasında yapılan değişikliklere uyum sağlamak amacıyla yapılması gereken düzenlemeler altı ay içinde yürürlüğe konulur. Bu süre içinde mevcut mevzuatın, 4 üncü maddenin (B) fıkrasına aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Geçici Madde 50- (Ek:19/1/2023-7433/5 md.)

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünde 28/11/2022 tarihi itibarıyla 4 üncü maddenin (B) fıkrası kapsamında bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Cumhurbaşkanınca karar verilen sanatsal faaliyetlerde görevlendirilen solist sanatçı ve sanatçı ile sahne üstünde ve sahne gerisinde ihtiyaç duyulan hizmetler için belirlenmiş olan pozisyonlarda sözleşme ile çalışan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmesi devam edenlerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde görev yaptıkları kurumlara yazılı olarak başvuruda bulunan;

a) Solist sanatçı ve sanatçılar; ek geçici 12 nci, ek geçici 14 üncü ve ek geçici 16 ncı maddeler ile kurumlarının özel mevzuat hükümleri kapsamında durumlarına uygun sanatçı pozisyonlarına,

b) Sahne üstü ve gerisinde görev yapan personel; ek geçici 12 nci, ek geçici 14 üncü ve ek geçici 16 ncı maddeler ile kurumlarının özel mevzuat hükümleri kapsamında; 10/6/1949 tarihli ve 5441 sayılı Devlet Tiyatroları Personeli Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin (B) ve (C) fıkraları ile 14/7/1970 tarihli ve 1309 sayılı Devlet Opera ve Balesi Personeli Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin (b) ve (c) fıkraları kapsamına giren pozisyonlardan kurumlarınca belirlenecek pozisyonlara;

bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde kurumlarınca atanırlar.

Birinci fıkra kapsamında çalışmakta iken bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte askerlik, doğum, evlat edinme, görevlendirme, ücretsiz izin gibi nedenlerle görevlerinde bulunmayanlardan ilgili mevzuatına göre yeniden hizmete alınma şartlarını kaybetmemiş olanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bunlar için birinci fıkrada belirtilen başvuru ve atanmaya ilişkin süreler yeniden hizmete alındıkları tarihten itibaren başlar.

Bu madde hükümlerine göre yeni pozisyonlarına atananların 4 üncü maddenin (B) fıkrası kapsamında sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet süreleri, yeni atandıkları pozisyonlarda geçmiş sayılır ve bu süreler yeni pozisyonlarının mali haklarının tespitinde değerlendirilir. Bunlar, atandıkları yeni pozisyonların mali ve sosyal haklarına göreve başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz.

Bu madde hükümlerine göre yapılacak atamalarda kurumların boş pozisyonları kullanılır. Yeterli sayıda boş pozisyon bulunmaması hâlinde atama yapılmasıyla birlikte pozisyon ihdas edilmiş sayılır. Bu şekilde yapılan atamalar atama işlemini takip eden bir ay içinde unvanı, adedi, teşkilatı ve birimi belirtilmek suretiyle Kamu Personel Bilgi Sisteminin bulunduğu kuruma bildirilir.

Bu maddenin uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 51- (Ek:25/12/2024-7537/6 md.)

Ek 41 inci maddenin beşinci fıkrasına tabi bulunanlardan anılan fıkranın bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilmeden önceki hükümleri kapsamında yeterlik sınavına girmeye hak kazanmış olup bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla halen kurumlarınca ilk yeterlik sınavı yapılmamış olanlar bakımından anılan fıkrada söz konusu sınavın yapılması için öngörülen altı aylık süre, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar.

Geçici Madde 52- (Ek:25/12/2024-7537/7 md.)

Geçici 37 nci, geçici 41 inci ve geçici 48 inci madde çerçevesinde sözleşmeli personel pozisyonlarından memur kadrolarına atanmış olup bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla memur kadrolarında bulunanların söz konusu pozisyonlarda geçen hizmet süreleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, 64 üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamında değerlendirilir.

EK GEÇİCİ MADDELER

Sınıflara intibak:

Ek Geçici Madde 1 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.)

Bu kanuna tabi kurumlarda, her ne ad altında olursa olsun çalışan personelden bu kanunun 4 üncü maddesinin (A) fıkrasına göre Devlet memuru sayılacak olanlar, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, 36 ncı madde ile tesis olunan sınıfların tarifleri ve kapsamaları dikkate alınarak ve fiilen yaptıkları görev gözönünde tutularak sınıflara dahil edilirler.

Öğrenim durumu değişmeyenlerin derece ve kademelere intibak:

Ek Geçici Madde 2 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md; Değişik: 15/5/1975 - 1897/2 md.)

1/3/1970 tarihi ile 30/11/1970 tarihi arasında görevde bulunmaları nedeniyle intibakı yapılmış olanlar ile 30/11/1970'den 1/3/1975 tarihine kadar olan sürede göreve alınanlardan bu madde gereğince değerlendirmeye esas alınan, hizmetlerde öğrenim durumları değişmemiş olanların derece ve kademelere intibakı aşağıdaki esaslara göre yapılır.

A) Başlangıç derece ve kademesi olarak 1/3/1975 tarihindeki öğrenim durumuna göre 36 ncı maddede tesbit olunan hizmete giriş derece ve kademesi esas alınır.

B) 18 yaşın bitirilmesinden sonra, 87 nci maddede belirtilen kurumlarda geçen başarılı hizmet süreleri değerlendirilir.

C) Aşağıda gösterilen görevlerde başarılı olarak geçen süreler (B) fıkrasındaki sürelerle eklenir.

a) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinde, Belediye Başkanlığında, illerin daimi komisyon üyeliğinde,

b) Subay, askeri memur, gedikli subay, astsubay, uzman jandarma çavuş (Jandarma uzatmalı er, onbaşı, çavuş), ordu uzman çavuş olarak orduda,

c) Hazırlık kıtası ile okul dönemi dahil yedek subaylıkta (Muvazzaflık dışında geçen süre dahil), yedek subay öğretmenlikte, muvazzaf ve ihtiyat erlikte, (84 üncü madde hükümleri saklıdır.)

d) Özel kanunlarındaki ve 657 sayılı Kanundaki hükme dayanılarak kazai rüşt kararı alınmak suretiyle veya mecburi hizmetin ifası nedeniyle öğrenimleri ile ilgili görevlere atananların, 18 yaşını bitirilmesinden önce bu görevlerde,

e) Teknik hizmetler sınıfı, sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfında bulunanlar ile bu sınıflara girecek nitelikte olanların yurt içinde veya yurt dışında 87 nci madde kapsamına girmeyen yerlerde, (12 yılı geçmemek üzere, meslekleri ile ilgili hizmetlerin 3/4'ü),

f) Özel okullarda yöneticilik ve öğretmenlik yapanlardan Milli Eğitim Bakanlığı emrinde görev kabul etmiş olanların, özel öğretim kurumlarında (12 yılı geçmemek üzere bu hizmetlerin 2/3'ü),

g) Serbest avukatlıkta, (12 yılı geçmemek üzere bu sürenin 3/4'ü),

h) Basın kartları yönetmeliğine göre, basın kartına sahip olmak suretiyle gazetecilik yaparak memurluğa girenlerin; meslekleriyle ilgili görevlerde istihdam edilmeleri şartıyla; fiilen gazetecilik yaparak geçirdikleri sürenin 2/3'ü,

i) Vekil imam olup da sonradan din hizmetleri sınıfında asli kadrolara geçmiş olanların vekillikte geçen hizmetlerinin tamamı,

k) Yabancı memleketlerde öğretmen olarak Türk kültürüne hizmet edenlerden Türk vatandaşlığına geçmiş ve Devlet memuru olmuş olanların, yurt dışında öğretmenlikte geçen hizmetlerinin, (12 yılı geçmemek üzere 2/3'ü),

D) 1/3/1970 tarihinden önce çeşitli kanunlara dayanılarak kazanılmış bulunan kıdemler ile aşağıda gösterilen kıdemler (B) fıkrasındaki sürelerle ayrıca eklenir.

a) Devlet lisan imtihanını vermek,

b) Fevkalade başarıdan dolayı verilen takdirnamelere dayanılarak barem kanunlarıyla, tespit edilen normal süreden erken terfi etmek,

c) 7163, 1323, 1134, 4273, 4454, 4489, 5442, 2556 ve 5931 sayılı Kanunlardan veya benzer nitelikteki hükümleri taşıyan kanunlardan yararlanmak suretiyle kazanılan kıdemler,

d) 1/3/1970 tarihinden önce barem veya emeklilikte kazanılmış hak aylığının tespitinde sayıldığı halde bu maddede gösterilmeyen süreler,

E) 36 ncı maddenin (A) bendinin çeşitli fıkralarında kademe veya derece verilmesi öngörülen durumları bu fıkralardaki esaslar dairesinde 1/3/1975 tarihinden önce ibraz etmiş bulunanlara sözü edilen hükümler uyarınca durumlarına göre verilmesi gereken derece ve kademeler, bu maddenin (B) fıkrasındaki sürelerle ayrıca eklenir.

F) Aşağıdaki süreler bu maddeye göre yapılacak değerlendirmede nazara alınmaz.

a) Saat ücreti karşılığında veya sözleşmeli olarak, normal çalışma saatleri ile kayıtlı olmaksızın ve normal çalışma saatlerinden daha az süre çalışılmak suretiyle yapılan işlerde geçen,

b) Emekli aylığı almak suretiyle geçen,
Hizmet süreleri,

G) Emekliliğe tabi olmaksızın doktora öğrenimi yapanların yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora öğrenim sürelerinin 3 yılı,

H) Aynı süre ve aynı neden hiçbir şekilde mükerreren değerlendirilemez.

İ) (A) bendi uyarınca başlangıç olarak alınacak derece ve kademe üzerine, yukarıdaki bentler esas alınmak suretiyle değerlendirilmesi gerektiği tespit olunacak sürelerin her yılı için bir kademe ve her üç yılı için bir derece verilmek suretiyle bulunacak derecenin ilgili kademesine intibak ettirilir. Bu kanunun 92 nci maddesinin 6 ncı fıkrası hükmü mahfuzdur.

1327 sayılı Kanun ve ondan sonra çıkarılmış bulunan Kanun Hükmündeki Kararnamelerle yapılmış ve bu Kanun hükümlerine göre yapılacak intibaklar ve bu intibaklar sonucu varılacak yükselme dereceleri ilgili memurlar için kazanılmış haktır.

1. - 30/11/1970 tarihinden (bu tarih dahil) önce;

a) Çeşitli barem ve teadül kanunlarına göre kazanılmış hak aylıkları,

b) T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre emeklilik keseneğine esas aylıkları, (87 nci maddeye tabi kurumlar dışında sigorta primi ödenmek suretiyle geçen süreler nedeniyle emeklilik keseneğine esas aylıkta yapılan yükselmeler hariç),

Öğrenim durumlarına göre 36 ncı maddenin (A) bendindeki tabloda gösterilen hizmette yükselebilmeye derecesinden daha yukarı derecelerde olanların intibakı, daha yukarıda olan bu aylık derecelerine yapılır.

Ayrıca, intibak ettikleri derecenin aylığını kazanılmış hak olarak aldıkları veya emeklilik keseneği ödedikleri sürenin her yılı için bir kademe ilerlemesi uygulanır.

Bunların 30/11/1970 tarihinden sonra geçirdikleri ve geçirecekleri her başarılı hizmet yılları için, intibak ettirildikleri derecenin son kademesi aylığını geçmemek üzere, bir kademe ilerlemesi uygulanır.

2. - Durumları 2 nci fıkra kapsamına girenlerden 1 inci fıkraya göre yapılacak intibakları lehlerine olanların intibakı 1 inci fıkra hükümlerine göre yapılır.

Öğrenim durumları değişenlerin intibakı:

Ek Geçici Madde 3 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Değişik: 15/5/1975 - 1897/2 md.)

1/3/1970 - 30/11/1970 tarihleri arasında görevde bulunmaları nedeniyle intibakı yapılmış olanlarla, 30/11/1970 tarihinden 1/3/1975 tarihine kadar olan sürede göreve alınanlardan, değerlendirmeye esas alınan hizmetlerden ilkinde (Askerlik dahil) göreve başladıktan sonra öğrenim durumları 36 ncı maddeye göre daha ileri kademe veya yüksek derecede hizmete alınma hakkı verecek şekilde değişenlerin, derece ve kademelere intibakı 36 ncı maddenin (A) bendinin 12/d fıkrası uyarınca ve ek geçici 2 nci madde esaslarına göre yapılır. Öğrenim durumları bir defadan fazla değişenlerin intibakı aynı esaslara göre yeniden tespit olunur.

İntibakta esas alınacak derece ve kademeleri ayrıca tespit olunanlar:

Ek Geçici Madde 4 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

İstisnai memuriyet kadrolarında olanların durumu:

Ek Geçici Madde 5 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 15/5/1975 - 1897/2 md.)

Sonsuz izinli cami görevlilerinin durumu:

Ek Geçici Madde 6 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Hakimler, hakim yardımcıları, savcılar, savcı yardımcıları, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları:

Ek Geçici Madde 7 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 8 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

3659 ve 2847 sayılı kanunlar ile bunların ek ve değişikliklerine tabi kurumlar:

Ek Geçici Madde 9 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Değişik: 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1897/2 md.)

3659 sayılı Kanunla ek ve değişiklikleri, 2847 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerine tabi olan kurumların (Et ve Balık Kurumu ve Petrol Ofisi dahil) personeli hakkında kendi özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar, söz konusu kanunların ilgili hükümleri ile özel kanunlarındaki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Ancak, bu kurumlarda çalışan personelin aylıklarının hesabında aşağıdaki esaslar uygulanır.

A) Söz konusu kurumlar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren hizmetlerinin gerektirdiği görevler için 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde belirtilen sınıflara göre ve 35 inci maddedeki esaslar dairesinde kadrolarını tespit ederler.

B) Bu kurumlar personelinin aylıklarının hesabında bu Kanuna ekli (1) sayılı gösterge tablosu esas alınır.

Bu kurumlar için tespit edilen sınıflara giriş ve hizmette derece yükselmeleri ve kademe ilerlemeleri ve öğrenim derecelerine göre yükselebilecekleri en yüksek dereceler hususunda bu kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Bu kurumlarda 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerden alınabilecek kadrolar ve ek gösterge verilecek görevler genel ve katma bütçeli kuruluşlarda bu derecelere tahsis edilmiş kadroların sayısı ve görev nitelikleri gözönünde bulundurulmak suretiyle her yıl Cumhurbaşkanı tarafından tespit edilir.³²²

Bu kurumlarda yönetim kuruluna katılacak işçi üyeler ile kamu kesimi dışından gelecek işveren temsilcisi üyelere diğer yönetim kurulu üyelerine ödenen tutarda (ek gösterge dahil) ödeme yapılır.

Bu madde kapsamına giren kurumların genel müdürleri ile genel müdür muavinleri hakkında 657 sayılı Kanunun istisnai memurlarla ilgili hükümleri uygulanır.

Ek Geçici Madde 10 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 11/11/1983 - 2954/64 md.)

Ek Geçici Madde 11 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

Tiyatro, opera, bale sanatkarları ve orkestra teknik personeli:

Ek Geçici Madde 12 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.)

Devlet Tiyatro, Opera ve Balesinin özel kanunlarına göre, stajyer, uzman memurlar, uygulatıcı uzman memurlar, sanatkar olarak çalışan personeli hakkında, bu Kanun esasları çerçevesinde hazırlanacak kendi özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar, 10/6/1949 tarihli ve 5441 sayılı Kanun, 14/7/1970 tarihli ve 1309 Sayılı Kanun, 14/7/1970 tarihli ve 1310 Sayılı Kanun ile bu kanunlarda atıf yapılan kanun hükümlerinin uygulanmasına devam olunur. Ancak:

A) 14/7/1970 tarihli ve 1309 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile 14/7/1970 tarih ve 1310 Sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde idari sözleşme ücret limitleri aşağıdaki tutarlara yükseltilmiştir.

Stajyerler	1650
Sahne uygulatıcıları (Uzman memurlar)	1100 - 3700
Sanat uygulatıcıları (Uygulatıcı uzman memurlar)	1500 - 5000
Sanatkar memurlar	2000 - 7000

Bu tutarlara 1309 Sayılı Kanunun 17 nci, 1310 Sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesine göre herhangi bir zam yapılamaz. Yukarıdaki limitler Devlet memurları göstergelerine uygulanacak katsayı nedeniyle husule gelecek artış veya eksiliş oranında artırılır veya eksiltir.

---

³²² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkarda yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

B) Devlet Memurları Kanununun derece yükselmesi ve kademe ilerlemesine ilişkin hükümleri gözönünde bulundurulmak suretiyle;

1 - Stajyerlerin emekli keseneklerine esas ücret dereceleri, 1327 Sayılı Kanuna ekli gösterge tablosundaki 10 uncu derecenin ilk kademesinden başlar ve bu derecenin;

2 - Sanatkarların emeklilik keseneklerine esas ücret dereceleri, 9 uncu derecenin ilk kademesinden başlar ve 1 inci derecenin;

3 - Sanat uygulatıcıların (uygulatıcı uzman memurların) emekli keseneğine esas ücret dereceleri 10 uncu derecenin ilk kademesinden başlar ve 4 üncü derecenin;

4 - Sahne uygulatıcılarının (uzman memurların) emekli keseneklerine esas ücretleri 13 üncü derecenin ilk kademesinden başlar ve 6 ncı derecenin;

son kademesine kadar yükselir.

C) Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesinin, Orkestra üyeleri hakkında da (A) ve (B) bentlerinde yazılı hükümlere göre işlem yapılır.

D) Devlet Tiyatro, Opera ve Balesinin (A) bendinde tespit edilen personelin dışında kalan personeli hakkında Devlet Memurları Kanununun (1327 Sayılı Kanunun 90 ıncı maddesiyle eklenen ek geçici 20 nci maddesi hükümleri hariç) bütün hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamına giren kurumlarda hizmet sözleşmeleri Maliye Bakanlığının olumlu görüşüne dayanılarak yapılır.

(Ek: 29/11/1984 – KHK-243/35 md.; Değişik: 4/3/1987 – KHK-272/1 md.) Kültür ve Turizm Bakanlığının sanatla ilgili merkez ve taşra birimlerine bağlı olarak çalışan orkestra, koro ve topluluk sanatçıları, sanatkarları ve sanatçı öğretmenleri ile stajyerleri hakkında da bu maddenin (B) ve (D) bendlerinde yer alan hükümler uygulanır. Halen görevde bulunanların durumları da buna göre yeniden düzenlenir.

Belediye Opera ve Tiyatroları, Şehir ve Belediye Konservatuvar ve Orkestrası:

Ek Geçici Madde 13 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.)

Belediye Opera ve Tiyatroları ile Şehir ve Belediye Konservatuvar ve Orkestralarının teknik bünyeye dahil olan stajyer, uzman memurlar uygulatıcı uzman memurlar ve sanatkarlar hakkında kendi özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar 29/7/1960 tarih ve 37 sayılı Kanun ile bu Kanunla atıf yapılan kanun hükümlerinin uygulanmasına devam olunur. Ancak;

A) Teknik bünyeye dahil stajyer ve sanatkarların sözleşme ücretleri ve emeklilik keseneğine esas aylıkları bakımından başlangıç ve en son yükselebilecekleri derece ve kademeleri hakkında, bu Kanunun ek geçici 12 nci maddesinin (A) bendi ile (B) bendinde tesbit edilen taban ve tavan rakamları uygulanır.

Şu kadar ki, belediye meclisleri bahsi geçen sanatkarlar ve stajyerler için ek geçici 12 nci maddenin (A) bendi ile yükseltile sınırlardan daha aşağı ücret tesbitine yetkilidir.

B) Belediye Opera ve Tiyatroları ile Şehir ve Belediye Konservatuvar ve Orkestralarında çalışan ve (A) bendinin dışında kalan personel hakkında bu Kanunun belediyeler personeli ile ilgili hükümleri uygulanır.

(Değişik: 25/6/2009 - 5917/16 md.) Sanatçı, stajyer sanatçı, sanat uygulamacısı ve sahne uygulatıcılarının sözleşmeli personel olarak istihdamı için kullanılacak olan pozisyonların unvanı ve sayısı ile tip sözleşmeleri ve ücretleri için Maliye Bakanlığında vize alınması yönünde yılı bütçe kanunları dâhil ilgili mevzuatında düzenlenmiş olan hükümler, bu madde kapsamına girenler hakkında uygulanmaz.

(Ek: 30/5/1973 – KHK-5/13 md.) Bu madde kapsamına giren Kuruluşların 29/7/1960 tarihli ve 37 sayılı kanun kapsamına girmeyen teknik bünyeye dahil stajyer, uzman memur, uygulatıcı uzman memur ve sanatkarları hakkında ek geçici 12 nci maddenin (B) bendi hükmü uygulanır.

Cumhurbaşkanlığı senfoni orkestrası üyeleri:

Ek Geçici Madde 14 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.)

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının 6940 Sayılı Kanuna göre teknik kuruluşuna dahil olan personeli hakkında bu Kanun esasları çerçevesinde hazırlanacak kendi özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar, 6940 Sayılı Kanun hükümleri ile bu Kanunun atıf yaptığı kanun hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Ancak;

A - Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası teknik kuruluşuna dahil üyelerinin aylıklarının hesabında bu kanuna ek gösterge tablosu esas alınır.

B - Devlet Memurları Kanununun derece yükselmesi ve kademe ilerlemesine ilişkin hükümleri gözönünde bulundurulmak suretiyle;

1) Stajyerler 10 uncu derecenin ilk kademesinden işe başlarlar ve bu derecenin son kademesine,

2) Sanatkarlar 9 uncu derecenin ilk kademesinden işe başlarlar ve 1 inci derecenin son kademesine,

kadar yükselebilirler.

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının özel kanununa göre teknik kuruluşu dışında kalan personeli hakkında Devlet Memurları Kanununun bütün hükümleri uygulanır.

(Ek: 30/5/1973 – KHK-5/14 md.) Bu madde hükümleri Devlet Senfoni Orkestrası personeli hakkında da uygulanır.

Tiyatro, opera, bale sanatkarları ile orkestra teknik personelinin intibakı:

Ek Geçici Madde 15 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90. md.; Değişik: 15/5/1975 - 1897/2 md.)

Ek geçici 12 ve 13 üncü maddelerde yazılı personelin emeklilik, ek geçici 13 üncü maddenin son fıkrasında ve ek geçici 14 ve 17 nci maddede yazılı personelin aylık bakımından intibakında bu maddelerin başlangıç dereceleri esas alınmak suretiyle ve söz konusu maddelerde yazılı görevler ile 87 nci maddede sayılan kurumlarda; ek geçici 12, 13 ve 14 üncü maddelerde yazılan sanatkar, sanatkar öğretmen, stajyer sanatkar ve sanatkar niteliğindeki hizmetlerde ve hazırlık kıtası ile okul dönemi dahil yedek subaylıkta (muvazzaflık dışında geçen süre dahil), yedek subay öğretmenlikte ve muvazzaf ve ihtiyat erlikte geçen süreler her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir.

Ancak, ek geçici 12 nci maddenin (B) bendinin 3 üncü fıkrasında belirlenen sanat uygulamacılarından yüksek öğrenim görmüş olanlarla, 4 üncü fıkrasında belirlenen sahne uygulamacılarından lise, lise dengi veya yüksek öğrenim görmüş olanların emekli keseneğine esas başlangıç dereceleriyle yükselebilecekleri derecelerin tespitinde 36 ncı madde hükümleri uygulanır

1309 ve 1310 sayılı kanunlarda yazılı orkestra yönetim kurulu, teknik kurul ve sanat ve yönetim kurulu tarafından tespit edilen ücretler ek geçici 12 ve 13 üncü maddelerde yazılı personelin halen almakta oldukları brüt aylık tutarlarından az olduğu takdirde, ilgililerin ücretleri bu aylık seviyesine yükselinceye kadar aradaki fark ödenmeye devam olunur. Bunların, ücretlerinin azaltılmış olması, emeklilik keseneğine esas aylık derece ve kademeleri yönünden kazanılmış haklarını ihlal etmez.

Ek geçici 12 nci maddenin (B) bendinin 2 nci fıkrasında belirtilen sanatkarlardan 4 yıllık yüksek öğrenim üstü öğrenim yapan sanatkarlar ve daha ileri uzmanlık öğrenimi yapan sanatkarlarla, 3 üncü fıkrada belirlenen sanat uygulamacılarından yüksek öğrenim görmüş olanlarla 4 üncü fıkrasında belirlenen sahne uygulamacılarından lise, lise dengi veya yüksek öğrenim görmüş olanların emekli keseneğine esas başlangıç dereceleriyle yükselebilecekleri derecenin tespitinde 36 ncı madde hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamına giren personelin intibakları bir defa da ek geçici 2, 3 ve 4 üncü maddeler hükümlerine göre yapılır ve bu iki intibaktan personelin lehine olan esas alınır.

Devlet sanatçıları ve sanatkarlar:³²³

Ek Geçici Madde 16 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Değişik: 12/2/1982 - 2595/16 md.)

Teknik bünyeye dahil olmayan ve haklarında Devlet Memurları Kanunu hükümlerinin uygulanması gerekenler hariç, bu Kanunun Ek Geçici 12, 13 ve 14 üncü maddeleri kapsamına dahil personel ile Kültür ve Turizm Bakanlığının sanatla ilgili merkez ve taşra birimlerine bağlı olarak çalışan orkestra, koro ve topluluk sanatçıları, sanatkarları ve sanatçı öğretmenleri

---

³²³ 2/9/1983 tarih ve 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi ile getirilen istisna: "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik ek geçici 16 ncı maddesine göre üniversitelere bağlı konservatuvarlarda istihdam edilecek sanatçılar için kadro şartı aranmaz."

ile Devlet sanatçıları söz konusu maddelerin mali hükümlerine bağlı kalınmaksızın sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler.³²⁴

Sanatçı sıfatını kazananlardan yönetici kadrolara atananlar da, bu kadrolar karşılık gösterilmek suretiyle sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler.

(Değişik: 22/8/1989 – KHK-378/5 md.) Yukarıdaki fıkralara göre sözleşmeli olarak çalıştırılacakların sözleşme esasları, bunlara ödenebilecek ücretin üst sınırları ve sağlanacak sosyal yardımlar ile diğer mali haklar; Cumhurbaşkanınca kararlaştırılır.³²⁵

(Değişik: 9/4/1990 – KHK-418/14 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/12 md.) Bu şekilde sözleşme ile çalıştırılanlar, kesenekleri kendilerince ve kesenek karşılıkları da kurumlarınca karşılanmak üzere, T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler. Sanatçı, Sanatkar, Sanatçı Öğretmenler ile Devlet sanatçılarının emeklilik kesenekleri bu Kanuna ekli (I) sayılı Ek gösterge cetvelinde kadroları teknik hizmetler sınıfında yer alan mühendisler için öngörülen ek göstergeler esas alınır. Ancak yönetici kadrolar karşılık gösterilerek sözleşme ile çalıştırılanların emeklilik kesenekleri bu kadrolar için saptanmış bulunan ek göstergelerden düşük olamaz.

Genelkurmay Başkanlığı Mehteran Bölüğü Sanatkarları:

Ek Geçici Madde 17 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; 30/5/1974 – KHK-12; Aynen kabul: 15/5/1975 - 1987/2 md.)

Genelkurmay Başkanlığı Mehteran Bölüğü sanatkarları hakkında kendi özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar aşağıdaki hükümler uygulanır.

A) Sözü edilen sanatkarların aylıklarının hesabında bu kanuna ekli gösterge tablosu esas alınır.

B) Bu Kanunun derece yükselmesi ve kademe ilerlemesine ilişkin hükümleri gözönünde bulundurulmak suretiyle;

1) Stajyerler 10 uncu derecenin ilk kademesinden işe başlarlar ve bu derecenin son kademesine,

2) Sanatkarlar 9 uncu derecenin ilk kademesinden işe başlar, birinci derecenin son kademesine,

kadar yükselebilirler.

Bunların intibakları ek geçici 15 inci maddedeki hükümler dairesinde yapılır.

---

³²⁴ 4/3/1987 tarih ve 272 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Birinci fıkrada yer alan "Kültür ve Turizm Bakanlığının sanatla ilgili merkez ve taşra birimlerine bağlı olarak çalışan orkestra, koro ve topluluk sanatçıları" ibaresi eklenmiştir.

³²⁵ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "ilgili bakanlığın önerisi ve Maliye ve Gümrük Bakanlığının görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

Bu Kanuna tabi kurumlarda işçi statüsünde çalışanlar ile sözleşmeli personel hakkında uygulanacak hükümler:

Ek Geçici Madde 18 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011 - 6111/117 md.)

657 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan kurumlar mensuplarına uygulanacak katsayı:

Ek Geçici Madde 19 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.)

Bu Kanunun ek geçici 6, 7, 9, 12, 13 ve 14 üncü maddelerinde yazılı olanların aylık miktarlarının tesbitinde de Genel Bütçe Kanunu ile Devlet memurları için kabul olan katsayı uygulanır.

Memur Yardımlaşma Kurumu Keseneği:

Ek Geçici Madde 20 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 12/2/1982 - 2595/19-a md.)

Ek geçici 7, 9, 12,13 ve 14 üncü maddeler kapsamına giren personele, bu kanuna tabi memurlara, ödenenler dışında ödeme yapılamıyacağı ve bunlara uygulanacak diğer hükümler:

Ek Geçici Madde 21 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Değişik: 15/5/1975 - 1897/2 md.)

(Değişik: 22/10/1981 - 2543/1 md.) Ek Geçici 7, 9, 12, 13 ve 14 üncü maddeler kapsamına giren personele bu Kanuna tabi memurlara ödenenler dışında herhangi bir ödeme yapılamaz. Ancak, 440 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi hükümleri ile 30. ve geçici 7 nci maddesindeki haklar saklıdır.

178 inci maddenin, (1, 2, 3 üncü derece yönetici kadrolarında bulunanlara fazla mesai ödenmez) hükmü, TRT'nin haber ve program hizmetlerinde çalışan elemanlarla Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi personeline uygulanmaz.

Bu Kanunun : İkinci görev yasağı, ikinci görev verilecek memurlar ve görevler ders görevi ve konferans ücreti, iş güclüğü zammı, iş riski zammı, mali sorumluluk tazminatı (Kasa açığından sorumlu olan veznedarlar, nakit ve kıymet muhafızları ve diğer görevlilere verilen kasa tazminatları) eleman temininde güçlük zammı, avukatlık ücreti, fazla çalışma ücreti ile diğer özlük ve sosyal haklarla ve istihdan şekilleriyle ilgili hükümleri birinci fıkrada yazılı personel hakkında da uygulanır.

Ek geçici 12 nci ve 13 üncü maddeler kapsamına giren personel hakkında 5441, 1309, 1310, 37 ve 6940 sayılı kanunların bütün hükümleri aynen uygulanır, Devlet Tiyatroları, Devlet Opera ve Balesi, Senfoni Orkestraları ve Devlet Konservatuvarlarında görevli sanatkar ve sanatkar yöneticileri ile, belediyelere bağlı tiyatro,

opera ve orkestralarda görevli sanatkarların sahne ve sanatla ilgili çalışmalarında bütün hizmetlerin yürütülmesinde başka iş ve hizmet yasağına ilişkin hükümler uygulanmaz.

Ek Geçici Madde 22 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 23 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 24 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 25 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.)

Yasama organı üyeleriyle dışardan atanan bakanlardan emekliliklerini devam ettirenler, Yasama organından veya memuriyetten emekli olanların, kazanılmış haklarını teşkil eden emekli keseneklerine, esas olan derecelerine gösterge tablosunda tekabül eden dereceler üzerinden intibakları yapılır ve emeklilikleri düzenlenir.

Ek Geçici Madde 26 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 27 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga 15/5/1975 - 1897/2 md.)

36 ncı maddenin (A) bendinin 11 inci fıkrasında sayılan memurlukları özel kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine dayanılarak almış bulunanların durumları:

Ek Geçici Madde 28 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Doktora Master ve Uzmanlık yapanların intibaklarında değerlendirilecek süre:

Ek Geçici Madde 29 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga; 15/5/1975 - 1897/2 md.)

Ek Geçici Madde 30 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Bu Kanun kapsamı dışında kalan kurumlar personeline 68 inci maddenin uygulanacağı:

Ek Geçici Madde 31 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Değişik: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.)

Kendi özel kanunları çıkıncaya kadar bu Kanun kapsamı dışında kalıp da aylıklarını bu Kanuna göre almakta olan ve bu kanunun ek geçici 6, 9, 10, 12, 13 ve 14 üncü maddeleri kapsamına giren kurumlarda, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına 68 inci maddedeki şartlar ve atanmasındaki usule göre aşağı derecelerden memur atanabilir.

Ek Geçici Madde 32 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 33 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 34 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 35 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 36 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 15/5/1975 - 1897/2 md.)

Ek Geçici Madde 37 – (Ek: 31/7/1970 - 1327/90 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 38 – (Ek: 1/9/1972 - KHK 1/1. md.; İptal: 23/10/1972 tarihli ve 7/5225 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı.)

Memurlardan üst derecede öğrenim sayılmayan mesleki öğrenim görenlere kademe ilerlemesi uygulanacağı:

Ek Geçici Madde 39 – (Ek: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.; Mülga: 15/5/1975 - 1897/2 md.)

Dışışleri Bakanlığı dış kuruluşlarında çalışan hizmetlilerin intibakı:

Ek Geçici Madde 40 – (Ek: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

İntibaklar sırasında görevde olmayanlar hakkında uygulanacak işlem:

Ek Geçici Madde 41 – (Ek: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Mecburi hizmetlilerin yükümlülüklerinin ortadan kalkması:

Ek Geçici Madde 42 – (Ek: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

1, 2, 3 ve 4 üncü derece görevlere 1/12/1971 tarihinden sonra atananların bu görevlerde evvelce geçen sürelerinin değerlendirilmesi:

Ek Geçici Madde 43 – (Ek: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Aylık ve yevmiye tutarları arasındaki farkın tanımı:

Ek Geçici Madde 44 – (Ek: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

İntibak işlemlerini yapacak mercii:

Ek Geçici Madde 45 – (Ek: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.; Mülga: 15/5/1975 - 1897/2 md.)

68 inci madde uyarınca yapılacak atamalarda dikkate alınacak süreler:

Ek Geçici Madde 46 – (Ek: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı ile Geliştirilecek Haşhaş İkame Bölgesi Teşkilatında çalıştırılacakların istihdam esasları:

Ek Geçici Madde 47 – (Ek: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 48 – (Ek: 23/12/1972 – KHK-2/4 md.)³²⁶

Özel kanununda değişiklik yapılmaya kadar;

a – MİT Müsteşarlığında özel görevlerin ifası için sözleşmeli olarak çalıştırılacaklar hakkında 4 üncü maddedeki sözleşmeli personel istihdamına ilişkin şartlar aranmaz. Bunların hizmete alınmalarında, Cumhurbaşkanı yetkilidir.

b - MİT Mensuplarından Teşkilat'ta çalışmalarında hizmetin gereği olarak sakınca görülenler, (...) ³²⁶ başka bir göreve, Cumhurbaşkanının onayı ile atanırlar.

Ek geçici 8 inci madde kapsamına girenlerin intibakı:

---

³²⁶ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 182 nci maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Başbakan" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiş, (b) bendinde yer alan "Başbakanlık Teşkilatında" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve "MİT Müsteşarlığının teklifi ve Başbakanın" ibaresi "Cumhurbaşkanının" şeklinde değiştirilmiştir.

Ek Geçici Madde 49 – (Ek: 30/5/1973 – KHK-5/18 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek geçici 40 ıncı madde kapsamına girenlerin intibakı:

Ek Geçici Madde 50 – (Ek: 8/10/1973 – KHK-8/22 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 51 – (Ek: 8/10/1973 – KHK-8/22 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 52 – (Ek: 8/10/1973 – KHK-8/22 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 53 – (Ek: 8/10/1973 – KHK-8/22 md.; Mülga: 15/5/1975 - 1897/2 md.)

Ek Geçici Madde 54 – (Ek: 19/2/1980 - 2261/5 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 55 – (20/2/1979 - 2182/1 md. ile gelen Ek Geçici 1 inci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 56 – (20/2/1979 - 2182/1 md. ile gelen Ek Geçici 2 nci md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 57 – (20/2/1979 - 2182/1 md. ile gelen Ek Geçici 3 üncü md. hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 58 – (26/6/1984 – KHK-241/15 md. ile gelen ek geçici madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Ek Geçici Madde 59 – (Ek: 28/12/1994 - 4065/2 md.)

Bu kanuna tabi kurumlarda halen sürekli işçi statüsü veya sözleşmeli statüde çalışmakta olan Ahıska Türkleri ve Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulan soydaşlardan Türk vatandaşlığına geçmiş olup bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 1995 yılı sonuna kadar memurluğa geçmek için yazılı olarak başvuranlar, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri tavanı aşmamak kaydı ile bu Kanunun Ek Geçici 1, 2 ve 3 üncü maddeleri hükümlerine göre; 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri de dikkate alınarak

derece ve kademeleri tespit edilmek suretiyle sınav şartı aranmaksızın boş memur kadrolarına intibak ettirilebilirler.

Bu Kanunun yayımı tarihinden sonra hizmete alınan Ahıska Türkleri ve Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulan soydaşlardan Türk vatandaşlığına geçmiş olanlardan göreve başladıkları tarihten itibaren 6 ay içinde memurluğa geçmek için yazılı olarak başvurular hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

Ek Geçici Madde – (Ek: 9/4/1990 – KHK-418/15 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile.)

Ek Geçici Madde – (Ek : 22/9/1991 – KHK-458/1 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Yürürlükten kaldırılan hükümler:

Madde 237 – Bu kanunun birinci maddesi kapsamına giren kurumlardaki memurlar hakkında:

a) 31/3/1926 tarih ve 788 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri (238 inci maddenin 3 ve 4 üncü fıkralarında söz konusu edilen maddelerin düzenlediği konularla ilgili hükümler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izliyen mali yıl başına kadar saklı kalmak şartıyla) bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

b) **(Değişik: 31/7/1970 - 1327/91 md.)** 20/6/1927 tarih ve 1108 sayılı, 30/6/1939 tarih ve 3656 sayılı, 28/2/1959 tarih ve 7244 sayılı kanunlarla bu kanunların ek ve tadilleri, 23 Temmuz 1965 tarihinden evvel ve sonra yürürlüğe giren teşkilat kanunları ile diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri ve Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını, ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenliyen hükümler Genel Kadro Kanununun yürürlüğe girdiği ayın son gününden itibaren yürürlükten kalkar.

c) **(Ek: 31/7/1970 - 1327/91 md.)** Ancak, Atom Enerjisi Komisyonunda hangi hizmetlerin 234 sayılı Kanun hükümleri uyarınca sözleşme ile yürütülmesine devam olunacağı Atom Enerjisi Komisyonunun teklifi üzerine Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığının mütalaası alınmak suretiyle Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

d) **(Ek : 31/7/1970 – 1327 /91 md.)** 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu hükümleri saklıdır.

e) **(Ek : 31/7/1970 – 1327/91 md.)** 30/9/1960 tarihli ve 91 sayılı Kanunun 17 ve 19 uncu maddeleri, 12/10/1960 tarihli ve 99 sayılı Kanunun 1 inci maddesi, 933 sayılı Kanunun 4 ve 8 inci maddeleri hükümleri saklıdır.

Hizmet sözleşmesi esasları Bakanlar Kurulu kararı ile tespit olunur.

f) (Ek : 25/6/1973 – 1757/224 md.) Toprak ve Tarım Reformu Kanununun 189, 191, 192, 193, 195, 197, 199 ve 200 üncü maddeleri hükümleri saklıdır.³²⁷

Kanunun yürürlüğe girmesi:

Madde 238 – (Mülga : 23/12/1972 – KHK-2/5)

Madde 239 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

I SAYILI CETVEL

(Ek: 9/4/1990-KHK-418/3 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E.1990/22, K.1992/6 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994-KHK-527/3 md.) (Değişik:1/7/2022-7417/6 md.)

HİZMET SINIFLARI İTİBARIYLA UNVAN VEYA AYLIK ALINAN DERECELERE GÖRE EK GÖSTERGELER

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
I- GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI		
a) aa) Diyanet İşleri Başkanı		9000
bb) Başbakanlık Müsteşarı, Bakan Yardımcısı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı	1	8000
b) Müsteşarlar, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri	1	7800
c) Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkanı, Devlet Personel Başkanı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı, Toplu Konut İdaresi Başkanı, Gelir İdaresi Başkanı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı, Kentsel Dönüşüm Başkanı ³²⁸	1	7600
d) GAP İdaresi Başkanı, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı, Konya Ovası Projesi Bölge	1	7000

³²⁷ Anayasa Mahkemesinin 19/10/1976 tarihli ve E. 1973/42, K.1976/48 sayılı Kararı ile 25/6/1973 tarihli ve 1757 sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanunu iptal edilmiştir.

³²⁸ 7/11/2023 tarihli ve 7471 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle Ekli (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin; "I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (c) bendine "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı" ibaresinden sonra gelmek üzere "Kentsel Dönüşüm Başkanı" ibaresi ve (d) bendine "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı," ibaresinden sonra gelmek üzere "Kentsel Dönüşüm Başkan Yardımcısı," ibaresi eklenmiştir.

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
<p>Kalkınma İdaresi Başkanı, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı, Kalkınma Araştırmaları Merkezi Başkanı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Araştırmaları Merkezi Başkanı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı, Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanı, Başbakan Başmüşaviri, Başbakanlık Müsteşar Yardımcıları, Diyanet İşleri Başkan Yardımcıları, Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı, Mushafları İnceleme ve Kıraat Kurulu Başkanı, Diyanet Akademisi Başkanı, Büyükelçi ve Daimi Temsilci unvanını kazanmış olanlar, Müsteşar Yardımcıları, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreter Yardımcısı ve Genel Müdürler, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanı, Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu Başkanı, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu Başkanı, Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı, Strateji Geliştirme Başkanları, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkan Yardımcısı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Başkan Yardımcısı, Kentsel Dönüşüm Başkan Yardımcısı, Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkan Yardımcısı, Bakanlıklar merkez teşkilatına dahil Kurul Başkanları, Bakanlık Rehberlik ve Teftiş Başkanları, Bakanlık Rehberlik ve Denetim Başkanları, Bakanlık Denetim Hizmetleri Başkanları, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanı, Hazine Müsteşarlığı Bankalar Yeminli Murakıpları Kurulu Başkanı, Hazine Kontrolörleri Kurulu Başkanı, Denizcilik Müsteşarlığı Teftiş Kurulu Başkanı ile Sigorta Denetleme Kurulu Başkanı, Türk Patent ve Marka Kurumu Başkanı, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanı, Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanı, Sosyal Güvenlik Kurumu Rehberlik ve Teftiş Başkanı, Diyanet İşleri Başkanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanı, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanı, Helal Akreditasyon Kurumu Genel Sekreteri³²⁸³²⁹</p>		
<p>e) Başbakan Müşavirleri, Adalet Bakanlığı Bakanlık Yüksek Müşavirleri, Türkiye İstatistik Kurumu Başkan Yardımcıları, Toplu Konut İdaresi Başkan Yardımcıları</p>	1	5900
<p>f) Bakanlar Kurulu Sekreteri, Başbakanlık Başkanları, Avrupa Birliği Bakanlığı Başkanları, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkan Yardımcıları ile Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezi Başkanları,</p>	1	5400

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
Başbakanlık Özel Kalem Müdürü, Adli Tıp Kurumu Başkanı, Milli Kütüphane Başkanı, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Üyesi, Yükseköğretim Kurulu Genel Sekreteri, Büyükşehir Belediye Genel Sekreteri, Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi, GAP İdaresi Başkan Yardımcısı, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkan Yardımcısı, Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkan Yardımcısı, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkan Yardımcısı, (...) ³²⁹ Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkan Yardımcısı, Vergi Dairesi Başkanı (Ankara, İstanbul, İzmir)		
g) En az üç yıl süreli yükseköğretim veren fakülte ve yüksekokulları bitirerek mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonunda (veya yüksek öğrenimli olup, özel kanunların öngördüğü şartları taşıyanlardan en az sekiz yıl mesleki görev yaptıktan sonra yine bu kanunların öngördüğü usule göre seçilerek) atanan Başbakanlık, Bakanlık, Müsteşarlık, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Bağımsız Genel Müdürlük ve Büyükşehir Belediyesiyle Büyükşehir Belediye sınırları içindeki İlçe Belediyeleri Müfettişleri, Başbakanlık Uzmanları, Adalet Uzmanları, Seçim Uzmanları, Milli Savunma Uzmanları, İçişleri Uzmanları, Dışişleri Uzmanları, Çalışma Uzmanları, Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanları, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanları, Kültür ve Turizm Uzmanları, Aile ve Sosyal Politikalar Uzmanları, İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanları, Sanayi ve Teknoloji Uzmanları, Çevre ve Şehircilik Uzmanları, Gençlik ve Spor Uzmanları, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzmanları, Gümrük ve Ticaret Uzmanları, İhracatı Geliştirme Uzmanları, Orman ve Su İşleri Uzmanları, Diyanet İşleri Uzmanları, Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanları, Devlet Personel Uzmanları, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzmanları, Afet ve Acil Durum Yönetimi Uzmanları, Devlet Gelir Uzmanları, Tapu ve Kadastro Uzmanları, Meteoroloji Uzmanları, Basın ve Enformasyon	1 2 3 4 5 6 7 8	4200 3600 2800 2200 1900 1750 1550 1450

³²⁹ 21/11/2024 tarihli ve 7533 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi ile bu bölümün (f) bendinde yer alan "Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Başkan Yardımcısı," ibaresi çıkarılmış, (d) bendinde yer alan "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkan Yardımcısı," ibaresinden sonra gelmek üzere "Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Başkan Yardımcısı," ibaresi eklenmiştir.

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
Uzmanları, Yüksek Kurum Uzmanları, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Uzmanları, Savunma Sanayii Uzmanları, Vakıf Uzmanları, Sınai Mülkiyet Uzmanları, TİKA Uzmanları, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Uzmanları, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Uzmanları, Yazma Eser Uzmanları, İstihdam Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları, Bakanlık ve Bağlı Kuruluşların Avrupa Birliği Uzmanları, Göç Uzmanları, Yükseköğretim Kurulu Uzmanları, Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzmanları, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Uzmanları, Dışişleri Meslek Memurları ile Konsolosluk ve İhtisas Memurları, Maliye Bakanlığı Vergi Müfettişleri ile Hazine Müsteşarlığı Bankalar Yeminli Murakıpları ve Hazine Kontrolörleri, Hazine Uzmanları, Sigorta Denetleme Uzmanları ile Aktüerleri, Dış Ticaret Uzmanları, Avrupa Birliği İşleri Uzmanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş ve İş Güvenliği Müfettişleri ve Bakanlıkların Merkez Teşkilatına dahil Genel Müdürlükleri Kontrolörleri ve İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri ile Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişleri, Sosyal Güvenlik Uzmanları, Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanları, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzmanları, Denizcilik Uzmanları, Sağlık Uzmanları ve Sağlık Denetçileri, Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettişleri, Türkiye İstatistik Kurumu Uzmanları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçileri ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre atanan İç Denetçiler, Milli Eğitim Uzmanları, Bakanlık Maarif Müfettişleri ve Maarif Müfettişleri, Aile ve Sosyal Politikalar Denetçileri, Gençlik ve Spor Denetçileri, Maliye Uzmanları, Helal Akreditasyon Uzmanları		
h) En az 3 yıl süreli yükseköğretim veren fakülte ve yüksekokulları bitirerek mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonunda atanan Gelir Uzmanları, İl İstihdam Uzmanları, Mali Hizmetler Uzmanları, Vergi İstihbarat Uzmanları, İçişleri Bakanlığı Planlama Uzmanları, İl Göç Uzmanları, Ürün Denetmenleri, Gümrük ve Ticaret Denetmenleri, Sosyal Güvenlik Denetmenleri, Defterdarlık Uzmanları kadrosuna atanmış olanlar	1 2 3 4 5 6	3600 3000 2200 2100 1800 1700

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
	7	1500
	8	1400
1) Bölge müdür yardımcısı, il müdür yardımcısı, ilçe müdürü, daire başkan yardımcısı, başkan yardımcısı, şube müdürü, sayman, şube müdür yardımcısı, müdür yardımcısı, sayman yardımcısı, hazine sayman yardımcısı, yüksekokul sekreteri, enstitü sekreteri, merkez sekreteri, kurum sekreteri, birlik sekreteri, savunma sekreteri, genel sekreter, genel sekreter yardımcısı, sivil savunma uzmanı kadrolarında bulunanlar, diğer müdür ve başkan unvanlı kadrolar ile bunların yardımcıları, (II) sayılı Cetvelde sayılan unvanların birinci derece dışındaki kadrolarında bulunanlar	1	3600
	2	3000
	3	2200
	4	2100
i) Bu sınıfa dahil olup da yukarıda sayılanlar dışında kalanlardan,		
1. Yükseköğrenim mezunları	1	2800
	2	2200
	3	1700
	4	1400
2. Diğerleri	1	2100
	2	1700
	3	1400
	4	1250
II- TEKNİK HİZMETLER SINIFI		
a) Kadroları bu sınıfa dahil olup, en az 4 yıl süreli yükseköğretim veren fakülte veya yüksekokullardan mezun olarak yürürlükteki hükümlere göre Yüksek Mühendis, Mühendis, Yüksek Mimar, Mimar, Peyzaj Mimarı ve İç Mimar ile şehir plancısı ve Bölge Plancısı unvanını almış olanlar ³³⁰	1	4200
	2	3600
	3	2800
	4	2200

³³⁰ 30/3/2023 tarihli ve 7446 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu bentte yer alan “ve Mimar” ibaresi “, Mimar, Peyzaj Mimarı ve İç Mimar” şeklinde değiştirilmiştir.

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
	5	1900
	6	1750
	7	1550
	8	1450
b) Kadroları bu sınıfa dahil olup, en az 4 yıl süreli yükseköğretim veren fakülte ve yüksekokullardan mezun olarak yürürlükteki hükümlere göre Jeolog, Hidrojeolog, Hidrolog, Jeomorfolog, Jeofizikçi, Fizikçi, Matematikçi, İstatistikçi, Yöneylemci (hareket araştırmacısı), Matematiksel İktisatçı, Ekonomici ve Kimyager unvanını almış olanlarla Teknik Yüksek Öğretmen Okulu mezunları	1	3600
	2	3000
	3	2200
	4	2100
	5	1800
	6	1700
	7	1500
	8	1400
c) Kadroları bu sınıfa dahil olup da yukarıda sayılanlar dışındaki yükseköğrenim mezunları ile Yüksek Tekniker ve Tekniker unvanını almış olanlar	1	2800
	2	2200
	3	2100
	4	1700
d) Kadroları bu sınıfa dahil olup da yukarıda sayılanlar dışında kalanlar	1	2100
	2	1700
	3	1400
	4	1250
III- SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI		
a) Uzman Tabip, Tabip, Diş Hekimi, Uzman Veteriner Hekim, Veteriner Hekim, Eczacı, Biyolog, Tıpta Uzmanlık Tüzüğünde belirtilen dallarda uzmanlık belgesi alanlar veya bu dallarda uzmanlık unvanını doktora aşaması ile kazanmış bulunanlar	1	4200
	2	3600
	3	2800
	4	2200

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
	5	1900
	6	1750
	7	1550
	8	1450
b) Yükseköğrenim mezunları	1	3600
	2	3000
	3	2200
	4	2100
	5	1800
	6	1700
	7	1500
	8	1400
c) Kadroları bu sınıfa dahil olup da yukarıda sayılanlar dışında kalanlardan diğerleri	1	2100
	2	1700
	3	1400
	4	1250
IV- (EĞİTİM VE ÖĞRETİM HİZMETLERİ SINIFI) Kadroları bu sınıfa dahil olanlardan;		
Öğretmen	1	3600
	2	3000
	3	2200
	4	2100
	5	1800
	6	1700

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
	7	1500
	8	1400
V- AVUKATLIK HİZMETLERİ SINIFI Kadroları bu sınıfa dahil olanlardan	1	3600
	2	3000
	3	2200
	4	2100
	5	1800
	6	1700
	7	1500
	8	1400
VI- DİN HİZMETLERİ SINIFI Kadroları bu sınıfa dahil olanlardan;		
	1	3600
	2	3000
	3	2200
	4	2100
a) Yükseköğrenim mezunları	5	1800
	6	1700
	7	1500
	8	1400
b) Diğerleri	1	2100
	2	1700
	3	1400
	4	1250
VII- EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI		
a) Emniyet Genel Müdürü	1	7600

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
b) Teftiş Kurulu Başkanı, Polis Akademisi Başkanı ve Emniyet Genel Müdür Yardımcıları, Ankara, İstanbul, İzmir İllerinin İl Emniyet Müdürleri	1	6400
c) Daire Başkanları ile Diğer Birinci Sınıf Emniyet Müdürleri	1	5400
d) Kadroları bu sınıfa dahil olup da Emniyet Müdürü sıfatını kazanmış olanlar ile emniyet amirleri	1	4800
	2	4200
	3	3600
	4	3000
e) Başkomiser ile Komiser Yardımcısı rütbesi arasında olanlar	1	4200
	2	3600
	3	3000
	4	2200
f) Kadroları bu sınıfa dahil olup da, yukarıda sayılanlar dışında kalanlardan;		
aa) Yükseköğrenim mezunları	1	3600
	2	3000
	3	2200
	4	2100
	5	1800
	6	1700
	7	1500
	8	1400
bb) Diğerleri	1	2100
	2	1700
	3	1400
	4	1250

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
VIII- MÜLKİ İDARE AMİRLİĞİ HİZMETLERİ SINIFI		
a) Müsteşar, Vali	1	7800
b) Birinci Sınıf Mülki İdare Amirlerinden (Genel İdare Hizmetleri Sınıfında aynı görev unvanları için belirlenen ek gösterge rakamlarından düşük olmamak üzere)	1 inci derecenin 4 üncü kademesi	6400
	1 inci derecenin 4 üncü kademesi	5400
c) Kadroları bu sınıfa dahil olup da; yukarıda sayılanlar dışında kalanlar (1 inci derecenin kademelerinden aylık alanlar için Genel İdare Hizmetleri Sınıfında aynı görev unvanları için belirlenen ek gösterge rakamlarından düşük olmamak üzere)	1	4600
	2	4200
	3	3600
	4	2900
	5	2800
	6	2200
	7	2100
	8	1900
	9	1750
IX- YARDIMCI HİZMETLER SINIFI		
Kadroları bu sınıfa dahil olanlardan	1-4 dereceler	600

II SAYILI CETVEL

(Ek cetvel: 9/4/1990 – KHK-418/3 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E.1990/22, K.1992/6 sayı kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994 – KHK-527/3 md.) (Değişik:1/7/2022-7417/6 md.)

**KADROLARI GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFININ BİRİNCİ
DERECESİNDE BULUNANLARIN EK GÖSTERGELERİ**

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
1- BAŞBAKANLIK VE BAKANLIKLARDA		
a) Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkan Yardımcısı, Vergi Denetim Kurulu Başkan Yardımcısı, Milli Kütüphane Başkan Yardımcısı, Genel Müdür Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri, Hazine ve Maliye Bakanlığı Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı (Ana ve Yardımcı Hizmet Birimi), Yüksek Fen Kurulu Üyesi, Millî Eğitim Bakanlığı Bilgi İşlem Grup Başkanı ile İnşaat ve Emlak Grup Başkanı	1	4400
b) Başbakanlık Müşaviri, Başbakanlık Başkan Yardımcısı, Bakanlık Müşaviri, Başbakanlık Basın Müşaviri, Elçi – Müsteşar, I. Sınıf Başkonsolos, Büyükelçilik I. Müsteşarı, Daire Başkanı, Dış Politika Danışma Kurulu Üyesi, Dışişleri Bakanlığı Eğitim Merkezi Sekreteri, İl İdare Kurulu üyesi, Bakanlık İl Müdürleri ile Ankara, İstanbul ve İzmir illerindeki diğer Bakanlık İl Müdürleri, Bakanlık Bölge Müdürü, Maliye Başkanı, Milli Emlak Dairesi Başkanı, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı, Avrupa Birliği Bakanlığı Daire Başkanları, Serbest Bölge Müdürü, Genel Müdürlük ve Başkanlık Daire Başkanı, Millî Eğitim Bakanlığı Grup Başkanı	1	4200
2- YARGI KURULUŞLARI, BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLAR İLE YÜKSEK ÖĞRETİM KURULUŞLARINDA		
a) Devlet Personel Başkanlığı Başkan Yardımcısı, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkan Yardımcısı, Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu Başkan Yardımcısı, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu Başkan Yardımcısı, Türk Patent ve Marka Kurumu Başkan Yardımcısı, Atom Enerjisi Kurumu Başkan Yardımcısı, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkan Yardımcısı, Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkan Yardımcısı, Adli Tıp Kurumu Başkan Yardımcısı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Denetleme Kurulu Başkanı ile Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Başkan Yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı, Teftiş ve Kontrol Kurulu Başkanı, Teftiş ve Tetkik Kurulu	1	4400

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
Başkanı, Genel Müdürlük Rehberlik ve Teftiş Başkanı, Genel Müdür Yardımcısı, I. Hukuk Müşaviri, Vakıflar Meclisi Üyesi, Hazine Müsteşarlığı Daire Başkanı (Ana ve Yardımcı Hizmet Birimi), Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Daire Başkanı, Gelir İdaresi Daire Başkanı, Türkiye İstatistik Kurumu Daire Başkanı, Sosyal Güvenlik Kurumu Aktüerya ve Fon Yönetimi Daire Başkanı, Sosyal Güvenlik Kurumu İnsan Kaynakları Daire Başkanı, Sosyal Güvenlik Kurumu Destek Hizmetleri Daire Başkanı, Sosyal Güvenlik Kurumu İnşaat ve Emlak Daire Başkanı, Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı, Yükseköğretim Kurulu Genel Sekreter Yardımcısı, Üniversite Genel Sekreteri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanı		
b) Yönetim Kurulu Üyesi, A.O.Ç. Müdürü, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Genel Sekreter Müşaviri, Türkiye Yazma Eserler Başkanlığı Daire Başkanı, Türkiye Yazma Eserler Başkanlığı Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürü, Türkiye Yazma Eserler Başkanlığı Bölge Müdürü, Türkiye Yazma Eserler Başkanlığı Müşaviri, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Daire Başkanı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Daire Başkanı, Vergi Dairesi Başkanı, Sosyal Güvenlik İl Müdürü (Ankara, İstanbul, İzmir), Üniversitelerarası Kurul Sekreteri, Müşavir (Müsteşarlıklarda), Türkiye İstatistik Kurumu Bölge Müdürü, Daire Başkanı, Gelir İdaresi Grup Başkanı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Grup Başkanı, Tapu ve Kadastro Bölge Müdürü, Diyanet İşleri Başkanlığı Başkanlık Müşavirleri, Diyanet İşleri Başkanlığı Daire Başkanı, Din İşleri Yüksek Kurulu Sekreteri, İl Müftüsü, Diyanet İşleri Başkanlığı Dinî Yüksek İhtisas Merkezi Müdürü, Mushafları İnceleme ve Kıraat Kurulu Üyesi, Sosyal Güvenlik Kurumu Daire Başkanları, Sayıştay Başkanlığı Birim Başkanı, Sayıştay Başkanlığı Strateji Geliştirme Birim Başkanı	1	4200
3- MAHALLİ İDARELER İLE BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLARDA		
Büyükşehir Belediye Teftiş Kurulu Müdürü, Büyükşehir Belediye Genel Sekreter Yardımcısı, Teftiş Kurulu Başkanı, Genel Müdür Yardımcıları	1	4200

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
4- BAŞBAKANLIK VE BAKANLIKLARDA		
Hukuk Müşaviri, Bakanlık Özel Kalem Müdürü, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, Başbakanlık Merkez Teşkilatında Araştırmacı, Dışişleri Bakanlığı Özel Müşaviri, Savunma Sekreteri, Bütçe Dairesi Başkanı, Saymanlık Müdürü, Bakanlık İl Müdürü, Askeri Defterdar, Muhasebe Müdürü, Muvazzaf Uzlaşma Komisyonu Başkanı, Milli Emlak Müdürü, Cezaevi Müdürü, Denetimli Serbestlik Müdürü, Nüfus ve Vatandaşlık Müdürü, İl Sosyal Etüt ve Proje Müdürü, Bayındırlık ve İskan Müdürü, İstanbul Atatürk Kültür Merkezi Müdürü, Müze Müdürü (İstanbul Topkapı), Okul Müdürü (Unvanlılar dahil), Maliye Kursu Müdürü, Muhakemat Müdürü, Hastane Müdürü, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkan Yardımcısı, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Bölge Laboratuvar Müdürü, Gemi Sürvey Kurulu Başkanı, İstanbul Validebağ Sanatoryum ve Öğr. Hst. Başk., Sivil Savunma Koleji Müdürü, Defterdar Yardımcısı, Ekonomi Bakanlığı Bölge Müdür Yardımcısı ve Serbest Bölge Müdür Yardımcısı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Bölge Müdür Yardımcısı, Mal Müdürü, Emlak Müdürü (Maliye Bakanlığı – Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı), Müze Başkanı (Kültür ve Turizm Bakanlığı)	1	3600
5- YARGI KURULUŞLARI BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLAR İLE YÜKSEKÖĞRETİM KURULUŞLARINDA		
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Denetleme Kurul Üyesi, Başhukuk Müşaviri, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkanlık Müşavirleri ile Basın Müşaviri, Hukuk Müşaviri, İstatistik Müşaviri, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Müşaviri, Hazine Saymanı, Genel Sekreter, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkan Yardımcısı, R.S. Hıfzıssıhha Merkezi Başkanı, Bölge Müdürü, Bölge Müdür Yardımcısı, İl Müdürü, Afet ve Acil Durum Eğitim Merkezi Müdürü, Türkiye İstatistik Kurumunda Müdür, Diyanet İşleri Başkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, Diyanet İşleri Başkanlığı Özel Kalem Müdürü, Diyanet İşleri Başkanlığı Dinî İhtisas Merkezi Müdürü, Diyanet İşleri Başkanlığı Eğitim Merkezi Müdürü, Kur'an Eğitim Merkezi	1	3600

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
<p>Müdürü, İl Müftü Yardımcısı, İlçe Müftüsü, Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta İl Müdürü, Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta Müdürü, Sosyal Sigortalar Kurumu Sağlık İşleri İl Müdürü, Sosyal Sigortalar Kurumu Hastane Müdürü, Savunma Sekreteri, Tapu ve Kadastro Eğitim Müdürü, Yüksek Fen Kurulu Başkanı, Tetkik Kurulu Başkanı, Fen ve Tetkik Kurulu Başkanı, Araştırma Geliştirme Kurulu Başkanı, Tetkik ve İstişare Kurulu Başkanı, Devlet Opera ve Balesi Müdürü, Üniversite Genel Sekreter Yardımcısı, A.O.Ç. Müdür Yardımcısı, Araştırma ve Teknik Eğitim Merkezi Başkanı, S.S.K. Sağlık Meslek Lisesi Müdürü, Yurt Müdürü, Tapu Müdürü, Kadastro Müdürü, Kentsel Dönüşüm Müdürü, Kambiyo Müdürü, Borsa Komiseri, Üniversite Hastaneleri Başmüdürü, Nükleer Araştırma Eğitim Merkezi Müdürü, Bölge Başmüdürü, Gelir İdaresi Grup Müdürü, Vergi Dairesi Müdürü, Bölge İstihbarat Müdürü, Bölge İnşaat Müdürü, Kandilli Rasathanesi Müdürü, Başmüdür, Güneydoğu Anadolu Fosfatları Grup Başkanı, Müessese Müdürü, İşletme Müdürü, Fabrika Müdürü, Kombina Müdürü, Üniversitelerarası Kurul Genel Sekreter Yardımcısı, Fakülte Sekreteri, Şirket Müdürü, Enstitü Müdürü, Tesis Müdürü, Kırıkkale Yardımcı Tesisler Müdürü, Çiftlik Müdürü, Kuruluş Müdürü, Banka Şubesi Müdürü,³³¹ T.C. Ziraat Bankası, T. Emlak Bankası ve T. Halk Bankası Genel Müdürlüklerinde 1 inci derece kadrolu müdürlerden;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ticari Krediler Müdürü, - Sanayi Kredileri Müdürü, - Teşvik ve Geliştirme Kredileri Müdürü, - Zirai Krediler Müdürü, - Zirai Kalkınma Kredileri Müdürü, - Su Ürünleri Kredileri Müdürü, - Kooperatif Kredileri Müdürü, - Kooperatifler Müdürü, - İpotekli Krediler Müdürü, - Fon Kredileri Müdürü, - Para ve Tahvil Müdürü, - Tahvilat Müdürü, - Tevdiat ve Banka Hizmetleri Müdürü, 		

³³¹ 7/11/2023 tarihli ve 7471 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle Ekli (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "5- Yargı Kuruluşları Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yükseköğretim Kuruluşlarında" bölümüne "Kadastro Müdürü," ibaresinden sonra gelmek üzere "Kentsel Dönüşüm Müdürü," ibaresi eklenmiştir.

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
<p>- Para ve Menkul Kıymetler Müdürü, - Banka Hizmetleri Müdürü, - Dış Muameleler Müdürü, - Dış İlişkiler Müdürü, - İstihbarat Müdürü, - Proje Müdürü, - Genel Muhasebe Müdürü, - Muhasebe Müdürü, - Personel Müdürü, - Malzeme ve Satınalma Müdürü, - İnşaat Müdürü, - Emlak Müdürü, - İnşaat ve Proje Müdürü, - Emlak İşleri Müdürü, - Otomasyon Müdürü, - Bilgi İşlem Merkezi Müdürü, Özel Tarımsal Krediler Müdürü, Proje Değerlendirme Müdürü, Sistem Servisleri Müdürü, Bankacılık Hizmetleri Müdürü, Fon Yönetimi Müdürü, Eğitim Müdürü, Haberleşme ve Arşiv Müdürü, Planlama, Bütçe ve Kontrol Müdürü, Sosyal Hizmetler Müdürü, Sağlık Hizmetleri Müdürü, İştirakler Müdürü, Halkla İlişkiler Müdürü, Kurumsal Bankacılık Müdürü, Sermaye Piyasaları Müdürü, G.A.P. Kredileri Müdürü, Krediler Kanuni Takip Müdürü, Bireysel Bankacılık Müdürü, Bankacılık Kartları Müdürü, Elektronik Fon Transferi Müdürü, Matbaa Müdürü, Araştırma ve Geliştirme Müdürü, Kredi ve Risk İzleme Müdürü, İstihbarat ve Kredi Değerlendirme Müdürü, Emlak İşleri Müdürü, Merkez Muhasebe Müdürü, İstihbarat ve Proje Değerlendirme Müdürü, Bireysel ve Özel Bankacılık Müdürü, Mevduat ve Banka Hizmetleri Müdürü, İnşaat ve Emlak Müdürü, Araştırma, Geliştirme ve Planlama Müdürü, Kredi Pazarlama Müdürü, Dış İlişkiler Operasyon Müdürü, Dış Muhabir İlişkiler Müdürü, Hukuk İşleri Müdürü, Büro Müdürü ve Disiplin Kurulu Başkanı olanlar, Sosyal Güvenlik İl Müdürü, Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkan Yardımcısı, Yazma Eser Kütüphanesi Müdürü, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay Başkanlığı Müdürleri</p>		
<p>6- MAHALLİ İDARELER İLE BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLARDA</p>		
<p>Daire Başkanı,</p>	<p>1</p>	<p>3600</p>

UNVANI	Derece	Ek Göstergeler
Büyükşehir Belediye ile bağlı kuruluşlarındaki I. Hukuk Müşaviri, Belediye Başkan Yardımcısı, Boğaziçi İmar Müdürü, İl Afet ve Acil Durum Müdürü, Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlik Müdürü, Fen ve Tetkik Kurulu Başkanı		

III SAYILI CETVEL

**SAYIŞTAY BAŞKANI, DAİRE BAŞKAN VE ÜYELERİ İLE SAYIŞTAY
MESLEK MENSUPLARI
VE SAYIŞTAY SAVCI VE SAVCI YARDIMCILARININ EK
GÖSTERGELERİ**

(Ek: 9/4/1990 – KHK-418/3 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile;)

IV SAYILI MAKAM TAZMİNATI CETVELİ:

(Ek: 9/4/1990 – KHK-418/10 md.; Değişik: 20/3/1997 – KHK-570/10 md.)

Sıra No	Kadro ve Görev Unvanı	Tazminat Göstergeleri
1	Başbakanlık Müsteşarı, Bakan Yardımcısı ³³²	15.000

³³² 3/6/2011 tarihli ve 643 sayılı KHK'nın 8 inci maddesiyle, bu cetvelin 1 inci sırasına yer alan "Başbakanlık Müsteşarı" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Bakan Yardımcısı" ibaresi eklenmiştir.

2	(Değişik: 1/7/2010-6002/21 md.) a) Diyanet İşleri Başkanı	13.000
	b) Müsteşar, Vali, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri ³³³ (...) ³³⁴	10.000
3	Büyükelçiler (Türkiye’de sürekli görev yaptıkları süre ile sınırlı olmak şartıyla), Genel Müdürler ile ek göstergeleri bu düzeyde veya daha yüksek tespit edilen kadrolara atanmış olanlar, Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı, ³³⁵³³⁶	7.000
4	a) Başbakan Müşavirleri ile ek göstergeleri bu düzeyde veya daha yüksek tesbit edilen kadrolara atanmış olanlar ³³⁷ b) 1, 2, 3 ve 4.sıralarda yazılı kadro ve görevlerde fiilen altı ay çalıştıktan sonra bu Kanunun 43 üncü maddesinin ‘B’ bendinin üçüncü paragrafında belirtilen kadro ve görevlere atananlar c) (Ek: 1/7/2006-5540/7 md.) Birinci Sınıf Mülki İdare amirleri	4.500
5	a) Bu Kanuna ekli 1 Sayılı Ek Gösterge Cetvelinin I-Genel İdare Hizmetleri Sınıfı bölümünün (f) fıkrasında sayılanlar ile Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfından ek göstergeleri bu düzeyde tespit edilen kadrolara atanmış olanlar	3.000

³³³ 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nin 5 inci maddesiyle, bu cetvelin 2 nci sırasının (b) bendine “, Vali, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri” ibaresi eklenmiştir.

³³⁴ Bu ibare 27/6/2000 tarihli ve 4587 sayılı Kanun ile cetvele eklenmiştir. Daha sonra 3/6/2011 tarihli ve 643 sayılı KHK'nin 8 inci maddesiyle, bu cetvelin 2 nci sırasında yer alan “, Avrupa Birliği Genel Sekreteri” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

³³⁵ Bu ibareler, 6/7/2000 tarihli ve 613 sayılı KHK ile cetvele eklenmiştir. 613 sayılı KHK, 5/4/2001 tarih ve 4636 sayılı Kanun ile değiştirilerek kanunlaşmıştır.

³³⁶ 3 üncü sırada yer alan “Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı”, (5/c) bendinde yer alan “Sosyal Güvenlik Kurumu Daire Başkanları (Ana ve Yardımcı Hizmet Birimi)”, (5/d) bendinde yer alan “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi” ibareleri, 16/7/2003 tarihli ve 4947 sayılı Kanunun 37 nci maddesiyle eklenmiş, daha sonra 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Kanunun 42 nci maddesiyle; (5/c) bendinde yer alan “Sosyal Güvenlik Kurumu Daire Başkanları (Ana ve Yardımcı Hizmet Birimi)” ibareleri çıkartılarak, “Sosyal Güvenlik Kurumu Daire Başkanları,” ibaresi eklenmiştir.

³³⁷ 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle bu bentte yer alan “Devlet Planlama Teşkilatı Genel Sekreteri” ibaresi metinden çıkarılarak yerine “Başbakan Müşavirleri” ibaresi eklenmiştir.

<p>b) Başbakanlığa bağlı kuruluşların Kurum Başkan Yardımcıları ile ek göstergeleri bu düzeyde tespit edilmiş diğer Kurum Başkan Yardımcıları</p> <p>c) Genel Müdür Yardımcıları, Gelir İdaresi Daire Başkanı, Vergi Dairesi Başkanı, Başbakanlık, Bakanlık ve Müsteşarlık Müstakil Daire Başkanları (Ana ve Yardımcı Hizmet Birimi), (...)³³⁸, Sosyal Güvenlik Kurumu Daire Başkanları, Sayıştay Başkanlığı Birim Başkanı, Sayıştay Başkanlığı Strateji Geliştirme Birim Başkanı, Polis Akademisi Başkanı, Vakıflar Meclis Üyesi, Maliye Başkanı, Milli Kütüphane Başkanı, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkan Yardımcısı, Vergi Denetim Kurulu Başkan Yardımcısı,³³⁹ Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkan Yardımcısı³³⁵³³⁶³⁴⁰</p> <p>d) Başbakanlık, Bakanlık, Müsteşarlık, Kurum Başkanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi ve Müstakil Genel Müdürlüklerin Birinci Hukuk Müşavirleri (1 er kişi) ile Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü Hukuk Müşavirleri (6 kişi)³³⁶</p> <p>e) 3 ve 4 üncü sıra kapsamında bulunmayan Teftiş Kurulu Başkanları, Vakıflar Genel Müdürlüğü Rehberlik ve Teftiş Başkanı³⁴¹</p> <p>f) Ankara, İstanbul ve İzmir illerinin; İl İdare</p>	
--	--

³³⁸ Bu sıraya, 27/6/2000 tarihli ve 4587 sayılı Kanunla "Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Daire Başkanları," ibaresi eklenmiş ve daha sonra 24/6/2009 tarihli ve 5916 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle aynı ibare yürürlükten kaldırılmıştır.

³³⁹ 7/7/2011 tarihli ve 646 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle, 5 inci sıranın (c) bendine "Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkan Yardımcısı," ibaresinden sonra gelmek üzere "Vergi Denetim Kurulu Başkan Yardımcısı," ibaresi eklenmiştir.

³⁴⁰ 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Kanunun 81 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "Sosyal Güvenlik Kurumu Daire Başkanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Sayıştay Başkanlığı Birim Başkanı, Sayıştay Başkanlığı Strateji Geliştirme Birim Başkanı," ibareleri eklenmiştir.

³⁴¹ Bu bendin sonuna, 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Kanunun 79 uncu maddesiyle "Vakıflar Genel Müdürlüğü Rehberlik ve Teftiş Başkanı" ibaresi eklenmiştir.

	Kurulu Üyesi Bakanlık İl Müdürleri ile aynı illerin; İl Emniyet Müdürleri, İl Müftüleri ve Vali Yardımcıları ³⁴²	
6	a) Kazanılmış hak aylıkları birinci derecede olmak şartıyla; 1. (Değişik: 1/7/2006-5540/7 md.) Birinci Sınıf Mülki İdare amirleri hariç kaymakamlar ile Kaymakamlık unvanını kazandıktan sonra İçişleri Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında görev yapanlar, 2. Başkonsoloslar (Türkiye’de sürekli görev yaptıkları süre ile sınırlı olmak şartıyla)	3.000
	b) Birinci dereceli kadroya atanmış olmak şartıyla, 1. Kaymakamlar ile Kaymakamlık ünvanını kazandıktan sonra İçişleri Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında görev yapanlar, 2. Başkonsoloslar (Türkiye’de sürekli görev yaptıkları süre ile sınırlı olmak şartıyla)	2.000
7	Birinci dereceli kadroya atanmış olmak şartıyla; Başbakanlık, Bakanlık, Müsteşarlık, Kurum Başkanlığı ve Müstakil Genel Müdürlüklerin merkez teşkilatı Daire Başkanı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı Daire Başkanı, ³⁴³ kadrolarına atananlar (Bütçe Dairesi Başkanı dahil), Millî Eğitim Bakanlığı Grup Başkanı, ³⁴⁴ Gelir	2.000

³⁴² 1/7/2010 tarihli ve 6002 sayılı Kanununun 21 inci maddesiyle, bu cetvelin 5 inci sırasının (f) bendine “İl Emniyet Müdürleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, İl Müftüleri” ibaresi eklenmiş, 7 nci sırasında yer alan “ile Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcıları” ibaresi “, Diyanet İşleri Başkanlığı Dinî Yüksek İhtisas Merkezi Müdürü” olarak değiştirilmiş, 9 uncu sırasının (a) bendine “İl Emniyet Müdürleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İl Müftüleri,” (b) bendine “İl Emniyet Müdürleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İl Müftüleri,” ibaresi eklenmiştir.

³⁴³ 24/10/2011 tarihli ve 656 sayılı KHK’nın 20 nci maddesiyle bu bölüme “Daire Başkanı” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Daire Başkanı” ibaresi eklenmiş olup, daha sonra bu ibare 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanununun 73 üncü maddesiyle “Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı Daire Başkanı,” şeklinde değiştirilmiştir.

³⁴⁴ 25/8/2011 tarihli ve 526 sayılı KHK’nin 44 üncü maddesiyle, bu cetvelin 7 inci sırasına “Gelir İdaresi Grup Başkanı” ibaresinden önce gelmek üzere “Millî Eğitim Bakanlığı Grup Başkanı,” ibaresi, 8 inci sırasının (a) bendine “Aile ve Sosyal Politikalar Denetçileri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Millî Eğitim Denetçileri” ibaresi eklenmiştir.

	İdaresi Grup Başkanı, İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı, ³⁴⁵ Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 1. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Grup Başkanı, ³⁴⁶ Milli Kütüphane Başkan Yardımcısı, ³⁴⁷ Bölge Müdürleri (Kamu İktisadi Teşebbüsleri, Belediyeler ve bunlara bağlı kurum ve kuruluşlar hariç), (...) ³⁴⁸ Üniversite Genel Sekreterleri, Din İşleri Yüksek Kurulu Sekreteri ³⁴⁹ Diyanet İşleri Başkanlığı Dinî Yüksek İhtisas Merkezi Müdürü ³⁵⁰³⁵¹³⁴²	
8	a) En az dört yıl süreli yükseköğrenim veren fakülte veya yüksekokulları bitirmiş, birinci dereceli kadroya atanmış ve Türkiye düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine sahip merkez denetim elemanlarından; Başbakanlık Müfettişleri, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Denetçileri, Bakanlık Müfettişleri, Maliye Bakanlığı Vergi Müfettişleri, ³⁵² Sigorta Denetleme Uzmanları ve Sigorta Denetleme Aktüerleri, Hazine Müsteşarlığı Bankalar Yeminli Murakıpları, Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişleri, Müsteşarlık ve Genel	2.000

³⁴⁵ 4/4/2015 tarihli ve 6645 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle, bu cetvelin 7 nci sırasına “Gelir İdaresi Grup Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

³⁴⁶ 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nin 5 inci maddesiyle, bu cetvelin 7 nci sırasına “Gelir İdaresi Grup Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 1. Hukuk Müşaviri, Daire Başkanı ve Grup Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

³⁴⁷ Burada yer alan “Milli Kütüphane Başkan Yardımcısı” ibaresi, 16/4/2003 tarihli ve 4848 sayılı Kanununun 33 üncü maddesiyle eklenmiştir.

³⁴⁸ 3/6/2011 tarihli ve 643 sayılı KHK'nin 8 inci maddesiyle bu cetvelin 7 inci sırasında yer alan “Gümrük Müsteşarlığı Başmüdürleri” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

³⁴⁹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 143 üncü maddesiyle bu sırada yer alan “Üniversite Genel Sekreterleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “Din İşleri Yüksek Kurulu Sekreteri” ibaresi eklenmiştir.

³⁵⁰ Bu sıraya, 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Kanununun 34 üncü maddesiyle Başbakanlık, Bakanlık, Müsteşarlık, Kurum Başkanlığı ve Müstakil Genel Müdürlüklerin merkez teşkilatı Daire Başkanı kadrolarına atanmalar (Bütçe Dairesi Başkanı hariç),” ibaresinden sonra gelmek üzere “Gelir İdaresi Grup Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

³⁵¹ 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 13 üncü maddesiyle, “(Bütçe Dairesi Başkanı hariç)” ibaresi, “(Bütçe Dairesi Başkanı dahil)” şeklinde değiştirilmiştir.

³⁵² 7/7/2011 tarihli ve 646 sayılı KHK'nin 6 ncı maddesiyle, bu cetvelin 8 inci sırasının (a) bendinde yer alan “Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları” ibaresi “Maliye Bakanlığı Vergi Müfettişleri” şeklinde değiştirilmiştir.

	Müdürlük Müfettişleri, Diyanet İşleri Başkanlığı Müfettişleri, Müsteşarlık ve Başkanlık Kontrolörleri, Bakanlıkların merkez teşkilatına dahil Genel Müdürlüklerin Kontrolörleri ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Müfettişleri, Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATOPOL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettişleri, İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri, Aile ve Sosyal Politikalar Denetçileri, Bakanlık Maarif Müfettişleri, Sağlık Denetçileri, Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçileri, Gençlik ve Spor Denetçileri, ³⁵³³⁵⁴³⁵⁵³⁵⁶³⁵⁷³⁵⁸³⁴⁴³⁴³³⁵⁹³⁶⁰³⁶¹³⁶²	
	b) (Değişik: 20/8/2016-6745/11 md.) En az dört yıl süreli yükseköğrenim veren fakülte veya yüksekokulları bitirmiş ve birinci dereceli kadroya atanmış olmak kaydıyla, 152 nci maddenin “II- Tazminatlar” kısmınının “A- Özel	2.000

³⁵³ “Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Müfettişleri” ibaresi, 6/7/2000 tarihli ve 613 sayılı KHK ile eklenen ve 5/4/2001 tarih ve 4636 sayılı Kanun ile değiştirilmek suretiyle kanunlaşan ibareler metne işlenmiş, 616 sayılı KHK ile eklenen “Sosyal Siortalar Kurumu Başkanlığı Müfettişleri ile Sigorta Müfettişleri” ibareleri ise sözkonusu KHK'nin Anayasa Mahkemesince iptal edilmeleri nedeniyle metinden çıkarılmıştır.

³⁵⁴ “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri” ibaresi, 31/7/2003 tarihli ve 4970 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle eklenmiştir.

³⁵⁵ “Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı Müfettişleri ile Sigorta Müfettişleri” ibaresi, 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Kanunun 20 nci maddesiyle eklenmiş, daha sonra bu ibare 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Kanunun 42 nci maddesiyle “Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişleri” şeklinde değiştirilmiştir.

³⁵⁶ Bu bentteki “Müsteşarlık kontrolörleri,” ibaresi, 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Kanunun 34 üncü maddesiyle “Müsteşarlık ve Başkanlık kontrolörleri,” şeklinde değiştirilmiştir.

³⁵⁷ 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Kanunun 43 üncü maddesiyle “Maliye Bakanlığı Hesap Uzmanları” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sigorta Denetleme Uzmanları ve Sigorta Denetleme Aktüerleri” ibaresi eklenmiştir.

³⁵⁸ 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı KHK'nin 37 maddesinin (19) numaralı fıkrasının (5) numaralı bendinde yer alan hükme istinaden bu cetvelin 8 inci sırasının (a) bendinin sonuna “, Aile ve Sosyal Politikalar Denetçileri” ibaresi eklenmiştir.

³⁵⁹ 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı KHK'nin 58 inci maddesiyle bu Cetvelinin 8 inci sırasının (a) bendine “Millî Eğitim Denetçileri” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sağlık Denetçileri” ibaresi eklenmiştir.

³⁶⁰ 11/10/2011 tarihli ve 662 sayılı KHK'nin 93 üncü maddesiyle, bu Cetvelin 8 inci sırasının (a) bendine “Millî Eğitim Denetçileri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçileri” ibaresi eklenmiştir.

³⁶¹ 20/2/2014 tarihli ve 6525 sayılı Kanunun 6 nci maddesiyle, bu Cetvelinin 8 inci sırasının (a) bendine “Enerji ve Tabii Kaynaklar Denetçileri” ibaresinden sonra gelmek üzere “Gençlik ve Spor Denetçileri” ibaresi eklenmiştir.

³⁶² 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 22 inci maddesiyle, bu Cetvelinin 8 inci sırasının (a) bendinde yer alan “Millî Eğitim Denetçileri” ibaresi “Bakanlık Maarif Müfettişleri” şeklinde değiştirilmiştir.

	Hizmet Tazminatı” bölümünün (ğ) bendinde yer alanlardan merkez teşkilatına ait uzman unvanlı kadrolarda bulunanlar	
	c) (Ek: 22/12/2005-5436/13 md.) Birinci dereceli kadroya atanmış İç Denetçiler	2.000
	d) (Ek: 21/3/2006 – 5473/3 md.) En az dört yıl süreli yükseköğrenim veren fakülte veya yüksekokulları bitirmiş, mesleğe özel yarışma sınavıyla girerek belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavında başarılı olmuş, birinci dereceli kadroya atanmış ve doğrudan belediye başkanı veya genel müdür adına teftiş, denetim ve inceleme yetkisine sahip büyükşehir belediyeleri ile bunlara bağlı genel müdürlük müfettişleri ve büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçe belediye müfettişleri	1.000
	Birinci dereceli kadroya atanmış olmak şartıyla; ^{363 342}	
9	a) Büyükşehir Belediyesi bulunan illerin İl İdare Kurulu Üyesi Bakanlık İl Müdürleri ile aynı illerin İl Emniyet Müdürleri, İl Müftüleri, Sosyal Güvenlik İl Müdürleri (Ankara, İstanbul, İzmir)	1.500
	b) Diğer illerin İl İdare Kurulu Üyesi Bakanlık İl Müdürleri ile İl Emniyet Müdürleri, İl Müftüleri, Sosyal Güvenlik İl Müdürleri	1.000
10	a) 5, 6 ve 7 nci sıralar ile 8 inci sıranın (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı kadro ve görevlerde fiilen altı ay çalıştıktan sonra bu Kanunun 43 üncü maddesinin ‘B’ bendinin üçüncü paragrafında belirtilen kadro ve görevlere atananlar ³⁶⁴	2.000
	b) 8 inci sıranın (d) bendi ile 9 uncu sırada	1.000

³⁶³ 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Kanunun 42 nci maddesiyle; (9/a) bendine “İl Emniyet Müdürleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “,Sosyal Güvenlik İl Müdürleri (Ankara, İstanbul, İzmir)”, (9/b) bendine “İl Emniyet Müdürleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “,Sosyal Güvenlik İl Müdürleri” ibareleri eklenmiştir.

³⁶⁴ 1/7/2006 tarihli ve 5538 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, (a) bendinde yer alan “5, 6, 7 ve 8 inci sıralarda” ibaresi “5, 6 ve 7 nci sıralar ile 8 inci sıranın (a), (b) ve (c) bentlerinde” şeklinde, (b) bendinde yer alan “9 uncu sırada” ibaresi ise “8 inci sıranın (d) bendi ile 9 uncu sırada” olarak değiştirilmiştir.

	yazılı kadro ve görevlerde fiilen altı ay çalıştıktan sonra bu Kanunun 43 üncü maddesinin 'B' bendinin üçüncü paragrafında belirtilen kadro ve görevlere atananlar ³⁶⁴	
--	---	--

14/7/1965 TARİHLİ VE 657 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN KANUN HÜKÜMLERİ

1) 15/5/1975 tarihli ve 1897 sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – Bu kanundan önce çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerin uygulanması sonunda bulunan yeni derece ve kademelere göre 5 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 3 ve 4; 8 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 1 inci maddeleri uyarınca intibak çizelgelerine müsteniden yapılan aylık ödemelerine ilgili kararname hükümlerine göre devam olunur. 1/3/1975 tarihine kadar yapılacak kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi işlemleri söz konusu Kararname hükümlerine göre yapılır.

Bu kanun gereğince yapılacak ödemelere 1/3/1975 tarihinden itibaren başlanır.

Kurumların yurt dışı kuruluşlarının daimi kadrolarında çalışanlar hakkında Bütçe kanunlarındaki hükümlere göre işlem yapılır.

Bu Kanuna göre yapılacak intibak esasları:

Geçici Madde 2 – Evvelce 1/3/1970 tarihi itibari ile intibak yapılmış olanlar ile bu tarihten sonra göreve alınanların intibakı 1/3/1975 tarihinden geçerli olmak üzere bu kanun hükümlerine göre düzenlenir.

Bu Kanun ile yapılan intibaklar sonunda bulunacak derece ve kademe üzerinden yapılacak ödemelere 1/3/1975 tarihinden itibaren başlanacağı:

Geçici Madde 3 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki kazanılmış hak aylıklarının ödenmesine devam olunur.

Bu kanun ile getirilen intibak hükümlerinin uygulanması sonunda memur (her ne suretle olursa olsun görevlerinden ayrılmış bulunanlar dahil) lehine doğan durumlar dolayısıyla, 1/3/1970 tarihinden 1/3/1975 tarihine kadar geçen süre için bir fark ödemesi yapılmaz. Aynı süre içinde haklarında emeklilik hükümleri uygulanmış olanlara da aylık veya ikramiye farkı ödenmez.

Ancak, 1/3/1970 – 30/11/1970 tarihleri arasına ait aylık farkları 1327 sayılı Kanun hükümlerine göre hesaplanarak ödenir.

Ayrıca, 12 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihle 1/3/1975 tarihi arasında yaş haddi, maluliyet veya ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemleri uygulananların bu kanunun hükümlerine göre yapılacak intibakları sonunda kazanılmış hak

aylıkları yükselmiş bulunduğu takdirde, emekli ikramiyeleri yeni tutarlara göre hesaplanır ve farkları 1/3/1975 tarihinde ödenir.

1623 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce, maluliyet veya ölüm sebepleriyle memuriyetleri sona erenlerin askerlikte geçen hizmetlerinin nazara alınmaması sebebi ile aylığa hak kazanma süresini dolduramamış olanların bu kanunun ek geçici 2 nci maddesinin (C) bendinin (c) fıkrasında gösterilen askerlikle ilgili olarak hesaplanacak sürelerinin eklenmesi suretiyle aylığa hak kazandıkları takdirde ilgililerin müracaatı üzerine bu süreler borçlandırılmak suretiyle, evvelce yapılan işlemler 1623 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden itibaren yeni duruma göre düzeltilir.

Geçici Madde 4 – 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 31/7/1970 tarihli ve 1327 sayılı Kanunun 71 inci maddesiyle getirilen ve 8/10/1973 tarihli ve 8 sayılı eğişi Hükümünde Kararname ile değiştirilen Ek madde 1/3/1975 tarihine kadar uygulanmaz. Bu tarihe kadar hangi işi yapanlara ve hangi görevlerde bulunanlara, hangi miktarda iş güçlüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zammı verileceği ilgili kurum, Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca 1/7/1974 ten önce çıkarılacak kararname ile kararlaştırılır.

Geçici Madde 5 – 1/3/1975 tarihinde görevde bulunan Emniyet Müfettişi, Emniyet Müfettiş Muavini, sivil başmemur (dedektif), sivil memur (Dedektif), mali polis mütehassısı, mali polis eksperı, polis enstitüsü ve polis okulları dahiliye müdürlerinin intibakları emniyet hizmetleri sınıfına yapılır.

Bu kadrolar boşaldıkça yeniden atanma yapılmayarak kaldırılır.

Bu kadrolarda çalışanlar için tahsil durumlarına göre 36 ncı maddenin (A) bendinin 8 (a) ve (b) fıkralarındaki başlangıç dereceleri nazara alınır.

Geçici Madde 6 – Bu Kanunun değişik 33 üncü maddesine göre Genel Kadro Kanunu çıkıncaya kadar, 1322 sayılı Genel Kadro Kanunu ile kurumlara tahsis edilen kadrolar ile bütçe kanunları hükümlerine göre ihdas edilip kurumlara tahsis edilen kadrolar ve bu kadrolarda yapılan eğişiklikler geçerlidir.

Geçici Madde 7 – 36 ncı maddenin (B) bendinin 1 inci fıkrasında sözü edilen yönetmelik çıkıncaya kadar ilgili bakanlığın tespit edeceği esaslar dairesinde yapılacak özel yükselme sınavını başaranlar da 1 inci derecenin son kademe aylığına kadar yükselebilirler.

Geçici Madde 8 – İntibak hatalarından doğan Devlet alacakları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri dairesinde tahsil edilir.

Geçici Madde 9 – 197 nci maddeden sonra gelen zam ve tazminatlar başlığı altındaki ek maddenin son fıkrasında yer alan ve yılda bir defa ve bütün kurumlar için toplu olarak

tespiti öngörülen tazminat ve zamların 1975 Mali yılına münhasır olmak kaydı ile kurumların müracaatı üzerine yılda 2 defa diğer hükümler saklı kalmak kaydı ile Bakanlar Kurulunca tespit olunabilir.

2) 2/2/1981 tarihli ve 2381 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde – Halen sonuçlandırılmamış disiplin ve soruşturma işlemlerinde bu Kanun hükümleri uygulanır.³⁶⁵

3) 20/8/1981 tarihli ve 2509 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde – Adalet Bakanlığında mevcut Bakanlık Başmüsavirliği, Bakanlık Müşavirliği, Bakanlık özel Müşavirliği, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği unvanları ve kadroları kaldırılmıştır.

Yukarıdaki fıkra hükümleri gereğince unvanları ve kadroları kaldırılanların şahıslarına bağlı ve görevleri süresince geçerli olmak kaydıyla Adalet Bakanlığına aşağıdaki kadrolar ek olarak tahsis edilmiştir.

Birinci fıkrada belirtilen kadrolarda halen görevli bulunanlar bu Kanunla verilen emekli mükteseplerine uygun kadrolara en geç bir ay içinde atanırlar ve bunlar atandıkları görevin unvanını taşırlar.

Derece	Ek Kadrolar Sınıf	Adet
1	Genel İdare Hizmetleri	1
2	” ” ”	4
5	” ” ”	2
7	” ” ”	1
9	” ” ”	2

4) 12/2/1982 tarihli ve 2595 sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – Bu Kanun ile Aylık Gösterge Tablosunda yapılmış olan değişiklik nedeniyle aylıklarda meydana gelecek olan artışlar hakkında 5434 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (c) fıkrası uygulanmaz.

Geçici Madde 2 – Genel ve Katma Bütçeli kurumlarda, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında ve Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde görevli olan memurlar hakkında Kadro Kanunu; bunlar dışında kalan diğer kamu kurum ve kuruluşlarının memurları hakkında ilgili mevzuatında yapılacak düzenleme yürürlüğe konuluncaya kadar; bunların Genel İdare Hizmetleri sınıfına dahil 1, 2, 3 ve 4 üncü derece kadrolarında bulunanlara, 657 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin bu Kanunla

³⁶⁵ Bu madde 134 üncü maddenin ilk fıkrası ile ilgilidir.

değiştirilmeden önceki hükümlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca tespit edilmiş olan ek göstergelerin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 3 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın 1, 2, 3 ve 4 üncü derece kadrolara atanmış olup da, 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin bu Kanunla yeniden düzenlenen (B) bendinde öngörülen şartları taşıyanlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın; bu şartları taşımayanlardan sicillerine göre başarılı olanlar Bakanlarının veya atamaya yetkili amirlerinin takdirleri ile buldukları görevlerde çalıştırılabilirler ve bu sürece aynı haklardan yararlanmaya devam ederler. Bu nitelikte bulunmayanlar durumlarına uygun derecelerdeki kadrolara atanırlar.

Geçici Madde 4 – (Değişik: 30/12/1982 – 2771/8 md.) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun bu Kanunla kaldırılan 190 ve Ek Geçici 20 nci maddeleri uyarınca T.C. Merkez Bankasında açılmış bulunan özel hesap Hazineye devredilmiştir.

Özel hesapta toplanmış olup 1/1/1983 tarihi itibarıyla iadesine hak kazanılmamış olan Memur Yardımlaşma Kurumu kesenekleri % 60 fazlası ile ve Bakanlar Kurulunca belirlenecek usul ve esaslar dahilinde ilgililerine iade edilir.

Özel hesapta toplanmış bulunan keseneklerden konut edinme ve kullandırma programının finansmanında kullanılmış miktarı 8/7/1981 tarih ve 2487 sayılı Kanun gereğince kurulmuş Kamu Konut Fonuna maledilmesine; özel hesabın mevcut ve alacaklarının tasfiyesine; keseneklerin Bakanlar Kurulunca belirlenecek usul ve esaslar dahilinde ilgililerine iadesine; bu amaçla gerekli bütün işlemleri yapmaya ve bu işlemlerin gerçekleşmesi amacıyla yeterli tutarı bütçede mevcut veya yeniden açılacak tertiplere gelir, ödenek ve gider kaydettirmeye; özel hesabın karşılıklı borç ve alacaklarının tasfiyesine, mahsup işlemlerini tamamlamaya ve bu maddenin uygulanması ile ilgili diğer esas ve usulleri düzenlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Ancak, haklarında emeklilik hükümleri uygulananlar ile ölenlerin ve her ne suretle olursa olsun (T.C. Emekli Sandığına tabi görevlere naklen atananlarla, muvazzaf askerlik hizmeti için ayrılanlar hariç) görevlerinden ayrılanlara, istedikleri takdirde, 1/3/1982 tarihinden sonraki süreler için vadeli mevduat munzam karşılıklarına T.C. Merkez Bankasınca uygulanan oran üzerinden tahakkuk ettirilecek faizi ile birlikte birikmiş kesenekleri iade edilir.

1/3/1982 tarihinden sonra ödenen faizler dahil, bu madde uyarınca yapılan ödemeler ve işlemler her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Geçici Madde 5 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde olup da 657 sayılı Kanunun değişik 146 ncı maddesinin son fıkrası uyarınca kendilerine daha önce tazminat ödenenlerin bu tazminatları, aşağıda yer alan aylık göstergelerin hizalarındaki brüt miktarlar

üzerinden ve özlük hakları ile ilgilendirilmeksizin 31/12/1982 tarihine kadar ayrıca ödenmeye devam olunur.

Aylık Göstergeler	Ödenecek Miktar (TL.)
380	1 650
385	1 550
390	1 450
395	1 350
400	1 250
405	1 150
410	1 050
415	950
420	850
425	750
430	650
435	550
440	450
450	300
460	150

Yukarıda belirtilen süre içinde 146 ncı maddenin son fıkrasının uygulanmasını gerektiren bir değişikliğin meydana gelmesi halinde bu miktarların ödenmesi durdurulur.

Geçici Madde 6 – Bu Kanunla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Zam ve Tazminatlar” başlıklı Ek Maddesine eklenen fıkra uyarınca ödenmesi öngörülen özel Hizmet Tazminatı, 31/12/1980 tarih ve 2368 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan ödeme çeşitleri ile birlikte fark tazminatı mukayesesine dahil edilir.

Geçici Madde 7 – 1/4/1981 tarih ve 2443 sayılı Kanunda değişiklik yapıncaya kadar, Devlet Denetleme Kurulu Başkan ve Üyeleri 657 sayılı Kanunun “Zam ve Tazminatlar” başlıklı maddesine bu Kanunun 13 üncü maddesi ile eklenen (c) bendi hükümlerinden yararlandırılırlar.

Buna göre ödenecek özel hizmet tazminatı miktarı 657 sayılı Kanuna göre en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) % 20’sini geçmemek üzere Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterince tespit olunur.³⁶⁶

2443 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre Devlet Denetleme Kurulu üyelerine verilecek ücretlerin tespitinde bu tazminat ayrıca dikkate alınmaz.

Geçici Madde 8 – 23/1/1981 tarih ve 2377 sayılı Öğretmenlere Eğitim ve Öğretim Tazminatı ödenmesi Hakkında Kanunda değişiklik yapıncaya kadar, anılan Kanunun 1 inci maddesinde yer alan 1 000 lira 1 500 lira olarak ödenir.

³⁶⁶ 26/6/1984 tarihli ve 241 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 27 nci maddesi ile bu fıkradaki % 20’lik tazminat oranı, % 40’a yükseltilmiştir.

Geçici Madde 9 – Bu Kanuna tabi kurumlarda sürekli işçi statüsü ile çalışanlarla sözleşmeli personelden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde memurluğa geçmek için yazılı olarak müracaat edenler, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri tavanı aşmamak kaydı ile, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik Ek Geçici 1, 2 ve 3 üncü maddeleri hükümleri, 13/12/1960 tarih ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan kuruluşlarda 1/3/1979 tarihinde görevli olanlar için ayrıca 20/2/1979 tarih ve 2182 sayılı Kanun hükümleri de dikkate alınarak derece ve kademeleri tespit edilmek suretiyle mevcut veya yeniden alınacak memur kadrolarına intibak ettirilebilirler.

Geçici Madde 10 – (Ek: 30/12/1982 – 2771/9 md.) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 43 üncü maddesinin (j) fıkrasında yazılı unvanları bu fıkra yazılı şartlarla kazanmamış olmakla birlikte, 1/3/1982 tarihine kadar kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine dayanarak almış bulunanlardan yükseköğrenimli olanlar hakkında da anılan (j) fıkrası hükümleri uygulanır.

5) 24/2/1988 tarihli ve 3409 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde 5 – 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair ve 9.4.1987 Tarihli ve 3347 Sayılı, 12.3.1986 Tarih ve 3268 Sayılı Kanun ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilatlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunları ile Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi 6.6.1985 Tarihli ve 3221 Sayılı, 24.2.1983 Tarihli ve 2802 Sayılı, 14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Kanunlar için adı geçen yetki kanunları ile verilen süre bitimine kadar geçerlidir.

□

14/7/1965 TARİHLİ VE 657 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME HÜKÜMLERİ

1) 23/12/1972 tarihli ve 2 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddeleri:

Bu kararnameye göre yapılacak intibakların esasları:

Geçici Madde 1 – 30/11/1970 tarihi ile bu Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarih arasında 1327 Sayılı Kanuna göre yapılan intibaklar, 30/11/1970 tarihindeki hukuki durumlar esas alınarak, bu Kararname ile getirilen hükümler çerçevesinde 1/6/1973 tarihinden geçerli olmak üzere ek geçici 45 inci maddede sözü edilen yönetmelik esaslarına göre yeniden düzenlenir.

Bu düzenlemede 1/12/1970 tarihi ile 1/6/1973 tarihi arasında geçen ve geçecek başarılı hizmet süreleri, ilgililerin intibakları sonunda kazandıkları derece ve kademeler üzerine eklenerek değerlendirilir. Bu değerlendirmede 68 inci maddedeki derece yükselmesine ilişkin

kanuni bekleme sürelerinden artan süreler üst derecede kademe ilerlemesi suretiyle dikkate alınır.

Şu kadarki, öğrenim durumları itibariyle yükselebilecekleri dereceleri aşanlar hakkında yukarıdaki fıkra ile değerlendirilmesi öngörülen süreler sadece kademe ilerlemesinden sayılır.

Kazanılmış hak aylıklarının üstünde kadro aylıkları üzerinden aylık alanlarda değerlendirilecek bu süre öğrenim durumları gözönünde bulundurulmak suretiyle kazanılmış hak aylıklarının yükseltilmesinde dikkate alınır.

Bu Kararname ile yapılan intibaklar sonunda memurlar lehine doğan farkların 1/6/1973 den itibaren ödeneceği:

Geçici Madde 2 – (Birinci fıkra ile ikinci fıkra-son cümlesi hariç-iptal: Anayasa Mahkemesinin 8/10/1974 tarihli E.:1974/18 K.:1974/42 sayılı kararı)

Aynı süre içinde haklarında emeklilik hükümleri uygulanmış olanlara da aylık veya ikramiye farkı ödenmez.

(Üçüncü fıkra İptal: Anayasa Mahkemesinin 8/10/1974 tarihli ve E.:1974/18, K.:1974/42 sayılı kararı)

İntibaklar sonucunda bulunacak derece ve kademe, personelin halen bulunduğu derece ve kademedan aşağı ise, aradaki fark kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi suretiyle giderilinceye kadar ödenmeye devam olunur. Ancak, bu yükselmeye, emeklilik keseneğine esas aylık dereceleri, ilgililerin öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri geçemez.

Şu kadar ki, bunlardan 1/6/1973 tarihinden itibaren bir yıl içinde emekliye ayrılma isteğinde bulunanlar ile maluliyet, yaş haddi veya ölüm sebebiyle görevlerinden ayrılanların emeklilik işlemleri, bu kararname ile getirilen intibak hükümlerinin uygulanmasından önceki emeklilik keseneğine esas aylık derece ve kademeleri üzerinden yapılır. Bu takdirde, kesenek farkları ilgililerce, karşılıkları da kurumlarınca T.C. Emekli Sandığına ödenir.

Ayrıca, bu Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihle 1/6/1973 tarihi arasında yaş haddi, maluliyet veya ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemleri uygulananların kararname hükümlerine göre yapılacak intibakları sonunda kazanılmış hak aylıkları yükselmiş bulunduğu takdirde, emekli aylık ve ikramiyeleri yeni tutarlara göre hesaplanır.

2) 30/5/1973 tarihli ve 5 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen hükümleri:

Geçici Madde 3 – Bu Kararname ile getirilen intibak hükümlerine ait işlemlerin 1/6/1973 tarihine kadar tamamlanamaması halinde yeni intibak çizelgelerinin tanzimini müteakip gerekli tediye ve kesinti işlemleri yapılmak kaydıyla aylıklarının geçici 2 nci maddenin 1 inci fıkrası uyarınca ödenmesine devam olunur.

İntibak işlemleri tamamlanan dairelerde, Devlet Memurları Kanunu ve 1973 yılı Bütçe Kanununun kadrolara ilişkin hükümlerine göre kadro işlemleri tamamlanincaya kadar aylıklar, intibak çizelgelerine müsteniden yeni derece ve kademeler üzerinden ödenir.

Ancak intibak ve kadro işlemlerinin tamamlanması 1/10/1973 tarihini geçemez.

Kurumların yurt dışı kuruluşlarına dahil kadrolarda görevli Devlet Memurları hakkında intibak hükümlerinin uygulanması sonucunda ulaştıkları dereceleri, yurt dışı görevlerine ilişkin kadro derecesini aşanlar hakkında 161 inci maddenin (B) bendine göre işlem yapılır. Bu gibilerin yurt dışı aylıkları mezkür maddeye göre tespit edilecek aylıklarına yurt dışı emsaller uygulanmak suretiyle bulunur. Bu suretle tespit olunacak aylık tutarlarına tekabül eden döviz miktarı (yurt dışı emsallerde bir değişiklik yapılmadıkça) 31/5/1973 tarihinde aldıkları döviz miktarını geçemez.

Şu kadarki, bu şekilde ödeme yapılması ilgililerin intibak ettirildikleri derece ve kademedeki emeklilik kesenekleri ödemelerine ve bu derece emeklilik yönünden kademe ilerlemesi yapmalarına engel teşkil etmez.

Geçici Madde 4 – A) Bu Kararname ile getirilen intibak hükümlerinin uygulanması sonunda Devlet Memuruna;

a) Ulaştığı derece 31/5/1973 tarihinde işgal etmekte olduğu kadro derecesinin üstünde olduğu takdirde bu kadroda değişiklik yapılmaksızın ulaştığı derece ve kademedeki,

b) Ulaştığı derece 31/5/1973 tarihinde işgal etmekte olduğu kadro derecesine eşit olduğu takdirde bu derece ve bulunacak kademedeki, aylık ödenir.

Şu kadar ki, durumları (a) fıkrasına uyanlardan, 31/5/1973 tarihinde almakta oldukları aylıkların derece ve kademesinin göstergesi daha yüksek olanlara, ulaştıkları derecedeki bu göstergeye eşit veya en yakın göstergeye tekabül eden kademenin aylığı, kazanılmış hak oluncaya kadar ödenmeye devam olunur.

B) Ulaştığı derece 31/5/1973 tarihinde işgal etmekte olduğu kadro derecesinin altında olan Devlet Memuru hakkında bu Kararnamenin geçici 2 nci maddesine göre işlem yapılır.

(A) Fıkrasının kapsamına girip de kadrolarının üstündeki bir dereceden aylık ödenenlerin;

a) Ödemeye esas olan derecelerinde, genel hükümlere göre, kademe ilerlemesi yapmaları,

b) 68 inci maddedeki derece yükselmesi için öngörülen şartları ihraz etmeleri ve üst derecede boş kadronun bulunması halinde, üst dereceye yükselmeleri, caizdir.

Geçici Madde 5 – Ek geçici 8 inci madde kapsamına girenlerin ek geçici 49 uncu madde gereğince yapılacak değerlendirmeler de dikkate alınarak 1/12/1970 tarihi ile 1/6/1973 tarihi arasında geçen başarılı hizmet süreleri, ilgililerin 30/11/1970 tarihi itibariyle intibak

ettirilecekleri derece ve kademeler üzerine eklenerek derece ve kademe verilmek suretiyle değerlendirilir.

Bu değerlendirmeden sonra kanuni bekleme sürelerinden artan süreler, üst derecede dikkate alınır.

Şu kadar ki, haklarında bu Kararname hükümlerinin uygulanması sonucunda (her ne suretle olursa olsun görevinden ayrılmış bulunanlar dahil) lehe doğan durumlar dolayısıyla 1/3/1970 tarihinden 1/6/1973 tarihine kadar geçen süre için bir fark ödemesi yapılmaz.

3) 8/10/1973 tarihli ve 8 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddesi:

Geçici Madde 1 – Durumları bu Kararname ile değiştirilen veya yeniden getirilen hükümlere uyanların intibakları 657 sayılı Kanunun değişik 36 ncı maddesinin bu Kararnameyle değişik hükümleri ile 2 ve 5 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerin geçici 1-4 üncü maddeleri hükümleri de gözönünde bulundurularak ve söz konusu geçici maddelerdeki tarihlerden geçerli olmak üzere yeniden düzenlenir. Ancak intibak ve kadro işlemlerinin tamamlanması 28/2/1974 tarihini geçemez.

4) 15/1/1974 tarihli ve 9 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – Bu Kararnamenin yürürlük tarihinde 16 ncı derecede bulunanlar 15 inci dereceye yükseltilmiş sayılırlar ve bu gibilerin aylıkları, haklarında genel hükümlere göre kademe ilerlemesi uygulanıncaya kadar, 15 inci derecenin ilk kademesi üzerinden ödenir. 16 ncı derece kadrolar Bütçe Kanunlarının intibak düzeltmelerine ilişkin hükümlerine göre Bakanlar Kurulunca karşılığı olan 15 inci derece kadroların ihdası suretiyle iptal edilir. Bu işlemler sırasında boş bulunan 16 ncı derecedeki diğer kadrolar, ilgili kurumlarca, 15 inci derece kadrolar olarak değiştirilmek üzere bu Kararnamenin yürürlük tarihinden itibaren 6 ay içinde Maliye Bakanlığına ve Devlet Personel Başkanlığına gönderilir. Bu tarihe kadar işlem görmeyen kadrolar iptal edilmiş sayılır.

Geçici Madde 2 – 23/12/1972 tarihli ve 7/5519 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tesbit olunan katsayılarında değişiklik yapıncaya kadar, sürekli görevle yurt dışında bulunan memurların aylıklarının hesabında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1327 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi ile değişik 43 üncü maddesi ile düzenlenen gösterge tablosu esas alınır.

5) 26/6/1984 tarihli ve 241 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca personel rejimi ile ilgili düzenleme yapıncaya kadar, anılan Kararname Kapsamına giren kuruluşlarda, 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerden alınabilecek kadrolar ve 500 veya 400 ek gösterge verilebilecek görevler, genel ve katma bütçeli kuruluşlarda bu derecelere tahsis edilmiş kadroların sayısı ve görev nitelikleri gözönünde bulundurulmak suretiyle ve yılda bir defa olmak üzere Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilir.

Geçici Madde 2 – Ek göstergeleri yeniden tespit olunan kadrolarda halen görevli bulunanların aylıklarının hesabında uygulanacak ek göstergeler, bu görevlerinde kaldıkları sürece, yararlanmakta oldukları ek göstergelerden düşük olamaz.

Geçici Madde 3 – Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uyarınca ek göstergelerin yeniden tespiti dolayısıyla aylıklarda meydana gelen artışlar hakkında 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 14 üncü maddesinin (c) fıkrası uygulanmaz.

Geçici Madde 4 – 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 43 üncü maddesinin (j) fıkrasına dahil edilen “Başbakanlık Uzmanı” ünvanı ile aynı maddeye eklenen (k) fıkrasında yazılı ünvanları ilgili fıkralarda yazılı şartlarla kazanmamış olmakla birlikte, kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük ve yönetmelik hükümlerine dayanarak almış bulunanlardan yükseköğrenimli olanlar hakkında da anılan fıkralar hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 5 – İlgili Kanunlarında gerekli düzenleme yapıncaya kadar, Başbakanlık merkez teşkilatında, Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, Başbakan Müşaviri ve Başbakanlık Müşavirleri, Teftiş Kurulu Başkanı, Hukuk Müşaviri, Basın Müşaviri, Genel Müdür ve Başbakanlık Başkanı ile Uzman ve Uzman Yardımcısı kadroları karşılık gösterilmek kaydıyla, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli personel çalıştırılabilir.

Ancak, uzman yardımcısı ve uzman kadrolarında çalıştırılacaklar için 8/6/1984 gün ve 203 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 33 üncü maddesinde belirtilen şartlar, yukarıda sayılan diğer görevlerde çalıştırılacaklar için yüksek öğrenim yanında, 657 Sayılı Kanunun 68 inci maddesinde belirtilen şartlar aranır.

Ayrıca, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğünde özel bilgi ve ihtisası gerektiren konularda kadro aranmaksızın ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın yerli ve yabancı elemanlar sözleşmeli olarak çalıştırılabilir.

Bu suretle çalıştırılacakların sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemeler Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Sözleşme ile çalıştırılacak personel istekleri üzerine T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilir.

6) 29/11/1984 tarihli ve 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddesi:

Geçici Madde 2 – Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin öngördüğü yönetmelikler Devlet Personel Başkanlığınca en geç bir yıl içinde hazırlanarak uygulamaya konulur. Bu süre zarfında uygulanmakta olan mevcut tüzük ve yönetmeliklerin uygulanmasına devam edilir.

7) 23/1/1987 tarihli ve 269 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddesi:

Geçici Madde – Gerekli düzenleme yapıncaya kadar yukarıdaki 2 nci maddedeki oran % 25 olarak uygulanır.³⁶⁷

8) 18/5/1987 tarihli ve 281 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddesi:

Geçici Madde – Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte, Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun haber ve program hizmetleri ile teknik hizmetlerinde (yöneticiler dahil), Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi olarak çalışanlardan, sözleşmeli personel statüsüne geçenlerle, daha önce bu statüye geçmiş olanlardan, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına yazı ile müracaat edenlerin, müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren Sandıkla ilgileri devam ettirilir. Bunların emeklilik kesenekleri; emeklilik keseneğine esas aylıkları üzerinden % 15 olarak kesilir, kurumları da % 20 karşılık öderler.

Kesenek ve karşılık yüzdelerinin artması halinde, bu maddedeki yüzdeler de aynı miktarda artırılır.

9) 30/12/1987 tarihli ve 306 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddesi:

Geçici Madde – Gerekli düzenlemeler yapıncaya kadar bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi ile belirlenen özel hizmet tazminatının hangi miktarlarda uygulanacağı Bakanlar Kurulu Kararı ile tesbit edilir.

10) 28/3/1988 tarihli ve 318 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler Bölümünün (A) bendinin 11 inci fıkrasında sayılan unvanları sözkonusu fıkra da belirtilen şartlarla kazanmamış olmakla birlikte ilgili kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine dayanarak almış bulunanlardan bir derece yükseltmesinden yararlanmamış olanlar hakkında, bir defaya mahsus olmak üzere sözkonusu unvanları fıkra da gösterilen şekilde almış oldukları kabul edilmek suretiyle işlem yapılır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek geçici 9 uncu maddesinde belirtilen kuruluşlarda görevli bulunanlar hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

Geçici Madde 2 – İlgili kanunlarında değişiklik yapıncaya kadar, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında kalan ve yönetim kurulları ile idare edilen kanunla kurulu teşebbüs ve kurumların yönetim kurulu üyesi genel müdür ve genel müdür yardımcılara kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu üyeleri için öngörülen miktarda ücret ve ek ödemede bulunulur.

---

³⁶⁷ Bu geçici maddede sözü edilen 2 nci madde, 23/1/1987 tarih ve 269 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi olup 14/7/1965 tarih ve 657 sayılı Kanunun 213 üncü maddesinden sonra zam ve tazminatlar bölümü olarak eklenen ek maddenin (d) fıkrasına işlenmiştir.

11) 23/12/1988 tarihli ve 351 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddesi:

Geçici Madde – Müsteşar, Vali ve Emniyet Genel Müdürü (Vali) unvanını almış olup, 13/11/1981 tarihli ve 2559 sayılı Kanunun Ek Geçici 1 inci ve 2 nci maddelerine göre emekli olanlardan 241 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin değişik 39 uncu maddesinin (b) fıkrasında öngörülen şartları taşımayanlar hakkında da mezkur fıkra hükümleri uygulanır.

12) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmü:

Madde 3 – 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca ek göstergeden yararlanan personelin ek gösterge rakamları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) Genelkurmay Başkanı,	4500
b) Orgeneral ve Oramiral olmak kaydıyla Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanı,	4200
c) Orgeneral-Oramiraller, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Yargıtay Başkanı, Danıştay Başkanı ve Başbakanlık Müsteşarı,	4000
d) Korgeneral-Koramiraller, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı, Sayıştay Başkanı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı,	3800
e) (Değişik: 25/1/1990-KHK-402/2 md.) Tümgeneral-Tümamiraller, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay Üyeleri, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcı Vekili, Birinci Sınıf Hakim ve Savcılar, Müsteşarlar, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı	3500
f) Başbakanlık Müsteşar Yardımcıları.	2600
g) (Ek: 23/10/1989-KHK-386/2 md.) Talim ve Terbiye Kurulu üyesi	2400

Yukarıda unvan olarak sayılanlar dışında kalan personelin halen uygulanmakta olan ek gösterge rakamları, aşağıda gösterildiği şekilde değiştirilmiştir.

30.6.1989 itibariyle uygulanmakta olan Ek Göstergeler	15.7.1989 tarihinden itibaren uygulanacak Ek Göstergeler
3300	3800
3000	3500
2700	3200
2400	2900
1950	2400
1800	2150
1650	2000
1500	1800
1200	1500
900	1100
600	750
450	550
300	400
150	200

13) 27/12/1991 tarihli ve 475 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddesi:

Geçici Madde 4 – 11 inci maddenin (a) bendi ile kaldırılan 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki hüküm uyarınca bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımından önce Müsteşar veya Müsteşar Yardımcılığına atanmış olanların, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinde görevleri sona erer, bunlar mükteseplerine uygun görevlere atanırlar.

657 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI KANUN VE HÜKÜMLERİ GÖSTERİR LİSTE			
Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Yürürlükten Kaldıran Mevzuatın		
	Tarihi	Sayısı	Maddesi
657 Sayılı Kanunun 191 inci ve 192 nci maddeleri;	31/7/1970	1327	68
657 Sayılı Kanunun geçici 14, 15, 17, 18 ve 19 uncu maddeleri;	31/7/1970	1327	85
657 Sayılı Kanunun geçici 21 inci maddesi;	31/7/1970	1327	87
657 Sayılı Kanunun 22, 49, 75, 152, 153, 168, 173, 234 ve 238 inci maddeleri ile geçici 3, 4, 7,16, 22 ve 24 üncü maddeleri ve bu Kanuna 1327 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi ile getirilen ek 4 üncü maddesi;	23/12/1972	KHK-2	5
657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla ve 1589 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler ile eklenen Ek Geçici maddelerden 27, 29, 36, 39, 45, 53 ve Ek Geçici 5 inci madde;	30/5/1974	KHK-12	2
	15/5/1975	1897	2
657 sayılı Kanunun değişik 32, 228, 229, 230 uncu maddeleri ile 7 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddesi;	30/5/1974	KHK-12	7
	15/5/1975	1897	7
657 sayılı Devlet Memurları Kanununun; 4 üncü maddesinin (B) bendinin üçüncü fıkrasındaki “bu Kanunun 196 ncı maddesi uyarınca tespit edilen mahrumiyet yerlerinde” ibaresi;	2/2/1982	2595	19
154 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Emekli Kanunu hükümleri dışında” ibaresi;	12/2/1982	2595	19
190 inci maddesi ve Ek Geçici 20 nci maddesi;	12/2/1982	2595	19
1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun değişik 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası;	12/2/1982	2595	19
5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa 24/12/1980 tarih ve 2363 sayılı Kanun ile eklenen Ek 3 üncü maddenin yedinci fıkrasının (a) ve (b) bendleri;	12/2/1982	2595	19
31/12/1980 tarih ve 2368 sayılı Kanunun 5 inci maddesi	12/2/1982	2595	19
13/6/1968 tarih ve 1046 sayılı Kadro Dolayısıyla Açıkta Kalanların Açıkta geçirdikleri Sürelerin Kıdem ve Emekliliklerine sayılmasına Dair Kanunun	12/5/1982	2670	41

**657 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI
KANUN VE HÜKÜMLERİ GÖSTERİR LİSTE**

Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Yürürlükten Kaldıran Mevzuatın		
	Tarihi	Sayısı	Maddesi
tümü; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 93 üncü maddesinin ikinci fıkrası ve diğer Kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri			
657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek Geçici 7 inci maddesinin son fıkrası	26/6/1984	KHK-241	40
926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 18 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası	26/6/1984	KHK-241	40
2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemelerinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkındaki Kanunun 38 inci maddesinin birinci fıkrası	26/6/1984	KHK-241	40
5/11/1980 tarih ve 2333 sayılı Kanun (1/1/1933 tarihinde)	18/12/1986	KHK-266	2
657 sayılı Kanunun değişik 92 inci maddesinin 2 nci fıkrası ile 116 ncı maddesi	29/11/1984	KHK-243	56
6245 sayılı Kanunun değişik 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası	23/1/1987	KHK-269	4
26/6/1984 tarih ve 241 Sayılı KHK'nin 37.maddesinin (e) fıkrası	30/12/1987	KHK-306	18
a) 10/10/1984 tarih ve 3056 sayılı Kanunun (değişik) 21 inci maddesinin ikinci fıkrası, b) 27/10/1989 tarih ve 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesinin birinci fıkrası, c) 2377 sayılı Öğretmenlere Eğitim ve Öğretim Hizmeti Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanun ile ek ve değişiklikleri, d) (Değişik: 12/4/1990-KHK-420/15 md.) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 23 üncü maddesi ile Ek 28 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları, e) 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 9 uncu maddesi, f) 2424 sayılı Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Tazminat Kanunu ile ek ve değişiklikleri, g) 6/12/1989 gün ve 396 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin 3 üncü fıkrası,	9/4/1990	KHK/418	45
a) Fazla mesai ücreti ödenmesine ilişkin; 1) 17/8/1983 tarihli ve 2879 sayılı Kanunun 22/9/1988 tarihli 343 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 4 üncü maddesinin 5 inci fıkrası, 2) 13/10/1983 tarihli ve 2919 sayılı Kanunun 5/4/1988 tarihli ve 3424 sayılı Kanunla değişik 10 uncu maddesi, 3) 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Kanunun 351 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 31 inci maddesi, 4) 6/3/1991 tarihli ve 3701 sayılı	5/7/1991	KHK/433	16

**657 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRIĞI
KANUN VE HÜKÜMLERİ GÖSTERİR LİSTE**

Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Yürürlükten Kaldıran Mevzuatın		
	Tarihi	Sayısı	Maddesi
<p>Kanunun 41 inci maddesinin son fıkrası ile geçici 1 inci maddesinin ikinci fıkrası, 5) 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Kanunun 14/3/1991 tarihli ve 3703 sayılı Kanunla değişik 16 ncı maddesinin son fıkrası, 6) 14/3/1991 tarihli ve 3703 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 7) 27/10/1989 tarihli ve 388 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesinin son fıkrasının son cümlesi, 8) 6/12/1989 tarihli ve 396 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 24 üncü maddesine 13/4/1990 tarihli ve 423 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen (d) bendi, 9) 8/4/1990 tarihli ve 417 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi, 10) 11/8/1983 tarihli ve 2876 sayılı Kanunun 15/5/1991 tarihli ve 3742 sayılı Kanunla değişik 97 nci maddesinin (c) bendinin son fıkrası, 11) 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Kanuna 29/5/1991 tarihli ve 3745 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci maddesi, b) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Kanunun 3418 sayılı Kanunun 32 nci maddesiyle eklenen ek 13 üncü maddesinin 4 numaralı fıkrasının 15/12/1990 tarihli ve 3689 sayılı Kanunla değişik (a) bendi, c) 6/3/1991 tarihli ve 3701 sayılı Kanunun 42 ncı maddesi, d) 8/5/1991 tarihli ve 3717 sayılı Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip Edenlere Yol Gideri ve Tazminat Verilmesi ile 492 sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "Bu hesaba yatırılan paraların % 10'u her ayın ilk haftası içinde Ankara'da bir kamu bankasında açtırılan Adalet Bakanlığı merkez hesabına gönderilir. Mahalli hesapta toplanan paraların arta kalanı o yargı çevresinde görevli adli yargı hakim ve savcılar ile adli yargıda görevli yazı işleri müdürü, zabıt katibi, mübaşir, icra müdürü, icra müdür yardımcısı ile diğer personeline (ceza infaz kurumları personeli hariç) ayda bir eşit miktarda ödenir." cümleleri ile 7 ve 8 inci fıkraları, e) Diğer kanun ve kanun hükmünde kararnamelerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı hükümleri, f) 9/4/1990 tarihli ve 418 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 ncı maddesinin</p>			

657 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRIĞI KANUN VE HÜKÜMLERİ GÖSTERİR LİSTE			
Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Yürürlükten Kaldıran Mevzuatın		
	Tarihi	Sayısı	Maddesi
23/1/1987 tarih ve 270 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1, 2 ve 3 üncü maddelerinde yer alan Yüksek Hakimlik Tazminatı göstergelerinin 1/1/1992 ve müteakip yıllarda yükseltilerek uygulanmasına ilişkin hükümleri ile 20 nci maddesi,			
a) 14/7/1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59 uncu maddesinin birinci fıkrasında geçen “Başbakanlık merkez ve bağlı kuruluşlarının müsteşarları ve yardımcıları (MİT hariç) ...” ibaresi, b) 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) bendinin sonuna eklenen fıkra, c) 10/10/1984 tarih ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin (a) bendi,	27/12/1991	KHK/475	11
657 sayılı Kanunun ek 26 nci maddesinin (b) fıkrasında yer alan (Valiler için İl Valiliğinde) ibaresi,	1/7/1992	3828	1
657 sayılı Kanunun 195, 196, 197, 198 ve Ek 28 nci maddeleri	2/12/1993	3920	2
657 sayılı Kanunun 36 nci maddesinin VIII Yardımcı Hizmetler Sınıfı bendine 527 sayılı KHK ile eklenen fıkra;	28/2/1995	4081	3

657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE		
Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
819 (1069 sayılı Kanunla değişik)	(657 sayılı Kanuna Ek Kanun)	1/3/1966 tarihinden geçerli olmak üzere 1/1/1967
1127	(657 sayılı Kanunun 237 nci maddesi ile 238 inci maddesinin 4 üncü fıkrasının uygulanmasına dair Kanun)	28/2/1969
1136	Ek Madde 1, Geçici Madde 25	7/7/1969
1327	1, 3, 4, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 48, 49, 50, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 65, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 77, 79, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 99, 102, 108, 125, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 154, 155, 156, 158, 159, 161, 162, 163, 173, 175, 176, 178, 190, 191, 192, 193, 196, Ek Madde, 214, 232, 235, 237, Ek Madde 1, Ek Madde 2, Ek Madde 3, Ek Madde 4, Geçici Madde 1, Geçici Madde 2, Geçici Madde 4, Geçici Madde 5, Geçici Madde 6, Geçici Madde 7, Geçici Madde 8, Geçici Madde 9, Geçici Madde 10, Geçici Madde 11, Geçici	14/8/1970

657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
	Madde 12, Geçici Madde 13, Geçici Madde 14, Geçici Madde 15, Geçici Madde 17, Geçici Madde 18, Geçici Madde 19, Geçici Madde 20, Geçici Madde 21, Geçici Madde 22, Geçici Madde 23, Ek Geçici Madde 1, Ek Geçici Madde 2, Ek Geçici Madde 3, Ek Geçici Madde 4, Ek Geçici Madde 5, Ek Geçici Madde 6, Ek Geçici Madde 7, Ek Geçici Madde 8, Ek Geçici Madde 9, Ek Geçici Madde 10, Ek Geçici Madde 11, Ek Geçici Madde 12, Ek Geçici Madde 13, Ek Geçici Madde 14, Ek Geçici Madde 15, Ek Geçici Madde 16, Ek Geçici Madde 17, Ek Geçici Madde 18, Ek Geçici Madde 19, Ek Geçici Madde 20, Ek Geçici Madde 21, Ek Geçici Madde 22, Ek Geçici Madde 23, Ek Geçici Madde 24, Ek Geçici Madde 25, Ek Geçici Madde 26, Ek Geçici Madde 27, Ek Geçici Madde 28, Ek Geçici Madde 29, Ek Geçici Madde 30, Ek Geçici Madde 31, Ek Geçici Madde 32, Ek Geçici Madde 33, Ek Geçici Madde 34, Ek Geçici Madde 35, Ek Geçici Madde 36, Ek Geçici Madde 37	
1449	79	30/11/1970
KHK/1	Ek Geçici Madde 37	12/9/1972
KHK/2	1, 2, 4, 5, 22, 33, 36, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 59, 60, 61, 62, 63, 66, 68, 71, 74, 75, 76, 80, 82, 86, 90, 97, 125, 126, 127, 132, 134, 135, 136, 139, 141, 146, 147, 152, 153, 157, 159, 165, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 175, 178, 180, 210, 224, 225, 232, 234, 238, Ek Madde 4, Geçici Madde 3, Geçici Madde 4, Geçici Madde 5, Geçici Madde 6, Geçici Madde 7, Geçici Madde 8, Geçici Madde 13, Geçici Madde 16, Geçici Madde 20, Geçici Madde 22, Geçici Madde 24, Ek Geçici Madde 2, Ek Geçici Madde 3, Ek Geçici Madde 4, Ek Geçici Madde 5, Ek Geçici Madde 6, Ek Geçici Madde 9, Ek Geçici Madde 12, Ek Geçici Madde 13, Ek Geçici Madde 14, Ek Geçici Madde 15, Ek Geçici Madde 16, Ek Geçici Madde 17, Ek Geçici Madde 18, Ek Geçici Madde 19, Ek Geçici Madde 20, Ek Geçici Madde 21, Ek Geçici Madde 27, Ek Geçici Madde 28, Ek Geçici Madde 29, Ek Geçici Madde 31, Ek Geçici Madde 36, Ek Geçici Madde 39, Ek Geçici Madde 40, Ek Geçici Madde 41, Ek Geçici Madde 42, Ek Geçici Madde 43, Ek Geçici Madde 44, Ek Geçici Madde 45, Ek Geçici Madde 46, Ek Geçici Madde 47, Ek Geçici Madde 48	30/12/1972
	87, 88, 89	1/6/1973
KHK/3	89	7/4/1973
KHK/4	224	9/4/1973
KHK/5	Ek Geçici Madde 49	31/5/1973
KHK/6	178	16/6/1973
1757	237	19/7/1973
KHK/7	4, Ek Geçici Madde 21	15/9/1973
KHK/8	36, 74, 80, 93, 121, 134, 146, 147, Ek Madde, Ek Madde 2, Ek Geçici Madde 2, Ek Geçici Madde 3, Ek Geçici Madde 15, Ek Geçici Madde 17, Ek Geçici Madde 18, Ek Geçici Madde 27, Ek Geçici Madde 29, Ek Geçici Madde 36, Ek Geçici Madde 39, Ek Geçici Madde 40, Ek Geçici Madde 49, Ek Geçici Madde 50, Ek Geçici Madde 51, Ek Geçici Madde 52, Ek Geçici Madde 53	18/10/1973
	126	1/12/1973
KHK/9	36, 43, Ek Geçici Madde 36, Ek Geçici Madde 40, Ek Geçici Madde 50	1/2/1974
	178	1/3/1974

657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
KHK/10	Ek Geçici Madde 10	30/1/1974
KHK/11	Ek Geçici Madde 10	15/2/1974
KHK/12	1, 4, 28, 32, 33, 36, 41, 43, 45, 59, 61, 66, 68 nci maddenin (A) bendi haricindeki kısmı, 71, 73, 74, 76, 77, 83, 86, 87, 89, 92, 93, 105, 129, 132, 141, 146, 147, 158, 159, 164, 175, 178, 180, 196, 197, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, Ek Madde 2, Ek Geçici Madde 2, Ek Geçici Madde 3, Ek Geçici Madde 4, Ek Geçici Madde 5, Ek Geçici Madde 6, Ek Geçici Madde 8, Ek Geçici Madde 9, Ek Geçici Madde 10, Ek Geçici Madde 15, Ek Geçici Madde 17, Ek Geçici Madde 18, Ek Geçici Madde 20, Ek Geçici Madde 21, Ek Geçici Madde 28, Ek Geçici Madde 30, Ek Geçici Madde 41, Ek Geçici Madde 49, Ek Geçici Madde 50, Ek Geçici Madde 53	31/5/1974
	99	1/7/1974
	65, 68 nci maddenin (A) bendi, Ek Madde	1/3/1975
1897	1, 4, 28, 32, 33, 36, 41, 43, 45, 61, 65, 66, 68 nci maddenin (B) bendi haricindeki kısmı, 71, 73, 76, 83, 86, 87, 89, 92, 93, 99, 105, 129, 132, 146, 147, 158, 159, 164, 175, 178, 180, 196, 197, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, Ek Madde 2, Ek Geçici Madde 2, Ek Geçici Madde 3, Ek Geçici Madde 4, Ek Geçici Madde 5, Ek Geçici Madde 6, Ek Geçici Madde 8, Ek Geçici Madde 9, Ek Geçici Madde 10, Ek Geçici Madde 15, Ek Geçici Madde 17, Ek Geçici Madde 18, Ek Geçici Madde 20, Ek Geçici Madde 21, Ek Geçici Madde 28, Ek Geçici Madde 30, Ek Geçici Madde 36, Ek Geçici Madde 39, Ek Geçici Madde 41, Ek Geçici Madde 45, Ek Geçici Madde 49, Ek Geçici Madde 50, Ek Geçici Madde 53	1/3/1975
	59, 68 nci maddenin (B) bendi, 74, 77	26/5/1975
2156	Ek Geçici Madde 4	1/3/1975 tarihinden geçerli olmak üzere 29/6/1978
KHK/14	43, Ek Geçici Madde 20	1/11/1978
2182	Ek Geçici Madde 1, Ek Geçici Madde 2, Ek Geçici Madde 3	1/3/1979
2183	43	28/2/1979
2228	Ek Geçici Madde 8	28/2/1979 tarihinden geçerli olmak üzere 25/4/1979
2261	1, Ek Geçici Madde 54	23/2/1980
2381	126, 134	5/2/1981
2509	59	1/9/1981
2543	Ek Geçici Madde 21	24/10/1981
2595	4, 43, 45, 53, 62, 68, 105, 146, 154, 161, 166, 167, 190, Ek Madde, Ek Geçici Madde 7, Ek Geçici Madde 10, Ek Geçici Madde 16, Ek Geçici Madde 20	1/3/1982
2670 (2906 Sayılı Kanunla değişik)	6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 21, 26, 31, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 63, 72, 83, 92, 93, 97, 108, 133, 134, Ek Madde 1, Ek Madde 2, Ek Madde 3, Geçici Madde 1, Geçici Madde 2, Geçici Madde 3, Geçici Madde 4, Geçici Madde 5	16/5/1982
	124, 125, 126, 127, 128, 129, 132, 135, 136	16/8/1982

657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
	50	1/1/1985
2771	108	16/5/1982
	43, 146, Ek Geçici Madde 10	1/1/1983
	209	1/4/1983
2902	Ek Madde 2	29/9/1983
2910	131	8/10/1983
2946	194	11/11/1983
2954	Ek Geçici Madde 10	1/1/1984
KHK/199	68	21/5/1984
KHK/241	43, 65, 66, 68, 123, 146, 154, 161, 175, 202, 207, Ek Madde, Ek Geçici Madde 7, Ek Geçici Madde 8, Ek Geçici Madde	1/7/1984 tarihinden geçerli olmak üzere 29/6/1984
KHK/243	36, 37, 43, 48, 49, 50, 51, 59, 64, 67, 69, 71, 72, 77, 88, 96, 97, 105, 112, 118, 119, 120, 121, 123, 124, 126, 178, 191, 192, 209, 210, Ek Madde, Ek Geçici Madde 7, Ek Geçici Madde 8, Ek Geçici Madde 12	31/12/1984
KHK/244	43	28/12/1984
KHK/269	Ek Madde	2/2/1987
KHK/281	59, Ek Madde, Ek Geçici Madde 7	1/7/1987
KHK/276	48	29/9/1987
KHK/306	Ek Madde, Ek Geçici Madde 7, Ek Geçici Madde 8	1/1/1988
KHK/309	112	13/1/1988
KHK/310	59	5/2/1988
KHK/311	146, 224	29/2/1988
KHK/318	36, 169	31/3/1988
	43	1/4/1988
KHK/331	Geçici Madde	30/6/1988
KHK/351	36, Ek Madde,	15/1/1989
	77, Ek Geçici Madde 4	30/12/1988
3520	Ek Madde 1, Ek Madde 2, Ek Madde 3, Ek Madde 4, Ek Madde 5, Ek Madde 6, Ek Madde 7, Ek Madde 8, Ek Madde 9, Ek Madde 10, Ek Madde 11, Ek Madde 12, Ek Madde 13, Ek Madde 14, Ek Madde 15, Ek Madde 16, Ek Madde 17, Ek Madde 18, Ek Madde 19, Ek Madde 20, Ek Madde 21, Ek Madde 22, Ek Madde 23, Ek Madde 24, Ek Madde 25, Ek Madde 26, Ek Madde 27, Ek Madde 28, Ek Madde 29, Ek Madde 30, Geçici Madde 26, Geçici Madde 27, Geçici Madde 28, Geçici Madde 29, Geçici Madde 30, Geçici Madde 31, Ek Geçici Madde 55, Ek Geçici Madde 56, Ek Geçici Madde 57, Ek Geçici Madde 58	10/2/1989
KHK/366	43	15/4/1989
KHK/368	59, 108, Geçici Madde	14/6/1989
KHK/375	36, 68, 79, 146, 213	1/7/1989
	43, 202, Ek Madde, Ek Madde 23, Ek Geçici Madde 7	15/7/1989

**657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ
TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
KHK/378	79, 154, 175, Ek Geçici Madde 16	8/11/1989
KHK/386	Ek Madde	2/11/1989
KHK/402	59	15/2/1990
KHK/418	36, Ek Madde 31, Ek Geçici Madde	11/4/1990
	64, 72, Ek Madde 28'in 5 inci fıkrası	1/5/1990
	43, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (III) Sayılı Cetvel, 79, 202, Ek Madde, Ek Madde 26, (IV) Sayılı Cetvel, Ek Geçici Madde 8, Ek Geçici Madde 16, Ek Madde 28'in 2 nci ve 3 üncü fıkraları	1/1/1991
3649	Ek Madde 31	25/5/1990
3657	13	20/6/1990
3697	48	18/1/1991
3698	Ek Madde	1/1/1991
KHK/433	4, 178	1/1/1992 tarihinden geçerli olmak üzere 8/7/1991
	164, Ek Madde, (IV) Sayılı Cetvel	15/7/1991 tarihinden geçerli olmak üzere 8/7/1991
KHK/450	Ek Madde, Ek Geçici Madde 7	15/9/1991 tarihinden geçerli olmak üzere 13/9/1991
KHK/449	Ek Madde	15/10/1991
KHK/461	Ek Geçici Madde 7	8/11/1991
KHK/475	59	10/1/1992
	(I) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	15/1/1992
3803	176	1/11/1992
3814	(I) Sayılı Cetvel, Ek Madde	1/1/1992
	36	3/7/1992
3828	Ek Madde 26, (IV) Sayılı Cetvel	11/7/1992
3872	Ek Madde	1/1/1993 tarihinden geçerli olmak üzere 23/3/1993
KHK/486	36, 154, Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	15/7/1993
KHK/494	36, Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel	9/9/1993
KHK/495	Ek Madde	1/9/1993
KHK/501	68	8/9/1993
KHK/508	36, (I) Sayılı Cetvel	16/9/1993
KHK/514	36, Ek Madde	13/9/1993
KHK/516	36, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, Ek Madde	16/9/1993
3920	195, 196, 197, 198	15/1/1994 tarihinden geçerli olmak üzere

657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
		10/12/1993
KHK/527	36, 43, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel, 64, 72, 79, 164, 178, 202, Ek Madde 26, Ek Madde 32 (Ek Madde 31), Ek Geçici Madde 16	20/5/1994
KHK/535	36 Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	3/6/1994
4003	Ek Madde	15/11/1994
4046	59	27/11/1994
4048	(IV) Sayılı Cetvel	15/1/1995
4049	36	6/12/1994
4065	Ek Geçici Madde 59	30/12/1994
KHK/547	43, 88, 146, Ek Madde, (IV) Sayılı Cetvel, Ek Madde 33	15/4/1995 tarihinden geçerli olmak üzere 9/3/1995
	36, 103, 108, 208, Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel	25/7/1995
KHK/562	(IV) Sayılı Cetvel	15/8/1995 tarihinden geçerli olmak üzere 25/7/1995
4160	Ek Madde 35	19/7/1996
	Ek Madde 34	5/8/1996
KHK/569	Ek Madde	25/1/1997
KHK/570	146, Ek Madde, (IV) Sayılı Cetvel	15/4/1997 tarihinden geçerli olmak üzere 3/4/1997
KHK/571	36, Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	30/5/1997
KHK/572 (4382 sayılı Kanunla değişik)	50, 53 üncü maddenin 3 üncü fıkrası, 209	6/6/1997
	53 üncü maddenin 2 nci fıkrası, 209	1/1/1999
4275	22	17/6/1997
4359	36 ncı maddenin 1 inci fıkrası, 176, Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel IV-EĞİTİM VE ÖĞRETİM HİZMETLERİ SINIFI Bölümü	1/1/1998
	36 ncı maddenin A fıkrası, (I) Sayılı Cetvel IV-TEKNİK HİZMETLER SINIFI Bölümü, 178	4/4/1998
4375	209	2/8/1998
4576	Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel	13/6/2000
4587	(I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	4/7/2000
KHK/608	59	25/8/2000
KHK/613	36, Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	4/10/2000
KHK/616	36, Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	4/10/2000
KHK/617	36, Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel	4/10/2000
KHK/618	36, Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	4/10/2000
KHK/619	36, Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel	4/10/2000

657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
4636	36, Ek Madde, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	4/10/2000 tarihinden geçerli olmak üzere 13/4/2001
KHK/631	152 (Ek Madde), 208	13/7/2001
	67, 175, 180, Ek Madde 36, Ek Madde 37, Geçici Madde 32 (Geçici Madde), Geçici Madde 33	1/1/2002
4748	13	9/4/2002
4848	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	29/4/2003
4856	(I) Sayılı Cetvelin II- TEKNİK HİZMETLER SINIFI Bölümü	21/10/2001
	36, 152, (I) Sayılı Cetvelin I- GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI Bölümü	8/5/2003
4904	36, 152, (I) Sayılı Cetvel	5/7/2003
4905	209	1/7/2003
4924	36, (I) Sayılı Cetvel	24/7/2003
4947	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	24/7/2003
4969	(I) Sayılı Cetvelin III- Sağlık HİZMETLERİ SINIFI Bölümü	24/7/2003 tarihinden geçerli olmak üzere 12/8/2003
	(I) Sayılı Cetvelin I/e, I/e bentleri, (IV) Sayılı Cetvel	12/8/2003
5176	29	8/6/2004
5204	152	1/1/2005
5223	104, 108	21/7/2004
5234	36	16/7/2004 tarihinden geçerli olmak üzere 21/9/2004
	79, 80, 125, 209, Ek Madde 36, (I) Sayılı Cetvel	21/9/2004
	171, Ek Madde 34, Ek Madde 38	1/1/2005
5251	36,152, (I) Sayılı Cetvel	8/11/2004
5256	36, 152, (I) Sayılı Cetvel	13/11/2004
5263	36, 152, (I) Sayılı Cetvel	9/12/2004
5335	202	15/1/2005 tarihinden geçerli olmak üzere 27/4/2005
	4, 36, 48, 206, 207	27/4/2005
5345	36, 59, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	16/5/2005
5371	86, Ek Madde 33	5/7/2005
5378	53, Ek Madde 39	7/7/2005
5429	36, 59, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	18/11/2005
5436	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	24/12/2005
5473	4, 86, 146, 176, 202	31/3/2006
	152, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	31/3/2006 tarihini izleyen

657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
		aybaşı
5502	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	20/5/2006
5528	88, 175	4/7/2006
5540	152, (I) Sayılı Cetvel, (IV) Makam Tazminatı Cetveli	5/7/2006
5535	Geçici Madde 34	8/7/2006
5538	108	1/6/2006 tarihinden geçerli olmak üzere 12/7/2006
	152, Geçici Madde 35, (IV) Makam Tazminatı Cetveli, (I) Sayılı Cetvel	12/7/2006
5548	36, Ortak Hükümler Bölümü	1/10/2006
5620	4	21/4/2007
5655	209, Ek Madde 22	20/5/2007
5670	(I) Sayılı Cetvel	1/11/2007
5728	48	8/2/2008
5737	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Makam Tazminatı Cetveli	27/2/2008
5757	36, 152	8/5/2008
5793	Ek Madde 33	6/8/2008
5797	(II) Sayılı Cetvel	19/8/2008
5510 (5754 sayılı Kanunla değişik)	107, 209, Ek Madde 22	1/10/2008
5809	36, 152, (I) Sayılı Cetvel	10/11/2008
5830	36, 152, (I) Sayılı Cetvel	16/1/2009
5902	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	17/6/2009
5916	36, 59, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	9/7/2009
5917	Ek Geçici Madde 13, (I) Sayılı Cetvel	10/7/2009
	4	1/1/2010
5947	Ek Madde 33	30/1/2010
5952	(I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	4/3/2010
5953	(I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	9/3/2010
5978	36, 59, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	6/4/2010
5984	36, 152, Ek Madde 32, (I) Sayılı Cetvel	13/6/2010
6002	36, 59, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	13/7/2010
6004	36, 59, 152, (I) Sayılı Cetvel	13/7/2010 tarihinden otuz gün sonra
6009	79	1/1/2010 tarihinden geçerli olmak üzere 1/8/2010
6083	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	10/12/2010

657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
6085	(II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	19/12/2010
6093	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel	30/12/2010
6111	2, 26, 37, 38, 50, 53, 56, 57, 58, 64, 65, 66, 68, 77, 91, 98, 100, 101, 104, 105, 106, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 115, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 125, 129, 132, 133, 135, 136, 160, 202, 208, 226, 227, 231, Ek Madde 2, Ek Madde 3, Ek Madde 4, Ek Madde 6, Ek Madde 7, Ek Madde 8'in son fıkrası haricindeki kısmı, Ek Madde 9, Ek Madde 13, Ek Madde 16, Ek Madde 17, Ek Madde 18, Ek Madde 20, Ek Madde 21, Ek Madde 25, Ek Madde 30, Geçici Madde 5, Geçici Madde 6, Geçici Madde 8, Geçici Madde 12, Geçici Madde 13, Geçici Madde 20, Geçici Madde 23, Geçici Madde 26, Geçici Madde 27, Geçici Madde 28, Geçici Madde 29, Geçici Madde 30, Geçici Madde 31, Geçici Madde 32, Geçici Madde 33, Geçici Madde 36, Ek Geçici Madde 4, Ek Geçici Madde 6, Ek Geçici Madde 7, Ek Geçici Madde 8, Ek Geçici Madde 11, Ek Geçici Madde 18, Ek Geçici Madde 22, Ek Geçici Madde 23, Ek Geçici Madde 24, Ek Geçici Madde 26, Ek Geçici Madde 28, Ek Geçici Madde 30, Ek Geçici Madde 32, Ek Geçici Madde 33, Ek Geçici Madde 34, Ek Geçici Madde 35, Ek Geçici Madde 37, Ek Geçici Madde 40, Ek Geçici Madde 41, Ek Geçici Madde 42, Ek Geçici Madde 43, Ek Geçici Madde 44, Ek Geçici Madde 46, Ek Geçici Madde 47, Ek Geçici Madde 49, Ek Geçici Madde 50, Ek Geçici Madde 51, Ek Geçici Madde 52, Ek Geçici Madde 54, Ek Geçici Madde 55, Ek Geçici Madde 56, Ek Geçici Madde 57, Ek Geçici Madde 58, Ek Geçici Madde	25/2/2011
	Ek Madde 8'in son fıkrası	1/1/2012
6114	36, 152, (I) Sayılı Cetvel	3/3/2011
6191	1	22/3/2011
6216	59, (II) Sayılı Cetvel	3/4/2011
KHK/632	Geçici Madde 37	4/6/2011
	Ek Madde 40, Geçici Madde 38	8/6/2011
KHK/643	36, 59, 152, (I), (II) ve (IV) Sayılı Cetvel	12/6/2011 tarihinde yapılan milletvekili seçiminden sonra kurulan ilk Bakanlar Kurulu üyelerinin atandığı tarihte
KHK/644	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	12/6/2011 tarihinde yapılan milletvekili seçiminden sonra kurulan ilk Bakanlar Kurulu üyelerinin atandığı tarihte
KHK/646	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	10/7/2011
KHK/649	36, 59, (I) Sayılı Cetvel	17/8/2011
KHK/650	28	26/8/2011
KHK/651	36, 152, (I) Sayılı Ek Gösterge Cetveli	27/8/2011
KHK/652	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	14/9/2011
KHK/653	86, (I) Sayılı Cetvel	17/9/2011

657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
KHK/655	36, 152, (I) Sayılı Cetvel	1/11/2011
KHK/656	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/657	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/659	36, 146, 152, (I) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/661	36, 152, Ek Madde 36, (I) Sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/662	36, 152, (I) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/663	36, 152, Ek Madde 33, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/664	36, 152, (I) Sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/665	36, 152, (I) Sayılı Cetvel	2/11/2011
KHK/666	36, 104, Geçici Madde 39'un birinci ve üçüncü fıkraları	2/11/2011
	152	31/12/2011 tarihinden geçerli olmak üzere 2/11/2011
	Ek Madde 41, Ek Madde 42, Geçici Madde 39'un diğer fıkraları, 152, (I) Sayılı Cetvel, (II) Sayılı Cetvel, (IV) Sayılı Cetvel	15/1/2012
6253	36, Ek Madde 41, Geçici madde 39	18/12/2011
6291	II Sayılı cetvel	11/4/2012
6318	36, 122	3/6/2012
6328	36	29/6/2012
6331	II Sayılı cetvel	30/6/2012
6332	36, 152, I Sayılı cetvel	30/6/2012
6353	59	12/7/2012
6354	88	12/7/2012
6338	156	1/1/2013
6428	68, Geçici Madde 40	9/3/2013
6458	36, 152, (I) sayılı cetvel,	11/4/2013
6462	53, 100, 101, Ek Madde 39	3/5/2013
6487	II Sayılı cetvel	11/6/2013
Anayasa Mahkemesinin 18/7/2012 tarihli ve E.: 2011/113, K.: 2012/108 sayılı Kararı	28 inci maddenin birinci fıkrasının son cümlesi ile ikinci fıkrası	1/1/2013 tarihinden altı ay sonra (1/7/2013)
6495	36, 86, 101, 152, Ek Madde 40, 41, Geçici Madde 39, 41, I sayılı Cetvel, IV sayılı Makam Tazminatı Cetveli	2/8/2013
Anayasa Mahkemesinin 22/11/2012 tarihli ve E.: 2011/148, K.: 2012/186 sayılı Kararı	(II) sayılı Ek Gösterge cetveli	8/10/2013 tarihinden altı ay sonra (8/4/2014)
Anayasa Mahkemesinin 27/12/2012 tarihli ve E.:	152	10/10/2013

657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
2011/139, K.: 2012/205 sayılı Kararı		
Anayasa Mahkemesinin 14/2/2013 tarihli ve E.: 2011/89, K.: 2013/29 sayılı Kararı	Geçici Madde 38	31/12/2013 tarihinden dokuz ay sonra (30/9/2014)
6514	28, Ek Madde 33	18/1/2014
6518	72	19/2/2014
6519	Ek Madde 41	22/2/2014
6525	36, 104, 152, I sayılı Cetvel, IV sayılı Makam Tazminatı Cetveli	27/2/2014
Anayasa Mahkemesinin 14/11/2013 tarihli ve E.: 2013/15, K.: 2013/131 sayılı Kararı	57	28/2/2014
6528	36, 152, I sayılı Cetvel	14/3/2014
Anayasa Mahkemesinin 27/3/2014 tarihli ve E.: 2013/101, K.: 2014/63 sayılı Kararı	36	22/7/2014
6552	4, 57, 152, Ek Madde 33, II sayılı Cetvel,	11/9/2014
6639	176, Ek Madde 33	15/4/2015
6645	II sayılı Cetvel, IV sayılı Makam Tazminatı Cetveli	23/4/2015
6637	207	15/5/2015
6663	36, 104, 108, Ek Madde 43, Geçici Madde 42	10/2/2016
	152, (I) sayılı Ek Gösterge cetveli	10/2/2016 tarihini izleyen ayın onbeşinde
6701	36,152, (I) sayılı Ek Gösterge cetveli	20/4/2016
Anayasa Mahkemesinin 5/5/2016 tarihli ve E.: 2016/34, K.: 2016/30 sayılı Kararı	(IV) sayılı cetvel	24/5/2016 tarihinden başlayarak bir yıl sonra (24/5/2017)
KHK/668	36	27/7/2016
6745	IV sayılı Makam Tazminatı Cetveli	7/9/2016
KHK/676	48, 125	29/10/2016
6755	36	24/11/2016
6764	36,152, (I) sayılı Ek Gösterge cetveli,	9/12/2016
	(IV) sayılı Makam Tazminatı Cetveli	
KHK/680	122	6/1/2017
6769	36, 152, Geçici Madde 41, (I) sayılı Ek Gösterge cetveli,	10/1/2017
	(II) sayılı Ek Gösterge cetveli	

**657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ
TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
KHK/682	122	23/1/2017
KHK/694	36, 43, 80, 96, 152, 178, Ek Madde 29	25/8/2017
7060	36, 152, (I) sayılı Ek Gösterge Cetveli	18/11/2017
7062	36, 152, (I) sayılı Ek Gösterge Cetveli	12/12/2017
KHK/696	4, Geçici Madde 43, Geçici Madde 44	2/1/2018
7068	122	8/3/2018
7070	48, 125	8/3/2018
7072	122	8/3/2018
7078	36, 43, 80, 96, 152, 178, Ek Madde 29	8/3/2018
7079	4, Geçici Madde 43, Geçici Madde 44	2/1/2018
KHK/702	59	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
KHK/703	2, 4, 10, 11, 13, 15, 17, 21, 28, 33, 34, 35, 36, 41, 43, 55, 59, 60, 61, 61/A, 62, 68, 71, 79, 80, 87, 88, 89, 99, 100, 108, 124, 131, 134, 146, 152, 154, 156, 178, 193, 202, 216, 217, 224, 225, 231, Ek Madde 14, Ek Madde 19, Ek Madde 24, Ek Madde 32, Ek Madde 34, Ek Madde 36, Ek Madde 40, Ek Madde 41, Ek Madde 43, Ek Madde 44, Geçici Madde 39, Geçici Madde 45, Ek Geçici Madde 9, Ek Geçici Madde 16, Ek Geçici Madde 48, (II) sayılı Ek Gösterge Cetveli, IV sayılı Makam Tazminatı Cetveli	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7161	36, Geçici Madde 46	18/1/2019
7179	68	26/6/2019
Anayasa Mahkemesinin 24/7/2019 tarihli ve E.:2018/73; K.:2019/65 sayılı Kararı	48	29/11/2019
7196	59, Ek Madde 35	24/12/2019
7245	36	18/6/2020
7343	152	30/11/2021
7354	152, (I) sayılı Cetvel	15/1/2023
7381	59	8/3/2022
7383	(I) sayılı Cetvel, (II) sayılı Cetvel	24/3/2022
7417	Geçici Madde 47, (I) sayılı Cetvel, (II) sayılı Cetvel	15/1/2023
7433	4, Geçici Madde 48, Geçici Madde 49, Geçici Madde 50	26/1/2023

**657 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ
TARAFINDAN VERİLEN İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun /KHK'nin veya İptal Kararının Numarası	657 sayılı Kanunun Değişen, Yürürlükten Kaldırılan veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
7437	Ek Madde 41	9/2/2023
7418	47	1/4/2023
7446	(II) sayılı Ek Gösterge Cetveli	5/4/2023
Anayasa Mahkemesinin 25/1/2023 tarihli ve E: 2022/97, K: 2023/13 sayılı Kararı	Ek Madde 33	Kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra (5/11/2023)
7471	(I) sayılı Cetvel	9/11/2023
7533	(I) sayılı Ek Gösterge Cetveli	30/11/2024
7537	4, 77, 92, 108, Ek Madde 41, Geçici Madde 51, Geçici Madde 52	27/12/2024